

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ

ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Београд, 2020.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Издавач:	Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Кнеза Вишеслава 1, 11030 Београд
За издавача:	др Ратко Ристић
Уређивачки одбор:	др Драгица Вилотић, др Дамјан Пантић, др Чедомир Марковић, др Виолета Бабић, др Драган Нонић и др Милорад Даниловић
Уредници:	др Мирјана Шијачић-Николић др Оливера Кошанин
Лектор:	дипл. филолог Сања Огњановић
Техничка припрема:	др Ненад Ранковић
Корице:	Катарина Човић
Штампа и повез:	„Планета принт” д.о.о., Виноградски венац 9, Београд
Тираж:	500

CIP - Каталогизација у публикацији – Народна библиотека Србије, Београд

378.6:630(497.11)“1920/2020”

100 година Одсека за шумарство : 1920-2020. / [уредници Мирјана Шијачић-Николић, Оливера Кошанин]. - Београд : Универзитет, Шумарски факултет, 2020 (Београд : Планета принт). - 250 стр. : илустр. ; 30 cm

Тираж 500. - Стр. 17-22: Уводна реч председника Већа Одсека за шумарство / Оливера Кошанин. - Напомене уз текст. - Резимеи на више језика.

ISBN 978-86-7299-311-0

а) Шумарски факултет (Београд). Одсек за шумарство -- 1920-2020

COBISS.SR-ID 24787209

Copyright © 2020 за српски језик, уредници др Мирјана Шијачић-Николић и др Оливера Кошанин, Београд. Сва права задржана. Није дозвољено да иједан део ове књиге буде снимљен, емитован или репродукован на било који начин, укључујући, али не и ограничавајући се, на фотокопирање, фотографију, магнетни и оптички запис или било који други вид записа, без претходне писмене дозволе издавача.

Одлуком Наставно-научног већа Шумарског факултета Универзитета у Београду бр. 01-2/136 од 30.09.2020. године, прихваћен је текст и одобрено је издавање и штампање ове публикације.

САДРЖАЈ

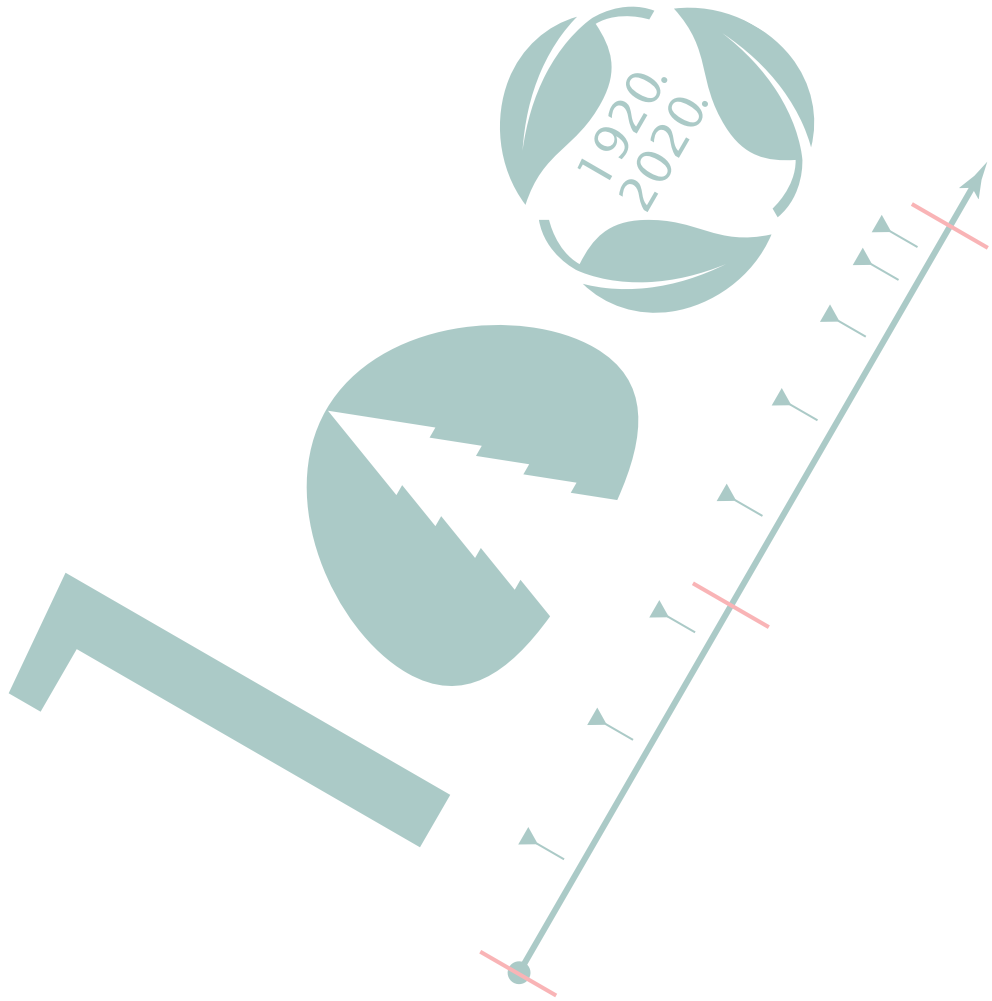
ИЗВОД / ABSTRACT / РЕЗЮМЕ / EXTRAIT / AUSZUG	7
ПРЕДГОВОР	17
ОДСЕК ЗА ШУМАРСТВО	23
ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО	25
РАЗВОЈ ОРГАНИЗАЦИЈЕ	25
Период 1920–1956. године	25
Период 1956–2006. године	28
РАЗВОЈ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА	35
Период 1920–1956. године	35
Период 1956–2006. године	37
СТРУКТУРА ОРГАНИЗАЦИЈЕ, КАДРОВА И НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА НА ОДСЕКУ ЗА ШУМАРСТВО	51
ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА	51
СТРУКТУРА КАДРОВА	53
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	58
СТУДЕНТИ И СТУДЕНТСКЕ АКТИВНОСТИ	63
ДИПЛОМИРАНИ СТУДЕНТИ И ПОСЛЕДИПЛОМЦИ	63
СТУДЕНТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И АКТИВНОСТИ	71
Студентске организације	71
Студентске активности	78
Ваннаставна ангажовања студената	79
АКРЕДИТОВАНИ НАСТАВНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ	81
ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	81
МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	86
ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	89
СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО	95
УВОД	95
ОБРАЗОВАЊЕ	96
НАУКА	100

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

СТРУКА	102
КАТЕДРЕ ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО	105
КАТЕДРА СЕМЕНАРСТВА, РАСАДНИЧАРСТВА И ПОШУМЉАВАЊА	107
ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ	107
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	110
НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ	111
НАСТАВНО ОСОБЉЕ	113
СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ	125
КАТЕДРА ЕКОЛОГИЈЕ ШУМА	127
ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ	127
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	131
НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ	133
НАСТАВНО ОСОБЉЕ	135
СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ	145
КАТЕДРА ГАЈЕЊА ШУМА	147
ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ	147
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	152
НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ	154
НАСТАВНО ОСОБЉЕ	155
СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ	165
КАТЕДРА ЗАШТИТЕ ШУМА	167
ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ	167
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	170
НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ	173
НАСТАВНО ОСОБЉЕ	174
СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ	186
КАТЕДРА КОРИШЋЕЊА ШУМА	187
ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ	187
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	193
НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ	193
НАСТАВНО ОСОБЉЕ	194
СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ	205

Садржај

КАТЕДРА ПЛАНИРАЊА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА	207
ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ	207
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	211
НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ	212
НАСТАВНО ОСОБЉЕ	213
СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ	228
КАТЕДРА БИОЕКОНОМИЈЕ, ПОЛИТИКЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ	
УПРАВЉАЊА У ШУМАРСТВУ И ЗАШТИТИ ПРИРОДЕ	231
ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ	231
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	234
НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ	238
НАСТАВНО ОСОБЉЕ	239
СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ	250

ИЗВОД / ABSTRACT / РЕЗЮМЕ / EXTRAIT / AUSZUG

ИЗВОД

Публикација „100 година Одсека за шумарство“ представља комплексан приказ историјског развоја и савремене структуре организације, кадрова и наставних предмета, студентских организација и њихових активности, наставних планова и програма, стратегије развоја и свих катедри Одсека за шумарство. Историјски развој Одсека за шумарство разматран је кроз три периода. Први је обухватио период од оснивања Шумарског одсека на Пољопривредном факултету 05.12.1920. године, до доношења првог Статута Шумарског факултета у Београду 1956. године. Други период је обухватио развој Одсека до увођења Болоњског процеса и Статута из 2006. године, а трећи, период до 2020. године.

На Пољопривредно-шумарском факултету је 1939. године постојало 28 завода (девет заједничких и шест шумарских), седам кабинета (три заједничка и три шумарска) и једна хемијска лабораторија. У периоду после 1956. године, најзаступљенији облик организовања (укупно 35 година) наставно-научног процеса у области шумарства био је Одсек. Институту су били заступљени укупно 15 година, а образовни профили и смерови укупно 14 година. Основне организационе јединице за извођење наставног процеса и научноистраживачког рада биле су катедре, којих је у овом периоду било од пет до осам на Одсеку за шумарство. У организационој структури Одсека за шумарство, основне наставно-научне јединице, према Статуту Шумарског факултета из 2019. године, чини седам катедара и 21 научноистраживачка јединица (12 лабораторија и девет центара). За сваку катедру приказан је историјски развој, укључујући генезу наставних предмета и уџбеничке литературе. Такође, за сваког наставника и сарадника катедре, од њеног оснивања до данас, дата је кратка биографија, са акцентом на њихов допринос развоју научних дисциплина којима су се бавили.

Структура кадрова на Одсеку за шумарство (на дан 01.06.2020. год.), обухвата укупно 58 запослених, од чега 36 наставног особља (30 наставника и шест сарадника), четири истраживача (један научни сарадник и три истраживача приправника) и 18 ненаставног особља (15 сарадника у високом образовању и три стручно-техничка сарадника). Образовна структура кадрова у односу на

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

степен стручне спреме је 34 доктора наука, 12 мастер инжењера шумарства, три магистра, шест дипломираних инжењера и три техничара. У полној структури заступљено је 22 особе женског пола (37,9%) и 36 особа мушког пола (62,1%). Развој наставних предмета на Одсеку за шумарство је разматран у оквиру претходно назначених периода, а број и распоред наставних предмета по катедрама у периоду од 1956. год. до увођења Болоњског процеса, као и у оквиру актуелног студијског програма Болоња 3. Са увођењем процеса акредитације, значајно се повећао број наставних предмета на студијском програму Шумарство (од 38 у Болоњи 1, преко 43 у Болоњи 2, па све до 46 у Болоњи 3).

У публикацији су, такође, приказани најновији акредитовани наставни планови и програми, по семестрима и годинама основних, мастер и докторских академских студија. У поглављу „Студенти и студентске активности” дата је анализа фреквенције бројности дипломираних студента, по свим нивоима студија, као и анализа броја одбрањених мастер радова, магистарских теза и докторских дисертација по катедрама и годинама. У периоду од оснивања Факултета на Одсеку за шумарство дипломирало је укупно 5.073 студената (до 19.05.2020. год.). Поред тога, у периоду 1949-2020. године, одбрањена су укупно 254 мастер рада, 222 магистарске тезе и 203 докторске дисертације. Студенти Шумарског факултета су реализовали своје бројне активности у оквиру: Ловачког удружења „Мирко Лавадиновић”, планинарске секције „Оморика”, новинарске секције „Бреза”, фото клуба и бројних спортских секција. Активно су укључени и у рад међународне асоцијације студената шумарства (IFSA).

Као одговор на бројне изазове савременог шумарства и потребу да се амортизују и хармонизују све већи и разноврснији притисци на шумске екосистеме, осавремене наставни планови и програми и процес извођења наставе подигне на виши ниво, као и да се интензивира сарадња Одсека за шумарство са домаћим и страним, пре свега европским, стручним, образовним и научним институцијама, усвојена је и Стратегија развоја Одсека за шумарство, која је први пут презентована у овој публикацији. Идеја водиља стратешког развоја Одсека за шумарство у оквиру Шумарског факултета Универзитета у Београду, је да учврсти и осигура водећу образовну, научну и стручну позицију у области шумарства и заштите природе у Србији, као и да повећа свој утицај и значај у регионалном и европском научном и образовном простору.

ABSTRACT

The publication “100 years of the Forestry Department” is a complex overview of the historical development and current organizational structure of the Forestry Department in terms of staff, courses, student organizations and their activities, curricula, development strategies and all its chairs. Three periods were selected to depict the historical development of the Forestry Department. The first one covers the period from the founding of the Forestry Department at the Agricultural Faculty on December 5, 1920 until the adoption of the first 1956 Statute of the Belgrade Faculty of Forestry. The second period includes a depiction of developments in the Department until the introduction of the Bologna Process and the 2006 Statute, whereas the third one elaborates on the period until 2020.

In 1939, the Faculty of Agriculture and Forestry had 28 (9 joint and 6 forestry) institutes, 7 (3 joint and 3 forestry) cabinets and 1 chemical laboratory. However, since 1956 (for a total of 35 years), the most common organizational unit of teaching and scientific research in forestry was the department. The institutes were in operation for a total of 15 years, while educational profiles and streams lasted over a 14-year period. At that time, the basic organizational units in teaching and scientific research were chairs, whose number in the Forestry Department ranged from 5 to 8. According to the 2019 Statute of the Faculty of Forestry, the organizational structure of the Forestry Department includes 7 chairs and 21 scientific research units (12 laboratories and 9 centers). This publication introduces the reader to a brief history of each of the chairs, including the genesis of relevant courses and textbooks. In addition, a short biography of each teacher and associate in the Department since its founding is available, with an emphasis on their contribution to the development of their scientific disciplines.

The staff structure of the Forestry Department (as of June 1, 2020) includes a total of 58 employees, of which 36 teaching staff (30 teachers and 6 associates), 4 researchers (1 research associate and 3 research trainees) and 18 non-teaching staff (15 associates in higher education and 3 professional and technical associates). The educational staff structure is 34 Doctors of Science, 12 Master forestry engineers, 3 Masters of Science, 6 graduate engineers and 3 technicians. In terms of gender structure, the Department employs 22 members of female (37.9%) and 36 of male staff (62.1%). The development of courses in the Forestry Department has been considered during the above mentioned periods and their number and schedule by chairs in the period from 1956 until the introduction of the Bologna Process, as well as in the current Bologna 3 study program. With the introduction of accreditation,

the number of courses in the study program Forestry has significantly increased (from 38 in Bologna 1 and 43 in Bologna 2 to 46 in Bologna 3).

This publication also features the latest accredited curricula, by semesters and years of undergraduate, master's degree and doctoral academic studies. The chapter "Students and Student Activities" provides an analysis of student graduation frequency at all study levels, as well as an overview of the number of defended Master's degree theses, Master of Science theses and doctoral dissertations by chairs and academic years. In the period since the Faculty founding (until May 19, 2020), a total of 5,073 students graduated from the Forestry Department. In addition, 254 Master's degree theses, 222 Master of Science theses and 203 doctoral dissertations were defended in the period 1949-2020. Forestry students have organized their numerous activities through organizations, such as the Hunting Association "Mirko Lavadinović", the mountaineering section "Omorika", the journalist section "Breza", the photo club and numerous sports sections. They also actively participate in the work of the International Forestry Students' Association (IFSA).

In response to numerous challenges of modern forestry and the need to mitigate and harmonize the increasing and diverse pressures on forest ecosystems, modernize curricula and raise teaching to a higher level, as well as to intensify co-operation between the Forestry Department and domestic and foreign, primarily European, professional, educational and scientific institutions, the Forestry Department adopted its Development Strategy, for the first time revealed in this publication. The leading idea of the Development Strategy for the Forestry Department as part of the University of Belgrade-Faculty of Forestry is to strengthen and ensure its leading educational, scientific and professional position in Serbian forestry and nature conservation, as well as to increase its impact and importance in the regional and European science and education.

РЕЗЮМЕ

Монография «100 лет Отделения лесоводства» представляет всеобъемлющую картину Отделения лесоводства в его историческом развитии, а также организацию на современном этапе его составных частей, сотрудников и предметов, студенческих организаций и их активностей, учебных планов и программ, стратегий развития всех кафедр Отделения лесоводства.

Историческое развитие Отделения лесоводства рассматривается в трех этапах. Первый этап продолжался со дня основания Отделения лесоводства на Факультете сельского хозяйства 5 декабря 1920 г. вплоть до принятия первого Устава Факультета леса в Белграде в 1956 г. Второй этап подразумевал развитие Отделения лесоводства до перехода на Болонскую систему и принятия нового Устава в 2006 г., тогда как третий этап продолжается до сих пор.

В 1939 г. на Сельскохозяйственно-лесотехническом факультете существовало 28 заводов (9 общих и 6 заводов лесоводства), 7 кабинетов (3 общих и 3 лесоводческих) и 1 химическая лаборатория. На протяжении 30 лет, начиная с 1956 г., самая распространенная форма организации учебно-научного процесса в области лесоводства было отделение. Институты просуществовали 15 лет, образовательные профили и направления – 14 лет. Главными организационными единицами осуществления учебного процесса и научно-исследовательской работы на Отделении лесоводства были кафедры, количество которых в тот период варьировалось от 5 до 8. Согласно Уставу Факультета леса 2019 г., организационную структуру Отделения лесоводства, как основной учебно-научной единицы, составляет 7 кафедр и 21 научно-исследовательская единица (12 лабораторий и 9 центров).

Каждая кафедра представлена в своем историческом развитии, в рамках которого даются также генезис предметов и учебной литературы. О каждом преподавателе и сотруднике Кафедры, с даты ее основания, дается краткая биография с указанием их вклада в развитие научных дисциплин. Структура кадров на Отделении лесоводства (по состоянию на 1 июня 2020 г.) представлена 58 работающими, причем 36 из них задействованы в учебном процессе (30 преподавателей и 6 сотрудников), 4 – исследователи (1 научный сотрудник и 3 начинающих сотрудника) и 18 – преподавательский персонал (15 сотрудников в высшем образовании и 3 профессионально-технических сотрудника). На Отделении лесоводства работают 34 доктора наук, 12 магистров-инженеров лесоводства, 3 кандидата наук, 6 инженеров и 3 техника. По гендерному составу: 22 женщины (37,9%) и 36 мужчин (62,1%).

В рамках всех указанных выше этапов рассматривается развитие учебных предметов на Отделении лесоводства, их число и расписание по кафедрам – в период с 1956 г. до введения Болонского процесса, а также в рамках сегодняшней учебной программы, так называемой «Болонья-3». С введением системы аккредитации учебных программ, число предметов на Отделении лесоводства сильно увеличилось: с 38 в «Болонье-1» число предметов в «Болонье-2» выросло до 43, тогда как на данном этапе, в «Болонье-3», составляет 46. В монографии также приводятся новые, недавно получившие аккредитацию, учебные планы и программы по семестрам и курсам основного, магистерского и докторского обучения. В разделе «Студенты и студенческая деятельность» дается анализ количества закончивших факультет студентов, а также анализ числа защищенных магистерских работ, кандидатских и докторских диссертаций с учетом кафедр и учебного года.

С основания Факультета леса диплом об окончании на Отделении лесоводства получили 5.073 студента (по состоянию на 19 мая 2020 г.). В период 1949–2020 г. 254 студента защитили магистерскую работу, 222 – кандидатскую и 203 – докторскую диссертацию. Студенты Факультета леса проявляли свою активность и интересы в рамках: Союза охотников «Мирко Лавадинович», альпинистского кружка «Оморика (Ель сербская)», журналистского кружка «Береза», фото-клуба и разных спортивных кружков. Они активно включены в работу международной ассоциации студентов лесоводства (IFSА).

Отвечая на многочисленные вызовы современного лесоводства и необходимость приостановить и упорядочить все большее давление на лесные экосистемы, модернизовать учебные планы и программы, поднять процесс обучения на высший уровень, а также продвинуть сотрудничество Отделения лесоводства с местными и иностранными, в первую очередь европейскими научными, образовательными и профессиональными учреждениями, утверждена стратегия развития Отделения лесоводства, впервые представленная в данной монографии. Основная идея стратегического развития Отделения лесоводства, как части Факультета леса Белградского университета, – укрепить и обеспечить ведущее образовательное, научное и профессиональное место в области лесоводства и охраны природы в Сербии, а также увеличить собственное влияние и значимость в региональном и европейском научном и образовательном пространстве.

EXTRAIT

La publication de «Les 100 ans du Département de Foresterie» représente le tableau du développement historique et de la structure moderne de l'organisation, des cadres et des matières enseignées, des organisations étudiantes et de leurs activités, des plans et programmes d'enseignement, de la stratégie de développement et de toutes les chaires du Département de Foresterie. Le développement historique du Département de Foresterie a été envisagé durant trois périodes.

La première débute avec la fondation du Département de Foresterie à la Faculté d'Agriculture le 5 février 1920 et va jusqu'à l'adoption du premier Statut de la Faculté de Foresterie de Belgrade en 1956. La seconde période comprend le développement du département allant jusqu'à l'introduction du processus de Bologne et le Statut de 2006 et, la troisième étant celle jusqu'à 2020.

Il existait, à la Faculté d'Agriculture et de Foresterie, 28 établissements (9 communs et 6 forestiers), 7 cabinets (3 communs et 3 forestiers) et un laboratoire de chimie. A partir de 1956, la forme d'organisation la plus représentée (au total 35 ans) du processus d'enseignement scientifique dans le domaine de la foresterie est le Département. Les Instituts ont été représentés pendant 15 ans au total et les profils et directions d'éducation pendant 14 ans au total. Les unités élémentaires d'organisation pour la réalisation du processus d'enseignement et le processus scientifique de recherche étaient les chaires qu'il y avait, à cette époque, de 5 à 8 dans le Département de Foresterie. Dans la structure organisationnelle du Département de Foresterie, les unités élémentaires enseignantes et scientifiques, selon le Statut de la Faculté de Foresterie de 2009 sont constituées de 7 chaires et 21 unités scientifiques de recherche (12 laboratoires et 9 centres). Pour chaque chaire, est affiché le développement historique, y compris la genèse des matières d'enseignement et la liste des manuels. De même, apparaît, pour chaque enseignant et collaborateur de chaire, depuis la fondation jusqu'à nos jours, une courte biographie, l'accent étant mis sur leur contribution au développement de disciplines scientifiques qu'ils étudiaient.

La structure des cadres au Département de Foresterie (au 1er juin 2020) comprend au total 58 salariés parmi lesquels se trouve le personnel enseignant au nombre de 36 (30 enseignants et 6 collaborateurs), 4 chercheurs (1 collaborateur scientifique et 3 chercheurs stagiaires) et 18 membres du personnel non-enseignant (15 collaborateurs en enseignement supérieur et 3 de spécialité et techniques). La structure enseignante des cadres tenant en compte la qualification professionnelle est: 34 docteurs es sciences, 12 master ingénieurs forestiers, 3 magistères, 6

ingénieurs diplômés et 3 techniciens. 22 personnes sont des femmes (37,9%) et 36 sont des hommes (62,1%). Le développement des matières d'enseignement dans le Département de Foresterie est envisagé dans le cadre des périodes citées préalablement, le nombre et la distribution des matières d'enseignement selon les chaires pendant la période de 1956 à l'introduction du processus de Bologne, de même que dans le cadre du programme actuel d'études Bologne 3. Avec l'introduction du processus d'accréditation, le nombre de matières enseignées dans le programme d'études de foresterie a considérablement augmenté (de 38 dans Bologne 1, en passant par 43 dans Bologne 2 jusqu'à 46 dans Bologne 3).

Dans la publication sont également affichés les nouveaux plans et programmes d'enseignement accrédités, selon les semestres et les années d'études primaires, master et doctorat. Dans le chapitre «Les étudiants et les activités étudiantes», une analyse de fréquence du nombre d'étudiants diplômés est donnée, par niveau d'études de même qu'une analyse du nombre de thèses master, de magistère et de doctorat par chaire et par année. Depuis la fondation de la Faculté, 5.073 étudiants a obtenu son diplôme au Département de Foresterie (jusqu'au 19.05.2020). De même, pendant la période 1949-2020, au total 254 thèses master, 222 thèses magistère et 203 thèses de doctorat ont été défendues. Les étudiants de la Faculté de Foresterie ont réalisé de nombreuses activités dans le cadre de: l'Association de Chasse «Mirko Lavadinović», la section de montagne «Omorika», la section de journalisme «Breza», le club de photo et de nombreuses sections sportives. Ils sont inclus de manière active dans les activités de l'Association Internationale des Etudiants de Foresterie (IFSA).

Comme réponse aux nombreux défis de la foresterie moderne et au besoin d'ammortiser et d'harmoniser les pressions de plus en plus grandes et diverses des écosystèmes forestiers, de moderniser les plans et programmes d'enseignement et de positionner le processus d'enseignement à un niveau plus élevé, de même que d'intensifier la coopération entre le Département de Foresterie et les institutions nationales et étrangères, avant tout européennes, de spécialité, d'enseignement et scientifiques, une Stratégie de développement du Département de Foresterie est adoptée et présentée, pour la première fois dans cette publication. L'idée directrice du développement stratégique du Département de Foresterie dans le cadre de l'Université de Belgrade – la Faculté de Foresterie, est de consolider et assurer une position leader d'enseignement, scientifique, de spécialité dans le domaine de la foresterie et la protection de la nature en Serbie et d'augmenter son influence et son importance dans l'espace scientifique et éducationnel régional et européen.

AUSZUG

Die Publikation „100 Jahre des Lehrstuhls für Forstwissenschaft“ stellt eine komplexe Darstellung der geschichtlichen Entwicklung und der modernen Organisationsstruktur, des Personalaufbaus und der Unterrichtsfächer, Studentenorganisationen und deren Aktivitäten, Lehrprogrammen und Lehrplänen, der Entwicklungsstrategie und allen Lehrstühlen innerhalb der Abteilung für Forstwissenschaft dar. Geschichtliche Entwicklung des Lehrstuhls für Forstwissenschaft wurde im Zeitraum von drei Phasen betrachtet. Der erste bezieht sich auf die Begründung des Lehrstuhls für Forstwissenschaft an der Fakultät für Landwirtschaft am 05.12.1920, bis zur Vollbringung des ersten Status der Forstwissenschaftlichen Fakultät in Belgrad, im Jahr 1956. Der zweite Zeitraum beinhaltet die Lehrstuhlentwicklung bis zur Einführung des Bologna Prozesses und des Statuts im Jahr 2006 und der dritte Zeitraum bis zum Jahr 2020.

An der Fakultät für Landwirtschaft und Forstwissenschaft, bestanden im Jahr 1939 insgesamt 28 Institute (9 gemeinsame und 6 forstwissenschaftliche), 7 Kabinetts (3 gemeinsame und 3 forstwissenschaftliche) und 1 chemisches Labor. Im Zeitraum vom 1956 war die meistvertretene Organisationsform (insgesamt 35 Jahre lang) des Unterrichts- und Wissenschaftsprozesses, der Lehrstuhl. Institute waren insgesamt 15 Jahre lang vertreten und Bildungsprofile und Abteilungen insgesamt 14 Jahre vertreten. Hauptorganisationseinheiten für die Durchführung des Unterrichtsprozesses und der wissenschaftlichen Forschungsarbeit waren Katheder, die es in diesem Zeitraum auf dem Lehrstuhl für Forstwissenschaft zwischen 5 und 8 gab. In der Organisationsstruktur für Lehrstuhl für Forstwissenschaft, nach dem Statut der Fakultät für Forstwissenschaft aus dem Jahr 2019, Hauptlehr- und wissenschaftliche Einheiten bestehen aus 7 Katheder und 21 Forschungs- und Wissenschaftseinheiten (12 Labors und 9 Zentren). Für jedes Katheder wurde historische Entwicklung dargestellt, einschließlich der Genesis der Unterrichtsfächer und dafür benötigte Lehrbücher. Für jeden Lehrer und Mitarbeiter des Lehrstuhls, wurde von der Begründung derselben bis zur heutigen Zeit kurzer Lebenslauf angegeben, mit dem Akzent auf ihren Beitrag in der Entwicklung der wissenschaftlichen Disziplinen, mit denen sie sich befasst haben. Personalstruktur auf dem Lehrstuhl für Forstwissenschaft (einschließlich den 01.06.2020) beinhaltet insgesamt 58 Angestellte, davon 36 Personen aus dem Unterrichtsbereich (30 Lehrer und 6 Mitarbeiter), 4 Forscher (1 wissenschaftlicher Mitarbeiter und 3 Forschungspraktikanten) und 18 Mitarbeiter außerhalb des Unterrichtsbereichs (15 Mitarbeiter mit Hochschulabschluss und 3 fachtechnische Mitarbeiter).

Bildungsstruktur des Personals in Bezug auf ihre Fachbildung ist Folgende: 34 Doktor der Wissenschaften, 12 Master Ingenieure der Forstwissenschaft, 3

Magister, 6 Diplom Ingenieure und 3 Techniker. In der Geschlechtsstruktur sind 22 Personen des weiblichen Geschlechts vertreten (37,9%) und 36 Personen des männlichen Geschlechts (62,1%). Die Entwicklung der Unterrichtsfächer des Lehrstuhls für Forstwissenschaft wurde im Rahmen des vorhin genannten Zeitraums untersucht, sowie Zahl und Stundenplan der Unterrichtsfächer auf einzelnen Kathedern im Zeitraum von 1956, bis zur Einführung des Bologna Prozesses, aber auch im Rahmen des aktuellen Studienprogramms Bologna 3. Mit der Einführung des Akkreditierungs-Prozesses, wurde die Zahl der Unterrichtsfächer auf dem Studienprogramm Forstwissenschaft bedeutend erhöht (von 38 in Bologna 1, über 43 in Bologna 2, bis zu 46 in Bologna 3). In der Publikation wurden außerdem die aktuellsten akkreditierten Unterrichtspläne- und Programme dargestellt, durch Semester und Jahre des Grund-, Master- und Promotionsstudiums. In dem Kapitel „Studenten und Studentenaktivitäten“ wurde die Analyse der Frequenz der Studentenzahl mit abgeschlossenem Studium, auf allen Studienniveaus, sowie die Analyse der abgelegten Masterarbeiten, Magisterthesen und Dissertationen je nach Kathedern und Jahren. Im Zeitraum von der Begründung der Fakultät an dem Lehrstuhl für Forstwissenschaft haben insgesamt 5073 Studenten ihr Diplom gemacht (bis 19.05.2020). Ebenso wurden in dem Zeitraum von 1949-2020, insgesamt 254 Masterarbeiten, 222 Magisterthesen und 203 Dissertationen abgelegt. Studenten der Forstwissenschaftlichen Fakultät haben zahlreiche Aktivitäten erfüllt im Rahmen vom: Jagdverein „Mirko Lavadinović“, Wandersektion „Omorika“, Journalismussektion „Breza“, Fotoclub und zahlreichen Sportsektionen. Studenten sind auch aktiv miteinbeschlossen in die Arbeit des internationalen Verbands der Studenten der Forstwissenschaft (IFSA).

Als Antwort auf zahlreiche Herausforderungen der modernen Forstwissenschaft und des Bedarfs der Amortisation und Harmonisierung immer größer und vielfältiger werdender Drücke auf Waldökosysteme, Erneuerung der Lehrpläne- und Programme und Erschaffung des höheren Niveaus des Unterrichtsprozesses, sowie intensivere Zusammenarbeit des Lehrstuhls für Forstwissenschaft mit einheimischen und ausländischen, vor allem europäischen Fach-, Bildungs- und Wissenschaftsinstitutionen, wurde auch die Strategie der Entwicklung des Lehrstuhls für Forstwissenschaft angenommen, die zum ersten Mal in dieser Publikation präsentiert wurde. Die Leitidee der strategischen Entwicklung des Lehrstuhls für Forstwissenschaft im Rahmen der Universität in Belgrad und der Forstwissenschaftlichen Fakultät ist es, die führende Bildungs-, Wissenschafts- und Fachposition im Bereich der Forstwissenschaft und des Umweltschutzes in Serbien zu festigen und zu sichern, sowie seinen Einfluß und Bedeutung im regionalen und europäischen Bildungsraum zu vergrößern.

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ВЕЋА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

др Olivera Košanić

Сто година постојања и континуираног развоја Одсека за шумарство, кроз образовање и научноистраживачки рад, представља јубилеј достојан пажње и поштовања. Захваљујући ентузијазму и напорима више генерација наставника, сарадника и лабораната, упркос веома тешким историјским моментима кроз које је пролазила наша земља у више наврата, Одсек је опстајао и развијао се. Сто година постојања обележили су периоди снажног успона, али и периоди стагнације, на које су велики утицај имали већ поменути историјски моменти. Данас не можемо и не би требало да будемо незадовољни, јер је Одсек за шумарство успео да задржи лидерску образовну и научноистраживачку позицију у региону.

Треба напоменути да су за 100 година постојања Одсека за шумарство основне организационе јединице за извођење наставног процеса и научноистраживачког рада претежно биле катедре. Данас Одсеку за шумарство, према одредбама Статута из 2019. године, припада седам катедара: Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања, Катедра екологије шума, Катедра гајења шума, Катедра заштите шума, Катедра коришћења шумских ресурса, Катедра планирања газдовања шумама и Катедра биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе.

Веома важан елемент 100-годишњег историјског развоја Одсека представља флукуација и стална тенденција повећања броја наставних предмета, као и наставног особља. Шумарске дисциплине у првим годинама постојања Пољопривредно-шумарског факултета, поверене су петорици наставника, који су изводили наставу на осам шумарских предмета. Пред почетак Другог светског рата наставу је изводило 21 наставник на 34 наставна предмета, од чега је на шумарским предметима ангажовано седам професора и осам асистената. На посао се 1945. године вратило само пет асистената.

У послератном периоду наставља се тренд јачања Одсека кроз повећање броја наставних предмета. У периоду од 1956. до 1990. године број наставних предмета кретао се у распону од минималних 25–27, до максималних 40–42, а најчешће од 31–35. Повећање броја наставних предмета захтевало је и ангажовање већег броја наставника, сарадника и лабораната. Увођењем Болоњског

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

система образовања од 2006. до 2021. године, број наставних предмета се повећава на 38 до 46.

За извођење наставе на Одсеку за шумарство укупно је ангажовано 40 наставника и осам сарадника. Од укупног броја наставника, 30 држе наставу на предметима чије уже научне области припадају Одсеку за шумарство, седам наставника је ангажовано са других одсека факултета и три наставника су са других факултета Универзитета у Београду и обављају рад по уговору. На Одсеку је ангажовано и осам сарадника, где је шест ангажовано за извођење наставе на предметима који припадају ужим научним областима Одсека за шумарство, а два сарадника су са других одсека Шумарског факултета. Од осталог особља, запослени су: један научни сарадник, три истраживача приправника, 15 сарадника у високом образовању и три стручно-техничка сарадника за рад у лабораторији.

У савременим условима глобалних климатских промена, под чијим се утицајем мењају и нестају шумски екосистеми, наставници и сарадници на Одсеку за шумарство налазе се пред великим изазовом образовања нових генерација студената. Будуће генерације студената морају бити оспособљене да планирају и предвиђају промене, а такође и да правовремено и ефикасно реагују. У светлу глобалних климатских промена долазимо до спознаје да *„првих 100. година ипак није било најтеже”* и да будућим генерацијама наставника и сарадника на Одсеку за шумарство остављамо велико и тешко бреме са којим ће морати да се носе да би шумски екосистеми у Србији опстали и даље наставили да нам пружају многобројне користи.

У радну групу за прославу 100 година Одсека за шумарство, која је оформљена у октобру 2019. године, предложени су др Оливера Кошанин, др Мирјана Шијачић-Николић, др Драган Нонић и др Дамјан Пантић. У истом месецу Одсек за шумарство једногласно је усвојио план активности: израда Стратегије развоја Одсека за шумарство, израда публикације поводом 100 година Одсека, организовање различитих дешавања (пошумљавања, организовање научних и стручних предавања и округлих столова, изложби, медијско промовисање Шумарског факултета и Одсека за шумарство), израда логоа Одсека и на крају свечана академија.

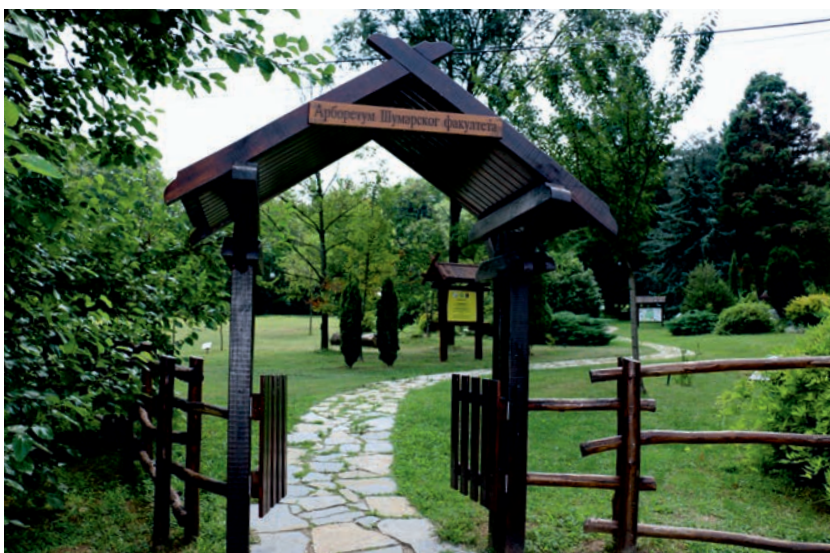
Међутим, због проглашења пандемије вируса COVID-19, у марту 2020. године, која је паралисала свет, однела велики број људских живота и донела читав низ мера које су ограничиле кретање и окупљање људи током већег дела године, одређени број активности поводом прославе 100-годишњег јубилеја није

Предговор

Улаз у зграду
Шумарског факултета

Улаз у Арборетум
Шумарског факултета

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

било могуће реализовати. Израда публикације „100 година Одсека за шумарство” и израда Стратегије развоја одсека су успешно реализовани и налазе се пред Вама.

Рад на изради и прикупљању поглавља организовали су уредници др Мирјана Шијачић-Николић и др Оливера Кошанин и уређивачки одбор у саставу: др Драгица Вилотић, др Драган Нонић, др Дамјан Пантић, др Чедомир Марковић, др Милорад Даниловић и др Виолета Бабић. Техничку припрему материјала за штампу урадио је др Ненад Ранковић. Извод на енглески, руски, француски и немачки, језик превеле су наставнице страних језика на Шумарском факултету: др Катарина Лазић, др Корнелија Ичин, дипл. филолог Сандра Илић-Ђорђевић и мр Маша Полило.

Први део публикације обухвата пет поглавља, у којима се износе прикупљене чињенице и грађа везани за Одсек за шумарство у целини. На прикупљању те грађе ангажовани су скоро сви чланови Одсека, а систематизација и излагање поверени су изабраним члановима, који су од највеће компетентности за садржај појединих поглавља.

Поглавље 1 – Историјски развој Одсека за шумарство на Шумарском факултету написао је др Драган Нонић, у сарадњи са др Ненадом Ранковићем.

Наставна база „Гоч”,
Краљево/Врњачка Бања

Предговор

Наставна база „Мајданпечка
Домена”, Дебели Луг

Поглавље 2 – Структура организације, кадрова и наставних предмета на Одсеку за шумарство написао је др Драган Нонић.

Поглавље 3 – Студенти и студентске активности написали су др Јелена Недељковић, др Марина Нонић и др Вукан Лавадиновић.

Поглавље 4 – Акредитовани наставни планови и програми даје приказ актуелних акредитованих наставних планова и програма, у чијем су писању учествовали руководиоци одговарајућих нивоа студија: др Оливера Кошанин (основне академске студије), др Марко Перовић (мастер академске студије) и др Дамјан Пантић (докторске академске студије).

Поглавље 5 – Стратегија развоја Одсека за шумарство написано је од стране др Дамјана Пантића, као координатора, др Драгана Нонића, др Мирјане Шијачић-Николић и др Оливере Кошанин.

У другом делу ове публикације, кроз седам поглавља (за сваку катедру по једно), дат је приказ настанка и историјског развоја катедара и наставних предмета, изабраног наставног материјала и наставног особља, са биографијама наставника, као и приказ стручних сарадника и лабораната, који су учествовали у реализацији наставе у протеклих 100 година. Аутори тих поглавља били су:

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

др Драгица Вилотић (Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања), др Оливера Кошанин (Катедра екологије шума), др Виолета Бабић (Катедра гајења шума), др Чедомир Марковић (Катедра заштите шума), др Милорад Даниловић (Катедра коришћења шумских ресурса), др Дамјан Пантић (Катедра планирања газдовања шумама) и др Драган Нонић и др Ненад Ранковић (Катедра биекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе). Уз то, треба напоменути и да су сви актуелни наставници и сарадници били укључени у израду ове публикације, кроз трагање за информацијама, прикупљање биографских података (како својих, тако и пензионисаних или умрлих претходника) и писање појединих делова текста.

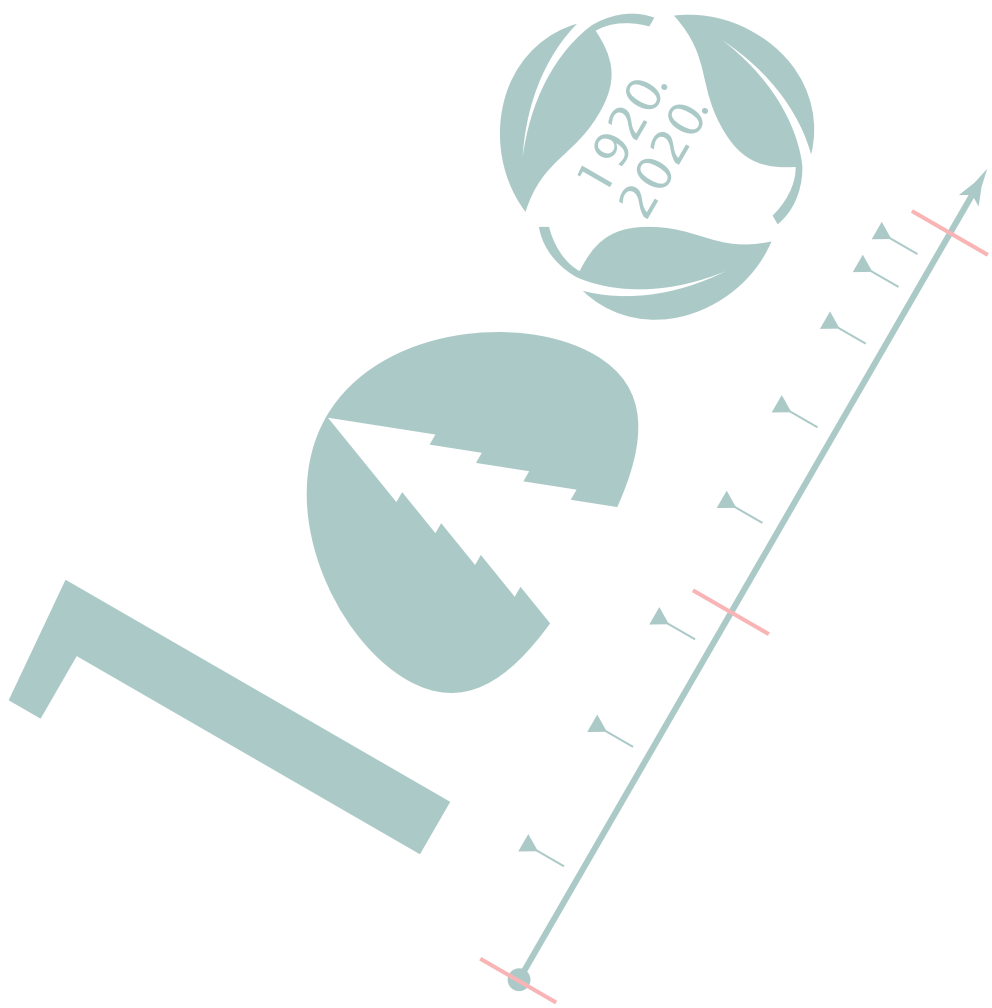
Поред ангажованих наставника и сарадника са Одсека, свој допринос издавању ове публикације дали су и ЈЛП „Војводинашуме“, ЈП за газдовање заштитним шумама Врњачке Бање „Шуме-Гоч“, Институт за шумарство - Београд, НП „Тара“, НП „Фрушка Гора“, НП „Ђердап“, НП „Копаоник“, ЈКП „Зеленило-Београд“ и „Valhall“ д.о.о., те им се овом приликом захваљујемо.

Такође, желим да напоменем да су у години овог великог јубилеја потписани и споразуми о пословно-техничкој сарадњи са јавним предузећима у шумарству и заштити природе у циљу хомогенизације шумарске науке и струке, како би се што боље одговорило на све изазове које шумарство Србије очекује у будућности.

На крају, желим унапред да се извиним уколико се испостави да је нечије име изостављено или је нека информација била непотпуна. То свакако није последица намере или немара, већ само случајност или нехотична грешка.

ОДСЕК ЗА ШУМАРСТВО

ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

др Драган Нонић
др Ненад Ранковић

РАЗВОЈ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Развој организације Одсека за шумарство у оквиру Шумарског факултета Универзитета у Београду, разматран је кроз два основна периода: 1920–1956. године и 1956–2006. године. Први период је обухватио време од оснивања Шумарског одсека на Пољопривредном факултету у Београду 1920. год. па до доношења првог Статута Шумарског факултета у Београду 1956. године, а други период од 1956. год. до доношења Статута из 2006. године и увођења Болоњског наставног процеса. Преостали период, до 2020. године, разматран је у овом и у поглављу које се односи на савремену организацију Одсека за шумарство.

Период 1920–1956. године

Као најзначајнији датуми у развоју организације и функционисања Шумарског одсека и Шумарског факултета, у овом периоду, могу се издвојити одређене карактеристичне године.

1919. година

- Законом о изменама и допунама Закона о Универзитету у Београду озваничено је оснивање Пољопривредног факултета са два одсека Пољопривредним и Шумарским.
- Први декан Пољопривредног факултета био је шумарски стручњак, др Петар Ђорђевић, начелник Министарства шума и руда.

1920. година

- 5. децембра почела је високошколска настава на Шумарском одсеку Пољопривредног факултета.
- Од укупно 45 студената уписаних на Пољопривредни факултет школске 1920/21. године, на Шумарски одсек у првој генерацији било је уписано девет студената.

1930. година

- Према одредбама Закона о универзитету, мења се назив факултета у Пољопривредно-шумарски.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

- Уредбом Пољопривредно-шумарског факултета прописано је постојање 18 научних завода;
- Прва четири Завода су се односила на заједничке предмете (од шумарских: Општа и специјална ботаника, Дендрологија, Примењена зоологија и ентомологија, Агрогеологија и педологија, Шумарска хемијска технологија);
- Последња четири завода су обухватала стручне шумарске предмете:
 - Завод за уређење шума, дендрометрију и процену вредности шума;
 - Завод за искоришћавање шума са механичком прерадом дрвета;
 - Завод за подизање, гајење и заштиту шума са ловарством;
 - Завод за шумарску политику, управу шумама са књиговодством и статистиком, трговину шумским производима.
- Формирано је и 5 кабинета за предмете: Физика, метеорологија са климатологијом, Биљна патологија, Геодезија са топографским цртањем, Шумска транспортна средства, пољопривредно и шумарско грађевинарство и Уређење бујичњака, културна техника.
- У складу са одредбама Закона о шумама из 1929. године формиран је и Институт за научна шумарска истраживања, чија организација и рад су били прописани заједничком уредбом министра просвете и министра шума и рудника.

1932. година

- Пољопривредно-шумарски факултет се усељава у нову зграду у Земуну, у којој се организује настава од школске 1932/33. године. Са пресељењем, почиње и интензивно опремање факултетских завода и лабораторија, као и јачање библиотечног фонда.

1939. година

- У складу са уредбом од 30. маја 1939. године, на Пољопривредно-шумарском факултету је било 20 катедара. За потребе научног рада и делом наставе постојало је 28 завода (девет заједничких и шест шумарских), седам кабинета (три заједничка и три шумарска) и једна хемијска лабораторија.

1941. година

- Почетком Другог светског рата Факултет је престао са редовним радом и није било уписа нових генерација.

Историјски развој Одсека за шумарство

Зграда Шумарског факултета после
реконструкције (1954. год.)

Зграда Шумарског факултета у
процесу доградње (1995. год.)

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

- Целокупан инвентар Шумарског одсека (учила, збирке, библиотека и сва документа) био је смештен током рата у згради Универзитета на Студентском тргу, где је и страдао у пожару (1944. год.).

1945. година

- После Другог светског рата, Пољопривредно-шумарски факултет је почео са радом 05.10.1945. године.
- Уједно, на Шумарском одсеку је школске 1945/46. године уписана и прва послератна генерација студената, и то на два смера: Шумско-узгојни и Шумско-индустријски*.

1949. година

- Уредбом Владе НР Србије од 5. фебруара (Сл. гласник НРС бр. 6/49), Шумарски факултет Београдског универзитета постаје самостална високошколска установа, уједно и први Шумарски факултет у тадашњој ФНРЈ.
- У оснивачком акту је прописано да се сродне наставне и научне дисциплине организују по катедрама.
- Први декан Шумарског факултета био је инж. Сретен Росић, ванредни професор.

1953. година

- Школске 1952/53. године се укидају два шумарска смера и настава се организује на заједничком, општем смеру.
- Одлуком Народног одбора Београда, Шумарском факултету је додељена зграда на Бановом Брду у улици Кнеза Вишеслава 1, у коју се усељава у јесен 1954. године.

Период 1956–2006. године

У наведеном периоду анализирани су, у складу са статутарним решењима, организационе структуре Шумарског факултета и организационих јединица за извођење наставно-научног процеса у области шумарства (табела 1)**.

* Образовање стручњака на ова два смера није се показало целисходним за тадашње стање шумарске струке и њену организацију, јер пракса није строго делила послове на узгоју од послова на искоришћавању шума, тако да је за стручни рад био подеснији стручњак тзв. општег типа.

** На крају табеле су, ради поређења, дата и решења према одредбама Статута из 2019. године.

Историјски развој Одсека за шумарство

Табела 1. Развој организације Шумарског факултета и Одсека за шумарство

Статут год.	Организационе јединице Шумарског факултета	Катедре у оквиру организационе јединице за шумарство
1956.	ОДСЕЦИ 1. Шумарски одсек 2. Дрвно-индустријски одсек	1. Катедра гајења шума 2. Катедра шумских мелиорација 3. Катедра заштите шума 4. Катедра уређивања шума 5. Катедра искоришћавања шума 6. Катедра економике шумарства и дрвне индустрије
1960.	ОДСЕЦИ 1. Шумарски одсек 2. Одсек за механичку прераду дрвета 3. Одсек за хемијску прераду дрвета 4. Одсек за озелењавање насеља 5. Одсек за ерозију и бујице	1. Катедра гајења шума 2. Катедра шумских култура 3. Катедра за заштиту шума и дрвета 4. Катедра за уређивање шума 5. Катедра за искоришћавање шума 6. Катедра економике шумарства
1961.	ОДСЕЦИ 1. Одсек за гајење шума 2. Одсек за експлоатацију шума 3. Одсек за механичку прераду дрвета 4. Одсек за хемијску прераду дрвета 5. Одсек за озелењавање насеља 6. Одсек за ерозију и мелиорације	1. Катедра гајења шума 2. Катедра шумских култура 3. Катедра за заштиту шума и дрвета 4. Катедра уређивања шума 5. Катедра за искоришћавање шума 6. Катедра економике шумарства
1966.	ОДСЕЦИ 1. Одсек за шумарство 2. Одсек за дрвну индустрију 3. Одсек за хортикултуру 4. Одсек за ерозију и мелиорације	1. Катедра гајења шума 2. Катедра шумских култура 3. Катедра за заштиту шума и дрвета 4. Катедра уређивања шума 5. Катедра за искоришћавање шума 6. Катедра економике шумарства
1973.	ИНСТИТУТИ 1. Институт за шумарство 2. Институт за прераду дрвета 3. Институт за пејзажну архитектуру 4. Институт за водопривреду ерозио- них подручја	1. Катедра гајења шума 2. Катедра шумских култура и плантажа 3. Катедра за заштиту шума и дрвета 4. Катедра уређивања шума 5. Катедра за искоришћавање шума 6. Катедра економике шумарства

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 1. Развој организације Шумарског факултета и Одсека за шумарство

Статут год.	Организационе јединице Шумарског факултета	Катедре у оквиру организационе јединице за шумарство
1978.	ООУР ИНСТИТУТИ 1. Институт за шумарство 2. Институт за прераду дрвета 3. Институт за пејзажну архитектуру 4. Институт за водопривреду ерозио- них подручја	1. Катедра гајења шума 2. Катедра шумских култура и плантажа 3. Катедра заштите шума 4. Катедра планирања газдовања шума 5. Катедра искоришћавања шума 6. Катедра друштвено-економских предмета 7. Катедра општенародне одбране СФРЈ
1983.		1. Катедра гајења шума 2. Катедра шумских култура и плантажа 3. Катедра заштите шума 4. Катедра планирања газдовања шума 5. Катедра искоришћавања шума 6. Катедра економике и организације шумарства 7. Катедра општенародне одбране СФРЈ
1988.	ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ 1. Дипломирани инжењер шумарства 2. Дипломирани инжењер шумарства за обраду дрвета 3. Дипломирани инжењер шумарства за пејзажну архитектуру 4. Дипломирани инжењер шумарства за заштиту од ерозије	1. Катедра гајења шума 2. Катедра семенарства, расадничарст- ва и пошумљавања 3. Катедра заштите шума, дрвета и ук- расних биљака 4. Катедра планирања и организације газдовања шумама 5. Катедра искоришћавања шума
1990.	СМЕРОВИ 1. Дипломирани инжењер шумарства 2. Дипломирани инжењер шумарства за обраду дрвета 3. Дипломирани инжењер шумарства за пејзажну архитектуру 4. Дипломирани инжењер шумарства за заштиту од ерозије	1. Катедра гајења шума 2. Катедра семенарства, расадничарст- ва и пошумљавања 3. Катедра заштите шума, дрвета и ук- расних биљака 4. Катедра планирања и организације газдовања шумама 5. Катедра искоришћавања шума

Историјски развој Одсека за шумарство

Табела 1. Развој организације Шумарског факултета и Одсека за шумарство

Статут год.	Организационе јединице Шумарског факултета	Катедре у оквиру организационе јединице за шумарство
1998.	СМЕРОВИ 1. Дипломирани инжењер шумарства 2. Дипломирани инжењер шумарства за обраду дрвета 3. Дипломирани инжењер шумарства за пејзажну архитектуру 4. Дипломирани инжењер шумарства за заштиту од ерозије	1. Катедра гајења шума 2. Катедра за екологију шума 3. Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања 4. Катедра заштите шума, дрвета и украсних биља 5. Катедра планирања и организације газдовања шумама 6. Катедра искоришћавања шума
2002.	ОДСЕЦИ 1. Одсек шумарство 2. Одсек прерада дрвета 3. Одсек пејзажна архитектура и хортикултура 4. Одсек заштита од ерозије и уређење бујица	1. Катедра гајења шума 2. Катедра екологије шума 3. Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања 4. Катедра заштите шума 5. Катедра планирања газдовања шумама 6. Катедра искоришћавања шума 7. Катедра економике и организације шумарства 8. Катедра општих предмета
2006.	ОДСЕЦИ 1. Одсек за шумарство 2. Одсек за прераду дрвета (Одсек за ТМП од 2013. год.) 3. Одсек за пејзажну архитектуру и хортикултуру 4. Одсек за еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса	1. Катедра гајења шума 2. Катедра екологије шума 3. Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања 4. Катедра заштите шума 5. Катедра планирања газдовања шумама 6. Катедра искоришћавања шума 7. Катедра економике и организације шумарства 8. Катедра општих предмета

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 1. Развој организације Шумарског факултета и Одсека за шумарство

Статут год.	Организационе јединице Шумарског факултета	Катедре у оквиру организационе јединице за шумарство
2019.	ОДСЕЦИ 1. Одсек за шумарство 2. Одсек за технологије дрвета 3. Одсек за пејзажну архитектуру и хортикултуру 4. Одсек за еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса	1. Катедра гајења шума 2. Катедра екологије шума 3. Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања 4. Катедра заштите шума 5. Катедра планирања газдовања шумама 6. Катедра коришћења шумских ресурса 7. Катедра биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе

Ако се посматра средњи ниво организовања на Шумарском факултету, може се закључити да је обухватао различити број организационих јединица, од две, према Статуту из 1956. године, па до пет, према одредбама Статута из 1960. године, односно шест, према изменама Статута из 1961. године*. После 1966. године Шумарски факултет је у свом саставу имао увек четири организационе јединице, које су (под различитим називима) реализовале наставно-научни процес у области: шумарства, дрвне индустрије, пејзажне архитектуре и хортикултуре, као и ерозије и мелиорација.

У посматраном периоду су на Шумарском факултету била заступљена три различита облика организовања наставно-научног рада у области шумарства:

1. Одсек
 - Шумарски одсек (у периоду 1956–1961. год.);
 - Одсек за гајење шума и Одсек за експлоатацију шума (у периоду 1961–1966. год.);
 - Одсек за шумарство (1966–1973. и 2002–2020. год.);
2. Институт
 - Институт за шумарство (1973–1978. год.);
 - ООУР Институт за шумарство (1978–1988. год.);

* Уместо Шумарског одсека формирана су два нова (Одсек за гајење шума и Одсек за експлоатацију шума), који су укинати одредбама Статута из 1966. године, када је поново формиран јединствен Одсек за шумарство. Одсек за хемијску прераду дрвета је 1963 год. пребачен на Технолошки факултет Универзитета у Београду.

Историјски развој Одсека за шумарство

Значајне године у развоју Шумарског факултета и Одсека за шумарство

3. Образовни профил/смер

- Образовни профил Дипломирани инжењер шумарства (1988–1990. године);
- Смер Дипломирани инжењер шумарства (1990–2002. год.).

Најзаступљенији облик организовања био је, свакако, одсек, који је постојао у укупном периоду од 35 година, а као такав присутан је и данас. Институту су као организациона форма били заступљени у укупном периоду од 15 година, већином у време удруженог рада и самоуправљања. Образовни профили и смерови су били везани, углавном, за организацију наставе и као такви су постојали укупно 14 година, у периоду када је јачала улога катедри, за разлику од одсека, који нису били статутарно дефинисани.

Основне организационе јединице за извођење наставног процеса и научноистраживачког рада на Шумарском факултету биле су, у већем делу анализираног периода, као и данас, катедре. На Одсеку за шумарство било је, у посматраном периоду, од пет до осам катедри:

- 5 катедри (1988–1998. год.);
- 6 катедри (1956–1978. год. и 1998–2002. год.);
- 7 катедри (1978–1988. год.);
- 8 катедри (2002–2019. год.).

Овај број је у великој мери зависио од организационог статуса општих предмета, који су се слушали на више одсека, али је запослено наставно особље делокруг својих права остваривало, већином, у оквиру Одсека за шумарство.

На Одсеку за шумарство су, у периоду 1956–2019. године, биле заступљене следеће основне катедре (називи катедара су приказани хронолошки, по периодима важења, а као почетни наведен је онај који је најдуже егзистирао):

1. Катедра гајења шума, није мењала свој назив од 1956. године.
2. Катедра заштите шума (1956–1960. године, 1978–1988. године и 2002–2019. год.), Катедра за заштиту шума и дрвета (1960–1978. год.) и Катедра заштите шума, дрвета и украсних биљака (1988–2002. год.);
3. Катедра планирања газдовања шумама (2002–2019. год.), Катедра уређивања шума (1956–1960. год. и 1966–1978. год.), Катедра за уређивање шума (1960–1966. год.), Катедра планирања газдовања шумама (1978–1988. год.) и Катедра планирања и организације газдовања шумама (1988–2002. год.).
4. Катедра искоришћавања шума (1956–1960. год. и 1978–2019. год.) и Катедра за искоришћавање шума (1960–1978. год.);

Историјски развој Одсека за шумарство

5. Катедра економике и организације шумарства (1983–1988. год. и 2002–2019. год.), Катедра економике шумарства и дрвне индустрије (1956–1960. год.), Катедра економике шумарства (1960–1978. год.), Катедра друштвено-економских предмета (1978–1983. год.) и Катедра планирања и организације газдовања шумама (1988–2002. год.);
6. Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања (1988–2019. год.), Катедра шумских култура (1960–1973. год.) и Катедра шумских култура и плантажа (1973–1988. год.);
7. Катедра екологије шума (2002–2019. год.) и Катедра за екологију шума (1998–2002. год.).

Треба напоменути да су у појединим периодима постојале и катедре чији предмети су били заједнички за више одсека (нпр. катедре везане за предмете из области заштите шума, искоришћавања шума и економике шумарства), или су се слушали на више одсека (нпр. предмети са Катедре гајења шума и Катедре екологије шума). Такође, неке катедре су настајале међусобном интеграцијом у оквиру одсека (нпр. Катедра планирања и организације газдовања шумама), или поделом заједничких катедри (нпр. Катедра екологије).

РАЗВОЈ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА

Развој наставних предмета на Одсеку за шумарство разматран је у оквиру претходно назначених периода.

Период 1920–1956. године

У погледу развоја наставних предмета, као и кадрова, у периоду од оснивања Шумарског одсека на Пољопривредном факултету 1920. године, па до доношења првог Статута самосталног Шумарског факултета 1956. године, могу се издвојити одређене значајне године.

1921. година

- Посебном уредбом Пољопривредног факултета од 11.02.1921. године прописани су само предмети (научне и стручне дисциплине) који су се предавали на Шумарском одсеку Пољопривредног факултета (10 основних, 33 стручна и четири помоћна).

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

1924. година

- Према Уредби Пољопривредног факултета од 21.09.1924. године, није било више поделе на основне, стручне и помоћне предмете, већ је постојао само јединствен, незнатно измењен, списак предмета.
- У вези са наставним кадром на Шумарском одсеку Пољопривредног факултета наводи се да „...у првом периоду по оснивању, шумарство није, објективно, имало широку стручну базу за избор наставног кадра на Шумарском одсеку”^{*} (монографија „Седамдесет пет година рада Шумарског факултета Универзитета у Београду”, 1995).
- У наредних неколико година „...извршен је избор извесног броја професора и асистената за заједничке и посебно за шумарске дисциплине”^{**} (монографија „Седамдесет година рада Шумарског факултета Универзитета у Београду”, 1990).

1932. година

- Уредбом Пољопривредно-шумарског факултета из 1932. године, предмети који се предају на Шумарском одсеку подељени су у две групе: заједнички за оба одсека (14) и они који се предају само на Шумарском одсеку (18).

^{*} Од 1922. до 1924. године изабрани су: инж. Милан Мужинић (за предмет Подизање и гајење шума, Ловарство и Подизање путева и мостова), др. Ђока Јовановић (Употреба - искоришћавање шума), инж. Алексије Шеншин, контрактурални редовни професор (Уређивање шума и израчунавање вредности шума), инж. Војко Копривник (Шумарско право и историја шумарства), инж. Љубивоје Малетић (Уређење бујица и, доцније, за предмет Дендрометрија).

^{**} Као наставници Пољопривредног и Шумарског одсека у периоду до 1930. године, наводе се: др Петар Ђорђевић, ред. проф. (Ботаника и Дендрологија са анатомијом дрвета), др Михаило Градојевић, доцент (Општа ентомологија и Ентомологија за шумаре), др Младен Јосифовић, доцент (Биљна патологија), Александар Стребут, ред. проф. (Педологија), Владимир Брунети, ванр. проф. (Аналитичка хемија), инж. Милош Стефановић, ванр. проф. (Основи техничке механике и Грађење шумских транспортних средстава), др Јосип Бален, ред. проф. (Подизање и гајење шума, Ловарство и Заштита шума), др Ђока Јовановић, ред. проф. (Употреба - искоришћавање шума и Елементи машина и инсталација), др Милан Мариновић, ванр. проф. (Управа шума и рачуноводство, Шумарска политика и Шумарска трговина и индустрија), инж. Љубивоје Малетић, ванр. проф. (Дендрометрија и Уређење бујица), инж. Алексије Шеншин, контрактурални ред. проф. (Уређивање шума и Рачунање вредности шума) и др Стеван Николић, доцент (Шумска хемијска технологија).

Историјски развој Одсека за шумарство

1939. година

- У периоду пред Други светски рат био је свега 21 наставник, који су предавали на 34 предмета.
- На шумарским предметима била су четири редовна и три ванредна професора, а остали су били заједнички за оба одсека или хонорарни наставници.

1941. година

- У моменту избијања рата Шумарски одсек је имао само четири редовна професора, два ванредна професора, једног доцента и осам асистената.

1945. година

- Наставни кадар Шумарског одсека је претрпео знатне губитке за време рата, тако да се на почетку рада, 05.10.1945. године, на посао јавило само пет асистената*.
- У току школске 1945/46. године, на расписани конкурс за 14 предмета на Шумарском отсеку, изабрана су два ванредна професора, два доцента, шест сталних хонорарних наставника, четири хонорарна наставника од часа и три асистента, који су започели наставу, према предратном наставном плану, за студенте који нису завршили претходне студије.
- У првој послератној генерацији, која је уписана по новом наставном плану, било је заступљено по 27 предмета на оба тадашња смера: Шумско-узгојном (имао је више биолошко-производни карактер) и Шумско-индустријском (који је имао више техничко-технолошки карактер).

1952. година

- Од школске 1952/53. године настава се одвијала по знатно измењеном наставном плану на јединственом Општем смеру.
- Трајање студија је продужено на пет година (девет семестара наставе и 10. семестар за израду дипломског рада).

Период 1956–2006. године

У првој деценији након доношења Статута Шумарског факултета из 1956. године, издвајају се неке значајне године за развој наставних предмета.

* Светислав Живојиновић, Данило Тодоровић, Драгољуб Мирковић, Тома Бунушевац и Милутин Симоновић.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

1956. година

- Статутом Шумарског факултета из 1956. год. на Шумарском и Дрвно-инду-стријском одсеку организује се настава у осам семестара.
- Настава на Шумарском одсеку обухватала је укупно 34 наставна предмета.
- На Катедри економике шумарства и дрвне индустрије и на Катедри иско-ришћавања шума били су заступљени предмети са оба одсека.
- Школске 1956/57. год. било је четири редовна професора, 13 ванредних професора, осам доцената, шест хонорарних наставника, четири преда-вача, 22 асистента, четири инжењера приправника на дужности асиссте-ната, седам хонорарних асистената, четири професора страних језика и 26 лабораната.

1960. година

- Настава на Шумарском факултету се, према наставном плану из школске 1960/61. године, организовала на пет одсека.
- На Шумарском одсеку настава је обухватала укупно 25 наставних пред-мета (уз Техничко цртање на I и Предвојничку обуку на I и II години студија, као додатне предмете).
- На Катедри заштите шума и дрвета, били су обједињени наставни предме-ти за више одсека.

1961. година

- Изменама Статута из 1961. године, уместо Шумарског одсека прописано је формирање два нова: Одсек за гајење шума, са 27 предмета, и Одсек за експлоатацију шума, са 25 предмета (табела 3).

1966. година

- Статутом из 1966. године успостављена су 4 одсека на Факултету, а наста-ва на јединственом Одсеку за шумарство обухватала је укупно 33 наста-вна предмета.

Број наставних предмета по годинама на Одсеку за шумарство био је де-финисан статутима у периоду од 1956. до 1990. године (табела 2). Укупан број наставних предмета је, у том периоду, варирао у распону од минималних 25–27, па до максималних 40–42, док је већим делом био између 31–35. Број предмета по годинама, кретао се у распону 6–13 на I години, 5–12 на II години, 5–8 на III години и 7–11 предмета на IV години студија.

Историјски развој Одсека за шумарство

Табела 2. Број наставних предмета на Одсеку за шумарство (1956–1990. год.)

Статут год.	Организациона јединица за област шумарства на Шумарском факултету	Број наставних предмета (по годинама)				
		I	II	III	IV	Σ
1956.	Шумарски одсек	9	8	8	9	34
1960.	Шумарски одсек	6	6	5	8	25
1961.	Одсек за гајење шума	8	5	6	8	27
	Одсек за експлоатацију шума	7	6	5	7	25
1966.	Одсек за шумарство	10	9	7	7	33
1973.	Институт за шумарство	13	7	7	8	35
1978.	Институт за шумарство	9	7	7	8	31
1983.	Институт за шумарство	11	7	7	7	32
1988.	Образовни профил дипл. инж. шумарства	13	12	8	9	42
1990.	Смер дипломирани инжењер шумарства	11	10	8	11	40

Број и распоред наставних предмета по катедрама Одсека за шумарство разматран је у периоду од првог Статута Шумарског факултета 1956. године па све до Статута из 2006. године и увођења Болоњског процеса.

У табели 3 су засебно приказани наставни планови оба „шумарска” одсека, према изменама Статута из 1961. године. Ови наставни предмети нису били дефинисани по катедрама, као код свих осталих статута, због чега нису могли ни бити разматрани у оквиру заједничких табела 4 и 5.

Табела 3. Наставни планови основних студија (према изменама Статута из 1961. год.)

Година студија	Одсек за гајење шума Шумарског факултета	Одсек за експлоатацију шума Шумарског факултета
I	1. Ботаника 2. Хемија 3. Петрографија са геологијом 4. Метереологија са климатологијом 5. Виша математика 6. Економија 7. Дендрологија 8. Исхрана биља са микробиологијом	1. Инжењерска геологија 2. Економија 3. Физика 4. Виша математика 5. Техничко цртање 6. Дендрологија са анатомијом дрвета 7. Техничка механика

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 3. Наставни планови основних студија (према изменама Статута из 1961. год.)

Година студија	Одсек за гајење шума Шумарског факултета	Одсек за експлоатацију шума Шумарског факултета
II	9. Педологија 10. Фитоценологија 11. Геодезија 12. Генетика са оплемењивањем биља 13. Анатомија и наука о својствима дрвета	8. Наука о својствима дрвета 9. Погонске и радне машине у експлоатацији шума 10. Дендрометрија 11. Основи грађевинарства 12. Геодезија 13. Инжењерске конструкције у експлоатацији шума
III	14. Шумска фитопатологија 15. Дендрометрија 16. Шумска ентомологија 17. Гајење шума 18. Шумске културе и плантаже 19. Ловна привреда	14. Основи гајења и уређивања шума 15. Искоришћавање главног шумског производа 16. Заштита дрвета 17. Искоришћавање споредних шумских производа 18. Шумска транспортна средства
IV	20. Наука о прирасту 21. Основи права и привредно законодавство 22. Уређивање шума 23. Наука о раду 24. Економика шумарства I и II 25. Организација управе и пословања у шумарству 26. Основи искоришћавања шума 27. Заштита шума	19. Трговина дрвета са шумско-привредном географијом 20. Основи прераде дрвета 21. Транспорт дрвета 22. Наука о раду 23. Економика шумарства I и II 24. Организација управе и пословања у шумарству 25. Основи права и привредно законодавство

Треба напоменути и то да су, са формирањем два „шумарска“ одсека 1961. године, поједине дисциплине (нпр. техничко-технолошке)*, биле распоређене на две одвојене катедре.

* Катедра искоришћавања шума је обухватала предмете: Искоришћавање главног шумског производа, Искоришћавање споредних шумских производа, Погонске и радне машине у експлоатацији шума, Ловну привреду, Основе шумарства и искоришћавање шума, Основе искоришћавања шума, док су на Катедри основних техничких предмета били: Основи грађевинарства, Инжењерске конструкције у експлоатацији шума, Шумска транспортна средства, Транспорт дрвета, Основи грађевинарства са нацртном геометријом и Путеви и мостови у еродираним подручјима. Предмет Шумска транспортна средства је био изван Катедре искоришћавања шума све до 1977. године.

Историјски развој Одсека за шумарство

Прослава дана факултета у амфитеатру
Шумарског факултета (2000. год.)

Уважени професори Одсека за шумарство др Милутин
Симоновић и др Бранислав Јовановић (2000. год.)

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Приказ развоја укупног броја наставних предмета, по катедрама Одсека за шумарство, дат је у табели 4, а приказ развоја наставних предмета у оквиру појединих катедри, у табели 5. Анализе структуре наставних предмета и њиховог хронолошког развоја детаљно су разматране у поглављима која се односе на поједине катедре.

Табела 4. Број наставних предмета по катедрама Одсека за шумарство (1956–2006. године)

№	КАТЕДРА	СТАТУТ (год.)										
		1956.	1960.	1966.	1973.	1978.	1983.	1988.	1990.	1998.	2002.	2006.
1.	Катедра гајења шума	6	7	7	6	6	7	7	7	2	4	6
2.	Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања		8	5	4	5	8	4	4	5	4	5
3.	Катедра заштите шума	4	6	7	4	3	3	6	6	6	3	5
4.	Катедра искоришћавања шума	7	4	3	3	4	8	3	3	5	5	10
5.	Катедра планирања газдовања шумама	3	6	5	4	6	15		6	10		
6.	Катедра планирања и организације газдовања шумама		11	11	11							
7.	Катедра економике и организације шумарства	9	4	7	7	5	5		4	8		
8.	Катедра општих предмета		4	4								
9.	Катедра општенародне одбране СФРЈ		2	2								
10.	Катедра за екологију шума		7	6	8							
11.	Катедра шумских мелиорација	4										

Табела 5. Развој наставних предмета по катедрама Одсека за шумарство (1956–2006. године)

Статут год.	Катедра	Наставни предмети	Σ
1956.	Катедра гајења шума	Гајење шума, Дендрологија са фитоценологијом, Анатомија дрвета, Педологија, Ботаника, Метерологија са климатологијом	6
	Катедра шумских мелиорација	Шумске мелиорације са уређењем бујица, Шумске културе, Геологија са петрографијом, Озелењавање насеља	4

Историјски развој Одсека за шумарство

Табела 5. Развој наставних предмета по катедрама Одсека за шумарство (1956–2006. године)

Статут год.	Катедра	Наставни предмети	Σ
1956.	Катедра заштите шума	Заштита шума, Шумарска ентомологија, Шумска фитопатологија, Заштита дрвета	4
	Катедра уређивања шума	Уређивање шума, Геодезија, Дендрометрија са науком о прирасту	3
	Катедра искоришћавања шума	Искоришћавање шума, Шумска транспортна средства, Основи грађевинарства, Техничка механика, Виша математика, Нацртна геометрија, Ловна привреда	7
	Катедра економије шумарства и дрвне индустрије	Политичка економија, Економика шумарства, Основи права и законодавства, Организација и пословање у шумарству, Трговина дрветом, Економика дрвне индустрије, Заштита рада, Организација производње у предузећима за прераду дрвета, Књиговодство, евиденција и индустријска статистика	9
1960.	Катедра гајења шума	Гајење шума, Дендрологија са фитоценологијом, Ихрана биља са микробиологијом, Шумска педологија, Педологија са микробиологијом, Петрографија са геологијом, Метеорологија са климатологијом	7
	Катедра шумских култура	Шумске културе и плантаже, Производња садног материјала, Анатомија дрвета, Генетика са оплемењивањем биља, Ботаника са генетиком, Техничка ботаника, Ботаника, Оплемењивање шумског дрвећа	8
	Катедра за заштиту шума и дрвета	Заштита шума, Заштита култура у еродираним подручјима, Заштита зелених површина насеља, Шумска фитопатологија, Шумарска ентомологија, Заштита дрвета	6
	Катедра за уређивање шума	Уређење шума, Основи гајења и уређивања шума, Дендрометрија са науком о прирасту, Основи шумарства, Техничко цртање, Геодезија	6
	Катедра за искоришћавање шума	Искоришћавање шума, Шумска транспортна средства, Ловна привреда, Технологија дрвета	4

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 5. Развој наставних предмета по катедрама Одсека за шумарство (1956–2006. године)

Статут год.	Катедра	Наставни предмети	Σ
1960.	Катедра економике шумарства	Економија, Економика шумарства, Организација и пословање у шумарству, Организација и економика привреде у еродираним областима	4
1966.	Катедра гајења шума	Гајење шума, Дендрологија са фитоценологијом, Исхрана биља са микробиологијом, Педологија, Основи гајења и уређивања шума, Петрографија са геологијом, Метеореологија са климатологијом	7
	Катедра шумских култура	Шумске културе и плантаже, Производња садног материјала, Анатомија дрвета, Генетика са оплемењивањем биља, Ботаника	5
	Катедра за заштиту шума и дрвета	Заштита шума, Заштита биља на еродираним подручјима, Шумска фитопатологија, Шумарска ентомологија, Заштита дрвета, Хортикултурна ентомологија, Хортикултурна фитопатологија	7
	Катедра уређивања шума	Уређивање шума, Дендрометрија, Наука о прирасту, Основи уређивања и гајења шума, Геодезија	5
	Катедра за искоришћавање шума*	Искоришћавање шума, Ловна привреда, Основе искоришћавања шума	3
	Катедра економике шумарства	Економија, Економика шумарства, Организација пословања у шумарству, Организација и економика производње на еродираним подручјима, Наука о раду, Трговина дрветом са шумско-привредном географијом, Основе науке о друштву	7
1973.	Катедра гајења шума	Гајење шума, Дендрологија са фитоценологијом, Физиологија са исхраном биљака, Педологија, Петрографија са геологијом, Метеорологија са климатологијом	6
	Катедра шумских култура и плантажа	Шумске културе и плантаже, Анатомија дрвета, Генетика са оплемењивањем биљака, Ботаника	4
	Катедра за заштиту шума и дрвета	Заштита шума, Шумска фитопатологија, Шумарска ентомологија, Заштита дрвета	4

* Наставни предмет Шумска транспортна средства био је у оквиру Катедре основних техничких предмета.

Историјски развој Одсека за шумарство

Табела 5. Развој наставних предмета по катедрама Одсека за шумарство (1956–2006. године)

Статут год.	Катедра	Наставни предмети	Σ
1973.	Катедра уређивања шума	Уређивање шума, Дендрометрија, Наука о прирасту, Геодезија	4
	Катедра за искоришћавање шума*	Искоришћавање шума, Ловство, Основи прераде дрвета	3
	Катедра економике шумарства	Политичка економија, Економика шумарства, Организација управе и пословање у шумарству, Економика уређења сливова, Трговина дрветом са шумско-привредном географијом, Основи марксизма са социологијом, Друштвено-економско уређење СФРЈ	7
1978.	Катедра гајења шума	Петрографија са геологијом, Метеорологија са климатологијом, Педологија, Дендрологија са фитоценологијом, Проучавање и унапређење животне средине, Гајење шума	6
	Катедра шумских култура и плантажа	Хемија, Физиологија са исхраном биљака, Ботаника са анатомијом дрвета, Генетика са оплемењивањем биљака, Шумске културе и плантаже	5
	Катедра заштите шума	Шумска фитопатологија, Шумарска ентомологија, Заштита шума	3
	Катедра планирања газдовања шума	Математика са статистиком, Дендрометрија са биометриком, Наука о прирасту, Уређивање шума, Геодезија, Ловство са заштитом ловне фауне	6
	Катедра искоришћавања шума	Шумска транспортна средства, Својства дрвета, Искоришћавање шума, Прерада дрвета	4
	Катедра друштвено-економских предмета	Основи марксизма, теорија и пракса самоуправљања, Политичка економија, Организација и пословање у шумарству, Трговина дрветом са шумско-привредном географијом, Економика шумарства	5
	Катедра општена-родне одбране СФРЈ	Основи општена-родне одбране СФРЈ I и II	2

* Наставни предмет Шумска транспортна средства био је у оквиру Катедре техничких предмета.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 5. Развој наставних предмета по катедрама Одсека за шумарство (1956–2006. године)

Статут год.	Катедра	Наставни предмети	Σ
1983.	Катедра гајења шума	Петрографија са геологијом, Метеорологија са климатологијом, Педологија, Гајење шума, Дендрологија са фитоценологијом, Типологија шума, Мелиорације шума	7
	Катедра шумских култура и плантажа	Хемија, Физиологија са исхраном биљака, Ботаника са анатомијом дрвета, Генетика са оплемењивањем биљака, Шумске културе и плантаже, Биохемија, Семенски објекти у шумарству, Интензивни шумски засади	8
	Катедра заштите шума	Шумска фитопатологија, Шумарска ентомологија, Заштита шума	3
	Катедра планирања газдовања шума	Математика са статистиком, Дендрометрија са биометриком, Геодезија, Наука о прирасту, Ловство са заштитом ловне фауне, Уређивање шума, Статистички методи у шумарству, Информациони системи и програмирање у шумарству, Планирање развоја и коришћења шумских подручја, Основи рибарства, Производња и гајење дивљачи, Планирање развоја туризма у шумским подручјима, Коришћење вода у шумским подручјима, Планирање и уређење ловно-узгојних центара, Проучавање и унапређење животне средине	15
	Катедра искоришћавања шума	Шумска транспортна средства, Својства дрвета, Искоришћавање шума, Прерада дрвета, Механизација у шумарству, Шумско грађевинарство, Лековито биље и плодови, Ергономија и заштита на раду	8
	Катедра економике и организације шумарства	Основи марксизма, теорија и пракса самоуправљања, Политичка економија, Организација и пословање у шумарству, Трговина дрветом са шумском привредном географијом, Економика шумарства	5
	Катедра општена-родне одбране СФРЈ	Основи општена-родне одбране СФРЈ I и II	2
1988.	Катедра гајења шума	Петрографија са геологијом коре распадања, Шумарска еоклиматологија, Педологија за шумаре, Дендрологија, Шумарска фитоценологија, Типологија шума, Гајење шума	7

Историјски развој Одсека за шумарство

Табела 5. Развој наставних предмета по катедрама Одсека за шумарство (1956–2006. године)

Статут год.	Катедра	Наставни предмети	Σ
1988.	Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања	Ботаника са анатомијом дрвета, Генетика са оплећењивањем биљака, Семенарство, расадничарство и пошумљавање, Физиологија биљака	4
	Катедра заштите шума, дрвета и украсних биљака	Шумарска ентомологија, Шумска фитопатологија, Заштита дрвета, Заштита шума, Штеточине украсних биљака, Болести украсних биљака	6
	Катедра планирања и организације газдовања шумама	Основи рачунарства, Геодезија, Шума и животна средина, Дендрометрија, Наука о прирасту, Информациони системи у шумарству, Ловство са заштитом ловне фауне, Организација и пословање у шумарству, Економика шумарства, Планирање газдовања шумама, Трговина дрветом са шумско-привредном географијом	11
	Катедра искоришћавања шума	Шумска транспортна средства, Механизација у шумарству, Искоришћавање шума	3
1990.	Катедра гајења шума	Петрографија са геологијом коре распадања, Шумарска еоклиматологија, Педологија за шумаре, Дендрологија, Шумарска фитоценологија, Типологија шума, Гајење шума	7
	Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања	Ботаника са анатомијом дрвета, Генетика са оплећењивањем биљака, Семенарство, расадничарство и пошумљавање, Физиологија биљака	4
	Катедра заштите шума, дрвета и украсних биљака	Шумарска ентомологија, Шумска фитопатологија, Заштита дрвета, Заштита шума, Штеточине украсних биљака, Болести украсних биљака	6
	Катедра планирања и организације газдовања шумама	Основи рачунарства, Геодезија, Шума и животна средина, Дендрометрија, Наука о прирасту, Информатика у шумарству, Ловство и заштита ловне фауне, Организација и пословање у шумарству, Економика шумарства, Планирање газдовања шумама, Трговина дрветом са шумско-привредном географијом	11
	Катедра искоришћавања шума	Шумска транспортна средства, Механизација у шумарству, Искоришћавање шума	3

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 5. Развој наставних предмета по катедрама Одсека за шумарство (1956–2006. године)

Статут год.	Катедра	Наставни предмети	Σ
1998.	Катедра гајења шума	Гајење шума, Шумарске мелиорације	2
	Катедра за екологију шума	Петрографија са геологијом коре распадања, Шумарска еоклиматологија, Педологија за шумаре, Дендрологија, Шумарска фитоценологија, Типологија шума; Шума и животна средина	7
	Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања	Генетика са оплемењивањем биљака, Семенарство, расадничарство и пошумљавање, Шумарска ботаника са анатомијом дрвета, Физиологија биљака, Ботаника са анатомијом дрвета	5
	Катедра заштите шума, дрвета и украсних биља	Шумарска ентомологија, Шумска фитопатологија, Заштита дрвета, Заштита шума, Штеточине украсних биљака, Болести украсних биљака	6
	Катедра планирања и организације газдовања шумама	Основи рачунарства, Геодезија, Статистика, Дендрометрија, Информатика у шумарству, Наука о прирасту, Ловство и заштита ловне фауне, Организација и пословање у шумарству, Економика шумарства, Планирање газдовања шумама, Трговина дрветом и шумско-привредна географија	11
	Катедра искоришћавања шума	Механизација у шумарству, Искоришћавање шума, Шумска транспортна средства, Својства дрвета, Основи обраде дрвета	5
2002.	Катедра гајења шума	Гајење шума 1, Гајење шума 2, Шумарска еоклиматологија	3
	Катедра екологије шума	Петрографија са геологијом коре распадања, Педологија за шумаре, Дендрологија, Шумска фитоценологија, Типологија шума, Шума и животна средина	6
	Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања	Генетика са оплемењивањем биљака, Семенарство, расадничарство и пошумљавање, Шумарска ботаника са анатомијом дрвета, Физиологија биљака	4
	Катедра заштите шума	Шумарска ентомологија, Шумска фитопатологија, Заштита шума	3
2002.	Катедра планирања газдовања шумама	Геодезија у шумарству, Дендрометрија, Информатика у шумарству, Ловство са заштитом ловне фауне, Наука о прирасту, Планирање газдовања шумама	6

Историјски развој Одсека за шумарство

Табела 5. Развој наставних предмета по катедрама Одсека за шумарство (1956–2006. године)

Статут год.	Катедра	Наставни предмети	Σ
2002.	Катедра искоришћавања шума	Механизација у шумарству, Искоришћавање шума, Својства дрвета, Основи механичке прераде дрвета, Шумска транспортна средства	5
	Катедра економике и организације шумарства	Организација и пословање у шумарству, Трговина дрветом и шумско-привредна географија, Основи економије и социологије, Економика шумарства	4
	Катедра општих предмета	Страни језици, Хемија, Статистика, Математика	4
2006.	Катедра гајења шума	Екологија гајења шума и Гајење шума I, Гајење шума II, Екологија гајења шума, Шумарска еоклиматологија, Гајење шума по намени, Моделовање и ГИС у гајењу шума	6
	Катедра екологије шума	Петрографија са геологијом, Шумарска педологија, Дендрологија, Шумарска фитоценологија, Типологија шума, Шума и животна средина, Еколошка класификација шума и шумских станишта, Типолошко картирање и типови шума Србије	8
	Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања	Шумарска генетика са оплемењивањем биљака, Семенарство, расадничарство и пошумљавање, Шумарска ботаника и анатомија дрвета, Конзервација и усмерено коришћење шумских генетских ресурса, Индустијска производња шумског и лековитог биља	5
	Катедра заштите шума	Шумарска ентомологија, Шумска фитопатологија, Заштита шума, Фитофармација, Интегрална заштита шума	5
	Катедра планирања газдовања шумама	Дендрометрија, Информатика, Раст и производност шума, Планирање газдовања шумама, Инвентура шума, Основе моделовања раста шума, Еколошке основе планирања газдовања шумама, Просторна анализа у планирању газдовања шумама, Геодезија, Основи ГИС-а	10

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 5. Развој наставних предмета по катедрама Одсека за шумарство (1956–2006. године)

Статут год.	Катедра	Наставни предмети	Σ
2006.	Катедра искоришћавања шума	Искоришћавање шума I и II, Шумска транспортна средства, Механизација у шумарству, Коришћење недрвних производа, Отварање шума, Шумско грађевинарство, Шумска биомаса за енергију, Ловство са заштитом ловне фауне, Планирање газдовања ловиштима, Усклађивање шумског и ловног газдовања	10
	Катедра економике и организације шумарства	Основи економије и социологије, Економика шумарства, Организација и пословање у шумарству, Економика предузећа, Шумарска политика и законодавство, Трговина дрветом са шумско-привредном географијом, Предузетништво у шумарству, Маркетинг шумарских производа	8
	Катедра општих предмета	Математика, Статистика, Кабинет страних језика	4

Наставно-научна
база „Гоч”

СТРУКТУРА ОРГАНИЗАЦИЈЕ, КАДРОВА И НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА

др Драган Нонић

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

У организационој структури Одсека за шумарство, према Статуту Шумарског факултета из 2019. године, основне наставно-научне јединице чини седам катедара*:

1. Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања;
2. Катедра екологије шума;
3. Катедра гајења шума;
4. Катедра заштите шума;
5. Катедра коришћења шумских ресурса**;
6. Катедра планирања газдовања шумама;
7. Катедра биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе (BEPOS)***.

На Одсеку за шумарство постоји и 21 научноистраживачка јединица, од чега је 12 лабораторија и девет центара (организациона структура по катедрама приказана је на приложеној шеми, а бројчани распоред у табели 6). У односу на укупан број катедара, лабораторија и центара на Шумарском факултету, на Одсеку за шумарство је заступљено:

- 35,0% катедара (од укупно 20 на Шумарском факултету);
- 35,3% лабораторија (од укупно 34 на Шумарском факултету);
- 37,5% центара (од укупно 24 на Шумарском факултету).

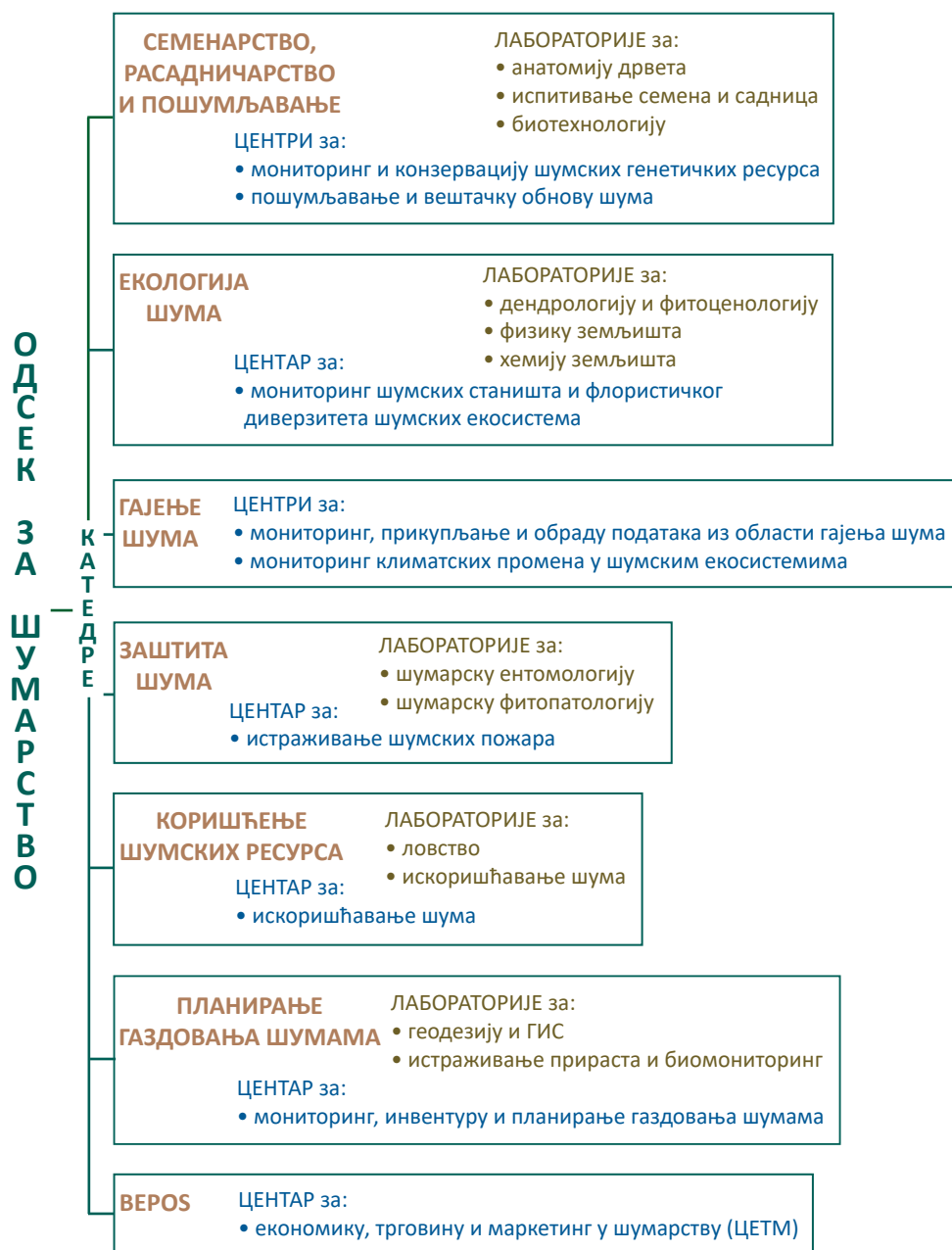
На Одсеку за шумарство постоји и Институт за шуме и шумарство (основан према одредбама Статута Шумарског факултета из 2011. год.), са задатком планирања, иницирања и реализације истраживачких и развојних пројеката.

* Катедра општих предмета је била у саставу Одсека за шумарство све до доношења Статута Шумарског факултета 2019. године.

** Под називом Катедра искоришћавања шума до доношења Статута Шумарског факултета 2019. године.

*** Под називом Катедра економије и организације шумарства до доношења Статута Шумарског факултета 2019. године.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Организациона структура Одсека за шумарство
(према Статуту Шумарског факултета из 2019. год.)

Структура организације, кадрова и наставних предмета

Табела 6. Број лабораторија и центара по катедрама Одсека за шумарство

Назив катедре	Лабораторије	Центри	Σ
Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања	3	2	5
Катедра екологије шума	3	1	4
Катедра гајења шума		2	2
Катедра заштите шума	2	1	3
Катедра коришћења шумских ресурса	2	1	3
Катедра планирања газдовања шумама	2	1	3
Катедра биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе		1	1
Укупно Одсек за шумарство	12	9	21

СТРУКТУРА КАДРОВА

Структура кадрова на Одсеку за шумарство обухвата (на дан 01.06.2020. године) укупно 58 запослених:

- 36 наставног особља;
 - 30 наставника;
 - 6 сарадника;
- 4 истраживача;
 - 1 научни сарадник;
 - 3 истраживача приправника;
- 18 ненаставног особља;
 - 15 сарадника у високом образовању;
 - 3 стручно-техничка сарадника.

Структура наставног особља, које остварује наставни, научни и истраживачки рад на Одсеку за шумарство је следећа:

- 30 наставника;
 - 13 редовних професора*;
 - 8 ванредних професора;
 - 9 доцената;
- 6 сарадника
 - 2 асистента са докторатом;
 - 4 асистента.

* Од тога су троје редовних професора са продуженим радним односом на две године (до 67. год. живота), двоје до 30.09.2020. год. и један до 30.09.2022. године.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 7. Структура запослених по катедрама на Одсеку за шумарство (2020. год.)

Назив катедре	Запослено особље			
	Наставно	Истраживачи	Ненаставно	Σ
Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања	6	1	3	10
Катедра екологије шума	7		4	11
Катедра гајења шума	4		1	5
Катедра заштите шума	4	1	2	7
Катедра коришћења шумских ресурса	5		3	8
Катедра планирања газдовања шумама	7	2	4	13
Катедра биекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе	3		1	4
Укупно Одсек за шумарство	36	4	18	58

Поред тога, ангажовано је и седам наставника са других одсека Шумарског факултета (два редовна професора, два ванредна професора и три доцента) и три наставника са других факултета (један редовни и два ванредна професора).

Наставно особље Одсека за шумарство
испред улаза у зграду Факултета (2020. год.)

Структура организације, кадрова и наставних предмета

Структура наставног особља није адекватна потребама студијског програма, пре свега у погледу заступљености сарадника (две катедре су без сарадника, четири имају само по једног, а једна два сарадника). На несразмерну структуру указује и то што наставника има пет пута више него сарадника, што се одражава и на саму организацију и извођење наставе.

На Одсеку за шумарство су ангажована и четири истраживача, на следећим катедрама:

- 1 научни сарадник;
 - 1 на Катедри планирања газдовања шумама;
- 3 истраживача приправника;
 - 1 на Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања;
 - 1 на Катедри заштите шума;
 - 1 на Катедри планирања газдовања шумама.

Табела 8. Структура наставника и сарадника по катедрама Одсека за шумарство

Назив катедре	Број наставног особља						
	Наставници				Сарадници		
	Редовни професори	Ванредни професори	Доценти	Σ	Асистенти са докторатом	Асистенти	Σ
Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања	2	1	3	6			
Катедра екологије шума	2	3	1	6		1	1
Катедра гајења шума	2	1		3	1		1
Катедра заштите шума	1	1	1	3		1	1
Катедра коришћења шумских ресурса	2	1	1	4	1		1
Катедра планирања газдовања шумама	2	1	2	5	1	1	2
Катедра биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе	2		1	3			
Укупно	13	8	9	30	3	3	6

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 9. Структура кадрова по стручној спреми на катедрама Одсека за шумарство

Назив катедре	Број запослених				
	Доктор наука	Магистар	Мастер	Дипл. инжењер	Техничар
Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања	6	1	2	1	
Катедра екологије шума	6	1	1	2	1
Катедра гајења шума	4				1
Катедра заштите шума	3		2	2	
Катедра коришћења шумских ресурса	5		3		
Катедра планирања газдовања шумама	7	1	3	1	1
Катедра биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе	3				
Укупно	34	3	12	6	3

Од наведених истраживача, само научни сарадник је у сталном радном односу, док су истраживачи приправници ангажовани за време трајања пројекта. У постојећем акредитационом циклусу (Болоња 3) истраживачи нису били ангажовани у извођењу наставе на Одсеку за шумарство.

Стручне, техничке и административне послове на Одсеку за шумарство обавља ненаставно особље, које чини 18 сарадника на следећим катедрама:

- 15 сарадника у високом образовању
 - 3 на Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања;
 - 3 на Катедри екологије шума;
 - 2 на Катедри заштите шума;
 - 3 на Катедри коришћења шумских ресурса;
 - 3 на Катедри планирања газдовања шумама;
 - 1 на Катедри биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе;
- 3 стручно-техничка сарадника за рад у лабораторијама;
 - 1 на Катедри екологије шума;
 - 1 на Катедри гајења шума;
 - 1 на Катедри планирања газдовања шумама.

Образовна структура кадрова на Одсеку за шумарство у односу на степен стручне спреме и радна места је следећа:

Структура организације, кадрова и наставних предмета

- 34 доктора наука (30 наставника, 3 сарадника, 1 научни сарадник);
 - 32 доктора биотехничких наука;
 - 2 доктора техничких наука;
- 12 мастер инжењера шумарства (3 сарадника, 3 истраживача приправника и 6 сарадника у високом образовању);
- 3 магистра (сарадника у високом образовању);
 - 1 магистар шумарства;
 - 1 магистар биохемичар;
 - 1 магистар техничких наука;
- 6 дипломираних инжењера (сарадника у високом образовању);
 - 5 дипломираних инжењера шумарства;
 - 1 дипломирани инжењер пољопривреде;
- 3 техничара (стручно-техничка сарадника);
 - 1 геодетски техничар;
 - 1 техничар за ПА;
 - 1 геолошки техничар.

У погледу полне структуре запослених, на Одсеку за шумарство заступљене су 22 особе женског пола (37,9%) и 36 особа мушког пола (62,1%).

Структура полова код наставног особља на Одсеку за шумаство је следећа:

- 30 наставника (10 женског и 20 мушког пола);
 - 13 редовних професора (3 женског и 10 мушког пола);
 - 8 ванредних професора (2 женског и 6 мушког пола);

Табела 10. Полна структура запослених по катедрама Одсека за шумарство (2020. год.)

Назив катедре	Бројност		Учешће [%]		Σ
	♀	♂	♀	♂	
Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања	7	3	70,0	30,0	10
Катедра екологије шума	5	6	45,5	54,5	11
Катедра гајења шума	1	4	20,0	80,0	5
Катедра заштите шума	1	6	14,3	85,7	7
Катедра коришћења шумских ресурса	1	7	12,5	87,5	8
Катедра планирања газдовања шумама	4	9	30,8	69,2	13
Катедра биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе	3	1	75,0	25,0	4
Укупно	22	36	37,9	62,1	58

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

- 9 доцената (5 женског и 4 мушког пола);
- 6 сарадника (6 мушког пола);
- 3 асистента са докторатом (3 мушког пола);
- 3 асистента (3 мушког пола).

На Одсеку за шумарство се уочава знатно мања заступљеност особа женског пола код наставника ($\frac{1}{3}$), као и изузетно неравномерна структура код сарадника, где нема особа женског пола. Веће учешће особа женског пола присутно је само код доцената (55,5%).

У категорији истраживача на Одсеку за шумаство заступљено је равноправно учешће полова, док је код ненаставног особља структура повољнија у корист особа женског пола (53,3% код сарадника у високом образовању и 66,6% код стручно-техничких сарадника).

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Број наставних предмета по годинама, у периоду од 2006. до 2020. године, дефинисан је акредитованим студијским програмима:

- Болоња 1 (2006/07 и 2007/08. школске године);
- Болоња 2 (од 2008/09 до 2013/14. школске године);
- Болоња 3 (од 2014/15 до 2020/21. школске године).

Табела 11. Број наставних предмета на студијском програму Шумарство (2006–2021. године)

Период год.	Студијски програм	Број наставних предмета (по семестрима)				
		I	II	III	IV	Σ
2006–2008.	Студијски програм Болоња 1	11	10	8	9	38
2008–2014.	Студијски програм Болоња 2	12	12	9	10	43
2014–2021.	Студијски програм Болоња 3	12	12	10	12	46

Укупан број наставних предмета на студијском програму Шумарство значајно се повећао (табела 11): од 38 (Болоња 1), преко 43 (Болоња 2), па све до 46 (Болоња 3). Највећи број ових предмета је био једносеместралан*. Број изборних предмета у Болоњи 2 и 3 је био истоветан, по 10 (студенти су могли да бирају између 34 предмета укупно, разврстаних у 10 изборних група).

* Као двосеместрални предмети су током целог периода остали: Страни језик, Екологија гајења шума и гајење шума 1, Искоришћавање шума 1 и 2 и Планирање газдовања шумама.

Структура организације, кадрова и наставних предмета

Табела 12. Број наставних предмета основних студија по катедрама (Болоња 3)

Назив катедре	Наставни предмети			
	Студијски програм Шумарство		Други студијски програми	
	обавезни	изборни	обавезни	изборни
Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања	3	3	2	1
Катедра екологије шума	6	4	4	2
Катедра гајења шума	3	3	2	1
Катедра заштите шума	3	4	1	
Катедра коришћења шумских ресурса	5	4		
Катедра планирања газдовања шумама	4	3	2	
Катедра биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе	3	6		2
Укупно	27	27	11	6

Запослени Одсека за шумарство
у Арборетуму (2020. год.)

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Група стручних сарадника и лабораната
са Одсека за шумарство (2020. год.)

Број и распоред наставних предмета по катедрама Одсека за шумарство разматран је у оквиру актуелног студијског програма Болоња 3*. Приказ броја наставних предмета на основним студијама (табела 12), као и њихов распоред (табеле 13 и 14), дати су по катедрама Одсека за шумарство.

Највећи укупан број предмета на студијском програму Шумарство има Катедра екологије шума (10), као и највећи број обавезних предмета (6). Највећи број изборних предмета има Катедра биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе (6).

На студијском програму Шумарство акредитовани су и предмети који су матични на другим одсецима (обавезан предмет Физиологија биљака, матичан на ПА**, и изборни Својства дрвета, матичан на ТМП) или катедрама (изборни предмет Статистика, матичан на Катедри општих предмета). Такође, има и наставних предмета основних студија који су матични на катедрама Одсека за

* Наставни предмети по Болоњи 1 и 2 детаљније су анализирани у поглављу о историјском развоју одсека или у поглављима о појединим катедрама.

** Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса (ЕИ), Пејзажна архитектура (ПА) и Технологије, менаџмент и пројектовање намештаја и производа од дрвета (ТМП), односно Технологије дрвета, према садашњем називу.

Структура организације, кадрова и наставних предмета

Табела 13. Наставни предмети на основним студијама - студијски програм Шумарство
(Болоња 3, 2014–2021. год.)

Катедра	Обавезни	Изборни
Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања	Шумарска ботаника и анатомија дрвета Шумарска генетика Семенарство, расадничарство и пошумљавање	Систематика лековитог биља Оплемењивање биљака Плантажно шумарство
Катедра екологије шума	Петрографија са геологијом Дендрологија Шумарска фитоценологија Педологија Шума и животна средина Типологија шума	Ендемичне и угрожене дрвенасте врсте у Србији Исхрана биља Еколошка класификација обешумљених и деградираних станишта Еколошко-типолошки основ у заштити природе
Катедра гајења шума	Шумарска еоклиматологија Екологија гајења шума и гајење шума 1 Гајење шума 2	Клима шумских и урбаних подручја Србије Гајење шума посебне намене Основе гајења низијских шума
Катедра заштите шума	Шумска фитопатологија Шумарска ентомологија Заштита шума	Болести украсних биљака Штеточине украсних биљака Мониторинг здравственог стања шума Шумски ксилофагни инсекти и лигниколне гљиве
Катедра коришћења шумских ресурса	Искоришћавање шума 1 и 2 Шумска транспортна средства Механизација у шумарству Ловство са заштитом ловне фауне Коришћење недрвних шумских производа	Заштита на раду у искоришћавању шума Коришћење ловне фауне Шумска хидрологија Ихтио потенцијали шумских подручја
Катедра планирања газдовања шумама	Планирање газдовања шумама Дендрометрија Раст и производност шума Геодезија и ГИС	Планирање управљања заштићеним подручјима Продукција и прираст биомасе брзорастућих шума и шумских плантажа Информациони системи у шумарству
Катедра биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе	Економика шумарства Организација и пословање у шумарству Трговина шумским производима	Шумарска политика и законодавство Предузетништво и МСП у шумарству Маркетинг шумских производа Економска географија шумских ресурса Социологија Основи економије

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 14. Наставни предмети на основним студијама - други студијски програми
(Болоња 3, 2014–2021. год.)

Катедра	Обавезни	Изборни
Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања	Анатомија дрвета (ТМП) Семенарство и расадничарство (ЕИ)	Оплећењивање украсних биљака (ПА)
Катедра екологије шума	Петрографија са геологијом (ЕИ) Педологија (ЕИ) Дендрологија (ЕИ) Шумарска фитоценологија (ЕИ)	Еколошка класификација деградираних станишта (ЕИ) Исхрана биља (ЕИ)
Катедра гајења шума	Шумарска еоклиматологија (ЕИ) Основи гајења шума (ЕИ)	Шумарска еоклиматологија (ПА)
Катедра заштите шума	Заштита биља (ЕИ)	
Катедра коришћења шумских ресурса		
Катедра планирања газдовања шумама	Геодезија са основама ГИСа (ЕИ) Геодезија и ГИС (ПА)	
Катедра био-економије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе		Социологија (ЕИ, ПА)

шумарство, али се предају и на студијским програмима других одсека (Катедра екологије шума има највећи број тих предмета: четири обавезна и два изборна на ЕИ).

Одсеку за шумарство је припадала и Катедра општих предмета, све до усвајања Статута Шумарског факултета из 2019. године. Предмети са ове катедре (Математика, Математика са статистиком, Статистика у анализи природних ресурса и страни језици), слушају се на сва четири одсека, а права запослених се, према одредбама Статута из 2019. године, остварују у оквиру надлежности Изборног и Наставно-научног већа.

СТУДЕНТИ И СТУДЕНТСКЕ АКТИВНОСТИ

др Јелена Недељковић
др Марина Нонић
др Вукан Лавадиновић

ДИПЛОМИРАНИ СТУДЕНТИ И ПОСЛЕДИПЛОМЦИ

Настава на Пољопривредном факултету је започела 05.12.1920. године. Том приликом, у I семестар у школској 1920/21. години, уписано је 45 студената, од којих 36 на Пољопривредни и девет на Шумарски одсек.

У периоду од 05.12.1920. године (почетак рада Шумарског факултета) до 19.05.2020. године на Одсеку за шумарство дипломирао је 5.073 студената, од чега 4.716 пре усклађивања система студирања са Болоњским процесом.

Основне академске студије, у складу са Болоњским процесом, у периоду од 01.10.2010. до 19.05.2020. године завршило је 357 студената. При томе, највећи број студената је дипломирао 2015. и 2016. године (по 55, односно по 15,4%), а најмањи 2010. године (један студент).

На Одсеку за шумарство је, осим инжењера, своје студије завршио и значајан број магистара, мастера и доктора наука (табела 15).

Табела 15. Преглед магистара, мастера и доктора наука у периоду 1949*–2020.** год.

Магистри	Мастер инжењери	Доктори наука
222	254***	203

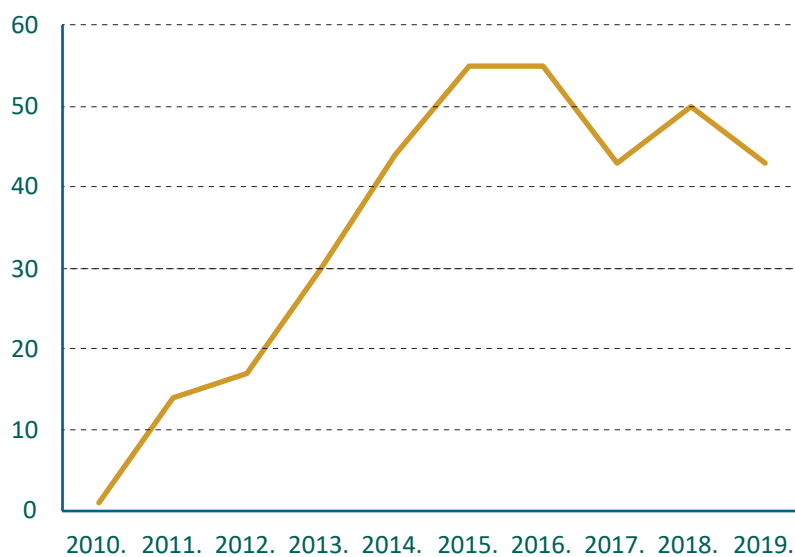
Прву магистарску тезу, под насловом „Мала тополина совица *Nyctea asiatica* - морфологија, биологија и економски значај”, одбранила је 08.01.1965. године Љупка Хаџи-Ристовска, из области која припада данашњој Катедри заштите шума. Највећи број магистарских теза (53, односно 23,9%), у периоду 1965–2019, одбрањен је на групи предмета који припадају данашњој Катедри заштите шума. Од укупног броја магистарских теза, више од $\frac{1}{4}$ (27,5%), одбрањено је у периоду 2000–2009. године. Најмањи број магистарских теза (по 22, односно по 9,9%) је одбрањен током 60-их година XX века и у периоду 2010–2019. године. Највећи број магистарских теза одбрањен је 2007. год. (10, односно 4,5%), а затим следе 1972, 1982. и 2006. година (по девет, односно по 4,1%).

* Матичне књиге самосталног Шумарског факултета се воде од 05.02.1949. године.

** Закључно са 19.05.2020. године.

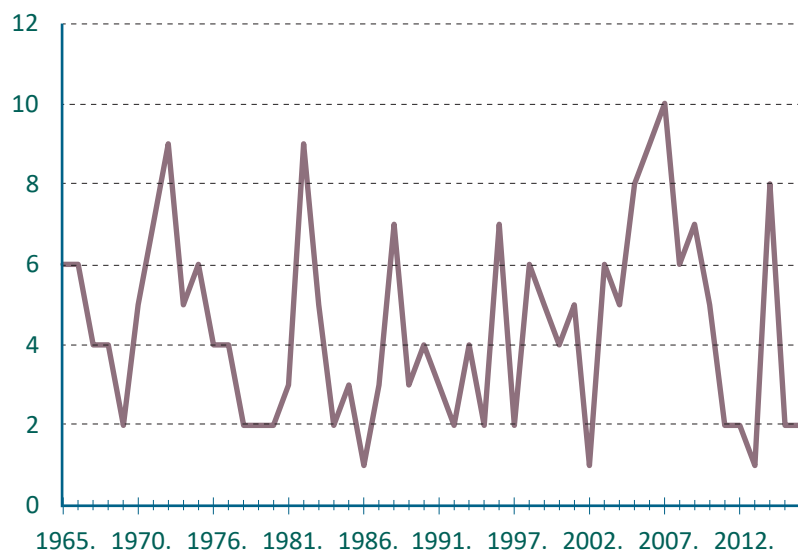
*** Податак за мастер радове се односи на период 01.01.2009–30.09.2019. године.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

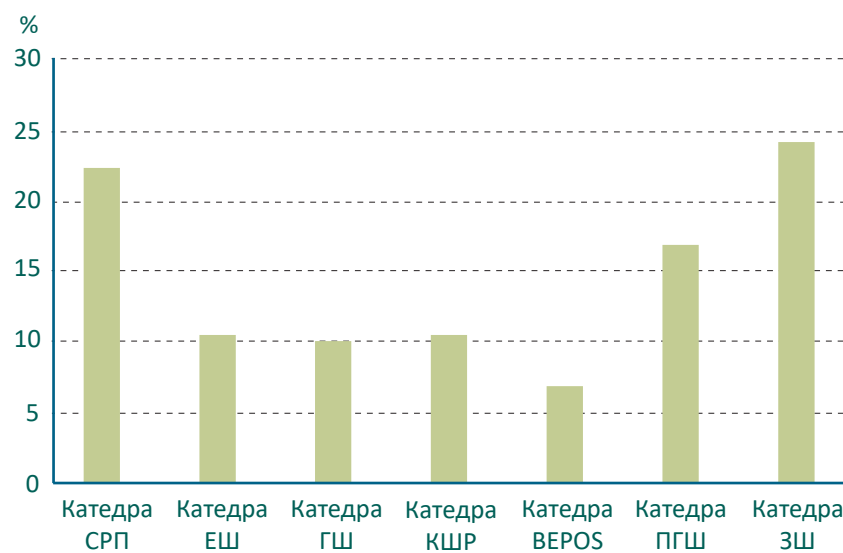

Број дипломираних студената по годинама (по Болоњском систему)

Број одбрањених магистарских теза, по годинама

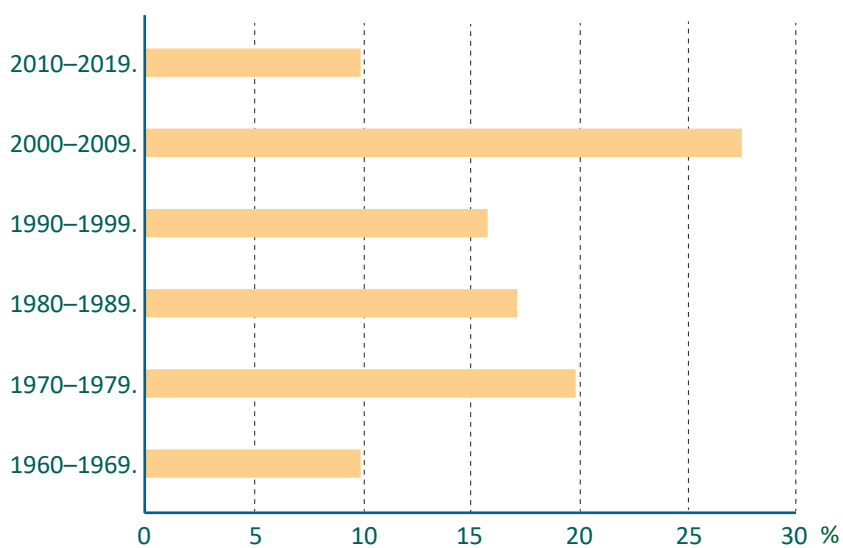

Студенти и студентске активности

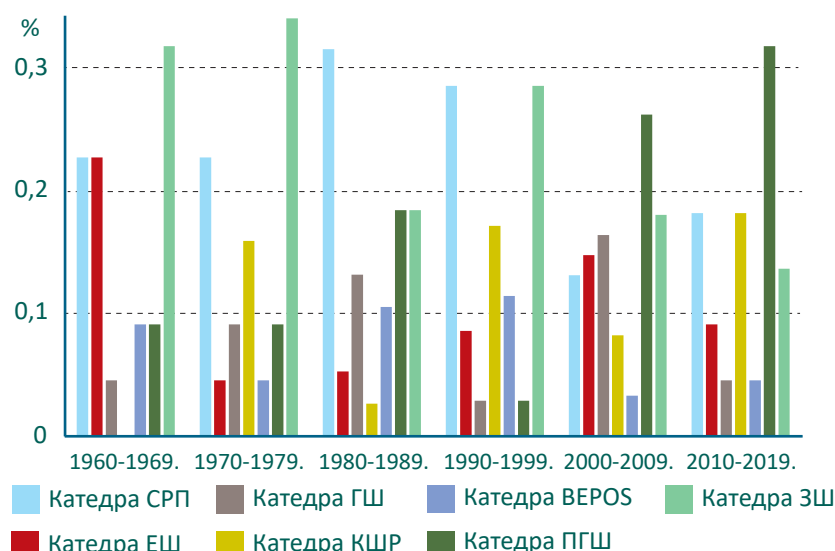

Учешће катедри у укупном броју одбрањених магистарских теза

Учешће одбрањених магистарских теза, према периодима

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Учешће одбрањених магистарских теза, по периодима и катедрама

Са друге стране, 1986, 2002. и 2013. године одбрањена је по једна магистарска теза.

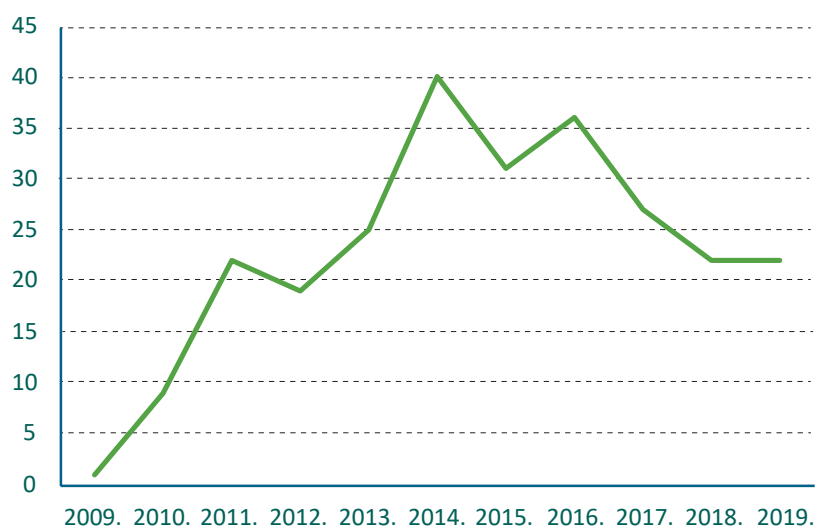
Први мастер рад, под насловом „Најзначајније јестиве и отровне гљиве шумског газдинства Маглић”, одбранио је 18.06.2009. год. Велимир Чанчар. Ментор је био проф. др Драган Караџић.

Највећи број мастер радова (69, односно 27,2%) у посматраном периоду одбрањен је на групи предмета који припадају данашњој Катедри коришћења шумских ресурса. Највећи број мастер радова одбрањен је 2014. године (40, односно 15,7%). Са друге стране, 2009. године одбрањен је један мастер рад.

Уколико се посматра број одбрањених магистарских теза по периодима и по катедрама, уочава се следеће:

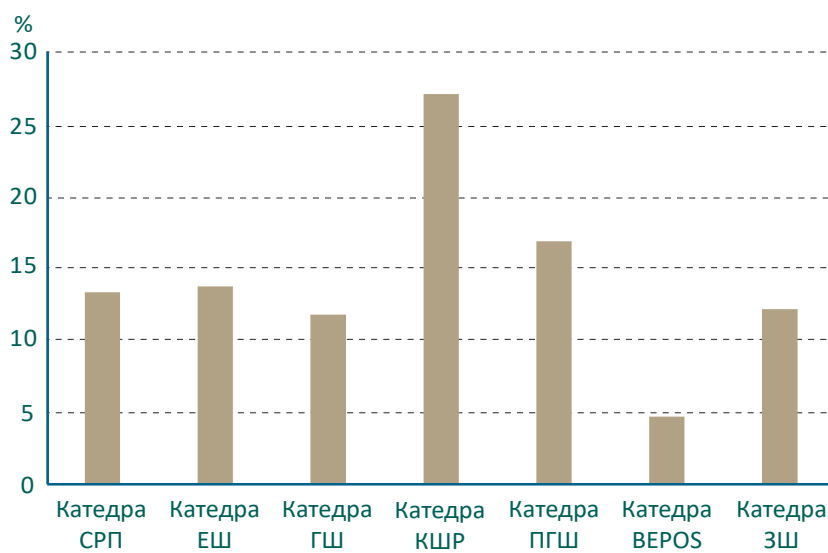
- током 60-их година XX века највеће је учешће из области које припадају садашњој Катедри заштите шума (31,8%);
- током 70-их година XX века највеће је учешће из области које припадају садашњој Катедри заштите шума (34,1%);
- током 80-их година XX века највеће је учешће из области које припадају садашњој Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања (31,6%);

Студенти и студентске активности

Број одбрањених мастер радова, по годинама

Учешће катедри у укупном броју одбрањених мастер радова

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

- током 90-их година XX века највеће је учешће магистарских теза из области које припадају садашњој Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања (28,6%) и Катедри заштите шума (28,6%).

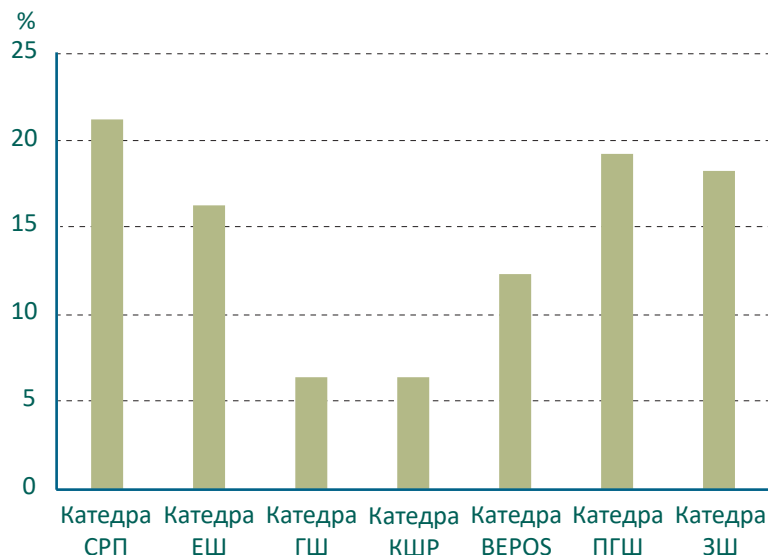
У периоду 2000–2009. године, као и у периоду 2010–2019. године, највеће је учешће магистарских теза из области које припадају садашњој Катедри планирања газдовања шумама (26,2%, односно 31,8%).

Прву докторску дисертацију, под насловом „Ентомолошка монографија Универзитетске домене Мајданпек”, одбранио је 13.11.1940. године Светислав Живојиновић (касније професор Шумарског факултета), из области која припада садашњој Катедри заштите шума. Ментор је био проф. др Михаило Градојевић.

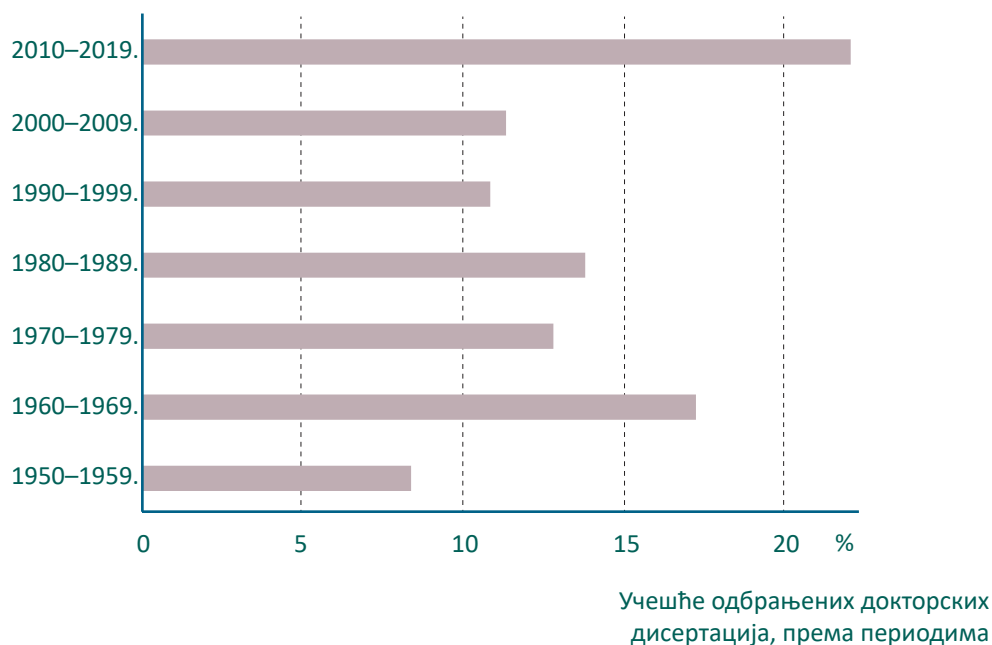
Највећи број докторских дисертација (43, односно 21,2%) у посматраном периоду одбрањен је на групи предмета који припадају данашњој Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања.

Од укупног броја докторских дисертација, $\frac{1}{4}$ је одбрањена у периоду 2010–2019. године. Најмањи број докторских дисертација (17, односно 8,4%) је одбрањен током 50-их година XX века.

Учешће катедри у укупном броју одбрањених докторских дисертација

Студенти и студентске активности

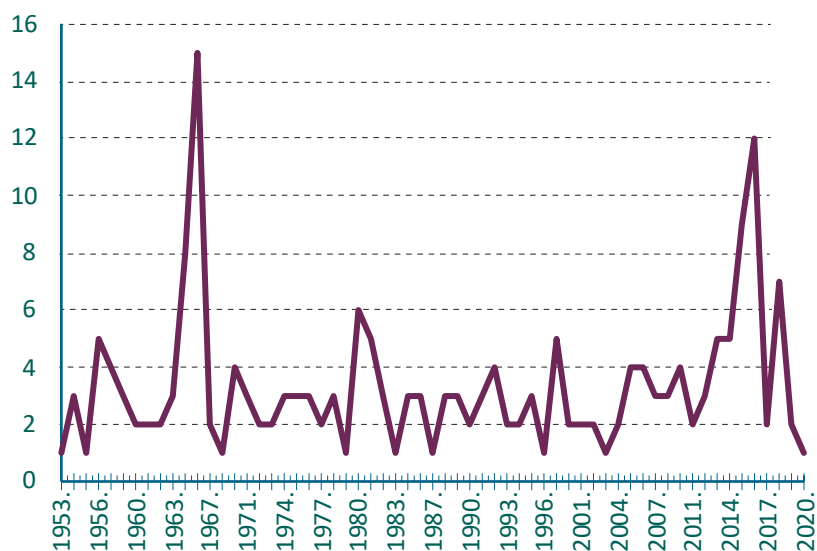
У периоду 01.01–15.03.2020. године, одбрањена је једна докторска дисертација, на Катедри гајења шума.

Студије трећег степена (докторске академске студије), у складу са Болоњским процесом, до сада је завршило 22 студента (10,8% од укупног броја одбрањених докторских дисертација на Одсеку за шумарство, у периоду 1953–2020. год.). Највећи број докторских дисертација одбрањен је 1965. године (15, односно 7,4%), а затим следи 2016. год. (12, односно 5,9%). Са друге стране, 1955, 1968, 1979, 1983, 1987, 1996, 2003. и 2020. год. одбрањена је по једна докторска дисертација.

Уколико се посматра број одбрањених докторских дисертација по периодима и по катедрама, уочава се следеће:

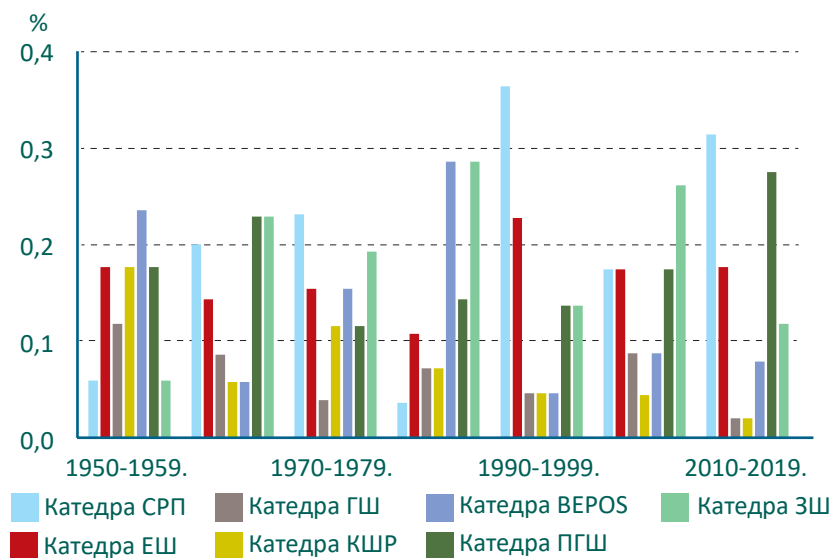
- током 50-их година XX века највеће је учешће дисертација одбрањених из области које припадају садашњој Катедри биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе (23,5%);
- током 60-их година XX века највеће је учешће дисертација одбрањених из области које припадају садашњој Катедри планирања газдовања шумама (22,9%) и Катедри заштите шума (22,9%);

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Број одбрањених докторских дисертација, по годинама

Учешће одбрањених докторских дисертација, по периодима и катедрама

Студенти и студентске активности

- током 70-их година XX века највеће је учешће дисертација одбрањених из области које припадају садашњој Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања (23,1%);
- током 80-их година XX века највеће је учешће дисертација одбрањених из области које припадају садашњој Катедри биекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе (28,6%) и Катедри заштите шума (28,6%);
- током 90-их година XX века највеће је учешће дисертација одбрањених из области које припадају садашњој Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања (36,4%).

У периоду 2000–2009. године највеће је учешће дисертација одбрањених из области које припадају садашњој Катедри заштите шума (26,1%). У периоду 2010–2019. године највеће је учешће дисертација одбрањених из области које сада припадају Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања (31,4%).

СТУДЕНТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И АКТИВНОСТИ

Студентске организације

Студенти Шумарског факултета су кроз генерације исказивали интересовање за ваннаставне активности ангажовањем у различитим студентским удружењима, као што су нпр. планинска секција „Оморика“, фотографски клуб, новинска секција „Бреза“. У овом поглављу је дат преглед студентских организација у којима највећи број чланова чине студенти Одсека за шумарство или оне организације чије су активности блиске овом одсеку.

Ловачко удружење „Мирко Лавадиновић“

Студенти Шумарског факултета су 1952. год. основали ловачку секцију, са жељом да прошире своја знања и стекну нова практична искуства из области ловства. Ова секција је била претеча данашњег Ловачког удружења „Мирко Лавадиновић“, које, са традицијом дугом 68 година, представља најстарију студентску ловачку организацију у Србији. Четири године касније (1956. год.) ловачка секција се развија у стрељачку дружину, под називом „Стеван Синђелић“, која временом постаје ловачка дружина, потом ловачко друштво, а затим регистровано ловачко удружење (ЛУ). Данашњи назив ЛУ је добило 1992. године, у знак поштовања на свог трагично настрадаог члана мр Мирка Лавадиновића, асистента на предмету Ловство, који је годину дана раније изгубио живот у ратном сукобу на територији Хрватске. После доношења Статута од 18.12.2000. године ЛУ „Мирко Лавадиновић“ постаје пуноправни члан Ловачког савеза Србије, једино такве врсте у држави.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Групни лов у ловишту „Каракуша”, којим
газдује ЈП „Војводинашуме”

Групни лов
на фазана

Студенти и студентске активности

Активности ЛУ су усмерене на студенте и њихово стицање стручног знања и практичног искуства на терену. Предавања, стручне обуке и показне вежбе, организоване посете ловачким манифестацијама у држави и иностранству, групни ловови, као и радне акције у ловиштима, само су неке од активности овог удружења.

ЛУ никада није поседовало ловни терен којим газдује, већ је упућено на интензивну сарадњу са матичном институцијом, Шумарским факултетом, који газдује ловиштем „Образовни и ловно-узгојни центар Гоч-Гвоздац” и другим ловачким организацијама и предузећима која газдују ловиштима.

Осим стручних активности, ЛУ је организатор традиционалног меморијалног турнира у малом фудбалу „Мирко Лавадиновић”, који окупља фудбалске екипе студената и запослених Шумарског факултета, као и колега из праксе. Основе турнира су постављене 80-их година XX века, када су запослени на Шумарском факултету редовно рекреативно играли мали фудбал. После погибије колеге и саиграча мр Мирка Лавадиновића 1991. године, на иницијативу његових саиграча и колега проф. др Миодрага Златића, проф. др Ненада Ранковића и проф. др Стевана Дожића, 1992. год. основан је меморијални турнир у малом фудбалу „Мирко Лавадиновић”. Поред спортског такмичења, турнир је прилика и за неформално дружење особља факултета са колегама из праксе.

Упркос пријатељском карактеру
турнира, спортски дух не изостаје

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Утакмица под будним оком ветерана турнира, др Милун Крстића, др Миодрага Златића, др Станимира Костадинова и Милоја Џаврића

Током година многи чланови су доприносили раду ЛУ, од којих су се, осим покојних мр Мирка Лавадиновића и проф. др Душана Јовића, посебно истицали: проф. др Милан Медаревић, проф. др Војислав Бајић, проф. др Милорад Даниловић, дипл. инж. Дејан Којић, дипл. инж. Слободан Ђорђевић, дипл. инж. Живко Радосављевић, дипл. инж. Никола Војиновић, дипл. инж. Ненад Јевтић, дипл. инж. Марко Милојковић, дипл. инж. Милан Жарковић, дипл. инж. Славко Миловић, дипл. инж. Александар Милутиновић и многи други чланови. Тренутни председник ЛУ је Никола Васиљевић, док функцију секретара обавља Урош Мандић.

Клуб студената истраживача Шумарског факултета – локална канцеларија Међународне асоцијације студената шумарства (IFSA)

Овај клуб је настао као наследник Друштва младих истраживача Шумарског факултета, који је основан средином 70-их година XX века, а од школске 1998/99. године је локална канцеларија за Србију Међународне асоцијације студената шумарства (енг. International Forestry Students' Association - IFSA). Од оснивања до данас у локалној канцеларији је био активан велики број студената, којима је чланство у овој међународној организацији омогућило стручна усавршавања широм света, упознавање сектора шумарства и култура

Студенти и студентске активности

различитих држава, успостављање сарадње са колегама из иностранства и са међународним стручним организацијама.

Шумарски факултет је 2005. год. био домаћин првог Регионалног састанка за јужну Европу (SERM), који је уједно представљао и прву заједничку активност IFSA-е и Европског шумарског института (EFI) из Финске. Главни организатори овог догађаја су били тадашњи студенти Одсека за шумарство Ана Стефановић, Илија Ђорђевић и Вукан Лавадиновић. Локална канцеларија је 2007. и 2008. године организовала Састанак студената шумарских факултета са подручја Балкана (енг. Balkan meeting). У сарадњи са локалним канцеларијама међународних организација студената Фармацеутског и Пољопривредног факултета, 2009. год. је организована радионица (енг. 1st EPSA-IAAS-IFSA joint workshop) под називом: „Фузија знања о лековитом биљу - могућа сарадња младих фармацеута, пољопривредника и шумара”. Поред тога, организована је и Прва међународна студентска конференција о шумарству у Србији „FIFSCIS”, као и Друга међународна научна студентска конференција заштите животне средине „FISEC 16”. Делегација из Србије учествује на Међународном IFSA симпозијуму, SERM-у, Зимским састанцима (енг. Winter meeting) у Словенији и Међународном такмичењу у шумарским и ловачким дисциплинама (енг. Forestry Versatility) у Чешкој.

Студенти Одсека за шумарство
на догађају IFSA-е

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Захваљујући раду локалне канцеларије и подршци Шумарског факултета, наши студенти су учествовали у значајним стручним међународним активностима у области шумарства (2005. и 2019. год. на Форуму УН о шумама, 2005. године на IUFRO светском конгресу и 2019. год. на обележавању међународног дана шума у оквиру FAO).

Поред међународних активности, студенти Одсека за шумарство су активни и у Србији, кроз различите радионице, фестивале и сајмове: МИКСЕР Фестивал (2011. год.), акција „Твој живот су твоја дела”, Фестивал науке (2018. и 2019. год.), Ноћ истраживача (2017., 2018. и 2019. год.), пројекат „ЕКО двориште” - рад са децом и промовисање Шумарског факултета (2019. год.) и пошумљавање различитих подручја. Многе од ових акција су спроведене заједно са Студентским парламентом Шумарског факултета.

Наши студенти су били ангажовани и на различитим руководећим местима у оквиру IFSA-е. Долорес Павловић је била председник IFSA на светском нивоу за период 2018/2019. године, док је Мирјана Воларев тренутно на позицији Head of Forestry Education & Training Commission (2019/2020. год.), др Јелена Недељковић је, као студент, била на позицији регионалног представника за јужну Европу (2008/2009. год. и 2009/2010. год.). Остали чланови коју су

Студенти у акцији „Твој живот су твоја дела”

Студенти и студентске активности

Учесници и организатори акције
„Еколошка учионица”

допринели раду локалне IFSA канцеларије за протеклих 20 година су: Дони Благојевић, Никола Васиљевић, Ивана Васић, Никола Војиновић, Срђан Вукашиновић, Ђорђе Грубић, Марко Димитријевић, Коста Ђурица, Бојан Ђурић, Кристина Живановић, Марко Келембер, Ивона Керкез, Милутин Матић, Дејан Милетић, Александар Милорадовић, Душан Петковић, Бранислав Петровић, Анђелика Попстефанов, Александар Радосављевић, Јован Сремчевић, Албина Тоболка, проф. др Јелена Томићевић, Никола Шушић и др.

Студентски парламент

Студенти Шумарског факултета су удружени у Студентски парламент, који је основан 2007. године, у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета, са циљем да омогући студентима остварење својих права и заштити њихове интересе.

Активности Студентског парламента су различите: учешће на Агрономијади, бројне хуманитарне акције, организовање „Спортског дана”, заједно са турниром у малом фудбалу „Мирко Лавадиновић”, едукација деце предшколског и школског узраста у оквиру пројекта „Еколошка учионица”, покретање пројекта „Академска честитост” на нивоу Универзитета у Београду, итд. Оно

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

што је јединствено за наше студенте је акција „Твој живот су твоја дела”, која се заснива на добровољном учешћу студената са свих одсека Факултета у вишедневним пошумљавањима, чишћењу и рестаурацији одређених локалитета.

Студентске активности

Осим чланства у студентским организацијама на Шумарском факултету, студенти Одсека за шумарство учествују у разноврсним активностима које превазилазиле оквире наставног процеса или студентског организовања.

Студентске размене

Шумарски факултет својим студентима нуди у оквиру учешћа у Erasmus+ програму мобилности студената могућност размене са другим европским универзитетима. Студенти Одсека за шумарство су боравили на Универзитету Источне Финске (Финска), Универзитету Стефан Цел Маре (Румунија) и Универзитету природних наука у Познању (Пољска).

Промоција шумарства

Студенти Одсека за шумарство учествују у различитим активностима кроз које покушавају да јавности дочарају лепоте наших шума и важност шумарства у ери глобалног загревања и одумирања биодиверзитета.

Студенти Одсека за шумарство на манифестацији „Ноћ истраживача”

Захваљујући активностима студената (Кристина Живановић, Смиљана Шарац, Драгиша Милекић, Александар Милорадовић, Ђорђе Дубовац, Александар Марковић и Предраг Митровић), Шумарски факултет учествује на „Фестивалу науке”, манифестацији која покушава да дочара својим посетиоцима лепоту науке и свет маште истраживача.

Европска ноћ истраживача је догађај који је осмишљен да приближи јавности науку. Организује се под покровитељством Европске уније у 370 градова широм Европе. Шумарски факултет учествује на Европској ноћи истраживача од 2017. године. Студенти, уз помоћ наставника, осмишљавају поставку са којом ће наступати у складу са темом за ту годину. Наставници Одсека за шумарство који су учествовали у овој промоцији факултета су др Јована Деветак-ковић, др Душан Јокановић и др Вукан Лавадиновић. Студенти који су до сада учествовали су: Никола Васиљевић, Мирјана Воларев, Срђан Вукашиновић, Вук Зорић, Селена Илић, Ивона Керкез, Сара Крсмановић, Филип Максимовић, Александар Марковић и Јован Сремчевић.

Ваннаставна ангажовања студената

Студенти Одсека за шумарство су често узимали учешће у пословима инвентуре шума, акцијама пошумљавања, уређивања арборетума Шумарског факултета, пребројавања дивљачи, научноистраживачким пројектима, летњим школама, изградњи одбрамбених насипа од поплава 2014. године, гашењима шумских пожара, акцијама давања крви, сакупљањима хуманитарне и новчане помоћи и сл.

Наши студенти су учествовали у међународним пројектима, као што су DAAD пројекат „FORNET”, који се одвијао у виду радионица из области шумарске политике, и пројекат INNO-Forest, који је кроз семинаре у Финској и Мађарској обучавао полазнике иновацијама у шумарству. За оба пројекта је национални координатор био проф. др Драган Нонић. Треба нагласити да су студенти Одсека за шумарство били веома ангажовани у различитим акцијама пошумљавања, од којих треба истаћи еколошку платформу симболичног назива „Zelena Я:Evolution” и вишегодишње пошумљавање Великог ратног острва.

Филип Максимовић, студент III године Одсека за шумарство, 2019. године освојио је друго место на међународном такмичењу „XVI International Junior Forest Contest”, које је одржано у Вороњежу (Русија) и на коме је учествовало 34 такмичара из 21 земље. Презентовао је пројекат под називом „Gen-ecological Potential of Different Black Poplar (*Populus nigra* L.) Clones on Wetland”, који је реализован под менторством доц. др Марине Нонић.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Студент Филипа Максимовића на додели сребрне медаље освојене на међународном такмичењу у Вороњежу, Русија

Поред Филипа Максимовића, на истом такмичењу је учествовао и Милутин Матић, студент IV године Одсека за шумарство, који је освојио, такође значајно, 15. место.

АКРЕДИТОВАНИ НАСТАВНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ

др Оливера Кошанин
др Марко Перовић
др Дамјан Пантић

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Табела 16. Распоред предмета по семестрима и годинама студија

№	Шифра пред.	Назив предмета	Сем.	Број час.	Ост. час.	ИР	ЕСПБ	Изборни предмети
ПРВА ГОДИНА								
1.	ШУ1101	Математика са статистиком	1	3+3			5	Страни језик 1 ШУ1111 Енглески језик 1 ШУ1112 Руски језик 1 ШУ1113 Немачки језик 1 ШУ1114 Француски језик 1
2.	ШУ1102	Шумарска ботаника и анатомија дрвета	1	4+4			8	
3.	ШУ1103	Петрографија са геологијом	1	2+2			4	
4.	ШУ1104	Шумарска еоклиматологија	1	3+1			4	
5.	ШУ1105	Хемија	1	2+2			4	Изборни предмет 1 ШУ1121 Социологија и животна средина ШУ1122 Основи рачунарства
6.	ШУ1110	Страни језик 1	1	3+0			4	
7.	ШУ1120	Изборни предмет 1	1	2+0			4	Страни језик 2 ШУ1211 Енглески језик 2 ШУ1212 Руски језик 2 ШУ1213 Немачки језик 2 ШУ1214 Француски језик 2
8.	ШУ1201	Дендрологија	2	3+3			7	
9.	ШУ1202	Геодезија и ГИС	2	3+2			5	
10.	ШУ1203	Физиологија биљака	2	2+2			4	
11.	ШУ1210	Страни језик 2	2	3+0			4	Изборни предмет 2 ШУ1221 Лековито биље ШУ1222 Клима шумских и урбаних подручја Србије
12.	ШУ1220	Изборни предмет 2	2	2+2			4	
13.	ШУ1204	Радна пракса 1	2		3		3	
Укупно часова активне наставе				52	3			
Укупно ЕСПБ							60	

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 16. Распоред предмета по семестрима и годинама студија

№	Шифра пред.	Назив предмета	Сем.	Број час.	Ост. час.	ИР	ЕСПБ	Изборни предмети
ДРУГА ГОДИНА								
14.	ШУ1301	Педологија	3	4+3			8	Изборни предмет 3 ШУ1311 Својства дрвета ШУ1312 Ендемичне и угрожене дрвенасте врсте у Србији ШУ1313 Основи економије у шумарству ШУ1314 Шумарска зоологија
15.	ШУ1302	Шумарска фитоценологија	3	3+2			5	
16.	ШУ1303	Шумарска генетика	3	2+2			4	
17.	ШУ1304	Механизација у шумарству	3	3+2			5	
18.	ШУ1305	Шума и животна средина	3	2+1			3	
19.	ШУ1310	Изборни предмет 3	3	2+1			4	
20.	ШУ1401	Типологија шума	4	2+2			4	Изборни предмет 4 ШУ1411 Оплећењивање биљака ШУ1412 Климатске промене и шумски екосистеми ШУ1413 Биоекономија и комерцијалне врсте дрвећа
21.	ШУ1402	Ловство са заштитом ловне фауне	4	3+4			8	
22.	ШУ1403	Шумске саобраћајнице	4	3+4			8	
23.	ШУ1410	Изборни предмет 4	4	2+2			4	Избори предмет 5 ШУ1421 Исхрана биља ШУ1422 Шумска хидрологија
24.	ШУ1420	Изборни предмет 5	4	2+1			4	
25.	ШУ1404	Радна пракса 2	4		3		3	
Укупно часова активне наставе				52	3			
Укупно ЕСПБ							60	

Акредитовани наставни планови и програми

Лабораторија за
биотехнологију

Рачунарска опрема доступна
студентима у паузи између часова

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 16. Распоред предмета по семестрима и годинама студија

№	Шифра пред.	Назив предмета	Сем.	Број час.	Ост. час.	ИР	ЕСПБ	Изборни предмети
ТРЕЋА ГОДИНА								
26.	ШУ1501	Дендрометрија	5	4+3			7	Изборни предмет 6 ШУ1511 Мониторинг здравственог стања шума ШУ1512 Коришћење ловне фауне ШУ1513 Еколошка класификација обешумљених и деградираних станишта
27.	ШУ1502	Шумска фитопатологија	5	4+3			7	
28.	ШУ1503	Екологија гајења шума и Гајење шума 1	5	3+2			5	
29.	ШУ1504	Коришћење шума 1 и 2	5	2+2			5	
30.	ШУ1510	Изборни предмет 6	5	2+0			4	
31.	ШУ1505	Производна пракса 1	5		2		1	
32.	ШУ1503	Екологија гајења шума и Гајење шума 1	6	3+2			6	Изборни предмет 7 ШУ1611 Еколошки и ергономски прихватљиве технологије у коришћењу шума ШУ1612 Плантажно шумарство ШУ1613 Еколошко-типолошки основ у заштити природе ШУ1614 Менаџмент природних ресурса
33.	ШУ1504	Коришћење шума 1 и 2	6	2+2			5	
34.	ШУ1603	Шумарска ентомологија	6	4+3			7	
35.	ШУ1604	Шумски репродуктивни материјал и оснивање шума	6	3+4			7	
36.	ШУ1610	Изборни предмет 7	6	2+0			4	
37.	ШУ1605	Производна пракса 2	6		4		2	
Укупно часова активне наставе			50	6				
Укупно ЕСПБ							60	

Акредитовани наставни планови и програми

Табела 16. Распоред предмета по семестрима и годинама студија

№	Шифра пред.	Назив предмета	Сем.	Број час.	Ост. час.	ИР	ЕСПБ	Изборни предмети
ЧЕТВРТА ГОДИНА								
38.	ШУ1701	Раст и производност шума	7	4+3			7	Изборни предмет 8 ШУ1711 Информациони системи у шумарству ШУ1712 Гајење шума посебне намене ШУ1713 Основи механичке прераде дрвета ШУ1714 Ремедијација и еколошки квалитет земљишта
39.	ШУ1702	Заштита шума	7	3+3			5	
40.	ШУ1703	Трговина и маркетинг шумских производа	7	2+0			2	
41.	ШУ1704	Планирање газдовања шумама	7	3+3			0	Изборни предмет 9 ШУ1721 Основи гајења низијских шума ШУ1722 Шумарска политика и законодавство ШУ1723 Планирање управљања заштићеним подручјима ШУ1724 Иштиопотенцијали шумских екосистема
42.	ШУ1705	Економика шумарства	7	2+2			4	
43.	ШУ1710	Изборни предмет 8	7	2+0			4	
44.	ШУ1720	Изборни предмет 9	7	2+0			4	
45.	ШУ1801	Гајење шума 2	8	2+2			4	Изборни предмет 10 ШУ1811 Предузетништво и менаџмент у шумарству ШУ1812 Продукција и прираст биомасе брзорастућих шума и шумских плантажа ШУ1813 Шумски ксилофагни инсекти и лигниколне гљиве
46.	ШУ1802	Организација пословања у шумарству	8	3+2			5	
47.	ШУ1803	Кориш. недрвних шумских производа	8	2+0			2	
48.	ШУ1704	Планирање газдовања шумама	8	2+3			11	
49.	ШУ1810	Изборни предмет 10	8	2+0			4	
50.	ШУ1804	Технолошко организациона пракса	8		6		3	
51.	ШУ1805	Завршни рад - истраживачки рад	8			3	2	
52.	ШУ1806	Завршни рад	8		3		3	
Укупно часова активне наставе				50	9			
Укупно ЕСПБ							60	

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Табела 17. Распоред предмета по семестрима и годинама студија

№	Шифра	Назив	УНО	Сем.	П	В	СИР/ ПИР	Остали час.	ЕСПБ
1.	ШУ2101	Методе и технике истраживања у биљној производњи и конзервацији шумских генетичких ресурса	Семенарство, расадничарство и пошумљавање	1	2	2			3
2.	ШУ2102	Индустријска производња лековитог биља		1	2	2			6
3.	ШУ2103	Конзервација и усмерено коришћење шумских и генетичких ресурса		1	2	2			6
4.	ШУ2104	Биотехнологија у размножавању дрвенастих врста		1	2	2			6
5.	ШУ2111	Квантитативна генетика		1	2	2			9
6.	ШУ2112	Екофизиологија шумских садница		1	2	2			9
7.	ШУ2113	Анатомско-физиолошке основе дрвенастих биљака		1	2	2			9
8.	ШУ2201	Методе и технике истраживања у екологији шума, заштити и унапређивању животне средине	Екологија шума и заштита животне средине	1	2	2			4
9.	ШУ2202	Педологија		1	2	2			7
10.	ШУ2203	Дендрологија		1	2	2			7
11.	ШУ2221	Антропогена и техногена земљишта		1	2	2			6
12.	ШУ2222	Еколошка класификација шума и шумских станишта		1	2	2			6
13.	ШУ2223	Типолошко картирање и типови шума Србије		1	2	2			6
14.	ШУ2231	Шумска вегетација Србије		1	2	2			6
15.	ШУ2232	Заштита природе и заштићена природна добра		1	2	2			6
16.	ШУ2233	Типолошко дефинисање састојина различитог порекла и структуре		1	2	2			6

Акредитовани наставни планови и програми

Табела 17. Распоред предмета по семестрима и годинама студија

№	Шифра	Назив	УНО	Сем.	П	В	СИР/ ПИР	Остали час.	ЕСПБ
17.	ШУ2301	Методe и технике истраживања у гајењу шума	Гајење шума	1	2	2			4
18.	ШУ2302	Гајење шума 1		1	2	2			7
19.	ШУ2303	Гајење шума 2		1	2	2			7
20.	ШУ2341	Гајење шума посебне намене		1	2	2			6
21.	ШУ2342	Гајење низијских шума		1	2	2			6
22.	ШУ2351	Узгојна аналитика		1	2	2			6
23.	ШУ2352	Примењена еоклиматологија у гајењу шума		1	2	2			6
24.	ШУ2401	Методe и технике истраживања у заштити шума	Заштита шума и украсних биљака	1	2	2			4
25.	ШУ2402	Интегрална заштита шума		1	2	2			7
26.	ШУ2403	Фитофармација		1	2	2			7
27.	ШУ2461	Шумарска ентомологија 2		1	2	2			6
28.	ШУ2462	Патологија шумског дрвећа		1	2	2			6
29.	ШУ2471	Заштита шума од пожара		1	2	2			6
30.	ШУ2472	Интеракција дрвећа и штетних организама		1	2	2			6
31.	ШУ2501	Методe и технике истраживања у коришћењу шумских и ловних ресурса	Искоришћавање шума и ловство са заштитом ловне фауне	1	2	2			3
32.	ШУ2202	Шумска биомаса за енергију		1	2	2			6
33.	ШУ2503	Отварање шума		1	2	2			6
34.	ШУ2504	Планирање газдовања ловиштима		1	2	2			6
35.	ШУ2581	Коришћење вода у шумским подручјима		1	2	2			9
36.	ШУ2582	Шумско грађевинарство		1	2	2			9
37.	ШУ2583	Усклађивање шумског и ловног газдовања		1	2	2			9
38.	ШУ2584	Сакупљање и прерада недрвних шумских производа		1	2	2			9
39.	ШУ2585	Шумска механизација		1	2	2			9

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 17. Распоред предмета по семестрима и годинама студија

№	Шифра	Назив	УНО	Сем.	П	В	СИР/ ПИР	Остали час.	ЕСПБ
40.	ШУ2601	Методе и технике истраживања у Планирању газдовања шумама	Планирање газдовања шумама	1	2	2			3
41.	ШУ2602	Планирање газдовања шумама		1	2	2			6
42.	ШУ2603	Инвентура шума		1	2	2			6
43.	ШУ2604	Основе моделовања раста шума		1	2	2			6
44.	ШУ2691	Просторна анализа у планирању газдовања шумама		1	2	2			9
45.	ШУ2692	Примена аерофотограметрије и даљинске детекције у инвентури шума		1	2	2			9
46.	ШУ2693	Продукциони програми у функцији оптимизације газдовања шумама		1	2	2			9
47.	ШУ2694	Еколошке основе планирања газдовања шумама		1	2	2			9
48.	ШУ2701	Методе и технике истраживања у Биоекономији, политици и организацији управљања у шумарству и заштити природе	Шумарска политика, економика и организација шумарства и трговина шумским производима	1	2	2			4
49.	ШУ2702	Економика шумарства		1	2	2			7
50.	ШУ2703	Организација и менаџмент предузећа у шумарству		1	2	2			7
51.	ШУ2711	Економске основе одрживог развоја, шумарска политика и еколошко право		1	2	2			6
52.	ШУ2712	Предузетништво у шумарству		1	2	2			6
53.	ШУ2721	Трговина и маркетинг шумских производа		1	2	2			6
54.	ШУ2722	Организација система управљања заштићеним подручјима		1	2	2			6
55.	ШУ2105	Студијски истраживачки рад		2			14	9	5
56.	ШУ2106	Стручна пракса		2				6	5
57.	ШУ2107	Предмет мастер рада		2			6		5
58.	ШУ2108	Мастер рад		2				4	15

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Табела 18. Распоред предмета по семестрима и годинама студија

1. година		2. година		3. година	
1. семестар	2. семестар	3. семестар	4. семестар	5. семестар	6. семестар
1. Методологија НИР-а 5 ЕСПБ	4. Изборни предмет 2* 20 ЕСПБ	8. Изборни предмет 3* 20 ЕСПБ	13. Реферисање о напретку истраживања 10 ЕСПБ	17. Учешће у настави на основним студијама 8 ЕСПБ	21. Рад на тексту докторске дисертације 2 5 ЕСПБ
2. Технике НИР-а 5 ЕСПБ	5. Лабораторијски и експериментални рад, статистичко моделовање 1 3 ЕСПБ	9. Одбрана пројекта докторске дисертације 5 ЕСПБ	14. Лабораторијски и експериментални рад, статистичко моделовање 3 4 ЕСПБ	18. Лабораторијски и експериментални рад, статистичко моделовање 4 6 ЕСПБ	22. Израда докторске дисертације 5 ЕСПБ
3. Изборни предмет 1* 20 ЕСПБ	6. Израда пројекта докторске дисертације 4 ЕСПБ	10. Публиковање научног рада 1 у до- маћем часопису категорије M ₅₂ или M ₅₃ 3 ЕСПБ	15. Пријава докторске дисертације 5 ЕСПБ	19. Учешће на међународном научном скупу са рефератом 8 ЕСПБ	23. Публиковање научног рада 3 у међународном часопису са SCI листе 10 ЕСПБ

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 18. Распоред предмета по семестрима и годинама студија

1. година		2. година		3. година	
1. семестар	2. семестар	3. семестар	4. семестар	5. семестар	6. семестар
	7. Семинарски рад 3 ЕСПБ	12. Лабораторијски и експериментални рад, статистичко моделовање 2 4 ЕСПБ	16. Публиковање научног рада 2 у водећем домаћем часопису категорије M ₃₁ или M ₂₄ 6 ЕСПБ	20. Рад на тексту докторске дисертације 1 8 ЕСПБ	24. Рад на припреми одбране и одбрана докторске дисертације 10 ЕСПБ
30 ЕСПБ	30 ЕСПБ	35 ЕСПБ	25 ЕСПБ	30 ЕСПБ	30 ЕСПБ

* Изборни предмет из I, II и III групе изборних предмета на конкретном модулу.

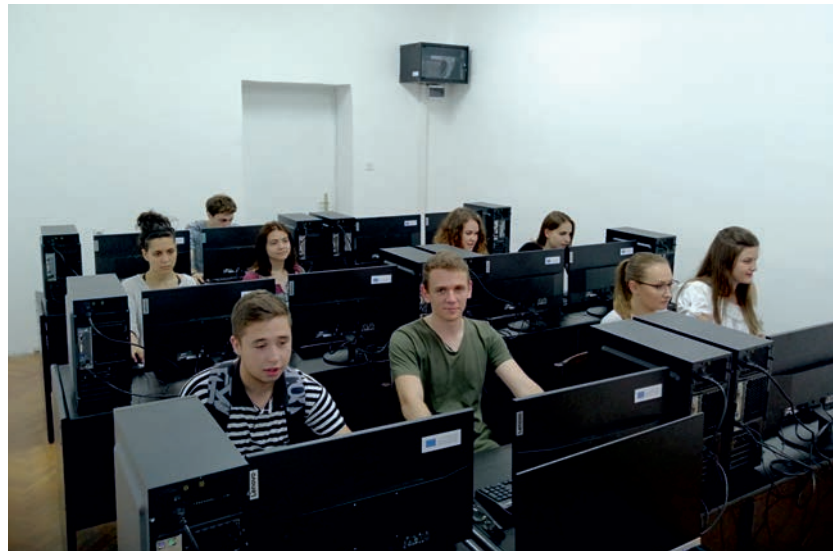
Студијски програм докторских студија траје три године (шест семестара), на којима студент стиче 180 ЕСПБ бодова. Према новој акредитацији, организован је као студијски програм са седам модула:

1. Шумски генетички ресурси и биотехнологија;
2. Екологија шума, заштита и унапређивање животне средине;
3. Гајење шума;
4. Заштита шума;
5. Коришћење шума и ловство са заштитом ловне фауне;
6. Планирање газдовања шумама;
7. Беокономија, политика и организација управљања у шумарству и заштити природе.

На студијском програму докторских студија Шумарство у I семестру сви студенти слушају два заједничка, обавезна предмета: Методологију научноистраживачког рада (5 ЕСПБ) и Технике научноистраживачког рада (5 ЕСПБ). Поред обавезних предмета, студенти слушају и први изборни предмет (20 ЕСПБ), који бирају из прве групе изборних предмета на конкретном модулу.

У II семестру студенти имају обавезу да слушају други изборни предмет (20 ЕСПБ), који бирају из друге групе изборних предмета на датом модулу. Поред тога, имају обавезу да: дизајнирају и осмисле лабораторијски и експериментални рад и статистичко моделовање за своју дисертацију (3 ЕСПБ), да израде пројекат докторске дисертације, који, по правилу, подразумева и претходна истраживања (4 ЕСПБ) и писање и одбрану семинарског рада (3 ЕСПБ).

Акредитовани наставни планови и програми

Учионица са рачунарском опремом

Одбрана докторске дисертације у Сали за седнице Шумарског факултета

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

У другој години, у III семестру, студенти слушају трећи изборни предмет (20 ЕСПБ), који бирају из треће групе изборних предмета на конкретном модулу. Имају обавезу да: одбране пројекат докторске дисертације (5 ЕСПБ), наставе своја лабораторијска, експериментална истраживања везана за докторску дисертацију и статистичко моделовање 2 (4 ЕСПБ), припреме и публикују рад у националном часопису категорије M_{52} или M_{53} (3 ЕСПБ) и учествују са рефератом на домаћем скупу (3 ЕСПБ).

У IV семестру студенти су у обавези да формирају реферат о напретку својих истраживања (10 ЕСПБ), дефинишу и спроведу трећу фазу свог лабораторијског, експерименталног истраживања и статистичког моделовања 3, који су у функцији докторске дисертације (4 ЕСПБ), пријаве докторску дисертацију (5 ЕСПБ) и објаве рад у водећем националном часопису категорије M_{51} или M_{24} (6 ЕСПБ).

У трећој години докторских студија студенте су у обавези да у V семестру учествују у настави на основним студијама (8 ЕСПБ) на предмету који је у вези са темом докторске дисертације, да обаве завршну фазу свог лабораторијског, експерименталног рада уз статистичко моделовање 4 (6 ЕСПБ), припреме рад, који презентује део података из тезе, и прикажу га на међународном скупу са рефератом (8 ЕСПБ), и организују и спроведу прву фазу свог рада на тексту дисертације 1 (8 ЕСПБ).

Табела 19. Распоред и статус предмета по семестрима и годинама студија

№	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Статус предмета	Активна настава			ЕСПБ
					П	СИР	Остало	
ПРВА ГОДИНА								
1.	ДШО001	Методологија научноистраживачког рада	I	О	7			5
2.	ДШО002	Технике научноистраживачког рада	I	О	7			5
3.	ДШИМ10	Изборни предмет 1	I	И	6			20
4.	ДШИМ20	Изборни предмет 2	II	И	6			20
5.	ДШО003	Лабораторијски и експериментални рад, статистичко моделовање 1	II	О		10		3
6.	ДШО004	Израда пројекта докторске дисертације	II	О		6		4
7.	ДШО005	Семинарски рад	II	О		2	3	3
Укупно часова активне наставе и бодова на години					26	18	3	60

Акредитовани наставни планови и програми

Табела 19. Распоред и статус предмета по семестрима и годинама студија

№	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Статус предмета	Активна настава			ЕСПБ
					П	СИР	Остало	
ДРУГА ГОДИНА								
8.	ДШИМ30	Изборни предмет 3	III	И	6			20
9.	ДШО006	Одбрана пројекта дисертације	III	О			2	5
10.	ДШО007	Лабораторијски и експериментални рад, статистичко моделовање 2	III	О		10		4
11.	ДШО008	Публиковање научног рада 1 у домаћем часопису категорије M ₅₂ или M ₅₃	III	О		2		3
12.	ДШО009	Учешће на домаћем научном скупу са рефератом	III	О		2		3
13.	ДШО010	Реферисање о напретку истраживања	IV	О			1	10
14.	ДШО011	Лабораторијски и експериментални рад, статистичко моделовање 3	IV	О		15		4
15.	ДШО012	Пријава докторске дисертације	IV	О			1	5
16.	ДШО013	Публиковање научног рада 2 у домаћем часопису категорије M ₅₁ или M ₂₄	IV	О		5	1	6
Укупно часова активне наставе и бодова на години					6	34	5	60

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 19. Распоред и статус предмета по семестрима и годинама студија

№	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Статус предмета	Активна настава			ЕСПБ	
					П	СИР	Остало		
ТРЕЋА ГОДИНА									
17.	ДШО014	Учешће у настави на основним студијама	V	O			2	8	
18.	ДШО015	Лабораторијски и експериментални рад, статистичко моделирање 4	V	O		15		6	
19.	ДШО016	Учешће на међународном научном скупу са рефератом	V	O		5	2	8	
20.	ДШО017	Рад на тексту дисертације 1	V	O		2	2	8	
21.	ДШО018	Рад на тексту дисертације 2	VI	O		2	2	5	
22.	ДШО019	Израда докторске дисертације	VI	O		2	4	5	
23.	ДШО020	Рад на припреми одбране и одбрана докторске дисертације	VI	O		2	2	10	
24.	ДШО021	Публиковање научног рада 3 у међународном часопису са SCI листе	VI	O		14	2	10	
Укупно часова активне наставе и бодова на години						-	42	16	60
Укупно часова активне наставе и бодова у студијском програму						32	94	24	180

Легенда: П - предавања, СИР - студијски истраживачки рад, О - обавезни и И - изборни

У VI семестру студенти су обавезни да ураде и објаве рад из тезе у часопису са SCI листе (10 ЕСПБ) у коме су први аутор, ураде завршну обраду текста докторске дисертације 2 (5 ЕСПБ), одштапају и предају завршну верзију докторске дисертације (5 ЕСПБ), припреме одбрану и одбране докторску дисертацију (10 ЕСПБ).

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

др Дамјан Пантић
др Драган Нонић
др Мирјана Шијачић-Николић
др Оливера Кошанин

УВОД

Смањење површина под шумама, угроженост шумских екосистема и нестанак бројних биљних и животињских врста на глобалном нивоу, као последица непосредног или посредног антропогеног утицаја, обележили су значајан историјски период. Крајем XX и почетком XXI притисак на шуме се није смањιο, али је његова структура битно измењена, у складу са начином живота и потребама савременог човека, посебно у економски развијеним деловима света.

Упоредо с овим негативним трендовима, последњих деценија расте свест јавности о значају шума, као услова опстанка савремене цивилизације, а такав тренд ће се свакако наставити и у будућности. У том смислу, УН и ЕУ су развиле бројне конвенције и стратегије које је и Србија ратификовала и које дефинишу читав сет циљева у погледу заштите природе и очувања животне средине:

- смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште;
- повећање складиштења угљеника;
- ограничење и смањење раста температуре на глобалном нивоу;
- побољшање енергетске ефикасности;
- повећање удела енергије из обновљивих извора;
- „нулто загађење” животне средине до 2050. године;
- очување и повећање биолошке разноликости;
- одрживи развој и „зелена” економија, итд.

Улога шума и шумарства у реализацији ових циљева недвосмислено је препозната као доминантна. Оваква ситуација ствара веома широк простор и велику одговорност за образовно, научно и стручно деловање Одсека за шумарство, посебно на националном нивоу.

Како би одговорио на бројне изазове које доноси надолазећи период, Одсек за шумарство је израдио Стратегију којом пројектује свој развој у оквиру савремених социо-економских и еколошких (пре свега климатских) изазова. У Стратегији су садржани циљеви који се желе постићи, предлог временских оквира и мера за реализацију тих циљева, као и оквирних индикатора успешности.

Идеја водиља је да Одсек за шумарство Шумарског факултета у Београду осигура позицију националног лидера у образовном, научном и стручном

погледу у области шумарства и заштите природе, као и да ојача и повећа свој утицај у регионалном и европском простору.

Стратегија не подразумева никакву промену организационе шеме Шумарског факултета.

Јачање сарадње на свим пољима са другим одсецима Шумарског факултета један је од важних циљева ове Стратегије.

ОБРАЗОВАЊЕ

1. Промена назива Одсека у „Одсек за шумарство и заштиту природе” ради бољег позиционирања на тржишту кадрова и покривања оног образовног простора који му, по природи ствари, и припада:
 - **временски оквир** - краткорочни циљ (1–3 године);
 - **мере за реализацију** - промена имена у свим нормативним актима Факултета и Универзитета, промена структуре студијских програма и увођење нових предмета из области заштите природе, прилагођавање садржаја постојећих предмета, јавно доступни силабуси предмета и семестрални планови реализације наставе;
 - **индикатор успешности** - већа заступљеност (запошљавање) кадрова које школујемо у институцијама надлежним за заштиту природе (министарствима и секретаријатима надлежним за сектор заштите животне средине, еколошким инспекцијама и сл.) и у организацијама које врше стручни надзор у заштити природе (заводи за заштиту природе) или управљају заштићеним подручјима (пре свега, јавних предузећа у шумарству и заштити природе).
2. Обезбеђење наставно-научног подмлатка и његово стално усавршавање:
 - **временски оквир** - средњерочни циљ (3–5 година);
 - **мере за реализацију** - израда нове систематизације радних места и перманентно усавршавање наставно-научног подмлатка кроз Erasmus+ и остале међународне програме размене;
 - **индикатор успешности** - покривеност свих предмета на основним академским студијама (ОАС) сарадницима у складу са реалним потребама, бројем студената, природним одливом кадрова и поуздано утврђеним оптерећењем наставника на бази критеријума заједничких за Шумарски факултет, већи број радова у међународним часописима у којима је (ко)аутор наставно-научни подмладак и већи број међународних пројеката са учешћем наставно-научног подмлатка.

3. Подизање квалитета образовања на свим нивоима студија, хармонизација са европским стандардима образовања, уз уважавање позитивних националних искустава и потреба, и доживотно учење у складу са Стратегијом Универзитета у Београду и ЕУ:

- **временски оквир** - дугорочни циљ (5+ година);
- **мере за реализацију** - перманентна имплементација савремених знања у наставни процес и уџбеничку литературу, корекција наставних планова и програма и њихово усаглашавање са плановима и програмима факултета средњоевропских држава и нови студијски програми на мастер академским студијама (МАС) и докторским академским студијама (ДАС), као резултат међукатедрарске и сарадње на нивоу одсека Шумарског факултета (заједничке МАС на енглеском језику);
- **индикатор успешности** - већи број високо квалитетних и међународно признатих кадрова оспособљених за решавање сложених проблема из области шумарства, урбаног шумарства, одрживог развоја, климатских промена, заштите животне средине и заштите природе у земљи и иностранству у времену које долази.

4. Примена савремених метода учења, информационих технологија и е-учења:

- **временски оквир** - средњерочни циљ (3–5 година);
- **мере за реализацију** - блок настава, опремање учионица и лабораторија савременим опремом и училима (у складу са могућностима), употреба виртуелних учионица (нпр. Google classroom), употреба комерцијалних и специјализованих софтвера, авио и сателитских снимка (аерофотограметрија и даљинска детекција) и лидар технологија у настави и интерактивна комуникација на релацији студент → наставник → студент;
- **индикатор успешности** - већа успешност студената на полагању испита, већа просечна оцена и већи број дипломираних студената на свим нивоима студија.

5. Повећање обима и унапређење квалитета стручне праксе у наставним базама и организационим јединицама јавних предузећа у шумарству и заштити природе:

- **временски оквир** - краткорочни циљ (1–3 године);
- **мере за реализацију** - осавремењавање програма стручне праксе, повећање броја часова стручне праксе у односу на укупан фонд часова, активно укључивање студената у решавање практичних задатака и проблема и ангажовање кадрова ЈП у извођењу праксе;

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Практична обука за рад
са моторном тестером

Студентска пракса у расаднику на
окућници Шумарског факултета

Стратегија развоја Одсека за шумарство

- **индикатор успешности** - кадрови оспособљени за решавање практичних проблема у различитим сегментима управљања и газдовања шумама и заштићеним подручјима.
6. Унапређење наставног процеса, одржавања испита, промоције Одсека, као и других активности везаних за рад са студентима:
- **временски оквир** - краткорочни циљ (1–3 године);
 - **мере за реализацију** - учешће представника студената шумарства у раду Већа Одсека за шумарство, заједнички рад наставника и представника студената у решавању питања од непосредног значаја за студенте, учешће студената у промоцији Одсека, заједничко учешће наставника и студената у хуманитарним и другим друштвено корисним акцијама;
 - **индикатор успешности** - три студената су чланови Већа Одсека за шумарство (по један представник II, III и IV године ОАС), присуство догађајима на којима се врши промоција Одсека, организована минимум једна хуманитарна и/или друштвено-корисна акција на годишњем нивоу.
7. Јачање сарадње са шумарским факултетима у окружењу, Европи, Руској Федерацији и Кини:
- **временски оквир** - дугорочни циљ (5+ година);
 - **мере за реализацију** - потписивање различитих врста уговора о институционалној сарадњи;
 - **индикатор успешности** - размена студената и наставника, заједничке МАС и ДАС, учешће наставника у различитим комисијама (и у настави по позиву) и интеркатедрски скупови.
8. Унапређење сарадње и пружање подршке средњим стручним школама у области шумарства и заштите природе:
- **временски оквир** - краткорочни циљ (1–3 године);
 - **мере за реализацију** - учешће у писању средњошколских планова и програма и у писању средњошколских уџбеника, предавања по позиву, организовање посета ђака Шумарском факултету (дани отворених врата) и арборетуму, учешће у додатној едукацији наставника средњих школа из области шумарства и заштите природе и друго;
 - **индикатор успешности** - попуњена уписна квота студената на ОАС.
9. Дефинисање и боља валоризација позиција мастера и доктора наука у систематизацијама јавних предузећа и других организација у области шумарства и заштите природе:

- **временски оквир** - средњерочни циљ (3–5 година);
 - **мере за реализацију** - разговори са релевантним представницима предузећа у области шумарства и заштите природе о већем учешћу мастер инжењера и доктора наука на руководећим позицијама и о већим зарадама;
 - **индикатор успешности** - већи број високо образованих стручњака на руководећим позицијама предузећа, минимум 60% студената који заврше ОАС наставља школовање на МАС, минимум 20% студента који заврше МАС наставља студирање на ДАС.
10. Едукација јавности о значају одрживог развоја шумарства у XXI веку (еколошке, заштитне, социо-економске и привредне функције шума), са посебним акцентом на прилагођавање и ублажавање негативних ефеката климатских промена и загађења ваздуха, повећање обима коришћења обновљивих извора енергије, одрживо коришћење дрвних и недрвних шумских производа, одрживо коришћење шумских генетичких ресурса и других потенцијала шума, климатски адаптирано пошумљавање, итд:
- **временски оквир** - краткорочни циљ (1–3 године);
 - **мере за реализацију** - знатно веће присуство наставника и сарадника Одсека у медијима (електронским и штампаним), радионицама и округлим столовима, а који за тему имају шумарство и заштиту природе;
 - **индикатор успешности** - промена перцепције јавности према шумарству, подршка јавности и учешће у различитим акцијама које за циљ имају повећање шумовитости Србије и заштиту природе и већи број уписаних студената на ОАС.

НАУКА

11. Подизање квалитета научноистраживачког рада:
- **временски оквир** - средњерочни циљ (3–5 година),
 - **мере за реализацију** - јачање тимског рада на научним пројектима и у објављивању научних резултата, заједничко учешће са међународним научним конзорцијумима и организацијама за пројекте ЕУ, ФАО, итд. и интензивнији менторски рад са наставно-научним подмлатком у истраживачком раду;
 - **индикатор успешности** - већи број научних пројеката, објављених радова у високо рангираним домаћим и међународним часописима, регистрованих патената и научних решења и истраживача који испуњавају услове за учешће у домаћим и међународним мултидисциплинарним научним пројектима.

12. Наставна база Гоч, као савремени тренажни и едукативни центар регионалног значаја, наставна база Дебели Луг, као тренажни и едукативни центар националног значаја:

- **временски оквир** - средњерочни циљ (3–5 година);
- **мере за реализацију** - у сарадњи са надлежним министарствима проглашење Наставних база за регионални, односно национални едукативни и тренажни центар;
- **индикатор успешности** - боља функционална опремљеност; дефинисани и издвојени објекти на терену и семинари, округли столови и тренинзи регионалног и националног значаја.

13. Јачање сарадње са међународним научним и стручним институцијама и организацијама које су блиске шумарском и сектору заштите природе (IUFRO, EFI, WWF, IUCN, BIOEAST, FAO, EUFORGEN, итд.), односно подизање научног и стручног кредибилитета у међународним оквирима.

Табела 20. Мере, временски оквири и индикатори успешности

№	Мере за реализацију	Временски оквир	Индикатори успешности
1.	чланство у свим релевантним међународним научним и стручним институцијама и организацијама	краткорочни (1–3 године)	потписивање споразума о сарадњи
2.	заједничко учешће у пројектима	краткорочни (1–3 године)	пријава на мин. два конкурса за заједнички пројекат на годишњем нивоу
3.	заједничко публиковање научних и стручних радова, монографија и сл.	средњерочни (3–5 година)	публиковано мин. пет радова на годишњем нивоу са истраживачима запосленим у овим институцијама
4.	организовање симпозијума и округлих столова	средњерочни (3–5 година)	организован један симпозијум у сарадњи са овим институцијама у периоду од две године

14. Јачање сарадње са националним научним и стручним институцијама и организацијама из области шумарства и повезаних сектора и области (дрвна индустрија, водопривреда, заштита животне средине, заштита природе, климатске промене, пољопривреда, рурални развој, привредни сектор, итд.):

- **временски оквир** - средњерочни циљ (3–5 година);

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Поставка „Корацима шумских животиња”
на Фестивалу науке (2018. год.)

- мере за реализацију - потписани уговори о пословно-техничкој сарадњи;
- индикатор успешности - заједничко учешће у пројектима, заједничко публикавање научних, стручних радова и монографија, организовање симпозијума и округлих столова, креирање стратегија, итд.

15. Унапређење издавачке делатности:

- временски оквир - средњерочни циљ (3–5 година);
- мере за реализацију - унапређење квалитета и цитираности научних и стручних радова публикованих у часописима Гласник Шумарског факултета и SEEFOR;
- индикатор успешности - Гласник Шумарског факултета и SEEFOR на међународној (SCI) листи часописа.

СТРУКА

16. Унапређење сарадње са институцијама државне управе надлежним за шумарство (Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за шуме) и екологију (Министарство заштите животне средине):

- временски оквир - средњерочни циљ (3–5 година);

Стратегија развоја Одсека за шумарство

- **мере за реализацију** - учешће представника Одсека у креирању регулаторних оквира (програми, стратегије, закони и подзаконска документа) и стратешких планова у шумарству и повезаним секторима;
 - **индикатор успешности** - наставници, као чланови радних тела и комисија за припрему закона и стратегија из области шумарства и повезаних сектора, и учешће у јавним расправама.
17. Унапређење сарадње са јавним предузећима у шумарству и заштити природе:
- **временски оквир** - средњерочни циљ (3–5 година);
 - **мере за реализацију** - учешће представника Одсека у стручним, управним и надзорним органима јавних и других предузећа за газдовање шумама;
 - **индикатор успешности** - уговори о пословно-техничкој сарадњи (консултативне услуге, стручни пројекти, заједнички наступи у медијима, итд.) и саветодавна и контролна улога везана за пословну политику јавних предузећа.
18. Унапређење сарадње са организацијама и представницима шумарства приватног сектора (малим и средњим предузећима, власницима

Потписивања споразума о пословно-техничкој сарадњи са ЈП „Војводинашуме“ (2020. год.)

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

приватних шума), цивилног сектора (невладине организације) и локалне самоуправе:

- **временски оквир** - средњерочни циљ (3–5 година);
- **мере за реализацију** - учешће у заједничким пројектима и едукацији представника приватног сектора, невладиних организација и локалних самоуправа и развој образовних програма и програма стручне обуке за потребе приватног и невладиног сектора у шумарству и заштити природе;
- **индикатор успешности** - повећање могућности запошљавања дипломираних студената у малим и средњим предузећима и удружењима власника приватних шума.

19. Дефинисање и унапређење односа Одсека са струковним организацијама (Савез инжењера и техничара, Комора инжењера шумарства, итд.):

- **временски оквир** - средњерочни циљ (3–5 година);
- **мере за реализацију** - учешће наставника у изради статута струковних организација и дефинисању њихове улоге у шумарству и заштити природе и учешће у комисијама за лиценцирање;
- **индикатор успешности** - повећање сарадње са струковним организацијама у процесу лиценцирања и обуке инжењера шумарства, итд.

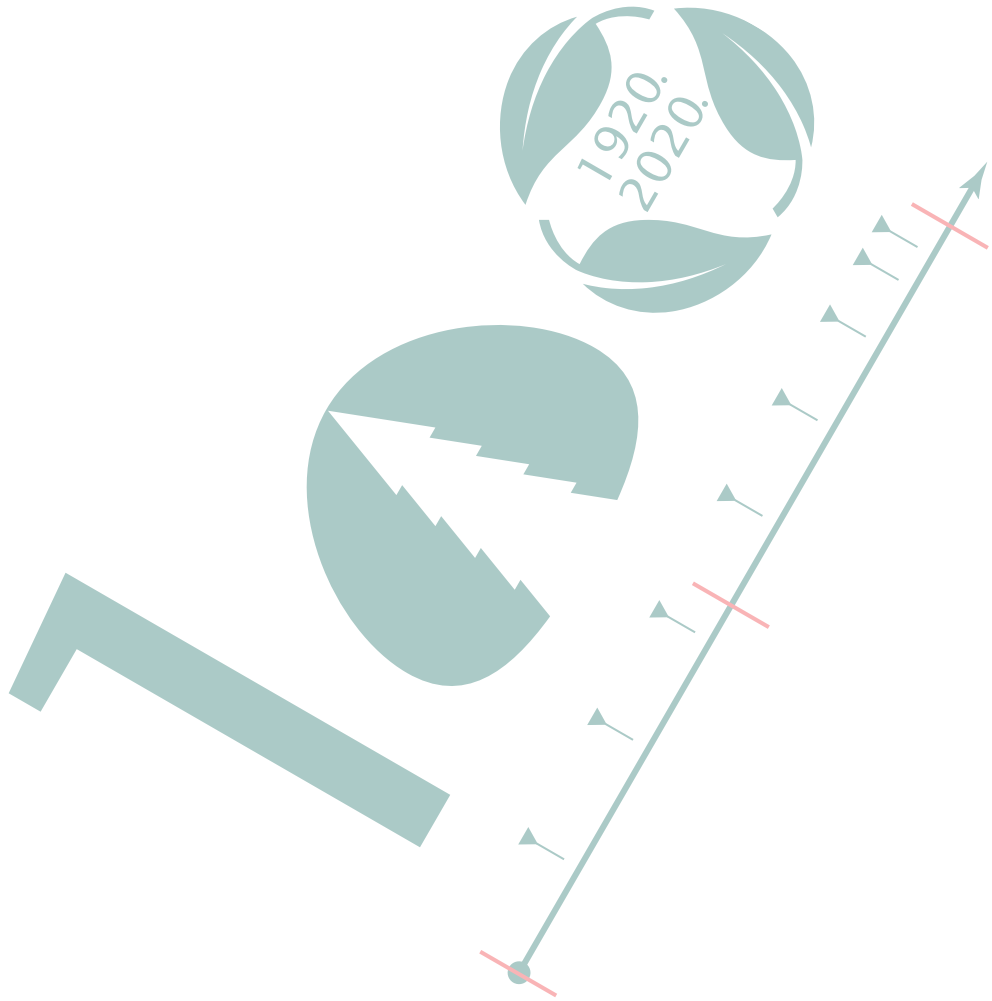
20. Јачање сарадње са дијаспором и оснивање Алумни клуба:

- **временски оквир** - средњерочни циљ (3–5 година);
- **мере за реализацију** - „web portal” Одсека за шумарство, „on-line” регистрација бивших студената Одсека за шумарство, форуми и предавања по позиву;
- **индикатор успешности** - учешће у активностима Одсека за шумарство.

Предлог текста Стратегије развоја Одсека за шумарство био је на увиду образовне, научне и стручне јавности у периоду од 23.06. до 23.07.2020. године, до када нису приспеле никакве примедбе. Стратегију развоја Одсека за шумарство усвојио је Савет Шумарског факултета, одлуком број 01-3606/1 од 30.10.2010. године.

**КАТЕДРЕ
ОДСЕКА ЗА
ШУМАРСТВО**

ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ

Првобитни назив Катедре потиче од предмета Шумске културе, који 1958. године прераста у предмет Шумске културе и плантаже. Предмет мења назив 1988. год. и до данас егзистира као Семенарство, расадничарство и пошумљавање, по коме и Катедра носи име.

Наставници и сарадници Катедре покривају већи број научних дисциплина које припадају ужој научној области Семенарство, расадничарство и пошумљавање. Настава се изводи на сва три нивоа студија (основне, мастер и докторске) и обухвата следеће области: ботанику, анатомију дрвета, лековито биље, шумарску генетику, оплемењивање биљака, конзервацију шумских генетичких ресурса, семенарство, расадничарство, пошумљавање и биоремедијацију.

У оквиру Катедре налазе се: Лабораторија за анатомију дрвета, Лабораторија за биотехнологију, Лабораторија за испитивање семена и садница, Центар за мониторинг и конзервацију шумских генетичких ресурса и Центар за пошумљавање и вештачку обнову шума.

Катедра има лидерску позицију у научноистраживачком и стручном раду из области биотехнологије у шумарству, што се најбоље огледа у реализацији великог броја пројеката који су финансирани од стране Министарства за науку и технолошки развој, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (Управа за шуме), Министарства за заштиту животне средине, ЈП „Србијашуме“, Секретаријата за заштиту животне средине града Београда, Националних паркова Србије, итд. У последњих 10 година на Катедри су реализована 22 национална пројекта. У истом периоду, наставници и сарадници су учествовали у реализацији шест међународних пројеката, у оквиру програма European Cooperation in Science and Technology (COST): COSTAction 52 (2008–2010. год.), FPS COST Action FP0801 (2008–2012. год.), COST Action FP0905 (2010–2014. год.), COST ActionES1101 (2011–2014. год.), FPS COST Action FP1103 (2012–2016. год.); FPS COST Action FP1305 (2014–2018. год.).

Тренутно наставници Катедре учествују у реализацији три национална и четири међународна пројекта. То су:

1. COST Action CA16208 - Knowledge conversion for enhancing management of European riparian ecosystems and services (CONVERGES) (2017–2021. год.);
2. COST Action CA18134 - Genomic Biodiversity Knowledge for Resilient Ecosystems (G-BIKE) (2019–2023. год.);
3. COST Action CA18207 - Biodiversity of Temperate forest Taxa Orienting Management Sustainability by Unifying Perspectives (BOTTOMS-UP) (2019–2023. год.);
4. COST Action - Pan-European Network for Climate Adaptive Forest Restoration and Reforestation (PEN-CAFoRR) (2020–2024. год.);
5. Извештај о стању шумских генетичких ресурса за потребе израде Другог извештаја о стању шумских генетичких ресурса УН Организације за храну и пољопривреду (FAO), Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Управа за шуме (2019–2020. год.);
6. Студија стања вегетације и њене угрожености у ЗП „Обреновачки Забран” - Јавно предузеће за заштиту и унапређење животне средине општине Обреновац (2019–2020. год.);
8. Идентификација и мониторинг генофонда ретких, рањивих и угрожених врста биљака СП „Шума Кошутњак”, Секретаријат за заштиту животне средине града Београда (2019–2021. год.).

Менторски рад, на свим нивоима студија, саставни је део наставничких активности, који на Катедри има дугу традицију. До сада су на Катедри одбрањене 34 докторске дисертације, 50 магистарских теза, 21 мастер рад и стотине дипломских радова. Велики допринос Катедре огледа се у публикавању уџбеничке литературе, монографија, великог броја научних и стручних радова. У последњих 10 година чланови Катедре су публиковали 78 научних радова у часописима на SCI листи (категорије M_{21} , M_{22} и M_{23}).

Чланови Катедре имају добру сарадњу са другим шумаским факултетима и институцијама у иностранству (Бања Лука, Сарајево, Краков, Вороњеж, Скопље, Љубљана и Загреб).

Значајне позиције на Шумарском факултету и другим институцијама припадају професорима Катедре семенарства, расадничарства и пошумљавања у својству продекана (проф. др Александар Туцовић, проф. др Василије Исајев и проф. др Мирјана Шијачић-Николић), шефова Одсека (проф. др Драгица Вилотић), председника Савета Факултета (проф. др Драгица Вилотић), чланова већа биотехничких наука (проф. др Василије Исајев, проф. др Драгица Вилотић и проф. др Мирјана Шијачић-Николић), чланова МНО за биотехнологију и пољопривреду (проф. др Драгица Вилотић), редовног члана Академије инжењерских

Катедра семенарства, расадничарства и пошумљавања

Студенти на пракси
из пошумљавања

Интеркатедарски састанак
на Гочу (2018. год.)

наука Србије (проф. др Мирјана Шијачић-Николић), националног представника Србије у управном одбору IUFRO (др Владан Иветић) и председника научно-струковног друштва REFORESTA (др Владан Иветић).

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

На Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања студенти на основним студијама слушају следеће предмете: Шумарска ботаника и анатомија дрвета, Систематика лековитог биља, Шумарска генетика, Оплеменењивање биљака, Семенарство, расадничарство и пошумљавање, Плантажно шумарство.

Дуга историја, током које су се њени предмети развијали и нови формирали, говори о раду и посвећености оних који су чинили Катедру и данас је чине. Профилни предмети мењали су своје називе од оснивања Катедре до сада. Најдужу традицију на Катедри има предмет Ботаника. Као самостални предмет егзистира на Шумарском факултету, на Шумско-узгојном и Шумско-индустријском смеру, од 1945/46. године. Нешто касније, 1952/53. године, Ботаника се спаја са Генетиком и слуша на Општем смеру, да би се 1966. године поново слушала као самостална дисциплина. После дужег периода, 1983. године, Ботаника се спаја са Анатомијом дрвета*, мења свој назив у Шумска ботаника са анатомијом дрвета и тако егзистира до 2005. године, када добија назив Шумарска ботаника и анатомија дрвета и, као такав, предмет постоји и данас. На првој години се од 2010. године уводи нови изборни предмет - Систематика лековитог биља.

Генетика се, као самостални предмет, уводи у наставни план Шумарског факултета 1945. године, са издвајањем из заједничког Пољопривредно-шумарског факултета. Од тада предмет се развија, пратећи најновија достигнућа у генетици. Предмет Генетика се, 1961. године, проширује са Оплеменењивањем биљака, као практичном дисциплином, и слуша се на три одсека Шумарског факултета. Потписивањем Болоњске декларације, која се у Србији примењује од 2005. године, предмет Генетика са оплеменењивањем биљака је подељен на два једносеместрална предмета: Шумарска генетика и Оплеменењивање биљака, који се слушају на Одсеку за шумарство, односно, Оплеменењивање украсних биљака, изборни предмет, који се слуша на Одсеку за пејзажну архитектуру.

* Анатомија дрвета је извесно време била самостални предмет, а наставу су изводили др Светислав Васиљевић, редовни професор, и мр Вероника Хафић, асистент, са Одсека за прераду дрвета.

Од 1945. године у наставни план Шумарског факултета се уводи предмет Шумске културе, који је 1958. год. променио назив у Шумске културе и плантаже и тако егзистирао до 1988. године, када мења назив у Семенарство, расадничарство и пошумљавање, по коме Катедра и данас носи назив. Плантажно шумарство је нови предмет, који на Катедри егзистира од 2010. године.

Од школске 2014/15. године Катедра уводи нови модул на мастер академским студијама студијског програма Шумарство, под називом: Биљна производња и конзервација шумских генетичких ресурса, чиме се акценат ставља на савремене тенденције, како у шумарству, тако и у заштити животне средине. Овај модул обухвата шест предмета: Методе и технике истраживања у биљној производњи и конзервацији шумских генетичких ресурса, Индустријска производња лековитог биља, Конзервација и усмерено коришћење шумских генетичких ресурса, Биотехнологија у размножавању дрвенастих врста, Квантитативна генетика и Пошумљавање за посебне намене.

На докторским академским студијама Катедра је заступљена са укупно шест предмета: Упоредна анатомија дрвета, Плантажна производња лековитог, ароматичног и зачинског биља, Оплеменењивање на изабрана својства, Молекуларна генетика шумског дрвећа, Наменска производња шумског репродуктивног материјала и Биоремедијација.

НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ

У досадашњем периоду објављени су следећи уџбеници и практикуми:

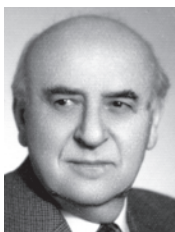
1. Гајић М. (1963): *Ботаника - Систематика биљака*, уџбеник, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (194);
2. Ивков Р. (1964): *Шумарске културе и плантаже - Техника подизања и гајења*, уџбеник, Научна књига, Београд;
3. Гајић М. (1972): *Општа ботаника*, уџбеник, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд;
4. Туцовић А. (1973): *Генетика са оплеменењивањем биљака*, уџбеник, Грађевинска књига, Београд (418), 1979. год. II измењено и допуњено издање (476), 1985. год. III измењено и допуњено издање (530) и 1990. год. IV измењено и допуњено издање (596);
5. Туцовић А. (1975): *Практикум из генетике са оплеменењивањем биљака*, Грађевинска књига, Београд (242) и 1981. год. II допуњено издање (312);
6. Гајић М. (1987): *Шумска ботаника са анатомијом дрвета*, уџбеник, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (448);

7. Стилиновић С. (1985): *Семенарство шумског и украсног дрвећа и жбуња*, уџбеник, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд;
8. Стилиновић С. (1987): *Производња садног материјала шумског и украсног дрвећа и жбуња*, уџбеник, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд;
9. Туцовић А. (1987): *Физиологија биљака*, уџбеник, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (191), 1989. год. II издање (260) и 1995. год. III издање (356);
10. Туцовић А., Исајев В. (1988): *Практикум из генетике са оплемењивањем биљака*, Научна књига, Београд (340);
11. Обратов Д., Кораћ М., Гајић М. (1990): *Практикум из ботанике*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд;
12. Стилиновић С. (1991): *Пошумљавање*, уџбеник, Научна књига, Београд;
13. Вилотић Д. (2000): *Упоредна анатомија дрвета*, уџбеник, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (176) и 2020. год. II издање;
14. Исајев В., Манчић А. (2001): *Шумско семенарство*, уџбеник, Универзитет у Београду - Шумарски факултет и Шумарски факултет у Бањалуци, Београд - Бања Лука (283);
15. Исајев В., Шијачић-Николић М. (2002): *Практикум из генетике са оплемењивањем биљака*, први део, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (93);
16. Исајев В., Шијачић-Николић М. (2003): *Практикум из генетике са оплемењивањем биљака*, други део, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (126);
17. Исајев В., Шијачић-Николић М. (2003): *Практикум из генетике са оплемењивањем биљака*, Шумарски факултет Универзитета у Београду, Шумарски факултет Универзитета у Бањалуци, Београд - Бања Лука (240) и 2011. год. II издање (241);
18. Шијачић-Николић М. (2004): *Збирка задатака за вежбе из генетике са оплемењивањем биљака*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (70);
19. Шијачић-Николић М. (2007): *Збирка задатака за вежбе из шумарске генетике са оплемењивањем биљака*, Универзитет у Београду - Шумарски

- факултет, Београд (90), 2009. год. II допуњено и измењено издање (120) и 2011. год. III издање (120);
20. Бошковић Ј., Исајев В. (2009): *Генетика*, уџбеник, Мегатренд Универзитет, Београд (551);
21. Шијачић-Николић М., Миловановић Ј. (2010): *Конзервација и умерено коришћење шумских генетичких ресурса*, уџбеник, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (200);
22. Иветић В. (2013): *Практикум из Семенарства, расадничарства и пошумљавања*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (213);
23. Иветић В. (2020): *Шумски репродуктивни материјал - биологија и технологија производње семена и садница шумског дрвећа*, уџбеник, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (308).

НАСТАВНО ОСОБЉЕ

др Радован Ивков, редовни професор

Рођен је 1909. године у Новом Кнежевцу. Пољопривредно-шумарски факултет у Београду завршава 1933. године, да би 1948. год. засновао радни однос на Шумарском факултету у Београду у звању асистента. Већ 1949. год. је биран у звање предавача на предмету Шумске културе, за доцента је изабран 1954. године, ванредног професора 1959. године, а редовног професора 1965. године. Пружио је значајан допринос у настави, науци и пракси у области пошумљавања и расадничарства. Био је и главни уредник часописа Шумарство (1958–1962. год.). Објавио је 63 научна и стручна рада. Био је ментор у изради и одбрани три докторске дисертације и написао је више књига као коаутор (Проучавање метода подизања четинарских плантажа и интензивних култура, Подизање и гајење шума) и самостално (Шумске културе, Шумске индустријске културе важнијих врста дрвећа и жбуња и Шумске културе и плантаже - технике подизања и гајења). Умро је 2000. године.

др Милован Гајић, редовни професор

Рођен је 1926. год. у Београду. Шумарски факултет је завршио 1951. год. у Београду. Исте године почиње са радом на предмету Ботаника на Шумарском факултету, да би 1953. год. био изабран за асистента на предмету Ботаника са генетиком. Докторску дисертацију је одбранио 1958. године у Београду, а 1959. год. изабран је у звање доцента за предмет Ботаника са генетиком, на коме је

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

1959. године изабран за доцента, а 1965. год. за ванредног професора. За првог редовног професора послератне генерације изабран је 1971. године. У свом дугогодишњем раду дао је велики допринос проналажењу и систематизовању флоре и вегетације СР Србије, као и изради „Флоре СР Србије” у издању САНУ, где је његово ангажовање било велико и као писца и као илустратора. Објавио је више књига локалне флоре, преко 120 научних и стручних радова. За рад на Флори СР Србије награђен је Октобарском наградом Београда 1970. године, као и Седмолутомском наградом 1988. године. Носилац је Медаље за храброст и Ордена рада са златним венцем. Учествовао је у више научних скупова у земљи и иностранству (Лењинград, Софија, Минхен). Умро је 1994. године.

др Слободан Стилиновић, редовни професор

Рођен је 1926. год. у Београду. Дипломирао је на Шумарском одсеку Пољопривредно-шумарског факултета у Београду 1952. године, а 1955. год. почиње да ради на Шумарском факултету, када је изабран у звање асистента. За доцента је изабран 1966. године, ванредног професора 1970. године, а редовног професора 1975. године. На Одсеку за озелењавање насеља је од његовог оснивања (1960. год.), али касније (после пензионисања др Радивоја Ивкова) прелази на Одсек за шумарство. Објавио је 111 научних и стручних радова, три универзитетска уџбеника, три скрипте, три средњошколска уџбеника и два приручника. Био је члан Међународног савета IUFRO, као и декан Шумарског факултета (од 1977. до 1979. год.). Пензионисан је 1992. године, а умро је 2002. године.

др Младен Кораћ, ванредни професор

Рођен 1926. год. је у селу Дебело Брдо, срез Кореница. Гимназију је завршио 1946. године и Шумарски факултет 1952. год. у Београду. За асистента приправника, на предмету Ботаника са генетиком, изабран је 1954. године, а 1958. године биран је у звање асистента. Докторску дисертацију одбранио је 1979. године на Природно-математичком факултету у Загребу. У звање доцента на предмету Шумарска ботаника са анатомијом дрвета изабран је 1981. године, а 1986. године у звање ванредног професора, у коме је и пензионисан. Објавио је 33 научна рада и један практикум. Био је и активни учесник у раду студентске планинарске секције. Умро је 2011. године.

др Александар Туцовић, редовни професор

Рођен је 1928. год. у Земуну. На Шумарском факултету дипломирао је 1952. године. Затим дипломира и Биологију на Природно-математичком факултету у Београду. Од 1953. године почиње са радом на Шумарском факултету на предмету Дендрологија са основама фитоценологије. Од 1962. године предаје на новооснованом курсу Оплемењивање биљака, а годину дана касније и на предмету Генетика са оплемењивањем биљака. Докторирао је 1965. год. на Шумарском факултету, где је исте године изабран за доцента. За ванредног професора је изабран 1970. године, а за редовног 1975. године. Поверена му је настава и из предмета Физиологија биљака. Био је шеф Катедре за шумске културе и плантаже, касније Катедре семенарства, расадничарства и пошумљавања, председник Савета и продекан. За свој образовни, научни и стручни рад награђен је Октобарском наградом града Београда (1970. год.) и Седмојулском наградом Републике Србије (1988. год.). За члана Њујоршке академије наука изабран је 1982. године. Умро је 2004. године.

дипл. инж. Коста Маркоски, асистент

Рођен је 1937. год. у Призрену, а школовао се у Битољу. На Шумарском факултету Универзитета у Београду дипломирао је 1962. године, као један од најбољих студената. У периоду од 1962. до 1964. године радио је на Институту за шумарство у Београду, а 1964. године почиње са радом на Шумарском факултету у Београду. У звање асистента на предмету Шумске културе и плантаже изабран је 1965. године. Од 1983. године до пензионисања обављао је послове сарадника на истом предмету. Објавио је три научна и стручна рада. Умро је 1986. године.

др Василије Исајев, редовни професор

Рођен је 1947. год. у Београду. Дипломирао је 1970. год. на Одсеку за шумарство, где је магистрирао 1978. године, а докторирао 1987. год. из области генетике са оплемењивањем биљака. На Шумарском факултету Универзитета у Београду био је професор из предмета Генетика са оплемењивањем биљака и Семенарство, расадничарство и пошумљавање. На Шумарском факултету у Бањалуци радио је као професор на предметима Генетика са оплемењивањем биљака и Шумске културе и плантаже. Публиковао је више монографија, универзитетских уџбеника, приручника

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

и преко 300 научних радова и саопштења. Био је ментор девет магистарских теза и шест докторских дисертација. Био је шеф Катедре семенарства, расадничарства и пошумљавања и продекан на Шумарском факултету. Био је члан Председништва Друштва генетичара Србије, председник истог друштва, председник Секције за оплемењивање организама и почасни члан Друштва генетичара Србије. Члан је председништва Инжењерске академије Србије (ИАС) и секретар њеног Одељења за биотехнику.

др Матилда Ђукић, редовни професор

Рођена у Београду 1952. године, где је завршила основну школу и гимназију. Дипломирала 1975. год. на Одсеку за хортикултуру са просечном оценом 8,63. Магистрирала је 1983. године, када је изабрана у звање асистента, а доктор из области биотехничких наука постаје 1992. године. У звање ванредног професора изабрана је 1999. године, а 2005. год. постала је редовни професор. На одсеку за Шумарство држала је вежбе на предмету Физиологија биљака, као асистент од 1983. до 1993. године, а потом као наставник све до 2020. године. Више година била је члан Катедре за семенарство, расадничарство и пошумљавање на Одсеку за шумарство. Предавала је више предмета на основним студијама, као и неколико предмета на мастер и докторским студијама. До сада је објавила преко 200 научних радова, као и више монографија. Била је продекан за наставу Шумарског факултета од 2001. до 2003. године. Оснивач је и руководиоца Лабораторије за културу ткива, а у оквиру Покрета горана Србије учествовала је у акцијама пошумљавања, озелењавања и еколошким едукативним камповима од 1993. до 2005. године.

др Драгица Вилотић, редовни професор

Рођена је 1955. год. у Земуну. Основну и средњу школу је завршила у Обреновцу. На Одсеку за шумарство Шумарског факултета Универзитета у Београду дипломирала је 1979. године. Магистарски рад је одбранила 1987. године, а докторску дисертацију 1992. године, на истом факултету. На Шумарском факултету Универзитета у Београду у звање доцента изабрана је 1993. године, у звање ванредног професора 1998. године, а у звање редовног професора 2003. године. Учествоје на свим нивоима наставе на предметима у оквиру Катедре семенарства, расадничарства и пошумљавања. На основним студијама ангажована је за предмете Шумарска ботаника и анатомија дрвета, Систематика лековитог биља и Анатомија

дрвета (на одсеку Технологија дрвета), на мастер студијама за предмет Инду-стријска производња лековитог биља, а на докторским студијама за предмете Упоредна анатомија дрвета и Плантажна производња лековитог, зачинског и ароматичног биља. Обавила је специјализацију у Ташкенту (бивши СССР) 1988. године на истраживању производње и анатомске грађе белог и црног дуда, а 1989. год. специјализацију у Royal Botanic Gardens, Kew, у Лондону, у циљу усвајања нових метода рада из подручја анатомије дрвета. Под њеним менторством урађено је и одбрањено више дипломских радова. Била је мен-тор за одбрану магистарског рада, више мастер радова и докторских дисер-тација (осам одбрањених, тренутно ментор две докторске дисертације), на Шумарском факултету Универзитета у Београду. Учествовала је као члан у ко-мисијама за одбрану више дипломских, магистарских и мастер радова, као и докторских теза, како на Шумарском факултету, тако и на другим сродним фа-култетима Универзитета у Београду и Новом Саду. Била је члан Матичног од-бора за биотехнологију и пољопривреду у области технолошког развоја, Про-грамског савета за мастер и докторске студије из превентивне конзервације Народног музеја, као и члан Радне групе за припрему Предлога наставног пла-на за средње стручно образовање и васпитање и све образовне профиле сред-њег стручног образовања и васпитања за подручја рада шумарства и обраде дрвета Завода за унапређивање образовања и васпитања, а на основу захтева Министарства просвете. Коаутор је уџбеника „Ботаника” за I и II разред сред-ње шумарске и дрвно прерађивачке школе, приручника „Биологија” за пола-гање квалификационог испита за студенте Шумарског факултета у Београду, аутор универзитетског уџбеника „Упоредна анатомија дрвета”, аутор моногра-фија „Гинко” и „Лековите биљке НП „Ђердап”, коаутор монографија „Екскур-зиона флора шума Србије”, „Оморика - *Picea omorika* (Pančić Purkyně) на под-ручју НП „Тара”, „Медоносне биљке”, „Посебни примерци дрвенастих врста НП „Тара”, „Еводија окружена биљном заједницом” и „Шуме, дрвенасте врсте и стабла изузетних димензија на подручју НП „Ђердап”. До сада је објавила и саопштила, што самостално, што као коаутор, преко 260 радова и један па-тент. У часописима са SCI листе објавила је 36 радова. Радови су 491 пут ци-тирани, а од 2015. год. 282 пута, h-индекс 10, i-10 индекс 10 (извор Google Scholar, 28.03.2020. год.). Радови су публиковани у водећим часописима међу-народног и националног значаја, у монографијама, уџбеницима, итд. Учество-вала је у реализацији већег броја научноистраживачких пројеката, од којих је у 16 пројеката била руководилац. Поред руковођења пројектима, учествовала је и као рецезент технолошких пројеката министарства. Оснивач је и руково-дилац Лабораторије за анатомију дрвета на Шумарском факултету. Била је шеф Катедре семенарства, расадничарства и пошумљавања (у два мандата),

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

руководилац докторских студија за област Шумарство, председник и заменик Савета Шумарског факултета, председник Већа Одсека за шумарство и представник Шумарског факултета у Већу биотехничких наука Универзитета у Београду. Тренутно је шеф Катедре семенарства, расадничарства и пошумљавања, члан МНО-а за биотехнологију и пољопривреду Министарства просвете, науке и технолошког развоја, члан Управног одбора Института за биолошка истраживања „Синиша Станковић” Београд и члан научно-струковног друштва REFORESTA.

др Драгица Обратов Петковић, редовни професор

Рођена 1956. год. у Београду, где је завршила студије Биологије на Биолошком факултету. Магистарски рад „Флора и бољногеографске карактеристике Авале” и докторску дисертацију „Флора и вегетација планине Златар” одбранила је на Биолошком факултету Универзитета у Београду. Од 1983. год. запослена је на Шумарском факултету на предмету Ботаника на Одсеку за шумарство, а од 2000. год. на Одсеку за пејзажну архитектуру и хортикултуру. Редовни је професор на предметима Ботаника, Хортикултурна ботаника, Вегетација пејзажа, Заштита флористичког диверзитета, Биљни материјал у ПАИХ и Биљни материјал за посебне намене, на основним, мастер и докторским студијама. Руководилац је докторских студија на модулу Пејзажна архитектура и хортикултура. Студијске боравке у трајању од месец дана обавила је на Шумарском факултету Универзитета у Кијеву и на Биолошком факултету и Ботаничкој башти Универзитета у Бечу. Објавила је преко 250 научних радова у домаћим и страним часописима и руководила пројектима Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије.

др Александар Влајнић, асистент

Рођен је 1957. год. у Ужицу. Шумарски факултет у Београду је завршио 1981. године. На Шумарском факултету ради од 1983. године, када је биран за асистента приправника на предмету Шумске културе и плантаже. Магистарски рад одбранио је 1988. године, а у звање асистента биран је 1989. године. Докторску тезу је одбранио 1993. године, после чега одлази на постдокторске студије на Шумарски факултет Универзитета у Торонту. Остаје у Канади, где и данас живи и ради у Министарству за заштиту животне средине. Поред осталог, објавио је седам научних и стручних радова.

мр Гордана Радошевић, асистент

Рођена је 1964. године у Београду. Звање техничар за биохемију и молекуларну биологију је стекла у III београдској гимназији (тада VIII). На Шумарски факултет долази 1982. године, прво као студент одсека за шумарство, затим од 1996. године као таленат за научноистраживачки рад, а од 2000. године као асистент на предмету Шумарска ботаника и анатомија дрвета. Магистарски рад под називом „Варијабилност анатомских својстава лигнума црних топола значајних за производњу влакана” брани 2002. године. Од 2010. год. ради у библиотеци Шумарског факултета.

др Мирјана Шијачић-Николић, редовни професор

Рођена је 1968. год. у Београду. На Шумарски факултет Универзитета у Београду уписала се 1986. године. Дипломирала је 1991. године на Одсеку за шумарство. На Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања 1992. године је изабрана за асистента приправника. У звање доцента изабрана је 2001. године, у звање ванредног професора 2007. године, а у звање редовног професора 2011. године, за ужу научну област Семенарство, расадничарство и пошумљавање. Тренутно је као професор ангажована на сва три нивоа студија. На основним студијама, задужена је за предмете Шумарска генетика, Оплећењивање биљака и Оплећењивање украсних биљака, на мастер студијама за предмете Конзервација и усмерено коришћење шумских генетичких ресурса и Квантитативна генетика, а на докторским студијама за предмете Молекуларна генетика шумског дрвећа и Оплећењивање на изабрана својства. Током реформе наставног плана и програма на Шумарском факултету 2010. године, иницирала је увођење предмета Конзервација и усмерено коришћење шумских генетичких ресурса на мастер студијама, за који је написала и књигу под истим насловом. Коаутор је два помоћна универзитетска уџбеника и аутор више збирки задатака из Шумарске генетике са оплећењивањем биљака. У свом досадашњем раду објавила је 315 библиографских јединица, које се баве генетиком шумског дрвећа, оплећењивањем биљака, конзервацијом и усмереним коришћењем шумских генетичких ресурса и биљном производњом. У часописима са SCI листе објавила је преко 40 радова. Радови су цитирани 605 пута, h-индекс 11, i-10 индекс 16 (извор Google Scholar, 07.03.2020. год.). Учествовала је у реализацији 43 пројекта, од којих је руководила реализацијом 16 пројеката. Учествовала је

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

и учествује у раду 5 COST акција. Била је члан преко 40 комисија за одбрану дипломских/завршних радова, учествовала је у осам комисија за оцену и одбрану магистарских радова, 25 комисија за оцену и одбрану мастер радова и у 16 комисија за оцену и одбрану докторских дисертација, при чему је седам пута била ментор при изради докторске дисертације. Тренутно се под њеним менторством реализују четири докторске дисертације. Учествовала је у 24 комисије за изборе у звања, при чему је 13 пута била председник комисије. Оснивач је и руководилац Лабораторије за биотехнологију на Шумарском факултету. На Шумарском факултету у Београду била је заменик председника Већа Одсека за шумарство (у два мандата), руководилац докторских студија за област Шумарство и шеф Катедре семенарства, расадничарства и пошумљавања (у два мандата). У периоду 2014–2016. год. била је представник Шумарског факултета у Већу биотехничких наука Универзитета у Београду. Тренутно обавља функцију продекана за науку и међународну сарадњу, у другом мандату. За редовног члана Академије инжењерских наука Србије (АИНС) изабрана је 2018. године, а 2019. год. је изабрана за заменика секретара Одељења биотехничких наука. Председник је Комисије за стручне послове признавања полазног материјала. Именована је за националног координатора EUFORGEN (2020. год.). Члан је Друштва генетичара Србије и научно-струковног друштва REFORESTA.

др Милан Матаруга, асистент

Рођен је 1969. год. у Козарској Дубици, Република Српска (БиХ). Бирао је у звање асистента (1994. год.) на Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања, Шумарског факултета Универзитета у Београду. По преласку на Шумарски факултет Универзитета у Бањалуци, бирао је у звање асистента (1998. год.), а затим у звање доцента (2004. год.), ванредног професора (2008. год.) и редовног професора (2014. год.) на Катедри оснивања шума и плантажа. Обављао је различите функције на Универзитету у Бањалуци: продекан Шумарског факултета (2003–2008. год.), проректор за научноистраживачки рад и развој (2013–2016. год.) и ректор (2016–2017. год.). Постдокторске студије реализовао је на World Forestry Institute у Портланду, Орегон (2008–2009. год.). Био је рецензент и члан одбора у бројним међународним часописима и на конференцијама, ментор за докторат, магистарски или мастер рад (девет кандидата), члан комисије у одбрани истих (12 кандидата) и ментор за дипломски рад (више од 50 кандидата). Био је учесник у 12 међународних и руководилац у 17 националних пројеката. Објавио је: шест књига, пет поглавља у књигама, 53 рада у часописима (16 на SCI листи) и 95 радова саопштених на научним и стручним скуповима.

др Владан Иветић, ванредни професор

Рођен је 1972. год. у Београду. На Шумарском факултету Универзитета у Београду дипломирао је 2001. године, на Одсеку за шумарство. На Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања 2001. год. изабран је у звање асистента приправника, а у звање асистента 2004. године. На Шумарском факултету Универзитета у Београду у звање доцента изабран је 2010. године, а у звање ванредног професора 2015. године, за ужу научну област Семенарство, расадничарство и пошумљавање. Тренутно је као професор ангажован на сва три нивоа студија. На основним студијама ангажован је на студијском програму за шумарство за предмете Семенарство, расадничарство и пошумљавање и Плантажно шумарство, а на основним студијама студијског програма Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса за предмет Семенарство и расадничарство. На мастер академским студијама изводи предавања и вежбе из предмета Методе и технике истраживања у биљној производњи и конзервацији шумских генетичких ресурса, Биотехнологија у размножавању дрвенастих врста и Пошумљавање за посебне намене. У оквиру докторских академских студија изводи наставу из предмета Биоремедијација и Наменска производња шумског репродуктивног материјала. Као гостујући професор држао је предавања на универзитетима у Финској, Пољској и Русији. На студијском програму Шумарство иницирао је увођење предмета Плантажно шумарство. Аутор је једног универзитетског уџбеника и једног помоћног универзитетског уџбеника (практикума). Аутор је или коаутор три поглавља у монографијама међународног значаја и четири поглавља у монографијама националног значаја. У свом досадашњем раду објавио је 135 библиографских јединица, које се баве шумским репродуктивним материјалом, пошумљавањем, генетиком шумског дрвећа и оплемењивањем биљака. У часописима са SCI листе објавио је 15 радова. Такђе, коаутор је два патента. Укупна цитираност радова износи 373, h-индекс 10, i-10 индекс 11 (извор Google Scholar, 06.03.2020. год.). Оснивач је и главни уредник часописа REFORESTA. Учествовао је у реализацији 26 пројеката, од којих је руководио реализацијом три пројекта. Учествовао је у раду 2 COST акције и руководио је COST акције CA19128-PEN-CAFoRR. Био је члан преко 34 комисије за одбрану дипломских/завршних радова (19 као ментор), затим у две комисије за оцену и одбрану магистарских радова (један као ментор), 27 комисија за оцену и одбрану мастер радова (11 као ментор) и у 13 комисија за оцену и одбрану докторских дисертација (три као ментор). Учествовао је у осам комисија за избор у звање, при чему је четири пута био председник комисије.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Оснивач је Лабораторије за испитивање семена и садница на Шумарском факултету. На Шумарском факултету у Београду, био је шеф Катедре семенарства, расадничарства и пошумљавања (2015–2018. год.). Заменик је координатора IUFRO радне групе 3.02.00. Национални је представник Србије у Управном одбору IUFRO. Председник је научно-струковног друштва REFORESTA.

др Душан Јокановић, доцент

Рођен је 1980. год. у Београду, где је завршио основну школу и гимназију. Шумарски факултет, Одсек за шумарство, уписао је школске 2001/02. године, а дипломирао је 2008. године. Докторске студије на матичном одсеку уписао је школске 2009/10. год. на Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања. Научни степен доктора биотехничких наука стекао је 01.07.2016. године, одбранивши докторску дисертацију под насловом „Анатомске особине стабала *Taxodium distichum* (L.) Rich. на алувијалним стаништима у Србији” под менторством професора др Драгице Вилотић. Што се тиче напредовања у служби, 01.04.2016. год. изабран је за асистента, а 20.12.2016. год. за доцента за УНО Семенарство, расадничарство и пошумљавање. Учествоје у извођењу наставе на основним и мастер студијама. На основним студијама изводи наставу на предметима Шумарска ботаника и анатомија дрвета (обавезни) и Систематика лековитог биља (изборни). У оквиру ангажмана на мастер студијама изводи наставу на предмету Индустријска производња лековитог биља. Био је ментор једног завршног рада и члан више комисија за одбрану завршних и мастер радова. Тренутно се под његовим менторством реализује један мастер рад и једна докторска дисертација, а такође је и члан Комисије за одбрану пројекта једне докторске дисертације. До сада је објавио укупно 55 радова, од чега 12 са SCI листе, при чему је у шест први аутор. Коаутор је међународне монографије, а имао је и поглавље у међународној монографији, предавање по позиву на међународној конференцији, као и четири рада из категорије M_{24} (рад у међународном часопису који нема импакт фактор). Радови су му цитирани више од 30 пута (односи се на хетероцитате). Проблематика која је истраживана у његовим радовима веома је разнолика и односи се превасходно на: анатомију дрвета, морфо-анатомске карактеристике четина и листа, фиторемедијацију и усвајање тешких метала, као и флористичке и хоролошко-фитогеографске одлике појединих шумских екосистема. Учествовао је у више националних научних пројеката под покровитељством Министарства просвете, науке и технолошког развоја, као и ЈП „Војводинашуме”. Такође је учесник међународног пројекта CA 18207 под називом „Biodiversity of Temperate forest Taxa Orienting Management

Sustainability by Unifying Perspectives” (2019–2023 год.), и то у својству члана управног одбора из Србије. Био је члан међународног жирија на 16. међународном јуниорском шумарском такмичењу, одржаном октобра 2019. год. у руском граду Вороњежу. Боравио је више пута у Немачкој и Аустрији ради стручног и језичког усавршавања. Стипендију Гете института за боравак и похађање интензивног напредног курса немачког језика у Берлину добио је 2010. год. у конкуренцији од око 200 кандидата. Има интензивну сарадњу са колегама из региона, посебно са Биотехничким факултетом у Љубљани и Шумарским факултетом у Загребу. Учествовао је на великом броју међународних конференција, а два пута је у оквиру скупа „Reforestation challenges“ био члан организационог одбора. Члан је научно-струковног друштва REFORESTA. Члан је Већа Одсека за шумарство, Изборног и Наставно-научног већа. Тренутно обавља функцију секретара Катедре семенарства, расадничарства и пошумљавања. Течно говори енглески и немачки језик.

др Марина Нонић, доцент

Рођена је 1985. год. у Мајданпеку. Студије на Шумарском факултету Универзитета у Београду уписала је школске 2003/2004. године, а дипломирала је 2008. године. На Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања изабрана је за асистента 2013. године. Докторске студије на Шумарском факултету у Београду уписала је школске 2009/10. године, а докторску дисертацију је одбранила 2016. године. Исте године је изабрана у звање доцента за ужу научну област Семенарство, расадничарство и пошумљавање. Тренутно је ангажована на предметима на основним студијама Шумарска генетика, Оплећењивање биљака и Оплећењивање украсних биљака, а на мастер студијама Конзервација и усмерено коришћење шумских генетичких ресурса и Квантитативна генетика. Била је члан комисија или ментор за одбрану дипломских/завршних и мастер радова, а тренутно се под њеним менторством реализују два завршна рада и коментор је при изради једне докторске дисертације. У досадашњем научном раду објавила је или саопштила више од 80 библиографских јединица, у којима се, углавном, третира проблематика генетике, оплећењивања биљака, конзервације и усмереног коришћења шумских генетичких ресурса, као и производње садног материјала. Радови су цитирани 120 пута, h-индекс: 7, i-10 индекс: 4 (извор Google Scholar, 10.03.2020. год.). Један је од три уредника монографије водећег међународног значаја у издању Springer International Publishing. Коаутор је више поглавља у истакнутим монографијама међународног значаја (издавачи CRC Press и Springer). Са рефератима је учествовала на више од 20

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

међународних и националних симпозијума, конференција и конгреса, укључујући и предавања по позиву. Као члан организационог и научног одбора, била је ангажована у припреми и реализацији више међународних конференција и националних симпозијума. Учествовала је у реализацији 11 националних пројеката и радним групама две COST акције, а тренутно је ангажована у реализацији два национална пројекта и једне COST акције. Од 2015. до 2018. године обављала је дужност секретара Катедре семенарства, расадничарства и пошумљавања, а 2016. год. је именована за заменика руководиоца Лабораторије за биотехнологију на Шумарском факултету. Члан је Друштва генетичара Србије, научно-струковног друштва REFORESTA и „Horticulture & Forestry Society from Transylvania”. Ради научних и стручних усавршавања, боравила је 2011. год. у Фиренци, Италија (Directorate General - Sector for the development of agricultural & food enterprises, и Plant Genetics Institute - National Research Council of Florence), у оквиру COST STSM програма, а 2013. год. у Бечу, Аустрија, на Институту за шумску генетику - Јединица за истраживања генома (BFW, Wien, Austria), као добитник стипендије за усавршавање у оквиру European Union 7th Framework Programme - FP7 „Trees4Future”. Учествовала је у међународним научним радионицама из области конзервације генетичких ресурса у Финској (2019. год.) и Словенији (2020. године) и добитник је стипендија за програме размене наставника у оквиру Erasmus+ и CEEPUS мреже (Румунија, Словенија и Хрватска).

др Јована Деветаковић, доцент

Рођена је 1986. год. у Београду. Шумарски факултет Универзитета у Београду уписала је 2005. године. Дипломирала је 2011. год. на Одсеку за шумарство, са просечном оценом 8,94, а исте године уписала је докторске студије на Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања. Од 2013. год. ангажована је као истраживач приправник и демонстратор у настави. На Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања 2016. године је изабрана у звање асистента. Докторску дисертацију под насловом „Генетички потенцијал веза (*Ulmus laevis* Pall.) за производњу наменског садног материјала” одбранила је 2017. године, после чега је 2018. год. изабрана у звање доцента за ужу научну област Семенарство, расадничарство и пошумљавање, на Шумарском факултету Универзитета у Београду. Тренутно је као наставник ангажована на основним и мастер студијама. На основним студијама ангажована је на предметима Семенарство, расадничарство и пошумљавање, Семенарство и расадничарство и Планирање шумарство, а на мастер студијама на предметима Биотехнологија у

Теренска истраживања
(Копаоник, 2020. год.)

размножавању дрвенастих врста и Пошумљавање за посебне намене. У свом досадашњем раду објавила је 53 библиографске јединице, које се баве темама из уже научне области Семенарства, расадничарства и пошумљавања. У часописима са SCI листе објавила је шест радова. Радови су цитирани у 116 публикација, h-индекс 6, i-10 индекс 4 (извор Google Scholar, 17.03.2020. год.). Аутор је једног патента, који је регистрован на националном нивоу. Учествовала је у реализацији 11 пројеката, од којих је руководила реализацијом једног пројекта. Учествовала је и учествује у раду две COST акције. Била је члан шест комисија за одбрану дипломских/завршних радова, при чему је три пута била ментор. Члан је научно-струковног друштва REFORESTA од његовог оснивања. Учествовала је у организацији једне националне и две међународне научне конференције, као члан секретаријата и председник организационог одбора. Учествовала је на Европској ноћи истраживача 2018. и 2019. године.

СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ

Помоћ Катедри семенарства, расадничарства и пошумљавања на пољу науке и струке дали су: дипл. инж. шум. Добривоје Ђорђевић, стручни саветник, дипл. историчар уметности Амалија Олић, лаборант, дипл. инж. шум. Бранислав Матијевић, лаборант, и дипл. инж. Мирјана Алексић, лаборант. Данас у

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

раду Катедре и у реализацији наставе учествују сарадници у високом образовању: мр Радмила Кнежевић, мастер инж. Мирјана Перовић и дипл. инжењер шумарства Васо Иветић.

Шефови Катедре у досадашњем периоду били су:

- проф. др Радован Ивков;
- проф. др Милован Гајић;
- проф. др Александар Туцовић;
- проф. др Слободан Стилиновић;
- проф. др Василије Исајев;
- проф. др Драгица Вилотић;
- проф. др Мирјана Шијачић-Николић;
- ванр. проф. др Владан Иветић.

Чланови Катедре
(2020. год.)

КАТЕДРА ЕКОЛОГИЈЕ ШУМА

др Оливера Кошанин

ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ

Развојем и трансформацијама Факултета мењала се организациона структура, број и називи предмета. У том смислу, треба напоменути да, иако се ради о младој Катедри, велики број предмета има историју дугу сто година. Судбина предмета Катедре екологије шума, до момента издвајања, била је везана за историјски развој и трансформације Катедре гајења шума. До издвајања је дошло на основу одредаба Статута Шумарског факултета Универзитета у Београду из 1998. године, од када Катедра за екологију шума постаје самостална наставно-научна и организациона јединица Одсека за шумарство. У моменту оснивања у састав Катедре улазе следећи предмети: Петрографија са геологијом коре распадања, Педологија за шумаре, Дендрологија, Шумарска фитоценологија, Шума и животна средина, Шумарска еоклиматологија (до 2002. год.) и Типологија шума. Касније (2002. год.) Катедра за екологију шума мења свој назив у Катедра екологије шума. У извођењу наставе на предметима Катедре учествује девет наставника и сарадника запослених на Факултету, два наставника ангажована са стране и четири лаборанта.

Половина научних дисциплина Катедре постоји од самог оснивања Одсека за шумарство, тачније Пољопривредног факултета. Према Уредби из 1921. године, у групи општих предмета слушају се Минералологија и петрографија, Геологија, а од стручних предмета Наука о познавању земљишта (педологија).

Уредбом Пољопривредног факултета из 1924. године изостаје подела на основне, стручне и помоћне, већ постоји јединствен списак у којем се појављују и нови предмети, између осталих и Дендрологија. У наставном плану Шумарског одсека Пољопривредно-шумарског факултета из 1930/31. године налазе се следећи предмети: Геологија са минералологијом и петрографијом, Педологија, Дендрологија и анатомија дрвета. Наставни план Шумско-узгојног смера, који ступа на снагу 1945/46. године, садржи: Петрографију са геологијом, Дендрологију, Педологију и Исхрану биља, а Дендрологија се слуша и у оквиру Шумско-индустријског смера. Од 1952/53. године, планом Општег смера Шумарског факултета, изводи се настава из: Геологије са петрографијом, Педологије са микробиологијом, Дендрологије са фитоценологијом, а према Статуту из 1956. године из Геологије са петрографијом, Педологије и Дендрологије са

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

др Михаило Антић
(педолошка проучавања)

др Никола Јовић (први са десне стране) и др Вера Авдаловић
(друга са десне стране) - педолошка проучавања

маст. инж. Јанко Љубичић, др Маријана Новаковић-Вуковић,
маст. инж. Владан Лукић, др Оливера Кошанин, Анђелка Симић,
др Милан Кнежевић, дипл. инж. Милена Жарковић,
маст. инж. Гордана Петковић и др Раде Цвјетићанин (2020. год.)

фитоценологијом, а у оквиру Дрвно-индустријског смера студенти слушају Основне гајења шума са дендрологијом.

По Статуту из 1960. год. (са применом од октобра 1958. год.) на Одсеку за шумарство од предмета данашње катедре слушају се: Петрографија са геологијом, Шумарска педологија, Дендрологија са фитоценологијом, Исхрана биља са микробиологијом. На Одсеку за ерозију и бујице слушају се: Петрографија са геологијом, Педологија са микробиологијом, Дендрологија са фитоценологијом и Исхрана биља са микробиологијом, а на Одсеку за озелењавање насеља: Петрографија са геологијом, Педологија и Дендрологија са фитоценологијом.

Наставним планом по Статуту из 1961. године на Одсеку за гајење шума слушају се: Петрографија са геологијом, Дендрологија, Исхрана биља са микробиологијом, Педологија и Фитоценологија. Дендрологија са анатомијом дрвета слуша се и на Одсеку за експлоатацију шума. На Одсеку за озелењавање насеља слушају се: Петрографија са геологијом, Исхрана биља са микробиологијом, Фитоценологија и Педологија, а на Одсеку за ерозију и мелиорације: Дендрологија са фитоценологијом и Педологија са микробиологијом.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Наставним планом по Статуту из октобра 1966. године на Одсеку за шумарство, слушају се: Петрографија са геологијом, Исхрана биља са микробиологијом, Педологија и Дендрологија са фитоценологијом. Истовремено предметни наставници предају и на Одсеку за ерозије и мелиорације (Петрографија са геологијом, Педологија и Дендрологија са фитоценологијом) и на Одсеку за хортикултуру (Петрографија са геологијом, Исхрана биља са микробиологијом и Педологија).

По Статуту Шумарског факултета из 1973. године, на Институту за шумарство од предмета Катедре слушају се: Петрографија са геологијом, Педологија и Дендрологија са фитоценологијом. Исте предмете слушају и студенти Института за водопривреду ерозионих подручја, док се на Институту за пејзажну архитектуру изводи настава из научне дисциплине Петрографија са геологијом.

Типологија шума уведена је најпре као факултативни (одредбе Статута из 1983. год.), а затим и као основни предмет (одредбе Статута из 1987/88. год.). Дендрологија са фитоценологијом 1987/88. године, дели се на два предмета: Дендрологија и Шумарска фитоценологија. Од априла 1988. године, на образовном профилу који школује дипломиране инжењере шумарства, слушају се: Петрографија са геологијом коре распадања, Дендрологија, Педологија за

маст. инж. Владан Лукић, др Милан Кнежевић,
др Маријана Новаковић-Вуковић, дипл. геол. Бојан Гајић
и маст. инж. Јанко Љубичић на теренској настави (НП „Копаоник”)

др Оливера Кошанин и др Марко Перовић на теренским педолошким и фитоценолошким проучавањима (НП „Ђердап”)

шумаре и Шумарска фитоценологија, Шума и животна средина и Типологија шума. Истовремено се на образовном профилу где се школују дипломирани инжењери шумарства за заштиту од ерозије такође слушају сви наведени предмети Катедре, а на образовном профилу дипломирани инжењери шумарства за пејзажну архитектуру само један предмет (Петрографија са геологијом коре распадања).

Наставно особље Катедре екологије шума и данас изводи наставу и на смеру Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, где су обавезни следећи предмети: Петрографија са геологијом, Дендрологија, Педологија и Шумарска фитоценологија, и изборни: Исхрана биља и Еколошка класификација деградираних станишта.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Посматрајући историју једне катедре кроз оснивање, развој и континуитет предмета који је чине, са сигурношћу можемо рећи да Катедра екологије шума има традицију дугу колико и Одсек за шумарство, односно Шумарски факултет. О хронологији појављивања и развоја предмета Катедре било је доста речи и у претходном поглављу.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

У даљем тексту дата је историја промене назива предмета према хронологији од оснивања Одсека за шумарство до данас.

1. Минералологија и петрографија, геологија (од 1921. год.), Геологија са минералологијом и петрографијом (од 1930/31. год.), Петрографија са геологијом (од 1945/46. год.), Геологија са петрографијом (од 1952/53. год.), Петрографија са геологијом (од 1960. год.), Петрографија са геологијом коре распадања (од 1987/88. год.) и Петрографија са геологијом (од 2006. год.).
2. Наука о познавању земљишта - педологија (од 1921. год.), Педологија (од 1930/31. год.), Педологија са микробиологијом (од 1952/53. год.), Педологија (од 1956. год.), Шумарска педологија (од 1960. год.), Педологија (од 1961. године), Педологија за шумаре (од 1987/88. год.), Шумарска педологија (од 2006. године) и Педологија (од 2014. год.).
3. Дендрологија (од 1924. год.), Дендрологија и анатомија дрвета (од 1930/31. год.), Дендрологија (од 1945/46. год.), Дендрологија са фитоценологијом (од 1952/53. год.) и Дендрологија (од 1987/88. год.).
4. Шумарска фитоценологија се према наставном плану из 1987/88. године одваја од предмета Дендрологија са фитоценологијом и под истим називом слуша се и данас.

др Раде Цвјетићанин, дипл.инж. Милена Жарковић и
мастер инж. Јанко Љубичић на теренској настави (СРП „Гоч”)

5. Типологија шума уведена је најпре као факултативни предмет (Статут из 1983. год.), а затим као основни предмет према Статуту из 1987/88. године. Под истим називом слуша се и данас.
6. Проучавање и унапређивање животне средине (од 1977/78. год.) мења свој назив 1987/88. године у Шума и животна средина. Под истим називом слуша се и данас.
7. Исхрана биља (од 1945/46. до 1952/53. год.), Исхрана биља са микробиологијом (од 1960. до 1973. год.), Физиологија биља са исхраном (од 1973. до 1987/88. год.), Исхрана биља поново се слуша као изборни предмет од 2008. године.
8. Наставним планом од 2014. године уводе се нови изборни предмети на Катедри: Ендемичне и угрожене дрвенасте врсте у Србији, Еколошка класификација обешумљених и деградираних станишта, Еколошко-типолошки основ у заштити природе.
9. Ремедијација и еколошки квалитет земљишта уводи се као изборни предмет наставним планом основних академских студија од 2021. године.

НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ

Имајући у виду да је у једном свом делу историјског развоја Одсек за шумарство, био у саставу Пољопривредно-шумарског факултета, известен број наслова уџбеничке литературе био је заједнички за студенте и пољопривреде и шумарства (нпр. педологија, микробиологија и други). Попис уџбеника и практикума има следећи изглед:

1. Стебут А. (1927): *Наука о познавању земљишта (педологија)*, Београд (560);
2. Тешић Ж. (1947): *Основи пољопривредне и шумске микробиологије*, Београд (311);
3. Тешић Ж. (1949): *Микробиологија шумског земљишта, са основама опште микробиологије*, Београд (188);
4. Јовановић Б. (1961): *Дендрологија са основама фитоценологије*, Београд (576);
5. Антић М., Јовић Н., Авдаловић В. (1980): *Педологија*, Београд (602);
6. Јовановић Б. (1982): *Дендрологија*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (више измењених и допуњених издања);

7. Кнежевић-Ђорђевић В., Јоксимовић В. (1984): *Петрографија са геологијом коре распадања*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (238);
8. Томић З. (1992): *Шумске фитоценозе Србије*, Универзитет у Београду Шумарски факултет, Београд (131);
9. Томић З. (2004): *Шумарска фитоценологија*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (261);
10. Никић З., Гајић Б. (2014): *Петрографија са геологијом у шумарству*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (225);
11. Цвјетићанин Р., Брујић Ј., Перовић М., Ступар В. (2016): *Дендрологија*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (557);
12. Кошанин О., Кнежевић М. (2017): *Исхрана биља*, електронски извор, Универзитет у Београду Шумарски факултет, Београд (175);
13. Милин Ж. (1969): *Исхрана биља*, Београд (82);
14. Алексић В. (1975): *Геолошка терминологија и номенклатура, петрологија*, Београд (186);
15. Јовић Н. (1975): *Практикум из шумарске педологије*, Београд (138);
16. Јовановић Б., Јовановић-Дуњић Р. (1976): *Продромус биљних заједница СР Србије*, Београд (74);
17. Милин Ж. (1985): *Минерална исхрана биљака*, Београд (166);
18. Кнежевић М., Кошанин О. (2007): *Практикум из педологије*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (163);
19. Милошевић Р. (2012): *Типологија шума*, практикум, Универзитет У Београду - Шумарски факултет, Београд;
20. Цвјетићанин Р., Перовић М. (2012): *Приручник за одређивање најзначајнијих аутохтоних врста храстова (Quercus L.)*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд;
21. Цвјетићанин Р. (2008): *Практикум из дендрологије*, за основне академске студије на Шумарском факултету, за студијске програме Шумарство и Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, Универзитет у Београду Шумарски факултет, Београд;
22. Цвјетићанин Р., Перовић М. (2010): *Практикум из дендрологије*, за основне академске студије на Шумарском факултету, за студијске програме Шумарство и Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд;

23. Цвјетићанин Р., Перовић М. (2016): *Практикум из дендрологије*, за основне академске студије на Шумарском факултету, за студијске програме Шумарство и Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд.

НАСТАВНО ОСОБЉЕ

др Живојин Тешић, редовни професор, академик

Рођен је 1908. год. у Брђанима (Горњи Милановац). Предавао је Микробиологију земљишта, прво на Пољопривредно-шумарском факултету, а касније и на Шумарском факултету. Дипломирао је на Пољопривредном факултету 1932. године. У звање ванредног професора биран је 1948. године, а у звање редовног професора 1956. год. на Пољопривредном факултету у Београду. Аутор је већег броја уџбеника, практикума и приручника. Добитник је Седмојулске награде за уџбеник „Микробиологија шумског земљишта”, издат 1950. године. Објавио је преко 600 библиографских јединица. Био је члан Српске академије наука и уметности (САНУ) од 1961. године. Награђиван више пута за свој научни, стручни и педагошки рад. Умро је 1994. године.

др Михаило Антић, редовни професор

Рођен је 1909. год. у Београду. Дипломирао је 1934. год. на Природно-математичком факултету у Београду. Радни однос на Пољопривредно-шумарском факултету у Земуну, заснива 1946. године на предмету за Агрикултурну хемију у звању асистента. По издавању Шумарског одсека од Пољопривредног факултета 1954. године, изабран је за доцента на предмету Исхрана шумског биља, а поверено му је и држање наставе из предмета Педологија на Шумарском факултету Универзитета у Београду. Докторирао је на Пољопривредном факултету у Земуну. У звање редовног професора биран је на предмету Шумска педологија. Главно поље интересовања је генеза земљишта. Био је шеф Катедре гајења шума, шеф Одељења за генезу и класификацију земљишта, спољашњи сарадник Института за проучавање земљишта и Института за шумарство и дрвну индустрију у Београду. Са групом научника Биолошког института „Синиша Станковић” добитник је Октобарске награде (1979. год.). Објавио је 91 научни и стручни рад. Пензионисан је 1977. године, а умро је 1993. године.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

др Бранислав Јовановић, редовни професор

Рођен је 1915. год. у селу Осаоница, на подручју општине Крушевац. Дипломирао је 1938. год. на Пољопривредно-шумарском факултету у Београду. Научну каријеру започиње 1946. године, када је изабран за асистента на предмету Ботаника, а затим и Дендрологија на Пољопривредно-шумарском факултету у Београду. У више земаља западне Европе, као стипендиста UNESCO-а, провео је шест месеци. Докторску дисертацију је одбранио 1953. године. Исте године биран је у звање доцента на предмету Дендрологија на Шумарском факултету у Београду. У звање ванредног професора биран је 1955. године, а у звање редовног професора 1961. године. У свом радном веку на Шумарском факултету у Београду вршио је функцију декана и продекана. Основао је Арборетум шумарског факултета 1958. године, који представља најбогатију збирку дрвенастих врста у Србији. Аутор је универзитетског уџбеника Дендрологија са фитоценологијом, за који је 1970. године добио награду Универзитета у Београду. Добитник је већег броја награда и одликовања. У својој каријери је објавио 414 научних и стручних радова. Пензионисан је 1984. године, а умро је 2011. године.

дипл. хем. Живанка Милин, виши стручни сарадник

Рођена је 1925. год. у Београду. Дипломирала 1952. год. на физичко-хемијској групи Природно-математичког факултета Универзитета у Београду. Радни однос на Шумарском факултету у Београду засновала је 1955. године. У звање асистента на Шумарском факултету Универзитета у Београду изабрана је 1961. године, на предмету Исхрана биљака са микробиологијом. Пензионисана је 1988. године, а умрла 2003. године.

др Велибор Алексић, редовни професор

Рођен је 1927. год. у Алексинцу. Дипломирао је 1952. године на Природно-математичком факултету у Београду, минералошко-петрографска група. Од 1953. године, у звању асистента на предмету Петрографија са геологијом, заснива радни однос на Шумарском факултету у Београду. Докторску дисертацију је одбранио 1965. год. на Рударско-геолошком факултету Универзитета у Београду. У звање доцента је биран 1966. године, у звање ванредног професора 1970. год. и редовног професора 1975. године. На Шумарском факултету обављао је функцију продекана. Објавио је 84 научна и стручна рада. Умро је 1979. године.

др Никола Јовић, редовни професор

Рођен је 1929. год. у селу Нештину (Бачка Паланка). Дипломирао је 1953. године на Шумарском факултету Универзитета у Београду, где је биран у звање асистента 1960. год. на предмету Педологија. Магистарски рад је одбранио 1965. године, а докторску дисертацију 1967. год. на Шумарском факултету Универзитета у Београду. На предмету Педологија, 1968. год. биран је у звање доцента, 1972. год. у ванредног професора и 1977. год. у звање редовног професора. Од школске 1988/89.

године поверено му је држање наставе и на предмету Типологија шума. Обављао је функцију декана, продекана и председника Савета Шумарског факултета. Такође, био је проректор Универзитета у Београду у два мандата, секретар Организационог комитета за припрему IV Југословенског педолошког конгреса, генерални секретар Југословенског друштва за проучавање земљишта и Уније научних биолошких друштава (Комисије за генезу и класификацију земљишта). Обавио је стручно усавршавање из области науке о земљишту у бившем СССР-у. Руководио је већим бројем научноистраживачких пројеката, подпројеката и тема. Такође, учествовао је у раду већег броја научних конгреса у земљи и иностранству. Добитник је великог броја награда и одликовања. Објавио је 104 научна и стручна рада. Умро је 2002. године.

др Загорка Томић, редовни професор

Рођена је 1938. год. у Српском Милетићу (Оџаци). Дипломирала је 1962. године, магистрирала 1972. године и докторирала 1980. год. на Шумарском факултету Универзитета у Београду. У звање асистента на предмету Дендрологија са фитоценологијом на Шумарском факултету Универзитета у Београду бирана је 1962. године. У звање доцента изабрана је 1982. године, а ванредног професора 1988. године. У звање редовног професора на предмету Дендрологија бирана је 1993.

године, а на предмету Шумарска фитоценологија 1994. године. Била је укључена у рад Горанске организације и Младих истраживача Србије, председник Извршног одбора ООССС и председница Збора радних људи Института за шумарство. Аутор је прегледа синтаксона шумске вегетације Србије, који је усклађен са европским стандардима и публикован у оквиру Вегетације Србије II2 (2006. год.). Објавила је преко 80 научних и стручних радова и учествовала у реализацији већег броја пројеката и студија. Пензионисана је 2003. године, а умрла 2016. године.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

др Весна Јоксимовић, редовни професор

Рођена је 1948. год. у Београду. Дипломирала је на Рударско-геолошком факултету Универзитета у Београду, на Одсеку за геологију, 1972. године, где је радила до 1976. године као стручни сарадник у Лабораторији за петрологију и геохемију. Магистрирала је 1979. год. на Природно-математичком факултету Универзитета у Београду. Докторирала је 1987. године. На Шумарском факултету Универзитета у Београду засновала је радни однос 1976. године, у звању асистента приправника на предмету Петрографија са геологијом. У звање асистента изабрана је 1980. године, доцента 1989. године, ванредног професора 1996. године и у звање редовног професора 2001. године. Била је председник Конференције синдиката Шумарског факултета Универзитета у Београду. Објавила је 43 научна и стручна рада, учествовала у писању поглавља у две монографије, коауторски допунила уџбеник Петрографија са геологијом коре распадања. Учествовала је у изради једне студије и више пројеката. Пензионисана је 2006. године.

др Милан Кнежевић, редовни професор

Рођен је 1953. год. у Бунићу, Хрватска. На Шумарски факултет Универзитета у Београду уписао се 1971. године. Дипломирао је 1976. године на Одсеку за шумарство. У звање асистента-приправника на Катедри гајења шума Шумарског факултета у Београду изабран је 1979. године, а у звање асистента 1982. године. На Шумарском факултету Универзитета у Београду у звање доцента изабран је 1993. године, ванредног професора 1998. године, а у звање редовног професора 2003. године, за ужу научну област Екологија шума, заштита и унапређивање животне средине. Тренутно је као професор ангажован на сва три нивоа академских студија. На основним студијама ангажован је за предмете: Педологија, Шума и животна средина, Исхрана биља, Еколошка класификација обешумљених шумских станишта и Еколошка класификација деградираних станишта. На мастер студијама изводи наставу на предметима: Методе и технике истраживања у екологији шума, заштити и унапређивању животне средине, Педологија, Еколошка класификација шума и шумских станишта, Заштита природе и заштићена природна добра и Антропогена и техногена земљишта, и на докторским студијама: Педологија, Бонитирање и картирање земљишта, Опасне и штетне материје у животној средини и Деградација, заштита, коришћење и мелиорације земљишта. Учествовао је у извођењу наставе из предмета Педологија на: Биолошком

и Пољопривредном факултету у Београду, Шумарском и Пољопривредном факултету Универзитета у Бањалуци и студијском програму Пољопривредна производња на Државном универзитету у Новом Пазару. Коаутор је једног универзитетског уџбеника, једног помоћног уџбеника, две монографије националног значаја и аутор поглавља у 18 монографија националног значаја. У свом досадашњем раду објавио је 223 библиографске јединице из своје уже научне области. Као истраживач, учествовао је у реализацији 75 домаћих, једног међународног научног пројекта и 17 стручних пројекта. У часописима са SCI листе објавио је 14 радова. Радови су цитирани у 94 публикације, вредност h-индекса према Scopusu је 4, а према Web of Science 5. Био је ментор у изради преко 200 дипломских и завршних радова, девет одбрањених докторских дисертација, шест одбрањених магистарских радова и 12 одбрањених мастер радова. Био је члан 25 комисија за оцену и одбрану докторских дисертација, 18 за оцену и одбрану магистарских радова и 25 за оцену и одбрану мастер радова. Тренутно је ментор четири мастер рада и три докторске дисертације и члан комисија за оцену и одбрану докторских дисертација на Пољопривредном факултету у Београду, Биолошком факултету у Београду, Пољопривредном факултету у Новом Саду, Шумарском факултету у Скопљу, Пољопривредном факултету Универзитета у Источном Сарајеву и Биотехничком факултету Универзитета у Бихаћу. Учествовао је у више од 50 комисија за изборе у звања, при чему је 15 пута био председник комисије. Био је продекан за науку Шумарског факултета Универзитета у Београду, председник Већа Одсека за шумарство, директор/управник Центра за научне објекте Шумарског факултета, у више мандатних периода шеф Катедре за екологију шума и Савета Шумарског факултета.

др Раде Цвјетићанин, редовни професор

Рођен је 1958. год. у Висућу, општина Кореница, Република Хрватска. На Шумарски факултет, Институт за шумарство, уписао се 1977. године, а дипломирао је 1982. године. На Катедри гајења шума за асистента приправника изабран је 1984. године, а у звање асистента 1990. године. На Катедри екологије шума у звање доцента биран је 2000. године, у звање ванредног професора 2005. године, а у звање редовног професора 2016. године, за ужу научну област Екологија шума заштита и унапређивање животне средине. На Шумарском факултету Универзитета у Београду ангажован је у извођењу наставе на три нивоа студија. На основним студијама држи наставу из предмета Дендрологија и Шумарска фитоценологија. На мастер студијама ангажован је на предметима: Дендрологија, Шумске

фитоценозе Србије и Еколошка класификација шума и шумских станишта. На докторским студијама изводи наставу из предмета: Технике научноистраживачког рада, Дендрологија, Фитоценологија и Флористички диверзитет шумских екосистема. На Пољопривредном факултету Универзитета у Београду у својству предавача био је ангажован школске 2011/12. године, а на Шумарском факултету Универзитета у Бањој Луци, у својству хонорарног професора, држао је наставу у периоду од 2005. до 2014. године. На научном усавршавању 1990. год. био је на Шумарском факултету у Брну и Зволени. Аутор је уџбеника Дендрологија (2016. год.), три различита издања помоћног уџбеника Практикум из дендрологије (2008, 2010. и 2016. год.), приручника под називом „Приручник за одређивање најзначајнијих аутохтоних врста храстова (*Quercus* L.)” (2012. год.) и библиографије „In memoriam profesor dr Branislav Jovanović” (2011. год.). У досадашњем раду објавио је преко 100 библиографских јединица из Дендрологије, Шумарске фитоценологије и Екологије шума. У часописима са SCI листе објавио је осам радова. Био је члан редакционог одбора две монографије, „Буква у Србији” (2005. год.) и „Храст китњак у Србији” (2007. год.), и један од аутора у монографији националног значаја „Флора Србије” - књига 2 (2012. год.). Учествовао је у 18 пројеката, од којих је у једном био руководилац. До сада је био члан у 16 комисија за одбрану докторских дисертација, од којих је у пет био ментор (три у Републици Србији и два у Републици Српској, БиХ), 13 комисија за одбрану магистарских радова, од којих је у четири био ментор, 42 комисије за одбрану мастер радова, од којих је у 14 био ментор и у 282 комисије за одбрану дипломских и завршних радова, од којих је у 113 био ментор. Учествовао је у 15 комисија за изборе у звања, при чему је у 10 комисија био први члан. На Шумарском факултету Универзитета у Београду био је шеф Катедре екологије шума у периоду од 2004. до 2006. године, руководилац мастер студија из области Шумарство од 2009. до 2015. године и председник Већа Одсека за шумарство од 2015. до 2019. године. Члан је Одбора за флору и вегетацију Српске академије наука, члан Друштва за заштиту природног наслеђа „Arbor Magna” из Бањалуке и био је члан редакционог одбора часописа Гласник шумарског факултета Универзитета у Бањој Луци у периоду од 2009. до 2013. године.

др Рајко Милошевић, ванредни професор

Рођен је 1962. год. у Гацку, Република Српска, где је завршио основну школу и гимназију. На Шумарском факултету Универзитета у Београду дипломирао је 1988. године, са просечном оценом 8,61, и тиме стекао звање дипломирани инжењер шумарства. Последиломске студије из научне области Заштита и унапређивање животне средине у Центру за мултидисциплинарне студије

Универзитета у Београду уписао је 1990. године. Магистарски рад из наведене области на тему „Утицај лишћарских састојина на умањење нивоа саобраћајне буке” одбранио је 1996. године и тиме стекао академски назив магистра наука из области Заштите и унапређивања животне средине. Докторску дисертацију под насловом „Дефинисање типова букових и буково-јелових шума на Великом Јастрепцу” одбранио је 2006. год. на Шумарском факултету у Београду, чиме је стекао академски назив доктора биотехничких наука, област шумарство. Као професор, ангажован је на сва три нивоа академских студија. На основним академским студијама ангажован је на предметима Типологија шума и Еколошко-типолошки основ у заштити природе. На мастер студијама за предмете Типолошко картирање и типови шума Србије и Типолошко дефинисање састојина различитог порекла и структуре. На докторским студијама за предмете Типологија шума и еколошко-типолошки основ у намени шума. Објавио је 80 библиографских јединица. У часописима са SCI листе објавио је шест радова. Коаутор је четири монографије националног значаја. Аутор је уџбеничке литературе Практикум из типологије шума, за обавезни наставни предмет Типологија шума и изборни предмет Еколошко-типолошки основ у заштити природе. Као ментор и члан комисије учествовао је при одбрани 80 дипломских радова, 25 завршних радова, 15 мастер радова и седам магистарских радова. Био је члан у три комисије за оцену пријављене теме и одбрану израђене докторске дисертације. У досадашњем научноистраживачком раду учествовао је као истраживач и руководиоца у реализацији 20 стручних пројеката. Научну сарадњу и стручне контакте остварио је са више научних институција у земљи и иностранству (са Биотехничким факултетом у Љубљани, Шумарским факултетом у Бањалуци, Шумарским факултетом у Скопљу, Пољопривредним факултетом у Источном Сарајеву, Пољопривредним факултетом у Новом Саду, Пољопривредним факултетом у Београду, Пољопривредним факултетом у Осијеку, Еколошким покретом Новог Сада и др.). Био је активан учесник на више међународних скупова. Рецензент је већег броја радова са Међународног пољопривредног симпозијума „AGROSYM 2016”. Члан је стручне организације Удружење шумарских инжењера и техничара Србије, која је део инжењерско-техничке организације Србије, односно Савеза инжењера и техничара Србије (СИТС). На Шумарском факултету у Београду учествовао је у раду различитих тела и органа. Рецензент је већег броја радова у водећим часописима националног значаја и једне монографије националног значаја. Од 2009–2012. год. био је шеф Катедре екологије шума.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

дипл. инж. Саша Ричковски, асистент приправник

Рођен је 1962. год. у Скопљу. Средњу школу завршио је у Тополи. Дипломирао је на Рударско-геолошком факултету у Београду 1988. године. Радни однос на Шумарском факултету у Београду засновао је 1990. године, када је изабран у звање асистента приправника на предмету Петрографија са геологијом коре распадања. До споразумног раскида радног односа на Шумарском факултету у Београду долази 2000. године, због одласка у другу радну организацију.

др Оливера Кошанин, ванредни професор

Рођена је 1968. год. у Крупњу. На Шумарски факултет Универзитета у Београду уписала се 1987. године. Дипломирала је 1992. године, као најбољи дипломирани студент у генерацији, са просечном оценом 9,50, на Одсеку за шумарство. На Катедри Гајења шума, 1993. године, засновала је радни однос у звању стручни сарадник. На Шумарском факултету Универзитета у Београду у звање асистента приправника изабрана је 1995. године, 2001. год. изабрана је у звање асистента, у звање доцента 2012. године, а у звање ванредног професора 2018. године, за ужу научну област Екологија шума, заштита и унапређивање животне средине. Тренутно је као професор ангажована на сва три нивоа студија на Одсеку за шумарство. На основним студијама, ангажована је за извођење наставе на предметима: Педологија, Исхрана биља, Шума и животна средина, Еколошка класификација обешумљених и деградираних станишта, на мастер студијама за предмете Педологија, Антропогена и техногена земљишта, Еколошка класификација шума и шумских станишта, Заштита природе и заштићена природна добра, и на докторским студијама за предмете: Педологија, Деградација, заштита, коришћење и мелиорације земљишта, Бонитирање и картирање станишта, Опасне и штетне материје у животној средини и Квалитет, загађивање и заштита земљишта. На основним студијама Одсека за еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса ангажована је за предмете Педологија и Еколошка класификација деградираних станишта. Коаутор је Практикума из педологије, који је имао више репринта, и електронског издања уџбеника из Исхране биља. У свом досадашњем раду објавила је 99 библиографских јединица. У часописима са SCI листе објавила је девет радова. Радови су јој цитирани у 113 публикације, h-индекс 5 (извор Researchgate, 12.04.2020. год.). Учествовала је у реализацији 35 пројеката. Била је члан преко 150 комисија за одбрану дипломских/завршних радова, у једној комисији за оцену и одбрану магистарског рада, 13 комисија за оцену и одбрану мастер радова и у три комисије за оцену

Катедра екологије шума

и одбрану докторских дисертација. Тренутно се под њеним менторством реализују једна и учествује у изради две докторске дисертације и два мастер рада. Учествовала је у најмање пет комисија за изборе у звања, при чему је два пута била председник комисије. Била је члан и председник већег броја комисија, шеф Катедре екологије шума, председник Комисије за издавачку делатност, руководилац основних студија за област Шумарство. Тренутно обавља функцију председника Већа Одсека за шумарство. Вишегодишњи је члан Српског друштва за проучавање земљишта.

дипл инж. Бојан Гајић, асистент приправник

Рођен је 1974. год. у Брчком. Основну школу је завршио у месту рођења, а гимназију у Београду. Рударско-геолошки факултет Универзитета у Београду је уписао 1993. године. Звање дипломирани инжењер геологије за петрологију и геохемију стекао је 2001. године. У својству демонстратора је од 1999. године учествовао у извођењу наставе на предмету Петрографија са геологијом коре распадања, на Шумарском факултету Универзитета у Београду. Од избора у звање асистент приправник, 2002. године, држао је вежбе из Петрографије са геологијом коре распадања студентима прве године Одсека за еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, Одсека за шумарство и Одсека за пејзажну архитектуру и хортикултуру. Објавио је или саопштио, самостално или као коаутор, 13 радова на међународним или домаћим скуповима и часописима. Учествовао је у реализацији три пројекта. Био је члан у преко 50 комисија за одбрану дипломских/завршних радова. До споразумног раскида радног односа дошло је 2017. године.

др Марко Перовић, ванредни професор

Рођен је 1977. год. у Сомбору. Шумарски факултет Универзитета у Београду, Одсек за шумарство, уписао је 1996. године, а дипломирао 2002. године. У звање асистента приправника на Шумарском факултету Универзитета у Београду, Катедра екологије шума, изабран је 2002. године, у звање асистента је изабран 2008. године. На Шумарском факултету Универзитета у Београду је одбранио докторску дисертацију 2014. године под називом: „Таксономија и утицаји станишта на карактеристике планинског јавора (*Acer heldreichii* Orph.) у Србији”, исте године је изабран у звање доцента, а у звање ванредног професора за ужу научну област Екологија шума, заштита и унапређивање животне средине је изабран 2019.

године. Тренутно је као професор ангажован на сва три нивоа академских студија. На основним студијама ангажован је за предмете Дендрологија, Ендемичне и угрожене дрвенасте врсте у Србији и Економска географија шумских ресурса. На мастер студијама је ангажован за предмет Дендрологија, а и на докторским студијама обавља наставу из истоименог предмета. Коаутор је универзитетског уџбеника Дендрологија, помоћног уџбеника Практикум из дендрологије и две стручне публикације (Приручник за одређивање најзначајнијих аутохтоних врста храстова и „In memoriam professor dr Branislav Jovanović”). У свом досадашњем раду је објавио 45 научних радова, као истраживач учествовао је у реализацији осам домаћих и два међународна научна пројекта. Учествовао је и учествује у раду четири COST акције. Учествовао је у комисијама за одбрану 10 мастер радова, од којих је у две био ментор, и 87 завршних и дипломских радова, од чега је у три рада био ментор. Тренутно се под његовим менторством реализују три мастер рада. Ради стручног усавршавања је боравио на различитим високошколским установама. У периоду од 23.02. до 23.05.2004. и од 26.11. до 22.12.2007. год. боравио је на институту Johan Heinrich von Thünen у Хамбургу, Немачка, као стипендиста Универзитета у Хамбургу. У периоду 25.07-15.10.2010. год. је боравио на Катедри за шумарску генетику Georg-August Универзитета у Гетингену, Немачка. У периоду од 08.05. до 22.05.2013. године боравио је на Институту за биљну генетику, Фиренца, Италија. На Шумарском факултету Универзитета у Београду тренутно обавља функцију руководиоца мастер студија на студијском програму Шумарство, а у периоду 2018–2019. год. био је секретар Већа Одсека за шумарство.

др Маријана Новаковић-Вуковић, доцент

Рођена је 1978. год. у Прибоју. Студије на Шумарском факултету Универзитета у Београду уписала је 1997. године. Дипломирала је 2003. год. на Одсеку за шумарство. На Катедри екологије шума 2004. год. изабрана је у звање асистента приправника, а у звање асистента 2009. године. На Шумарском факултету Универзитета у Београду у звање доцента изабрана је 2016. године, за ужу научну област Екологија шума, заштита и унапређивање животне средине. Тренутно је, као наставник, ангажована на сва три нивоа студија. На основним студијама ангажована је за предмете Шумарска фитоценологија и Еколошка класификација обешумљених и деградираних станишта; на мастер студијама за предмет Вегетација Србије, а на докторским студијама за предмет Флористички диверзитет Србије. Као први аутор написала је монографију националног значаја из уже научне области. У свом досадашњем раду објавила је 50 библиографских јединица, које се

углавном баве флористичким саставом природних и вештачки подигнутих са-стојина, као и вегетацијским и едафским карактеристикама истраживаних под-ручја. У часописима са SCI листе објавила је 11 радова. Радови су цитирани у 47 публикације, h-индекс 4 (извор Researchgate, 12.04.2020. год.) Учествовала је у реализацији 8 националних пројеката. Била је члан у преко 90 комисија за одбрану дипломских/завршних радова и пет комисија за оцену и одбрану мастер радова. Добитник је стипендије Краљевине Норвешке за најуспешније студенте 2001. године. Боравила је на стручном усавршавању на Биолошком институту Јована Хаџија у Љубљани 2006. године. На Шумарском факултету Универзитета у Београду била је секретар Већа Одсека за шумарство у једном мандату (2015–2018. год.), а секретар Катедре екологије шума у два мандата.

мастер инж. Јанко Љубичић, асистент

Рођен је 1990. год. у Карловцу. На Шумарски факултет Уни-верзитета у Београду уписао се 2009. године. Дипломирао је 2014. године, на Одсеку за шумарство. На Катедри екологије шума Шумарског факултета Универзитета у Београду 2016. го-дине изабран је у звање сарадника у настави, а 2018. год. у звање асистента, за ужу научну област Екологија шума, заштита и унапређивање животне средине. Тренутно је као асистент ангажован на основним академским студијама за предмете

Педологија (Одсек за шумарство и Одсек за еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса), Шума и животна средина (Одсек за шумарство) и Исхрана биља (Одсек за шумарство и Одсек за еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса). У свом досадашњем раду објавио је пет библиографских јединица које се баве науком о земљишту, мапирањем стани-шта и екологијом шума. Учествовао је у реализацији два пројекта. Био је члан преко 90 комисија за одбрану дипломских/завршних радова. Члан је Српског друштва за проучавање земљишта. Учествовао је у организационом одбору је-дног међународног научног скупа. Похађао је обуку наставно-научног особља у оквиру TRAIN програма. Тренутно обавља функцију секретара Катедре еко-логије шума.

СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ

У време пре издвајања Катедре за екологију шума из Катедре гајења шума на предметима данашње Катедре радили су следећи лаборанти: Љиљана Бо-рисављевић (Педологија и Исхрана биља), Миладинка Лукић (Дендрологија и

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Шумарска фитоценологија) и Милен Стевановић (Петрографија са геологијом коре распадања).

У истом периоду на Катедри су радили следећи лаборанти: дипл. инж. пољ. Владан Лукић (Дендрологија и Шумарска фитоценологија), Радојка Радин и Милена Жарковић (Педологија за шумаре) и Марина Ђорђевић (Петрографија са геологијом коре распадања). Тренутно на Катедри екологије шума запослена су четири сарадника, и то три сарадника у високом образовању (дипл. инж. шумарства Милена Жарковић и мастер инж. Гордана Петковић - Педологија и мастер инж. Владан Лукић - Дендрологија и Шумарска фитоценологија) и један стручнотехнички сарадник (Анђелка Симић - Петрографија са геологијом).

Шефови Катедре од тренутка оснивања (1998. год.) до данас били су:

- проф. др Никола Јовић;
- проф. др Загорка Томић;
- проф. др Милан Кнежевић;
- проф. др Раде Цвјетићанин;
- проф. др Рајко Милошевић;
- ванредни проф. др Оливера Кошанин.

Теренска настава из педологије на Гочу
(др Милан Кнежевић са студентима)

КАТЕДРА ГАЈЕЊА ШУМА

др Виолета Бабић

ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ

Од самог оснивања Шумарског одсека на Пољопривредном факултету, 1920. године, наставни садржај области гајења шума је саставни део програма за будуће инжењере шумарства. На основу Закона о Универзитету из 1930. године један од укупно 18 завода Пољопривредно-шумарског факултета је и Завод за подизање, гајење и заштиту шума са ловарством, у оквиру кога се као стручни предмети наводе: Ботаника (општа и специјална), Агрогеологија са минералологијом и петрографијом, Подизање и гајење шума, Метеорологија са климатологијом, Педологија, Дендрологија и анатомија дрвета, Заштита шума и Ловарство.

Уредбом из 1939. године на Пољопривредно-шумарском факултету формиране су катедре, а општом Уредбом о Универзитетима из 1942. године Катедра подизања и гајења шума је једна од три катедре Шумарског одсека. Назив катедре потиче од истоименог предмета, има дугу традицију колику и Шумарски факултет Универзитета у Београду и од оснивања до данас претрпео је минималне измене. После Другог светског рата, почевши од школске 1945/46. године, у оквиру тадашњег Шумско-узгојног смера од предмета Катедре подизања и гајења шума слушају се предмети: Ботаника, Петрографија са геологијом, Гајење шума, Метеорологија са климатологијом, Дендрологија, Педологија, Анатомија дрвета, Исхрана биља, Шумске културе, Шумске мелиорације и Заштита шума.

Статутом Факултета из 1956. године Катедра подизања и гајења шума мења назив у Катедра гајења шума. У оквиру Шумарског одсека Катедра гајења шума састоји се од следећих наставних предмета: Гајење шума, Метеорологија са климатологијом (и на Одсеку за озелењавање насеља и Одсеку за ерозију и бујице), Дендрологија са фитоценологијом, Исхрана биљака са микробиологијом, Шумарска педологија, Петрографија са геологијом и Основи гајења и уређивања шума (на Одсеку за озелењавање насеља и Одсеку за ерозију и бујице). Изменом и допуном Статута Шумарског факултета из 1961. године Одсек за шумарство је подељен на два (Одсек за гајење шума и Одсек за експлоатацију шума).

Лого катедре

Од школске 1977/78. године на Катедри гајења шума поред наведених наставних предмета уведен је нови предмет Проучавање и унапређивање животне средине. На Катедри се обавља последипломска настава за стицање академског степена магистра, а ради се и докторат. Статутом Шумарског факултета из 1983. године Катедра гајења шума састоји се од следећих наставних предмета: Гајење шума, Метеорологија са климатологијом, Петрографија са геологијом, Педологија, Дендрологија са фитоценологијом, Шумарство у пејзажној архитектури (на Институту за пејзажну архитектуру) и факултативни предмети: Мелиорације шума и Типологија шума. Из области гајења шума обавља се последипломска настава, а ради се и докторат.

Одредбама Статута Шумарског факултета из 1988. године предмет Метеорологија са климатологијом мења назив у Шумарска еоклиматологија. У саставу Катедре гајења шума су исти наставни предмети, с тим што је предмет Мелиорације шума сада обавезан предмет и мења назив у Шумске мелиорације, предмет Дендрологија са фитоценологијом подељен на два засебна предмета, а предмет Проучавање и унапређивање животне средине мења назив у Шума и животна средина. Променом наставног плана Одсека за шумарство од 1990. године дотадашњи назив предмета Шумске мелиорације је промењен у Шумарске мелиорације.

Катедра гајења шума

Променом Статута Шумарског факултета из 1998. године формира се нова катедра (Катедра екологије шума), издвајањем одређених наставних предмета који су од формирања самосталног Шумарског факултета припадали Катедри гајења шума.

Статутом Шумарског факултета из 2002. године, у оквиру Одсека за шумарство, Катедра гајења шума се састојала од следећих наставних предмета: Шумарска еоклиматологија (обавезан предмет и на Одсеку за заштиту од ерозије и Одсеку за пејзажну архитектуру), Гајење шума 1 (и на Одсеку за заштиту од ерозије) и Гајење шума 2 (промењен дотадашњи назив предмета Шумарске мелиорације). Из области гајења шума обављају се магистарске и специјалистичке студије, а ради се и докторат.

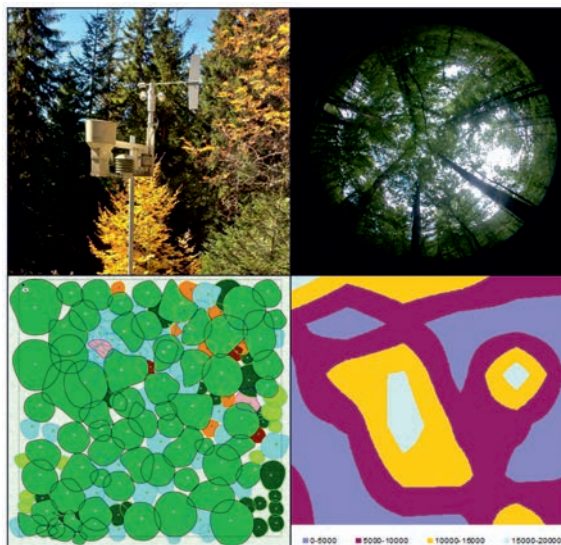
У оквиру Катедре постоје два центра, у којима чланови катедре обављају научне и стручне активности у току рада на прикупљању и обради података са огледних површина, као и практичну наставу са студентима. То су: Центар за мониторинг, прикупљање и обраду података из области гајења шума и Центар за мониторинг климатских промена у шумским екосистемима.

Катедра представља значајну организациону јединицу Одсека за шумарство Шумарског факултета, као и Универзитета у Београду. Од свог оснивања

Теренска настава из Гајења шума

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Активности центара
Катедре

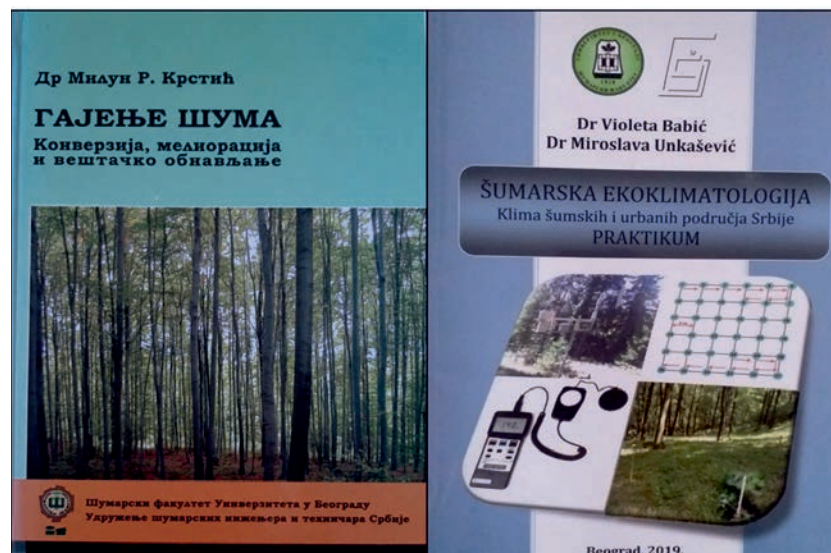
до данас Катедра је дала два проректора Универзитета у Београду, четири декана Факултета, два продекана Факултета, шефове Одсека у више мандата, директоре института, два главна уредника часописа Шумарство и два главна уредника Гласника Шумарског факултета. Проф. Бунушевац је један од оснивача самосталног Шумарског факултета 1949. године и оснивач Одсека за озелењавање насеља 1960. год. (данас Одсек за пејзажну архитектуру).

Научноистраживачка делатност на Катедри се одвија у складу са заступљеношћу појединих дисциплина. С обзиром на карактер истих, научна истраживања се грубо могу поделити у два сегмента: истраживања еколошких фактора и истраживања примене шумско-узгојних мера у складу са принципом природи блиског гајења шума (енг. *close to nature silviculture*).

Катедра има сарадњу са бројним домаћим и међународним институцијама и организацијама. Од домаћих институција посебно се издваја сарадња са Министарством просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије кроз реализацију пројеката.

Остварена је сарадња са другим факултетима и институтима у земљи и иностранству. Посебно је значајна сарадња Катедре са јавним предузећима у

Катедра гајења шума

Наставна литература
из УНО Гајење шума

Одржавање семинара
из гајења шума

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

шумарству Србије (ЈП „Србијашуме” и ЈП „Војводинашуме”) и са националним парковима.

Професори и сарадници Катедре чланови су више стручних и професионалних организација и друштава у земљи и иностранству, а посебно се истиче IUFRO, Division 1 Silviculture. Чланови Катедре гајења шума су дали значајан допринос научном и стручном развоју шумарства Србије учешћем, организовањем и одржавањем великог броја научних скупова и 10 семинара за шумарску привреду, израдом студија и елабората. Чланови Катедре били су председници управних одбора: Завода за заштиту природе Србије, НП „Тара”, Института за шумарство Србије, или чланови управних одбора (ЈП „Србијашуме” и Удружења инжењера и техничара шумарства Србије).

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Од формирања Пољопривредно-шумарског факултета до данас предмети садашње Катедре гајења шума су се развијали и из њих је новим научним сазнањима, осавремењавањем, као и потребом шумарске науке и привреде, касније изведен већи број предмета на основним, мастер и докторским

Одбрана докторске дисертације Б. Кањевца
(један од ментора чита извештај)

Катедра гајења шума

Одбрана докторске дисертације Б. Кањевца
(Комисија за јавну одбрану са кандидатом)

студијама. Статутом Шумарског факултета из 2006. године, који је усаглашен са новим Законом о високом образовању, уводи се Болоњски систем образовања (Болоња 1), а настава се изводи на основним (Bachelor), мастер (Master) и докторским студијама. Катедра гајења шума у оквиру основних студија тада садржи следеће наставне предмете: Шумарска еоклиматологија (обавезан предмет и на Одсеку за еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса и Одсеку за пејзажну архитектуру), Екологија гајења шума и Гајење шума 1 (промењен дотадашњи назив предмета Гајење шума 1), Екологија гајења шума (обавезан предмет на Одсеку за еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса) и Гајење шума 2.

У поступку акредитације нових студијских програма 2008. год. (Болоња 2), уведени су изборни предмети. На основним студијама обавезни предмети у оквиру Катедре гајења шума су: Шумарска еоклиматологија на Одсеку за шумарство и Одсеку за еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, а изборни предмет на Одсеку за пејзажну архитектуру, Екологија гајења шума и Гајење шума 1, Екологија гајења шума (обавезан предмет на Одсеку за еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса) и Гајење шума 2. Уведен је изборни предмет Гајење шума посебне намене. Образују

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Међународна сарадња
чланова Катедре

се уже научне области, а ужу научну област (УНО) Гајење шума чине наведени наставни предмети.

Новом акредитацијом студијских програма 2013. год. (Болоња 3) извршена је измена и допуна Студијског програма Шумарство, тако да се у оквиру УНО Гајење шума настава одвија на основним, мастер и докторским студијама у оквиру већег броја наставних дисциплина. На основним студијама су четири обавезна предмета: Шумарска еоклиматологија (на Одсеку за шумарство и Одсеку за еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса, а изборни на Одсеку за пејзажну архитектуру), Екологија гајења шума, Гајење шума 1, Гајење шума 2, Основи гајења шума (на студијском програму Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса). Изборни предмети су: Клима шумских и урбаних подручја Србије, Гајење шума посебне намене и Основе гајења низијских шума.

НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ

У досадашњем периоду објављено је укупно 13 уџбеника и три практикума, а то су:

1. Бал ен Ј. (1929): *О проредама*, Загреб (222);
2. Милосављевић М. (1949): *Метеорологија*, Научна књига, Београд (274);
3. Бунушевац Т. (1950): *Техника обнове и гајење шума*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (328);

4. Бунушевац Т. (1951): *Гајење шума I*, Научна књига, Београд (419);
5. Милосављевић М. (1963): *Климатологија*, Научна књига, Београд (261);
6. Колић Б. (1978): *Шумарска екоклиматологија - микроклима шумских станишта*, Научна књига, Београд (300);
7. Јовановић С. (1980): *Гајење шума - методи природног обнављања и неговања шума*, Научна књига, Београд (324);
8. Колић Б. (1988): *Шумарска екоклиматологија са основама физике атмосфере*, Научна књига, Београд (397);
9. Крстић М. (1992): *Практикум за вежбе из гајења шума*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (95);
10. Гбурчик П. (1995): *Шумарска екоклиматологија*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (276);
11. Стојановић Љ., Крстић М. (2000): *Гајење шума III - обнављање и нега шума главних врста дрвећа*, Финеграф, Београд (250);
12. Крстић М. (2006): *Гајење шума - конверзија, мелиорација и вештачко обнављање*, Планета принт, Београд (375);
13. Стојановић Љ., Крстић М. (2008): *Гајење шума - методи природног обнављања и неговања шума*, Планета принт, Београд (365);
14. Говедар З., Крстић М. (2016): *Гајење шума посебне намјене*, Универзитет у Бањалуци - Шумарски факултет, Бања Лука (308);
15. Крстић М., Кањевац Б. (2017): *Гајење шума II*, практикум, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (88);
16. Бабић В., Ункашевић М. (2019): *Шумарска екоклиматологија, Клима шумских и урбаних подручја Србије*, практикум, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (172).

НАСТАВНО ОСОБЉЕ

Чланови Катедре гајења шума су до 1998. године били следећи наставници и сарадници: др Михајло Антић, др Бранислав Јовановић, дипл. хем. Живанка Милин, др Велибор Алексић, др Никола Јовић, др Загорка Томић, др Весна Јоксимовић, др Милан Кнежевић, др Раде Цвјетићанин, дипл. инж. Саша Ричковски и мр Оливера Кошанин. Биографије и списак објављене уџбеничке литературе наведених наставника и сарадника на предметима који су до 1998. године били у саставу Катедре гајења шума биће приказане у оквиру Катедре екологије шума, која је формирана од одређених предмета који су до тада припадали Катедри гајења шума, и наставника који су их предавали.

После издвајања одређених предмета из састава Катедре гајења шума, од 1998. године, наставници Катедре гајења шума су: др Љубивоје Стојановић, др Милун Крстић, др Мартин Бобинац и др Виолета Бабић. Они су, у складу са савременим трендом развоја науке и шумарске струке, дали значајан допринос осавремењивањем фундаменталних дисциплина Катедре иницирањем и увођењем нових научних дисциплина и конципирањем наставног садржаја на свим нивоима студија, у складу са Болоњским системом образовања, као и допринос настави увођењем и применом савременог компјутерског софтвера. На Катедри је до сада из УНО Гајење шума одбрањено 221 дипломски рад, 25 завршних радова, три специјалистичка рада, 21 магистарски рад, 30 мастер радова и 11 докторских дисертација.

Први завршни рад, као и први мастер рад, на Шумарском факултету урађени су и одбрањени из УНО Гајење шума. Велика и свеобухватна наставна и научна активност наставника Катедре резултирала је значајном уџбеничком литературом, монографским публикацијама и великим бројем научних радова, објављених у домаћим и међународним часописима. Само у периоду 2008–2019. год. публиковано је 29 научних радова у часописима индексираним на SCI листи.

Први наставник на предмету Подизање и гајење шума са шумским мелиорацијама и ловарством био је инж. Милан Мужинић од 1922. године, а затим др Јосип Бален од 1927. године, др Тома Бунушевац на предмету Обнова и гајење шума од 1945. године, на предмету Гајење шума др Стеван Јовановић од 1965. године, др Љубивоје Стојановић од 1981. године, др Милун Крстић од 1990. године и др Мартин Бобинац од 2000. године. Први наставник на предмету Метеорологија са климатологијом био је др Марко Милосављевић од 1946. године, а затим др Борислав Колић од 1964. године, др Петар Гбурчик на предмету Шумарска еоклиматологија од 1989. године и др Виолета Бабић од 2015. године.

Први асистент на предмету Подизање и гајење шума пре Другог светског рата био је инж. Бранислав Јовковић, а после Тома Бунушевац од 1938. године, Стеван Јовановић од 1963. године, Љубивоје Стојановић од 1970. године, Милун Крстић од 1979. године, Мартин Бобинац од 1983. године, Иван Бјелановић од 2007. године и Бранко Кањевац од 2014. године. Асистенти на предмету Метеорологија са климатологијом (касније Шумарска еоклиматологија) били су Борислав Колић од 1955. године, Љиљана Џингалашевић од 1990. године, Немања Крпић од 1998. године и Виолета Бабић од 2003. године.

Катедра гајења шума

инж. Милан Мужинић, хонорарни професор

Први наставник који је одлуком Савета Пољопривредног факултета у Београду из 1922. год. изабран за хонорарног професора за предмет Подизање и гајење шума са шумским мелиорацијама и ловарством. Рођен је 1876. године, а шумарство је студирао у Бечу на Високој школи за шумарство, а дипломирао је 1899. године. Наставу је изводио до 1927. године. Умро је 1938. године.

др Јосип Бален, редовни професор

Рођен је 1890. год. у Крмпотама. Шумарство је студирао у Словачкој на Високој шумарској и рударској школи у Банској Шћавници и дипломирао 1913. године. Докторирао је 1923. год. на Економско-шумарском факултету Универзитета у Загребу. За ванредног професора Пољопривредно-шумарског факултета у Београду изабран је 1927. год. за предмет Подизање и гајење шума, а предавао је и Заштиту шума и ловарство, а за редовног професора изабран је 1930. године. Наставу је обављао до рата 1941. године. Преминуо је 1964. год. у Аргентини.

др Марко Милосављевић, редовни професор

Рођен је 1902. год. у Доњој Трнави, код Тополе. Дипломирао је на Филозофском факултету Универзитета у Београду (група физика и математика) 1932. године, а докторирао је 1949. год. на Природно-математичком факултету Универзитета у Београду. Од 1941. до 1946. године био је запослен у Метеоролошкој опсерваторији у Београду. За предавача на Пољопривредно-шумарском факултету изабран је 1946. године на предмету Метеорологија са климатологијом и ту обавља наставу до 1949. године, када се Шумарски факултет осамостаљује. Као хонорарни професор на Шумарском факултету Универзитета у Београду, предаје у периоду од 1949–1961. године. У звање редовног професора на Пољопривредном факултету Универзитета у Београду изабран је 1955. године, а пензионисан је 1972. године. Као аутор и коаутор објавио је велики број радова из примењене метеорологије и климатологије. Аутор је два уџбеника (Метеорологија, 1949. године, репринт 14 пута, и Климатологија, 1963. године, репринт 10 пута, последњи 1990. године). Умро је 1991. године.

др Тома Бунушевац, редовни професор

Рођен је 1914. год. у Београду. Дипломирао је на Пољопривредно-шумарском факултету у Београду (Одсек шумарство) 1936. године. До 1938. године

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

радио је у Министарству шума и руда у Београду, када се запослио на Пољопривредно-шумарском факултету као асистент. За предавача на предмету Обнова и гајење шума изабран је 1945. године. Докторирао је 1954. године, а за редовног професора изабран 1960. год. за предмете Гајење шума и Подизање и неговање зелених површина. Иницијатор је и један од оснивача самосталног Шумарског факултета. Оснивач је 1960. год. и дугогодишњи директор првог Института за озелењавање насеља (сада Одсек за пејзажну архитектуру). Током свог дугогодишњег рада био је шеф Катедре гајења шума, уредник Гласника (1956–1959. године), декан факултета (1959–1960. год.), проректор Универзитета у Београду, председник Комисије за међународне везе и Комисије за науку Заједнице југословенских универзитета. Био је члан научног савета Института за екологију и биогеографију САНУ, Националног комитета за шумарство Академског савета ФНРЈ и члан извршног одбора IUFRO. Аутор је два уџбеника. Пензионисан је 1977. године. Умро је 1998. године.

др Борислав Колић, редовни професор

Рођен је 1923. год. у Загребу. Дипломирао је на Природно-математичком факултету у Београду (група за метеорологију и климатологију) 1952. године. До 1955. год. био је запослен у Савезној управи хидрометеоролошке службе у Београду. На Шумарски факултет у Београду запослио се 1955. године, као асистент на предмету Метеорологија са климатологијом, а 1961. год. изабран је за предавача. Докторирао је на Шумарском факултету 1964. године и био први метеоролог који је стекао звање доктора шумарских наука. У звање ванредног професора изабран је 1970. године, а у звање редовног професора 1976. године. Током свог дугогодишњег рада био је шеф Катедре гајења шума. Као аутор и коаутор бројних научних радова обрађивао је тематику шумарске еоклиматологије и блиско сарађивао са професорима гајења шума. Аутор је два универзитетска уџбеника: Шумарска еоклиматологија - микроклима шумских станишта (1978. године) и Шумарска еоклиматологија са основама физике атмосфере (1988. године), која је коришћена као уџбеничка литература на већини шумарских факултета бивше СФРЈ. Пензионисан је 1988. године. Умро је 2002. године.

др Стеван Јовановић, редовни професор

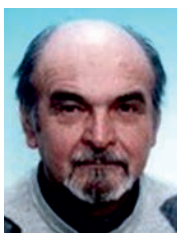
Рођен је 1923. год. у Вилову, а основно образовање стекао у Тителу и Панчеву. Дипломирао је на Шумарском факултету Универзитета у Београду (Одсек

Катедра гајења шума

за шумарство) 1952. године. Од 1952. до 1957. год. био је запослен у Дирекцији шума у Титовом Ужицу. Као стипендиста ФАО боравио је на специјализацији из гајења шума на Високој школи за шуме и воде у Нансију 1955. године. У периоду од 1957. до 1963. године био је запослен на Институту за научна истраживања у шумарству у Београду. За асистента на Шумарском факултету у Београду на предмету Гајење шума изабран је 1963. године, а докторирао је 1964. године. У звање ванредног професора изабран је 1970. године, а у звање редовног професора 1975. године. Током рада на Факултету био је шеф Катедре гајења шума, продекан факултета и уредник часописа Шумарство (1968–1974. год.). Његов педагошки и научни рад прекинут је трагичном смрћу 1979. године. Аутор је уџбеника Гајење шума - методи природног обнављања и неговања шума 1980. год. (репринт 1988. год.).

др Петар Гбурчик, редовни професор

Рођен је 1931. год. у Сремској Митровици. Дипломирао је на Природно-математичком факултету Универзитета у Београду, смер метеорологија, 1955. године, а докторирао је 1960. године. Као доцент на Природно-математичком факултету у Београду, смер метеорологија, био је запослен у периоду од 1960. до 1968. године. Од 1968. године до 1989. године радио је у Савезном хидрометеоролошком заводу, као начелник одељења за прогнозу времена. На Шумарски факултет у Београду прешао је 1989. год. и обављао је наставу из предмета Шумарска екоклиматологија до одласка у пензију 1997. године. За ванредног професора на Шумарском факултету Универзитета у Београду изабран је 1989. године, а за редовног професора 1995. године. Аутор је бројних научних и стручних радова, као и уџбеника Шумарска екоклиматологија. Умро је 2006. године.

др Љубивоје Стојановић, редовни професор

Рођен је 1943. год. у Мрчајевцима код Чачка. Дипломирао је на Шумарском факултету у Београду (Одсек за шумарство) 1966. године. За асистента на Шумарском факултету Универзитета у Београду изабран је 1970. год. на предмету Гајење шума. Магистрирао је 1973. године, а докторирао 1981. године. У звање ванредног професора изабран је 1986. године, а у звање редовног професора 1991. године. На Факултету је обављао функције: заменика директора ООУР Института за шумарство, шефа Катедре гајења шума, шефа Одсека за шумарство, продекана Факултета и уредника часописа Заштита природе и Шумарство. Био је председник Управног одбора НП „Тара”, Завода за заштиту природе, Савета

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Института за шумарство, Већа за мултидисциплинарне студије Универзитета у Београду и 10 година професор на Шумарском факултету Универзитета у Бањалуци (Република Српска, Босна и Херцеговина). Организовао је велики број семинара из области гајења шума. Био је ментор и члан комисија за одбрану великог броја магистарских радова и докторских дисертација. Аутор је и коаутор преко 200 научних и стручних радова, више монографија и уџбеника. Посебно се истиче уредништво две значајне монографије: „Буква (*Fagus moesiaca* /Domin, Mally/Czeczott.) у Србији” и „Храст китњак (*Quercus petraea* agg. Ehrendorfer 1967) у Србији”. Пензионисан је 2009. године.

др Милун Крстић, редовни професор

Рођен је 1952. год. у Алексинцу. На Шумарском факултету Универзитета у Београду дипломирао је 1978. године, магистрирао 1982. године, а докторирао 1989. године. Радни однос на Шумарском факултету засновао 1979. године као асистент приправник на Катедри и предмету Гајење шума. За асистента је изабран 1983. године, у звање доцента 1990. године, у звање ванредног професора 1995. године, у звање редовног професора 2000. године из УНО Гајење шума. Специјализацију је обавио у Чехословачкој (Lesnicka fakulta, Brno, 1984. год.). Од 2002. године има статус експерта за развој и науку у области шумарства и екологије. Ангажован за извођење наставе из предмета УНО Гајење шума на сва три нивоа студија. На основним студијама: Екологија гајења шума и гајење шума 1, Гајење шума 2 и Гајење шума посебне намене. На мастер студијама: Методи и технике истраживања у гајењу шума, Гајење шума 2, Гајење шума посебне намене и Узгојна аналитика. На докторским студијама: Гајење шума брдско-планинског подручја, Гајење шума посебне намене и Узгојна аналитика. Руководилац је мастер и докторских студија из уже научне области Гајење шума на Шумарском факултету. Аутор је уџбеника: Гајење шума - конверзија, мелиорација и вештачко обнављање (2006. год.) и коаутор још три уџбеника из области гајења шума, затим два практикума и две збирке задатака. Иницирао је увођење пет нових предмета и припремао наставни програм и наставну литературу (скрипта). Области истраживања су: екологија и гајење привредних и шума посебне намене, вештачки подигнутих састојина, конверзија изданаčkih шума, узгојна аналитика и др. Објавио преко 340 библиографских јединица: 277 штампаних научних радова (10 у часописима са SCI листе), у зборницима радова са 59 међународних и 26 домаћих научних скупова, на којима је имао

Катедра гајења шума

пленарне, позивне и уводне реферате и био модератор скупова. Аутор је две монографије националног значаја и аутор или коаутор 16 поглавља у другим монографијама. Био је члан научног одбора научних скупова, рецензент радова, члан редакционог одбора научних часописа у земљи и иностранству. Оснивач је Центра за прикупљање и обраду података из гајења шума. Био је истраживач или руководиоца у реализацији 49 националних пројеката и ангажован на 6 међународних пројекта, између осталих: сарадник у својству Ekspert in Serbia of European BAFN survey (2007–2008. год.), UN FAO „GCP/YUG/003/FIN (2012–2013. год.) и COST FP1301 „EuroCoppice” (2014–2017. год.). Био је ментор одбрањених 138 дипломских и завршних радова, три специјалистичка, 21 мастер, четири магистарска рада и две докторске дисертације. Био је члан и председник великог броја комисија за изборе у наставна и научна звања у земљи и иностранству. Био је ангажован у реализацији 17 семинара о гајењу и газдовању природним шумама и вештачки подигнутим састојинама. Био је члан и заменик председника Већа биотехничких наука Универзитета у Београду, шеф Катедре гајења шума, члан руководећих, научних и стручних органа факултета, члан управних одбора професионалних организација у Србији, а у иностранству члан IUFRO, Division 1 - Silviculture.

др Мартин Бобинац, редовни професор

Рођен је 1958. год. у Бачком Моноштору. Основну школу завршио је у Бачком Моноштору, а гимназију у Сомбору. На Одсеку за шумарство Шумарског факултета Универзитета у Београду дипломирао је 1982. године. Магистарски рад је одбранио 1988. године, а докторску дисертацију 1999. године, на истом факултету. На Шумарском факултету Универзитета у Београду у звање доцента изабран је 2000. године, у звање ванредног професора 2011. године, а у звање редовног професора 2017. године. Боравио је на научном усавршавању у више установа. Током 1990. године био је на научном усавршавању у тадашњој Чехословачкој, на шумарским факултетима у Брну и Зволени. Више пута је боравио на краћим студијским боравцима на Шумарском факултету у Загребу, а у оквиру међувладиног програма научно-технолошке сарадње између Републике Србије и Републике Хрватске у периоду 2009–2010. год. је боравио на Хрватском шумарском институту. У оквиру међувладиног програма научно-технолошке сарадње између Републике Србије и Црне Горе и Републике Словеније 2005–2006. год. је боравио на Институту за шумарство у Љубљани. У свом досадашњем раду објавио је 238 библиографских јединица, од којих су 183 научни радови из области шумарства, претежно из научне дисциплине Гајење шума. У акредитационом

периоду (Болоња 3) иницирао је увођење новог, прилагођеног курса на основним академским студијама на студијском програму Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса и конципирао нови обавезни предмет Основе гајења шума. На студијском програму Шумарство је конципирао нове предмете на основним академским студијама Основе гајења низијских шума (изборни предмет), на мастер академским студијама Гајење шума 1 (обавезни предмет) и Гајење низијских шума (изборни предмет), а на докторским студијама Гајење низијских шума (изборни предмет). Написао је монографију „Екологија и обнова хигрофилних лужњакових шума Равног Срема”, коју користи и Шумарски факултет у Загребу, као наставну литературу. Аутор и коаутор је више поглавља у домаћим и међународним монографијама, а Матични научни одбор за биотехнологију и пољопривреду на основу мишљења експертских група 2015. год. утврдио је предлог да монографија: „Екологија и обнова хигрофилних лужњакових шума Равног Срема” испуњава услове за доделу категорије истакнута монографија националног значаја. Био је члан 25 комисија за одбрану дипломских радова, учествовао је у четири комисије за оцену и одбрану магистарских радова, на Шумарском и Биолошком факултету Универзитета у Београду, Шумарском факултету у Сарајеву и Загребу, и у две комисије за оцену и одбрану докторске дисертације на Универзитету у Београду - Географском факултету и докторским студијама при Универзитету у Београду. Учествовао је у реализацији 27 научноистраживачка пројекта, од којих у осам међународних и 19 домаћих. Руководио је реализацијом три међународна и четири домаћа пројекта. Био је секретар и заменик шефа Катедре гајења шума, као и руководиоца мастер студија за област Шумарство. Ожењен је и отац две ћерке.

дипл. метеоролог Љиљана Џингалашевић

Рођена је 1961. год. у Београду. Основну школу и гимназију завршила је у Београду. Дипломирала је на Природно-математичком факултету Универзитета у Београду, смер Метеорологија 1985. године. Од 1986. до 1990. год. била је запослена у Републичком хидрометеоролошком заводу Србије. За асистента приправника на Шумарском факултету Универзитета у Београду на предмету Шумарска еоклиматологија изабрана је 1990. године. На Факултету је била запослена до 1996. године, када прелази у Републички хидрометеоролошки завод Србије, одељење за примењену метеорологију и климатологију.

Катедра гајења шума

дипл. метеоролог Немања Крпић, асистент приправник

Рођен је 1971. год. у Београду. Завршио је XIV београдску гимназију, природно-математички смер. Дипломирао је на Физичком факултету, Одсек метеорологија, у Београду 1997. године. Непосредно по дипломирању заснива на кратко радни однос као приправник у Савезном хидрометеоролошком заводу, Одељење за климатологију. За асистента приправника на Шумарском факултету у Београду на предмету Шумарска еоклиматологија изабран је 1998. године. Вежбе је изводио на три одсека на Шумарском факултету до 2000. године, када споразумно раскида радни однос са Шумарским факултетом и прелази у Контролу летења Србије и Црне Горе (SMATSA д.о.о.). Тренутно ради на пословима шефа Оперативног одељења за ваздухопловне метеоролошке услуге.

др Виолета Бабић, ванредни професор

Рођена је 1973. год. у Сремској Митровици. Основну и средњу шумарско-технолошку школу завршила је у Сремској Митровици. На Шумарском факултету Универзитета у Београду дипломирала је 1998. године, магистрирала 2007. године, а докторирала 2014. године. У току последипломских студија, од 1998. до 2002. године, била је стипендиста таленат Министарства за науку, технологију и развој Републике Србије. Радни однос на Шумарском факултету засновала је 2003. године као асистент приправник на Катедри гајења шума на предмету Шумарска еоклиматологија. За асистента је изабрана 2007. године, у звање доцента 2015. године, а у звање ванредног професора 2019. године за УНО Гајење шума. Ангажована за извођење наставе из предмета УНО Гајење шума на сва три нивоа студија. На основним студијама: Шумарска еоклиматологија (и на Одсеку за еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса и Одсеку за пејзажну архитектуру) и Клима шумских и урбаних подручја Србије. На мастер студијама Примењена еоклиматологија у гајењу шума, а на докторским студијама Примењена еоклиматологија у гајењу шума. Шеф је Катедре гајења шума, руководилац докторских студија УНО гајења шума, оснивач и руководилац Центра за мониторинг климатских промена у шумским екосистемима, члан редакционог одбора часописа Шумарство, члан IUFRO - Division 1, члан Удружења шумарских инжењера и техничара Србије и др. Први је аутор практикума Шумарска еоклиматологија, Клима шумских и урбаних подручја Србије (2019. год.). Иницирала је увођење три нова предмета, припремала

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

наставни програм и наставну литературу (скипте). Области истраживања су: примењена еоклиматологија у гајењу шума, клима шумских и урбаних подручја Србије, климатске промене и шумски екосистеми, климатско вегетацијске карактеристике одређеног подручја, екологија гајења шума, шумски пожари, дендроклиматологија и др. Објавила је преко 80 библиографских јединица: 70 штампаних научних радова (седам у часописима на SCI листи), у зборницима радова 26 са међународних и домаћих научних скупова. Учествовала је у реализацији 12 националних пројеката. Од 2011. год. учествује на пројекту ICP Forests, Процена и праћење ефеката утицаја ваздушних загађења на шумске екосистеме у Републици Србији - ниво II. Била је ментор одбрањених: седам мастер радова, једне докторске дисертације, једног завршног рада, члан 15 комисија за одбрану мастер радова и 32 комисије за одбрану дипломских и завршних радова. Била је члан и председник комисија за изборе у наставна и научна звања и ренцензент практикума и научних радова. Била је представник Факултета у стручно-оперативном тиму Секретеријата за заштиту животне средине града Београда, члан руководећих, научних и стручних органа Факултета. Удата је, мајка двоје деце.

мр Иван Бјелановић, асистент

Рођен је 1980. у Београду. Дипломирао је на Шумарском факултету у Београду, Одсек шумарство, 2004. године. За сарадника у настави на Шумарском факултету у Београду изабран је 2007. године за предмете: Екологија гајење шума и гајење шума 1 и Гајење шума 2. Магистрирао је 2008. године, а у звање асистента изабран 2009. године. Током студирања добитник је више стипендија и награда: стипендија Амбасаде Краљевине Норвешке у Београду, стипендија Хуманитарног фонда „Привредник” под патронатом Њ.К.В. Александра II Карађорђевића, стипендија задужбине Светозара Видаковића. Био је члан екипе Шумарског факултета која је освојила треће место на међународном екипном такмичењу студената шумарства у Брну. На Факултету био секретар Катедре, технички уредник часописа Шумарство, представник Факултета у IUFRO. На Факултету је био запослен до 2015. године, када одлази да живи и ради у Канаду.

др Бранко Кањевац, асистент са докторатом

Рођен је 1990. год. у Пријепољу. После завршетка основне школе, гимназију природно-математичког смера завршио је у Аранђеловцу 2009. године. Шумарски факултет Универзитета у Београду, одсек Шумарство, уписао је школске 2009/2010. год. и дипломирао 2013. године. Мастер академске студије на

Катедра гајења шума

модулу Гајење шума, биљна производња, заштита и екологија уписао је школске 2013/14. године и дипломирао 2015. године. Школске 2015/2016. године уписао је докторске академске студије на модулу Шумарство, подмодулу Гајење шума, и докторску дисертацију под насловом „Обнављање шума храста китњака са подстојним спратом пратећих врста дрвећа на подручју североисточне Србије” одбранио 2020. године. Од 2014. год. запослен је на Шумарском факултету Универзитета

у Београду на Катедри гајења шума у звању сарадника у настави, а 2016. год. је изабран у звање асистента. Као асистент ангажован је на основним и мастер академским студијама. На основним студијама изводи вежбе на студијском програму Шумарство, из предмета Екологија гајења шума и гајење шума 1 и Гајење шума 2, а на студијском програму Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса из предмета Основи гајења шума. На мастер студијама тренутно је ангажован на студијском програму Шумарство, Модул 4 - Гајење шума, на предметима Гајење шума 1, Гајење шума 2, Гајење шума посебне намене и Узгојна аналитика. Учествовао је у 16 комисија за оцену и одбрану завршних и дипломских радова. Од 2015. год. обавља функцију секретара Катедре гајења шума. Руководилац је Центра за мониторинг, прикупљање и обраду података из области гајења шума у оквиру Катедре. До сада је објавио 32 научна рада, од чега су четири индексирана на SCI листи. Коаутор је практикума за вежбе (Гајење шума 2 - практикум), за студенте IV године основних студија на студијском програму Шумарство. Као члан истраживачких тимова учествовао је у реализацији три научноистраживачка пројекта. У протеклом периоду боравио је на краћим студијским боравцима у Босни и Херцеговини, Чешкој и Летонији у оквиру програма Cost Action FP 1301 EuroCorpice.

СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ

У дугогодишњем раду Катедре и постигнутим резултатима на пољу шумарске науке и струке немерљив допринос дали су и њени некадашњи сарадници и чланови: Ранка Колић (1929–2018. год.), Данило Милићевић (1935–2006. године), Драгица Станковић (1963. год.), као и садашњи - Урош Перишић (1986. године).

Шефови Катедре у досадашњем периоду били су:

- проф. др Тома Бунушевац;
- проф. др Стеван Јовановић;

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

- проф. др Борислав Колић;
- проф. др Бранислав Јовановић;
- проф. др Никола Јовић;
- проф. др Љубивоје Стојановић;
- проф. др Милун Крстић;
- ван. проф. др Виолета Бабић.

Декани Шумарског факултета у Београду, били су:

- проф. др Јосип Бален (1934–1935. год.);
- проф. др Тома Бунушевац (1959–1960. год.);
- проф. др Бранислав Јовановић (1962–1963. год.);
- проф. др Никола Јовић (1981–1983. год.).

Проректори Универзитета у Београду, били су:

- проф. др Тома Бунушевац (1966–1970. год.);
- проф. др Никола Јовић (1985–1987. год.).

Теренске активности чланова
Катедре на пројекту

КАТЕДРА ЗАШТИТЕ ШУМА

др Чедомир Марковић

ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ

Катедра заштите шума је настала у време оснивања самосталног Шумарског факултета (1949. год.). Створена је из потребе да се сви предмети везани за заштиту шума обједине на једном месту. Њен оснивач и први шеф Катедре био је академик професор др Светислав Живојиновић. Одмах по оснивању на њој су створене ентомолошка и фитопатолошка лабораторија (1949. год.) и започет је рад на стварању збирки (инсеката, птица, сисара, гљива). Успостављена је сарадња са привредом и запослени су нови људи. Саграђен је инсектаријум (1955. год.), појавили су се први учбеници, а запослени са Катедре су почели да одлазе у иностранство да се усавршавају. Из године у годину Катедра се постепено развијала и полако је постајала оно што сада.

У току своје историје Катедра заштите шума је више пута мењала назив (Катедра заштите шума, Катедра заштите шума и дрвета, Катедра заштите шума, дрвета и украсних биљака, Катедра заштите шума). Врло брзо по оснивању она је постала један од најважнијих центара за заштиту шума на простору бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије. На њој је до сада одбрањено 35 докторских теза, 44 магистарских теза, 16 мастер радова, 151 дипломски рад и 28 завршних радова. Многе колеге из земље и иностранства су на њој обавили специјализацију.

Данас на Катедри заштите шума постоје две лабораторије (Лабораторија за шумарску ентомологију и Лабораторија за шумску фитопатологију) и један истраживачки центар (Центар за истраживање шумских пожара). У њима се обављају истраживања из области шумарске ентомологије, шумске фитопатологије и заштите шума. У оквиру Шумарске ентомологије истражују се штетни шумски инсекти (развиће, популациона густина, природни непријатељи, сузбијање), фауна појединих инсекатских група и промена диверзитета инсеката под утицајем различитих фактора. Истраживања из области шумске фитопатологије обухватају проучавање и молекуларну идентификацију проузроковача болести у шумским екосистемима (микозе, бактериозе, вирусне) и начина њиховог сузбијања. У оквиру проучавања из заштите шума истражују се шумски пожари, утицаји абиотичких фактора на здравствено стање шума и интеракције између дрвенастих биљака и штетних организама значајних за шумарство.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Музеј Катедре
заштите шума

Ходник Катедре
заштите шума

Катедра заштите шума

Лабораторија за
шумарску ентомологију

Катедра заштите шума има јако добру међународну сарадњу. Захваљујући њој она је учествовала у реализацији више међународних пројеката. Кроз њу су се запослени на Катедри усавршавали у иностранству и размењивали материјал, искуства и информације са колегама из иностранства. Преко међународне сарадње је добијена опрема за лабораторије и професори са Катедре су држали предавања у иностранству. Такође, она је омогућила боравак страних студената на Катедри и слање наших студената у размену. Кроз њу су професори са Катедре као чланови комисије за одбрану учествовали у одбранама докторских дисертација на факултетима у иностранству. Та сарадња је нарочито добра са Факултетом за шумарство и технологију дрвета Менделовог универзитета у Брну, Факултетом за шумарство и дрвне науке Универзитета природних наука у Прагу (Чешка Република), Шумарским факултетом Универзитета у Истанбулу (Турска), Факултетом за инжењерство у пољопривреди и шумарству Универзитета у Екстрамадури (Шпанија), Националним институтом за агрономска истраживања у Бордоу (Француска), Одсеком за екологију, животну средину и биљне науке Универзитета у Стокхолму (Шведска), Шумарским факултетом Универзитета у Бањалуци и Пољопривредним факултетом Универзитета у Источном Сарајеву (Република Српска).

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Лабораторија за шумску
фитопатологију

Поред напред наведених институција у иностранству Катедра заштите шума ради одржавања наставе, реализације пројеката и пружања различитих услуга сарађује и са многим институцијама и предузећима у земљи. Када се о институцијама говори, треба поменути сарадњу са Природњачким музејом у Београду, Пољопривредним факултетом Универзитета у Београду, Институтом за шумарство у Београду и Институтом за биолошка истраживања „Синиша Станковић” у Београду. Домаћа предузећа са којима Катедра интензивно сарађује су Национални паркови „Тара”, „Копаоник”, „Фрушка гора” и „Ђердап”, Јавна предузећа „Србијашуме” и „Војводинашуме” и Коминално предузеће „Зеленило Београд”. Такође, Катедра сарађује и са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Катедра заштите шума припада ужој научној области Заштита шума и украсних биљака. Међу предметима који су на њој до сада предавани најважнији су Заштита шума, Шумарска ентомологија и Шумска фитопатологија. То су стари предмети. Њих су слушали студенти смера Шумарство одмах по оснивању Пољопривредног факултета (1920. год.). Притом, предмет Заштита шума се у

Катедра заштите шума

почетку звао Наука о заштити шума (1920–1930. год.). Шумарска ентомологија прво се предавала заједно са пољопривредном ентомологијом у оквиру предмета Општа ентомологија са науком о шумским и пољопривредним штетним инсектима (1920–1930. год.). Затим су постојала два предмета (1930–1945. год.). Први је био Ентомологија (општа), а други Ентомологија за шумаре. Потом су ова два предмета спојена у предмет Шумарска ентомологија (1945. год.), који се под истим именом од тада до данас предаје. Шумска фитопатологија прво се звала Биљна патологија (1920–1945. год.), потом Фитопатологија (1945–1952. год.), па је затим добила данашњи назив (1952. год.).

Осим наведена три обавезна предмета, од увођења Болоњског система студирања Катедра заштите шума у програму основних студија смера Шумарство има и два изборна предмета. То су предмети Мониторинг здравственог стања шума и Шумски ксилофагни инсекти и лигниколне гљиве. Поред њих на основним студијама смера Шумарство постоје још два изборна предмета која се баве заштитом биља. То су предмети Штеточине украсних биљака и Болести украсних биљака. Ови предмети су раније припадали Катедри заштите шума. Данас припадају Катедри за пејзажну хортикултуру на Одсеку за пејзажну архитектуру и хортикултуру.

Учионица на Катедри
заштите шума

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Лабораторијски рад студената на
предмету Шумарска ентомологија

Теренска настава из предмета
Шумска фитопатологија

Поред основних студија Катедра заштите шума учествује у извођењу наставе и на мастер и докторским студијама смера Шумарство. Према акредитацији Факултета из 2013. године, на мастер академским студијама у оквиру модула Заштита шума и украсних биљака она има три обавезна и пет изборних предмета. Обавезни предмети су Методе и технике истраживања у заштити шума, Интегрална заштита шума и Фитофармација. Изборни предмети су Шумарска ентомологија 2, Хортикултурна ентомологија, Шумска фитопатологија 2, Хортикултурна фитопатологија и Заштита шума од пожара. На докторским студијама у оквиру подмодула „Заштита шума” Катедра има осам изборних предмета. Ти предмети су Заштита шума, Биолошка заштита шума, Примењена зоологија, Шумарска ентомологија, Шумски ксилофагни инсекти и лигниколне гљиве, Шумска фитопатологија, Шумска микологија и Фитофармација.

НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ

За Катедру заштите шума уџбеници и приручници су увек били јако важни. Зато данас готово да нема предмета на Катедри који није покривен уџбеником. Међу уџбеницима који су до данас на њој објављени најзначајнији су Шумарска ентомологија и Заштита шума аутора Светислава Живојиновића и Шумска фитопатологија аутора Младена Јосифовића. Ови уџбеници су значајни, јер су били први уџбеници из тих предмета на подручју бивше СФРЈ.

Ако се направи преглед уџбеника и приручника које су професори са Катедре заштите шума објавили од постанка Пољопривредног факултета па до данас, онда он, хронолошки гледано, изгледа овако:

1. Живојиновић С. (1948): *Шумарска ентомологија*, Завод за издавање уџбеника Социјалистичке Републике Србије, Београд (430);
2. Јосифовић М. (1951): *Шумска фитопатологија*, Научна књига, Београд (384);
3. Живојиновић С. (1958): *Заштита шума*, Научна књига, Београд (388);
4. Крстић М. (1962): *Заштита дрвета II део (проузроковачи трулежи и обојености дрвета)*, Научна књига, Београд (208);
5. Васић К. (1971): *Заштита дрвета I део (ксилофагни инсекти)*, Научна књига, Београд (365);
6. Васић К. (1981): *Приручник извештајне и дијагностичко прогнозне службе заштите шума*, Савез инжењера и техничара шумарства и индустрије за прераду дрвета Југославије, Београд (336);

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

7. Васић М. (1992): *Шумски пожари, приручник за шумарске инжењере и техничаре*, Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме”, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (105);
8. Караџић Д., Милијашевић Т. (2002): *Болести украсних биљака*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (160);
9. Михајловић Љ. (2008): *Шумарска ентомологија*, Универзитета у Београду - Шумарски факултет, Београд (877);
10. Јањић В., Марковић Ч., Кеча Н. (2010): *Шумарска фитофармација*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (376);
11. Караџић Д. (2010): *Шумска фитопатологија*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Универзитет у Бањалуци - Шумарски факултет, Београд - Бања Лука (774);
12. Караџић Д., Михајловић Љ., Милановић С., Станивуковић З. (2011): *Приручник извештајне и дијагностичко прогнозне службе заштите шума*, Универзитет у Бањалуци - Шумарски факултет, Бања Лука (517);
13. Караџић Д., Кеча Н., Миленковић И., Милановић С., Станивуковић З. (2016): *Шумска микологија*, Универзитет у Бањалуци - Шумарски факултет, Бања Лука (595);
14. Караџић Д., Голубовић-Ђургуз В., Миленковић И. (2019): *Најзначајније болести дрвенастих врста урбаног зеленила - узроци и контрола*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (406);
15. Караџић Д., Станивуковић З., Милановић С., Миленковић И. (2019): *Најзначајнији проузроковачи инфективних болести у шумама Републике Српске*, Универзитет у Бањалуци - Шумарски факултет, Бања Лука (324).

НАСТАВНО ОСОБЉЕ

др Михајло Градојевић, редовни професор

Рођен је 1885. год. у Београду. Студирао је две године на Природњачком факултету Карловог универзитета у Прагу, а затим две године на Филозофском факултету у Београду. На њему је дипломирао 1912. године. Докторирао је у Прагу 1924. године. За асистента на предмету Примењена ентомологија на Пољопривредном факултету изабран је 1920. године. У звање доцента за предмете Заштита шума и Шумарска ентомологија изабран је 1926. године. Ванредни професор постао је 1932. године. У звање редовног професора први пут је изабран 1941. године. Учествовао

је у Балканском рату против Бугарске и Првом светском рату. Након преласка Алабаније одлази у избеглиштво у Француску. Ту је обавио специјализацију из ентомологије. По повратку у Србију ради као гимназијски професор у Београду, а 1920. године, када је основан Пољопривредни факултет, прелази на њега. После рата радио је у Министарству пољопривреде ФНРЈ, а затим у Савезном заводу за заштиту биља, као научни сарадник. У звање редовног професора на Пољопривредном факултету у Земуну други пут је изабран 1950. године. Био је декан Пољопривредно-шумарског факултета. Објавио је 14 научних и стручних радова. Умро је 1956. године.

др Младен Јосифовић, редовни професор, академик

Рођен је 1897. год. у селу Суви До, код Жагубице. Основну и средњу школу завршио је у Србији и Француској. Од 1917. до 1923. год. студирао је на Универзитету у Тулузу (Француска) где је стекао диплому инжењера пољопривредних наука и докторат из ботанике. У звање доцента на Пољопривредном факултету у Београду изабран је 1924. године, у звање ванредног професора 1933. године, а у звање редовног професора 1947. године. Предавао је предмет Фитопатологија. Био је први послератни декан Пољопривредно-шумарског факултета, први помоћник повереника (министра) за пољопривреду у влади НР Србије, редовни члан Српске академије науке и уметности и дописни члан Југословенске академије знаности и умјетности. Носилац је Албанске споменице. Добитник је Седмојулске награде, Октобарске награде Београда, Ордена Светог Саве IV реда и Ордена заслуга за народ са златном звездом. Објавио је 53 научна и стручна рада. Пензионисан је 1967. године. Умро је 1981. год. и сахрањен је у Алеји заслужних грађана на Новом гробљу у Београду.

др Светислав Живојиновић, редовни професор, академик

Рођен је 1907. год. у Ченти код Зрењанина. Основну школу и гимназију завршио је у Београду. Пољопривредно-шумарски факултет у Земуну, Шумарски одсек, завршио је 1931. године. Докторирао је 1940. године. За асистента на Пољопривредно-шумарском факултету изабран је 1935. године. У звање доцента изабран је 1946. године. Ванредни професор постао је 1950. године, а редовни 1954. године. Предавао је предмете Шумарска ентомологија и Заштита шума. Од 1952. до 1958. године водио је и курс Опште ентомологије на Природно-математичком факултету у Београду. Био је старешина Шумарског одсека, декан и продекан

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

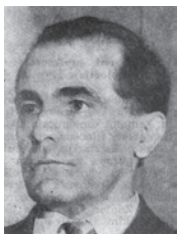
Шумарског факултета, управник Завода за ентомологију и шеф Катедре заштите шума. Објавио је више од 150 научних, стручних и научнопопуларних радова и публикација. За успешан рад у науци добио је награду Владе Народне Републике Србије и Орден рада са црвеном заставом. За дописног члана Српске академије наука и уметности изабран је 1963. године. Од 1941. до 1945. године био је у заробљеништву у Немачкој. Умро је 1966. године.

др Михајло Крстић, редовни професор

Рођен је 1913. год. у Београду, где је завршио гимназију. Пољопривредно-шумарски факултет у Земуну завршио је 1937. године. Докторирао је 1953. године. У звање ванредног професора на предмету Заштита шума на Шумарском факултету Универзитета у Београду изабран је 1955. године, а у звање редовног професора 1961. године. Специјализирао је у Француској. Пре доласка на Шумарски факултет радио је у Шумској управи у Лесковцу, Дирекцији шума у Београду, Одсеку за научна истраживања повереништва шума АСНОН-а и Институту за научна истраживања у шумарству. Био је и хонорарни сарадник Института за физиологију развића, генетику и селекцију Српске академије наука и уметности. Држао је наставу из предмета Заштита шума и Шумарска фитопатологија. Објавио је 106 научних и стручних радова. Умро је 1972. године.

др Константин Васић, редовни професор

Рођен је 1915. год. у Кључу. Гимназију је завршио у Шапцу. Пољопривредно-шумарски факултет у Земуну завршио је 1941. године. Специјализирао је у Француској. Докторирао је на Шумарском факултету Универзитета у Београду 1955. године. За асистента на Пољопривредно-шумарском факултету у Земуну изабран је 1947. године, а у звање доцента изабран 1956. године. У звање ванредног професора на Шумарском факултету у Универзитета у Београду изабран је 1960. године, а у звање редовног професора 1967. године. Био је члан Међународног центра за детерминацију паразитских инсеката са седиштем у Цириху, Швајцарска. Објавио је 155 научних и стручних радова, а аутор је једног уџбеника и коаутор једног приручника. Предавао је предмете Шумарска ентомологија и Заштита дрвета. Био је шеф Катедре заштите шума. Пензионисан је 1983. године, а умро је 1990. године.

др Ненад Петровић, ванредни професор

Рођен је 1917. год. у Загребу. Средњу школу са матуром завршио је у Београду 1935. године. Исте године се уписао на Пољопривредно-шумарски факултет у Земуну, који је завршио 1946. године. Од 1941. до 1945. год. био је у заробљеништву у Немачкој. Током 1953. год. био је на специјализацији на Шумарском факултету Универзитета у Београду, а 1954. год. у Сиракузи (држава Њујорк, САД). Докторирао 1965. год. на Шумарском факултету Универзитета у Београду. За асистента на предмету Заштита шума на истом факултету изабран је 1956. године, а за предавача 1962. године. У звање доцента изабран је 1966. године, а у звање ванредног професора 1970. године. Стручно се усавршавао у Аустрији, Турској, Бугарској, Немачкој, Француској и Пољској. Одликован је Орденом заслуга за народ са сребрном звездом и Плакетом града Београда. Био је заслужни члан Савеза инжењера и техничара шумарства и индустрије за прераду дрвета СР Србије. Умро је 1973. године.

др Драгић Томић, редовни професор

Рођен је 1925. год. у селу Јаловик у општини Владимирци, код Шапца. Основну школу и гимназију завршио је у Шапцу. Шумарски факултет Универзитета у Београду завршио је 1950. године. Одмах по дипломирању запослио се на Шумарском факултету Универзитета у Београду, као млађи шумарски инжењер приправник. У звање асистента на предмету Шумарска ентомологија изабран је 1954. године, а у звање предавача на истом предмету 1962. године. Докторирао је 1965. год. и исте године је изабран у звање доцента. У звање ванредног професора изабран је 1971. године, а у звање редовног професора 1977. године. Специјализирао је у Немачкој. Предавао је предмете Шумарска ентомологија, Хотикултурна ентомологија, Заштита култура у еродираним подручјима и, краће време, Заштита дрвета. Био је шеф Катедре заштите шума. Објавио је око 100 научних и стручних радова. Пензионисан је 1990. године. Умро је 2019. године.

др Прибислав Маринковић, редовни професор

Рођен је 1925. год. у Грачацу, код Врњачке Бање. Основну школу завршио је у Сирчи а гимназију у Краљеву. На Пољопривредно-шумарски факултет уписао се 1946. године. Дипломирао 1951. године, а докторирао 1961. године. На Шумарском факултету Универзитета у Београду запослио се 1954. године. За доцента је изабран 1961. године, за ванредног професора 1966. године,

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

а за редовног професора 1971. године. Специјализирао је у Немачкој. Био је декан и продекан Шумарског факултета Универзитета у Београду, у више наврата шеф Катедре заштите шума и редовни члан Академије инжењерских наука Србије и Црне Горе. Такође, био је и главни и одговорни уредник часописа Шумарство и председник Друштва за заштиту биља. Објавио је око 240 радова. Аутор је једног уџбеника за средњу школу, четири приручника и три скрипте. Предавао је предмете Шумска фитопатологија и Хортикултурна фитопатологија. Добитник је многих плаката, повеља и захвалница. Учесник је рата од 1944. године. Пензионисан је 1993. године. Умро је 2007. године.

др Миломир Васић, ванредни професор

Рођен је 1929. год. у Костојевићима, код Бајине Баште. Гимназију је завршио 1950. год. у Титовом Ужицу, а Шумарски факултет 1955. год. у Београду. На истом факултету је обавио специјализацију и докторирао 1963. године. Радни однос на Шумарском факултету Универзитета у Београду засновао је 1989. године избором у звање ванредног професора на предмету Заштита шума. Пре тога био је запослен у Ловно-шумском привредном Газдинству „Јелен“ Београд и Институту за шумарство и дрвну индустрију Социјалистичке Републике Србије у Београду. У овом институту је у звање вишег научног сарадника изабран 1976. године, а у звање научног саветника 1987. године. Специјализирао је у Канади, а био је на студијским боравцима у бившем СССР-у, САД-у, Италији и Шпанији. Добитник је Повеље Централног комитета народне омладине Југославије за учешће у омладинским радним акцијама и више новчаних награда, похвала и диплома за успешно руковођење. Такође, одликован је и Орденом рада са сребрним венцем. Објавио је један приручник и 15 научних и стручних радова. Умро је 2007. године.

др Драгутин Живојиновић, редовни професор

Рођен је 1930. год. у Београду, где је завршио гимназију и Шумарски факултет 1956. године. На њему је, уз рад, специјализирао 1961. год. и докторирао 1965. године. Радни однос на Шумарском факултету у Београду засновао је 1974. године избором у звање доцента на предмету Заштита шума. У звање ванредног професора на истом предмету изабран је 1977. године, а у звање редовног професора 1982. године. Пре

Катедра заштите шума

доласка на Факултет радио је у Шумском газдинству Бела Црква, Пољопривредно-шумарском комбинату Панчево и Шумско-индустријском комбинату Панчево. Објавио је 92 научна и стручна рада. Био је активан друштвени радник. За постигнуте успехе током рада добио је више похвала, награда и признања. Умро је 1986. године.

др Љубодраг Михајловић, редовни професор

Рођен је 1946. год. у Београду, где је завршио основну школу и гимназију. Шумарски факултет у Београду уписао је 1965. године. На њему је дипломирао 1972. године, магистрирао 1977. године и докторирао 1986. године. У звање асистента приправника на Шумарском факултету Универзитета у Београду изабран је 1974. године, а у звање асистента 1978. године. Звање доцента је стекао 1986. године, звање ванредног професора 1992. године, а звање редовног професора 1997. године. Међу предметима које је предавао најзначајнији су: Шумарска ентомологија, Заштита шума и Штеточине украсних биљака. Предавао је и на Биолошком факултету Универзитета у Београду, Центру за мултидисциплинарсне студије Универзитета у Београду и Шумарском факултету Универзитета у Бањалуци. Усавршавао се у Енглеској и Русији. Одржао је више позивних предавања у земљи и иностранству (Холандија, САД). Био је декан Шумарског факултета Универзитета у Београду, продекан у три мандата, шеф Катедре заштите шума у више мандата, главни уредник часописа *Acta entomologica Serbica* и руководиоца бројних пројеката. Објавио је 209 радова. Аутор је једног уџбеника, коаутор је једног уџбеника, три приручника и осам монографија. Редовни је члан Академије инжењерских наука Србије и Црне Горе. Пензионисан је 2015. године.

др Драган Караџић, редовни професор

Рођен је 1950. год. у Палежу (Црна Гора). Основну школу завршио је у Жабљаку, а гимназију у Никшићу и Београду. Шумарски факултет Универзитета у Београду уписао је 1968. године. На истом факултету је дипломирао 1972. године, магистрирао 1977. године, а докторирао 1986. године. На њему се запослио 1974. године, као асистент приправник. У звање асистента изабран је 1977. године, а у звање доцента 1986. године. Ванредни професор постао је 1992. године, а редовни професор 1997. године. Област његовог интересовања била је шумска фитопатологија. Међу предметима које је предавао најзначајнији су били

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Шумска фитопатологија, Шумска микологија, Болести украсних биљака, Интегрална заштита шума и Мониторинг здравственог стања шума. Објавио је око 450 радова. Аутор је два уџбеника, коаутор је три уџбеника, једног приручника, једне скрипте и 16 монографија. Специјализирао је на Универзитету у Абердину (Шкотска). Био је председник Одсека за шумарство, главни уредник часописа Гласник Шумарског факултета у Београду и у више наврата шеф Катедре заштите шума. Предавао је и на Шумарском факултету Универзитета у Бањалуци. Дописни је члан Академије инжењерских наука Србије и Црне Горе. Пензионисан је 2018. године.

др Тања Милијашевић, ванредни професор

Рођена је 1954. год. у Марибору. Основну школу и гимназију је завршила у Београду. Школске 1973. год. уписала је Шумарски факултет Универзитета у Београду, Одсек за хортикултуру. Дипломски рад одбранила је 1978. године. Магистрала је 1987. године, а докторирао 2000. године. У периоду од 1980. до 1990. године била је запослена у Јавном комуналном предузећу „Зеленило Београд”. Радни однос на Шумарском факултету Универзитета у Београду засновала 1990. године, као асистент на предмету Болести украсних биљака. За доцента на истом предмету изабрана је 2001. године, а за ванредног професора 2006. године. Укупно је објавила 125 радова. Коаутор је у шест монографија и једне ауторизоване скрипте. После кратке и тешке болести, умрла је 2010. године.

др Владимир Вујановић, асистент

Рођен је 1957. год. на Цетињу, где је завршио гимназију. Дипломирао је на Шумарском факултету у Загребу. Магистарски рад (1991. год.) и докторску тезу (1995. год.) одбранио на Шумарском факултету Универзитета у Београду. Радни однос на истом факултету засновао је 1992. године избором у звање асистента на предмету Шумска фитопатологија. Његов радни однос је прекинут 1994. године због одласка у Канаду, где је током година остварио респектабилну универзитетску каријеру на Универзитету у Саскачевану (професор на Факултету за пољопривреду и биоресурсе, Одељење наука о храни и биопродуктима).

др Милка Главендекић, редовни професор

Рођена је 1960. год. у месту Парамје (Босна и Херцеговина). Основну школу и гимназију је завршила у Земуну. Шумарски факултет је уписала 1979. год. и дипломирао је 1983. године. Магистрала је 1988. године из области

Катедра заштите шума

шумарства, а докторирала 2000. године. Запослена је на Шумарском факултету од 1984. године. Област педагошког и научног рада је заштита шума и украсних биљака, у оквиру предмета Шумарска ентомологија, Хортикултурна ентомологија, Штеточине украсних биљака, Интегрална заштита биљака у пејзажној архитектури, Интегрална заштита урбаног зеленила и Екологија инвазивних инсеката. Објавила је више од 260 радова. Аутор је две монографије, једне ауторизоване скрипте, осам поглавља у монографијама. Специјализирала је на универзитетима у Немачкој. Уредник је часописа Journal of Plant Diseases & Protection (JPDP). Предаје на мастер студијама Филозофског факултета Универзитета у Београду. Била је предавач по позиву на Универзитету у Новосибирску (Руска Федерација). Говори енглески, немачки и руски језик.

мр Милан Миленковић, асистент

Рођен је 1965. год. у Београду, где је завршио гимназију. На Одсеку за шумарство Шумарског факултета Универзитета у Београду дипломирао је 1990. године, а магистрирао 1995. године. Докторску дисертацију одбранио је на Географском факултету Универзитета у Београду 2011. године. Радни однос на Шумарском факултету засновао је 1991. године, као асистент приправник на предмету Заштита шума. За асистента на истом предмету изабран је 1996. године. Био је секретар Катедре заштите шума и члан више комисија за одбрану дипломских радова. На Географски институт „Јован Цвијић” Српске академије наука и уметности (Одељење физичке географије) прелази 2013. год. и стиче звање научни сарадник. До сада је објавио 90 научних радова.

др Чедомир Марковић, редовни професор

Рођен је 1966. год. у Алексинцу. Ту је завршио основну и средњу школу. Шумарски факултет Универзитета у Београду, Одсек за шумарство, уписао је 1985. године. Дипломирао је 1991. године, магистрирао 1995. године, а докторирао 1999. године. За постигнуте резултате током студирања награђен је статуом јелена, као најбољи дипломирани студент на смеру за шумарство 1991. године, и наградом Универзитета као студент генерације. У звање асистента приправника на Катедри за заштиту шума, дрвета и украсних биљака Шумарског факултета у Београду изабран је 1991. године. Звање асистента је стекао 1996. године, доцента 2000.

године, а ванредног професора 2005. године. Редовни професор за ужу научну област Заштита шума и украсних биљака постао је 2010. године. Као професор, тренутно је ангажован на основним, мастер и докторским студијама. На основним студијама предаје на предметима Шумарска ентомологија и Шумски ксилофагни инсекти и лигниколне гљиве. На мастер студијама предавач је на предметима Методе и технике истраживања у заштити шума, Фитофармација, Шумарска ентомологија 2 и Хортикултурна ентомологија. На докторским студијама професор је на предметима Биолошка заштита шума, Шумски ксилофагни инсекти и лигниколне гљиве, Фитофармација, Примењена зоологија и Шумарска ентомологија. Аутор је једне монографије и коаутор једног уџбеника и једног приручника. До сада је сам или у сарадњи са другим ауторима објавио 99 научних радова из области заштите шума, фаунистике и екологије инсеката. Нарочито су значајни његови радови о паразитоидима лисних минера и фауни поткорњака и оса шишаруша. У часописима са SCI листе објавио је 10 научних радова. Његови радови су цитирани у 211 библиографских јединица (h-индекс 7, i-10 индекс 5, извор Google Scholar, приступљено 9.07.2020. год.). Учествовао је у реализацији око 30 научних и стручних пројеката. Руководио је реализацијом 6 пројеката. Као члан комисије учествовао је у одбрани 21 дипломског/завршног рада. Такође, био је члан две комисије за оцену и одбрану магистарског рада, 17 комисија за одбрану мастер рада и једне комисије за оцену и одбрану докторске дисертације. Учествовао је и у седам комисија за избор у наставничко звање. Тренутно је ментор једне докторске дисертације. Од 2014. године ангажован је као професор Шумарске ентомологије на Пољопривредном факултету Универзитета у Источном Сарајеву (студијски програм Шумарство). На овом факултету две године је био и професор на предмету Заштита шума. Током 2019. године одржао је предавање и на Факултету за шумарство и технологију дрвета Менделевог универзитета у Брну. Тренутно је шеф Катедре, заменик председника Већа биотехничких наука Универзитета у Београду и руководиоца Лабораторије за шумарску ентомологију. Био је члан редакционог одбора часописа Биљни лекар. Такође, био је и члан више радних група и комисија Министарства за пољопривреду, шумарство и водопривреду Републике Србије. Као члан Ентомолошког друштва Србије и Друштва за заштиту биља Србије учествовао је у организацији многих скупова које ова друштва организују.

др Слободан Милановић, ванредни професор

Рођен је 1969. год. у Јагодини. На Шумарски факултет Универзитета у Београду уписао се 1988. године. Дипломирао је 1995. год. на Одсеку за шумарство. Као истраживач приправник радио је на Катедри заштите шума дрвета и

Катедра заштите шума

у красних биљака од 1996. до 1999. године, као стипендиста Министарства науке и технолошког развоја. Те године прелази на Институт за шумарство у Београду, где остаје до 2013. године, када је изабран у звање доцента на Шумарском факултету Универзитета у Београду. У звање ванредног професора изабран је 2018. год. за ужу научну област Заштита шума и украсних биљака. Као професор, ангажован је на сва три нивоа студија. На основним студијама ангажован је за предмете

Заштита шума и Мониторинг здравственог стања шума, на мастер студијама за предмете Интегрална заштита шума и Заштита шума од пожара, а на докторским студијама за предмет Заштита шума. Поред ангажмана на Универзитету у Београду од 2013. год. учествује у извођењу наставе на мастер студијском програму „Европско шумарство” (предмет Патологија и заштита шума) на Менделовом универзитету у Брну. У досадашњем раду објавио је више од 100 библиографских јединица које се баве заштитом шума. Коаутор је два универзитетска уџбеника и више монографија и монографских студија из области заштите шума. У часописима са SCI листе објавио је 14 радова. Радови су цитирани у 77 публикација, h-индекс 5 (извор Web of Science, 13.03.2020. год.). Учествовао је у реализацији 10 пројеката, од којих је руководио реализацијом два пројекта и једног потпројекта. Био је члан више од 10 комисија за одбрану дипломских/завршних радова, учествовао је у једној комисији за оцену и одбрану магистарског рада, 10 комисија за оцену и одбрану мастер радова и у четири комисије за оцену и одбрану докторских дисертација. Једном је био ментор при изради докторске дисертације. Тренутно се под његовим менторством реализује једна докторска дисертација и два мастер рада. Учествовао је у пет комисија за изборе у звања, при чему је једном био председник комисије. Оснивач је и руководилац Центра за истраживање шумских пожара на Шумарском факултету у Београду. Члан је Савета Шумарског факултета Универзитета у Београду и заменик је шефа Катедре заштите шума. Од 2019. године је, као представник из Србије, члан експертске групе за шумске пожаре при Европској комисији. Такође, члан је и Ентомолошког друштва Србије и Америке. Добитник је награде за развој и унапређење науке, која му је додељена поводом обележавања 100 година од оснивања Факултета за шумарство и технологију дрвета Менделовог универзитета у Брну 2019. године.

др Ненад Кеча, редовни професор

Рођен је 1975. год. у Сенти. Основну школу је завршио у Кањижи, а гимназију у Сенти. Шумарски факултет у Београду, Одсек за шумарство, уписао је

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

1994. године. Дипломирао је 1999. године, магистрирао је 2001. године, а докторирао је 2005. године. Радни однос на Шумарском факултету у Београду засновао је 2000. године избором у звање асистента приправника. У звање асистента изабран је 2003. године, у звање доцента 2006. године, а у звање ванредног професора 2011. године. Редовни професор постао је 2016. године. Стручно се усавршавао у Шкотској, Норвешкој и Пољској. Учествовао је у реализацији више од 20 научних пројеката. Био је рецензент више домаћих и међународних часописа. Објавио је преко 100 научних радова. Аутор је једне монографије, а коаутор је два уџбеника и једне књиге. Предавао је више предмета, од којих су најзначајнији Шумска фитопатологија, Шумска микологија и Шумски ксилофагни инсекти и лигниколне гљиве. После кратке и тешке болести, умро је 2019. године.

др Иван Миленковић, доцент

Рођен је 1984. год. у Крушевцу. Основну школу је завршио у Брезовици и Попини поред Трстеника, а средњу Шумарску школу у Краљеву 2003. године. Шумарски факултет, Одсек за Шумарство, уписао је 2004. године. Дипломирао је 2009. године, а докторске студије на Катедри заштите шума Шумарског факултета у Београду, на предмету Шумска фитопатологија, уписао је 2009. године. Докторирао је 2015. године. Од 2011. до 2013. год. био је запослен на Шумарском факултету у Београду као истраживач сарадник. Од 2013. до 2018. год. радио је на Институту за шумарство у Београду на Одељењу за заштиту шума. На овом институту је 2016. год. изабран у звање научни сарадник. Од 2019. год. поново је запослен на Шумарском факултету у Београду. Ту је прво радио као научни сарадник на пројекту, а потом је 2019. год. изабран у звање доцента за ужу научну област Заштита шума и украсних биљака. Тренутно је ангажован на сва три нивоа студија. На основним студијама ангажован је за предмете Шумска фитопатологија и Шумски ксилофагни инсекти и лигниколне гљиве; на мастер студијама за предмете Методе и технике истраживања у заштити шума, Фитофармација и Шумска фитопатологија 2, а на докторским студијама за предмете Шумска фитопатологија, Шумска микологија, Биолошка заштита шума, Фитофармација и Шумски ксилофагни инсекти и лигниколне гљиве. Такође, на Менделовом универзитету у Брну, Факултету за шумарство и дрвну индустрију, на мастер програму „Европско Шумарство”, од 2017. год. ангажован је као предавач на предмету Патологија дрвенастих биљака, болести дрвећа и као водећи

истраживач на пројекту „*Phytophthora*”. Коаутор је три универзитетска и једног помоћног уџбеника, као и две монографије. У свом досадашњем раду објавио је 98 библиографских јединица, које се баве шумском фитопатологијом, микологијом и заштитом шума и украсних биљака. У часописима са SCI листе објавио је 15 радова. Радови су цитирани 133 пута, h-индекс: 4, i-10 индекс: 1 (извор SCOPUS, 24.02.2020. год.). До сада је учествовао у реализацији 12 пројеката, од чега су три међународна. Руководилац је једног пројекта који је у току. Учествовао је у једној комисији за оцену и једној за одбрану докторске дисертације. Тренутно је ментор једне докторске дисертације и једног мастер рада. Учествовао је у једној комисији за избор у звање. Био је гостујући истраживач у више земаља Европе (Словачка, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Чешка, Немачка, Пољска, Шведска, Норвешка, Украјина, Португалија). Такође, у два наврата је посетио тропске шуме и плантаже на Суматри (Индонезија), где је држао обуке локалним истраживачима и испитивао диверзитет и распрострањеност врста из рода *Phytophthora*. Члан је Друштва генетичара Србије.

мастер инж. Јован Добросављевић, асистент

Рођен је 1989. год. у Јагодини. Шумарски факултет Универзитета у Београду, Одсек за шумарство, уписао је школске 2009. године, а завршио 2013. године, са просечном оценом 9,00. Школске 2013/14. год. уписао је мастер студије на Катедри за заштиту шума Шумарског факултета Универзитета у Београду и завршио их је 2014. год. са просечном оценом 10,00. Школске 2014. год. на истој катедри уписао је докторске студије. У звање асистента на Шумарском факултету је изабран 2016. године. Пре тога је био запослен на месту реверног инжењера и референта за коришћење шума на нивоу шумске управе у шумском газдинству „Северни Кучај” Кучево, шумска управа Мајданпек. Ангажован на предметима Шумарска ентомологија (основне студије) и Шумарска ентомологија 2 (мастер студије). У свом досадашњем раду објавио је 16 научних радова, који се баве шумарском ентомологијом. Коаутор је једне монографске студије. У часописима са SCI листе објавио је три рада. Његови радови су цитирани у седам публикација, h-индекс 1 (извор Google Scholar, 25.02.2020. год.). Учествовао је у реализацији два пројекта. Био је члан пет комисија за одбрану завршних радова. Стручно се усавршавао на Националном институту за пољопривредна истраживања у Орлеану (Француска) и на Факултету за шумарство и дрвне науке у Прагу. Члан је Ентомошког друштва Србије.

СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ

Поред напред наведених професора и асистената од оснивања Катедре заштите шума па до данас на њој су били запослени и лаборанти Марија Шилетић, дипл. инж. шум. Бранко Ужичанин и дипл. инж. шум. Божидар Павловић. Поред њих једно време на њој су радили и лаборанти Рајко Рашић, дипл. инж. пољ. Александар Стојановић, дипл. инж. пољ. Владан Лукић и дипл. инж. пољ. Ивана Милошевић. Данас су на њој запослени сарадници у високом образовању дипл. инж. шум. Снежана Мудринић и дипл. инж. шум. Петар Вујичић.

Шефови Катедре у досадашњем периоду били су:

- проф. др Светислав Живојиновић, академик;
- проф. др Константин Васић;
- проф. др Михајло Крстић;
- проф. др Прибислав Маринковић;
- проф. др Драгић Томић;
- проф. др Љубодраг Михајловић;
- проф. др Драган Караџић;
- проф. др Чедомир Марковић.

Декани Пољопривредно-шумарског, односно Шумарског факултета у Београду били су:

- проф. др Михајло Градојевић (1942–1944. год.);
- академик, проф. др Младен Јосифовић (1944–1946. год. и 1948–1949. год.);
- академик, проф. др Светислав Живојиновић (1951–1952. год.);
- проф. др Прибислав Маринковић (1973–1975. год.);
- проф. др Љубодраг Михајловић (2003–2004. год.).

КАТЕДРА КОРИШЋЕЊА ШУМСКИХ РЕСУРСА

др Милорад Даниловић

ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ

Оснивањем Пољопривредно-шумарског факултета основана су и четири шумарска завода, од којих је један био Завод за искоришћавање шума. Један од пет кабинета био је Кабинет за шумска транспортна средства и пољопривредно и шумарско грађевинарство. Осамостаљењем Шумарског факултета 1949. год. и груписањем наставних и научних дисциплина по катедрама формиране су Катедра искоришћавања шума и Катедра шумског транспорта и грађевинарства. У годинама које су следиле ове две катедре су обједињаване и раздвајане, све до 1977. године, када су коначно обједињене у Катедру искоришћавања шума, чија се структура задржала све до увођења болоњског система образовања 2006. године. Болоњским системом образовања рекомпоноване су наставне дисциплине, уведени су обавезни и изборни предмети и извршена реорганизација вишестепеног образовања. Године 2019. Катедра мења назив у Катедра коришћења шумских ресурса.

У складу са називом Катедре од њеног оснивања па до данас, као и дисциплинама које изучава, дефинисан је и назив уже научне области за коју се бирају наставници и сарадници, а то је Искоришћавање шума и ловство са заштитом ловне фауне. Катедру чине четири профилна предмета: Искоришћавање шума, Механизација у шумарству, Шумска транспортна средства и Ловство са заштитом ловне фауне.

Како је потреба за новим сазнањима у области шумарства стално актуелна, наставни планови и програми на Катедри коришћења шумских ресурса константно су се усавршавали, пратећи трендове развоја шумарства и савремених технологија, а у циљу пружања одговора на све комплексније захтеве шумарске струке. Све ово утицало је да поједини предмети са Катедре често мењају назив или структуру, да се из једног предмета развијају нови, а поједини предмети који су од почетка припадали Катедри коришћења шумских ресурса данас су део других катедара и одсека. Тако је предмет Искоришћавање шума, по коме је Катедра носила назив до 2019. године, у међувремену подељен на Искоришћавање главног шумског производа и Искоришћавање споредног шумског производа, а затим им је промењен назив у Искоришћавање шума и Лековито

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

биље и плодови. Затим су поново били сједињени у Искоришћавање шума, док су данас подељени на Искоришћавање шума и Коришћење недрвних шумских производа. Предмет Погонске и радне машине у експлоатацији шума од 1983. год. носи назив Механизација у шумарству, а Ловна привреда данас носи назив Ловство са заштитом ловне фауне. Предмет Шумска транспортна средства често је мењао структуру, али је назив предмета остао непромењен.

С обзиром на то да покривају читаву лепезу значајних области, предмети Катедре коришћења шумских ресурса имају веома велики значај за шумарство Србије, што се огледа и у бројним пројектима које ова Катедра реализује у сарадњи са релевантним научним и стручним институцијама и предузећима у земљи, али и у иностранству. Значајна сарадња успостављена је са факултетима београдског, новосадског и нишког универзитета, али и са престижним међународним универзитетима, као што су Алберт Лудвиг универзитет из Немачке, Универзитет Вагенинген из Холандије, Колорадо Стејт универзитет из САД-а, БОКУ Беч универзитет из Аустрије, Универзитет источне Финске, Универзитет Дебрецин и Универзитет Сент Иштван Геделе из Мађарске, Технички универзитет из Зволена, Шумарски универзитет из Софије, Универзитет Трансилванија, као и Универзитет у Сасарију, Московски државни Универзитет и др. Активна и плодна сарадња реализује се са наставно-научним институцијама из региона,

Научноистраживачки
пројекти

Катедра коришћења шумских ресурса

Активна међународна сарадња

и то са шумарским факултетима из Бање Луке, Скопља, Сарајева и Загреба, Биотехничким факултетом (Љубљана), Високом школом за заштиту животне средине (Велење), Агрономским факултетом (Загреб) и Пољопривредним факултетом (Осијек).

Студенти основних, мастер и докторских студија знање из области коришћења шумских ресурса стичу кроз теоријску и практичну наставу, али и кроз вишедневне теренске наставе и школске праксе, које се изводе у наставним базама „Гоч” и „Мајданпечка домена”, јавним предузећима за газдовање шумама и другим релевантним институцијама. Интересовање студената за ову област може се оценити и кроз велико интересовање за упис на мастер програм „Коришћење шумских и ловних ресурса”, који је до сада завршило више од 70 студената. Интересовање за упис на докторске студије је константно и у мери која је оптимална за квалитетан рад са студентима докторских студија.

Чланови Катедре су учесници домаћих и међународних истраживачких и стручних пројеката, научних окупљања и различитих активности које се баве проблематиком која се изучава на овој катедри. Катедра коришћења шумских ресурса организовала је више домаћих и међународних скупова, семинара, стручних радионица и тренинга из области шумског инжењерства и ловства.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

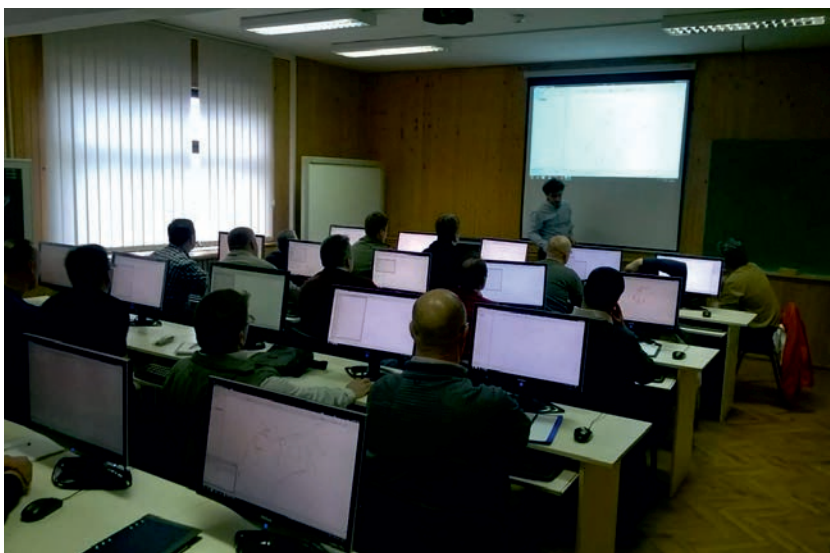

Теренска настава из
Искоришћавања шума

Школска пракса из Ловства
са заштитом ловне фауне

Катедра коришћења шумских ресурса

Тренинг из
отварања шума

Сарадња са
привредом

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Учесници стручно-научне
радионица из области ловства

Учесници међународног саветовања
„Шумско инжењерство”

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Данашњу структуру Катедре чини 23 обавезна и изборна предмета на основним, мастер и докторским студијама. Основне научне и стручне активности Катедре везују се за следеће активности:

- развој и унапређење технологија коришћења шума;
- планирање технолошких операција;
- нормирање радова у шумарству;
- унапређење планирања, пројектовања и изградње шумских путева;
- израда програма отварања шума, пројеката изградње и реконструкције шумских путева и мостова на шумским путевима;
- унапређење ловног газдовања;
- усклађивање газдовања дивљачи са другим привредним делатностима.

НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ

Активност у научноистраживачком раду огледа се кроз више стотина публикација објављених у земљи и иностранству, од којих посебно треба истаћи следећу уџбеничку литературу:

1. Дракулић Ј. (1948): *Искоришћавање шума*, књига I, Научна књига, Београд (320);
2. Дракулић Ј. (1948): *Искоришћавање шума*, књига II, Научна књига, Београд (320);
3. Симоновић М. (1949): *Шумска транспортна средства - Део 1: Пројектовање шумских путева и железница*, Научна књига, Београд;
4. Симоновић М. (1952): *Техничка механика: скраћени курс за студенте шумарства*, Научна књига, Београд;
5. Поповић В. (1954): *Искоришћавање шума*, књига I, Народна књига, Београд (458);
6. Поповић В. (1965): *Искоришћавање шума*, први део, Завод за издавање уџбеника СР Србије, Београд (470);
7. Николић С. (1967): *Искоришћавање шума*, трећи део, Завод за издавање уџбеника СР Србије, Београд (221);
8. Поповић В. (1969): *Искоришћавање шума*, други део, Завод за издавање уџбеника СР Србије, Београд (420);
9. Симоновић М., Лалић М., Јевтић Љ. (1989): *Техничка механика - за студенте шумарства*, Научна књига, Београд;

10. Николић С. (1990): *Механизација у шумарству*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд;
11. Николић С. (1993): *Искоришћавање шума*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд (265);
12. Аћимовски Р. (1997): *Шумска транспортна средства - књига 1 - шумски путеви*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд;
13. Даниловић М. (2016): *Коришћење недрвених шумских производа*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (237);
14. Ћупрић Н. (2019): *Механизација у шумарству*, уџбеник, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (162);
15. Бајић В., Даниловић М. (2003): *Искоришћавање шума*, практикум, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (231);
16. Стефановић Б. (2003): *Збирка задатака за шумска транспортна средства*, Научна КМД, Београд (116);
17. Стефановић Б. (2004): *Шумска транспортна средства*, практикум за шумске путеве, Графопринт, Ужице;
18. Стефановић Б. (2004): *Шумска транспортна средства*, практикум за мостове и техничку механику, Графопринт, Ужице;
19. Шелмић В., Гачић Д. (2011): *Ловство са заштитом ловне фауне*, практикум, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (200);
20. Ћупрић Н. (2014): *Механизација у шумарству*, практикум са изводима из теорије и решеним задацима, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (162).

НАСТАВНО ОСОБЉЕ

У досадашњем периоду изузетан значај оснивању и развоју Катедре дали су професори и предавачи: др Ђорђе Јовановић, инж. Јован Дракулић, предавач, др Милутин Симоновић, др Владислав Поповић, др Сретен Николић, др Мирко Лалић, др Петар Ђоковић, др Војислав Бајић, др Драшко Тичерић, др Јосип Бален и инж. Милан Мужинић, предавач. Ту треба поменути и мр Богдана Стефановића, који је (са прекидима) био асистент од 1995. до 2019. године.

Наставу на Катедри тренутно изводе два редовна професора (др Милорад Даниловић, шеф Катедре, др Ненад Ћупрић, заменик шефа Катедре), један ванредни професор (др Драган Гачић), један доцент (др Вукан Лавадиновић), један асистент са докторатом (др Душан Стојнић), три сарадника у високом

образовању (мастер инж. Славица Антонић, мастер инж. Милан Остојић и мастер инж. Владимир Ћировић, секретар Катедре) и један редовни професор по позиву (др Милорад Златановић).

др Ђорђе Јовановић, редовни професор

Рођен је 1875. год. у Пожаревцу. Дипломирао је 1900. године и докторирао у Тибингену (Немачка). Учествовао је у шумарском и општем друштвеном животу. Био је уредник Шумарског гласника и председник Српског шумарског удружења (1909–1912. год.), Хрватског шумарског друштва, Југословенског шумарског удружења, Шумарске секције Удружења архитеката Србије, затим „Масарика“ и „Стручне штампе“. Један је од првих професора на Шумарском одсеку Пољопривредно-шумарског факултета. У периоду од 1932. до 1933. год. био је декан Шумарског факултета. Предавао је предмет Употреба (искоришћавање) шума. Сам или са другим ауторима израђивао је и привредне планове. Објавио је 11 научних и стручних радова. Умро је 1959. године.

др Владислав Поповић, редовни професор

Рођен је 1904. год. у Бугојну (БиХ). Гимназију је завршио у Сарајеву 1925. године. Пољопривредно-шумарски факултет у Београду завршио је 1931. године. После дипломирања радио је као надничар у Одсеку за паркове Београд. Од 1932. године радио је као чиновник приправник у Шумској управи Хан Пијесак. Од 1934. до 1941. год. радио је као шеф шумских управа у Коњицу, Јајцу, Босанској Градишци. Због усташког терора побегао у Београд 1941. године, где је радио у својству режисера пословања у Кошутњаку. Од 1943. год. радио је у Дирекцији шума у Београду, а по ослобођењу био је постављен за секретара у кабинету бившег Повереништва за шуме и руднике (касније Министарство шума и рудника) у Београду. У Босну се враћа 1945. године, где у Фочи оснива Шумску манипулацију и организује послове на искоришћавању тамошњих шума. Из Фоче прелази у Сарајево, где у Министарству шумарства, затим Министарству индустрије и рударства ради на изради плана развоја дрвне индустрије НР БиХ. У Босни остаје до 1949. године. Следеће године бива изабран за предавача за предмет Искоришћавање шума на Шумарском факултету у Београду. У звање доцента изабран је 1954. године, ванредног професора 1957. године, а редовног 1961. године. Био је декан Шумарског факултета. Објавио је 52 научна и стручна рада. Умро је 1975. године.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

др Милутин Симоновић, редовни професор

Рођен је 1913. год. у Земуну, где је завршио основну школу и гимназију, а на Пољопривредно-шумарски факултет, Шумарски одсек, уписао се 1931. године. После дипломирања и одслуженог војног рока у Сарајеву, 1938. год. започиње наставно-научну каријеру на Пољопривредно-шумарском факултету Универзитета у Београду, избором у звање асистент приправник на предмету Шумска транспортна средства. Истовремено је водио вежбе из предмета Техничка механика и Геодезија, све до почетка Другог светског рата, када је упућен на рад у Шумску управу Универзитетске домене „Наталијино” у Дебелом Лугу. После рата изабран је за асистента на предмету Шумска транспортна средства, а истовремено му је поверена настава из овог и предмета Техничка механика. Током 1947. године боравио је у Лењинграду на специјализацији. У звање доцента изабран је 1950. године, а исте године постављен је за шефа Катедре шумског транспорта и грађевинарства. За продекана Шумарског факултета изабран је 1951. године, да би 1952. год. био лишен слободе. На административној казни на Голотому провео је две године. По повратку, радио је у Бироу за пројектовање у шумарству у Београду и Институту за шумарство и дрвну индустрију у Београду, а 1956. год. поново је изабран у звање доцента за предмет Шумска транспортна средства на Шумарском факултету у Београду. Пошто је докторирао 1960. године, изабран је у звање ванредног професора, а у звање редовног професора изабран је 1977. године. Објавио је 3 уџбеника, 2 практикума, 9 скрипти, 36 научних и стручних радова. Израдио је бројне пројекте шумских камионских путева и мостова на шумским путевима. Пензионисан је 1977. године, а умро 2001. године.

др Сретен Николић, редовни професор

Рођен је 1928. године. Гимназију је завршио у Нишу 1948. године, а Шумарски факултет у Београду 1952. године. Радни однос на Шумарском факултету засновао је 1958. године, када је изабран у звање асистента на предмету Искоришћавање шума. У звање доцента изабран је 1962. године, ванредног професора 1968. године, а редовног професора 1973. године. Обављао је више значајних друштвено-политичких функција. Био је секретар и потпредседник Савеза инжењера и техничара шумарства и дрвне индустрије Србије, председник Југословенског одбора за такмичење шумарских радника, члан Централног одбора Већа Народне технике Југославије, итд. Био је председник Савета Шумарског факултета и

директор Института за шумарство. За свој рад добио је неколико високих признања (Орден рада са високим венцем, две Спомен-плакете поводом двадесетпетогодишњице ослобођења Београда, Златну плакету „Борис Кидрич“, која се добијала за највише признање за рад на развоју техничке културе, и Споменицу Шумарског факултета у Београду). Био је члан Међународне комисије за израду пропозиција за такмичење шумских радника. Објавио је преко 160 научних и стручних радова. Умро је 1997. године.

др Мирко Лалић, редовни професор

Рођен је 1932. год. у месту Св. Никола, срез Овче Поље, Македонија. Основну школу завршио је у Ваљеву, а гимназију у Пожаревцу. Дипломирао је 1957. год. на Шумарском факултету Универзитета у Београду, на Шумско-индустријском одсеку. Године 1960. започиње своју научну и наставну каријеру избором у звање асистента на Шумарском факултету Универзитета у Београду на предмету Шумска транспортна средства, где је 1971. год. магистрирао, а 1976. год. на истом факултету одбранио докторску дисертацију. У звање доцента изабран је 1977. године, у звање ванредног професора 1983. године, а звање редовног професора стекао је 1989. године. Као аутор или коаутор објавио је више научних и стручних радова из области искоришћавања шума. Коаутор је уџбеника Техничка механика за студенте шумарства и Практикума за пројектовање шумских путева. Био је активан у раду самоуправних и стручних органа Факултета. У својој каријери, између осталог, био је директор Института за шумарство у периоду 1986–1988. године, секретар Савеза инжењера и техничара шумарства и дрвне индустрије Југославије, шеф Катедре искоришћавања шума и др. Израдио је бројне пројекте шумских камионских путева, чиме се потврдио као изузетан инжењер-пројектант, што се несумњиво одразило не само на његов стручни већ и педагошки реноме. Пензионисан је 1997. године. Умро је 2012. године.

др Петар Ђоковић, ванредни професор

Рођен је 1944. год. у Белој Реци, код Нове Вароши. Средњу шумарску школу завршио је у Краљеву. По одслужењу војне обавезе запослио се у предузећу дрвне индустрије „Каменица“ у Доњем Милановцу, као пословођа паркетарнице. Радио је у Заводу за шумарство у Пећи све до уписа на Шумарски факултет у Београду 1968. године. Дипломирао је 1972. године. У току студија био је три пута награђиван поводом прославе Дана Републике и једном поводом прославе 50 година Шумарског факултета. У звање асистента приправника на предмету Искоришћавање шума изабран је 1973. године, када и заснива

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

радни однос на Шумарском факултету. Магистрирао је 1977. године, а 1978. год. изабран је у звање асистента за предмет Искоришћавање шума. Радни однос на Шумарском факултету престао му је 1979. године због одласка у Институт за тополарство у Нови Сад. Докторску дисертацију одбранио је 1986. године, а 1994. године изабран је у звање ванредног професора за предмет Механизација у шумарству. Велики труд уложио је на јачању сарадње између привреде и Шумарског факултета. Као аутор или коаутор објавио је више научних и стручних радова из области искоришћавања шума. Учествовао је у изради више студија, монографија, као и у реализацији разних пројеката. Умро је 2000. године.

др Војислав Бајић, редовни професор

Рођен је 1947. год. у Босанском Петровцу. Гимназију је завршио у Београду 1966. године, а Шумарски факултет 1972. године, такође у Београду. Магистарски рад одбранио је 1982. године, а докторску дисертацију 1990. године. Радни однос на Шумарском факултету засновао је 1980. године као асистент приправник на предмету Искоришћавање шума, након што је осам година провео у шумарској оперативи. У звање асистента изабран је 1983. године и тада му се поверава и извођење вежби из предмета Механизација у шумарству. Године 1994. преузима наставу на предмету Искоришћавање шума. У звање редовног професора изабран је 2000. године. Проф. Бајић био је активан у друштвено-политичком раду. Био је председник Збора радних људи Института за шумарство, секретар ООСК Института за шумарство, члан Статутарне комисије УК СК Универзитета у Београду. Био је шеф Катедре искоришћавања шума и директор Центра наставно-научних објеката. Активно је радио на развоју Катедре, посебно у периоду увођења болоњског процеса. На Шумарском факултету Универзитета у Бањалуци био је ангажован као гостујући професор. Самостално или као коаутор, објавио је више стручних и научних радова. Поред тога, учествовао је у изради више монографија и коаутор је практикума из Искоришћавања шума.

др Драшко Тичерић, доцент

Рођен је 1952. год. у Београду, где је завршио основну школу и гимназију. Шумарски факултет у Београду уписао је 1970. године и дипломирао 1976. године. Магистарске студије завршио је 1982. године, а докторску дисертацију одбранио је 1989. године. Радни однос на Шумарском факултету Универзитета у Београду засновао је 1978. године, када је биран у звање асистента

Катедра коришћења шумских ресурса

приправника на предмету Шумска транспортна средства. У звање асистента изабран је 1983. године, а у звање доцента 1990. године. Шумарски факултет напушта 1991. год. и одлази у Канаду, где је радио на захтевним стручним пословима у различитим организацијама. Током ангажовања на Шумарском факултету објавио је више од 10 научних и стручних радова. После краће и тешке болести, умро је 2019. године.

др Ненад Ћупрић, редовни професор

Рођен је 1959. год. у Београду, где је завршио основну школу, гимназију и Машински факултет Универзитета у Београду. На Машинском факултету Универзитета у Београду је одбранио магистарски рад 1994. године, а докторску дисертацију 2003. године. На Машинском факултету Универзитета у Београду у звање доцента изабран је 2004. године, када прелази на Шумарски факултет. На Шумарском факултету Универзитета у Београду изабран је у звање ванредног професора 2014.

године, а за редовног професора 2020. год. за ужу научну област Искоришћавање шума и ловство са заштитом ловне фауне. На Шумарском факултету Универзитета у Београду ангажован је на основним и докторским студијама на предметима Механизација у шумарству, обавезни предмет на основним студијама, и Механизација у коришћењу шума, изборни предмет на докторским студијама. Као аутор и коаутор објавио је 80 стручних и научних радова у домаћим и иностраним часописима, као и на научним и стручним конгресима у земљи и иностранству. Радови у којим је учествовао као аутор и коаутор су цитирани 12 пута према бази података SCOPUS и 18 пута према „Research Gate”. За студенте основних студија написао је предметни уџбеник „Механизација у шумарству”, као и помоћни уџбеник (практикум) са изводима из теорије, под насловом „Механизација у шумарству”, који је измењен и допуњен у другом издању 2019. године. Као коаутор је учествовао у изради три техничка решења са колегама са Машинског факултета Универзитета у Београду. Као члан тима, учествовао је у изради 10 научних и истраживачких пројеката. У оквиру Савеза машинских и електротехничких инжењера и техничара Србије (СМЕИТС), члан је Друштва за процесну технику и Друштва форензичара и судских вештака машинске и електротехничке струке. Као наставник Шумарског факултета, члан је и међународне организације IUFRO. Члан је Научног одбора међународне конференције „Material handling, constructions and logistic” Машинског факултета Универзитета у Београду и Техничког факултета

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Технолошког универзитета у Бечу (Technische Universität, Wien), као и Научног одбора међународне конференције „Procesing” у организацији Друштва за процесну технику, СМЕИТС-а и Машинског факултета Универзитета у Београду. Био је члан комисије за преглед и одбрану: три доктората, четири магистарска рада и једног мастер рада на Машинском факултету Универзитета у Београду и укупно 40 мастер и завршних радова на Шумарском факултету Универзитета у Београду. Био је ментор једног завршног рада на основним студијама Шумарског факултета. Учествовао је у више комисија за избор у наставна и научна звања (пет на Шумарском и 15 на Машинском факултету Универзитета у Београду). Говори енглески језик и чита немачки и руски.

др Милорад Даниловић, редовни професор

Рођен је 1966. год. у Грачацу. Основну школу и две године опшег средњошколског образовања завршио је у Грачацу, а две године усмереног образовања у Шумарској школи у Карловцу. На Одсеку за шумарство Шумарског факултета Универзитета у Београду дипломирао 1991. године. После дипломирања запослио се у шумарији Грачац, да би од 1997. године био ангажован на Шумарском факултету, као асистент приправник. На матичном факултету је одбранио магистарски рад 2000. год. и одмах следеће године изабран је у звање асистента на предмету Искоришћавање шума. Докторат је одбранио 2006. године, када је изабран у звање доцента. У звање ванредног професора изабран је 2011. године, а 2016. год. у звање редовног професора. Радио је као гостујући професор на Шумарском факултету Универзитета у Бањалуци од 2012. до 2015. године. У периоду 2017–2018. год. био је професор по позиву на Шумарском факултету Универзитета Св. Кирил и Методиј у Скољу. На међународном мастер програму за Југоисточну Европу (International Master's Program for South-Eastern Europe - Forest Policy & Economics) 2007. год. је био сарадник на предмету „Utilization of forest biomass”. Бави се проблематиком коришћења шума. У сарадњи са колегама развио је модификовану полудебловну методу лишћара са деловима крошње за ефикасније коришћење дрвног остатка у брдско-планинском подручју. Друго година се бави истраживањем ефикасности механизованих средстава рада на пословима коришћења шума, као и истраживањима квалитативне структуре дрвних сортимената. Ангажован је у настави на основним, мастер и докторским студијама. У досадашњој научној каријери самостално или у сарадњи са другим ауторима публиковао у домаћим и иностраним часописима, као и на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, 130 радова. Коаутор је практикума из предмета Искоришћавање шума и аутор уџбеника Коришћење

недрвних шумских производа. Објавио је монографију „Техничке норме и нормативи рада у шумарству” и учествовао у изради неколико других монографија. Израдио је већи број студија и програма. Био је ментор и члан комисије за израду и одбрану више од 60 мастер радова, шест магистарских радова, две докторске дисертације, а тренутно руководи израдом пет докторских дисертација. Активно учествује у радним телима Шумарског факултета. Био је два пута члана Савета Шумарског факултета. Постављен је 2015. год. за управника Центра за наставно-научне објекте. У периоду од 2015. до 2018. год. био је заменик шефа Одсека за шумарство, а затим руководилац основних студија и члан разних комисија. Шеф је Катедре коришћења шумских ресурса од 2012. године. Члан је већег броја националних и међународних организација. У периоду 2006–2008. год. био је члан експертског тима Timber Committee UNECE за област Monitoring Forest Resources for Sustainable Forest Management. Члан је и међународне организације IUFRO. Кординатор је Стручног одбора Коморе инжењера шумарства Србије и члан више удружења и организација. Остварио је сарадњу са колегама из иностранства. Један је од иницијатора и покретача одржавања саветовања „Шумско инжењерство југоисточне Европе - стање и изазови”. У сарадњи са фирмом Тајфун из Словеније учествовао је организацији Првог самита „Гоч 2016”. Развио је веома добру сарадњу са јавним предузећима и министарствима у Србији и региону, што се огледа у реализацију пројеката виталних за област коришћења шума. Учествовао је на више пројеката који су финансирани од стране међународних организација, као што су: FAO, UNDP и др. До сада је био руководилац укупно 12 домаћих и међународних научно-истраживачких пројеката, а као истраживач учествовао је на још 17. Ожењен је и отац једног детета.

др Драган Гачић, ванредни професор

Рођен је 1969. год. у Осијеку. Основну школу је завршио у Биљу, а средњу школу у Шумарском школском центру у Сарајеву, Илица (смер Шумарски техничар). На Одсеку за шумарство Шумарског факултета Универзитета у Београду дипломирао је 1995. године. Магистарски рад је одбранио 2000. године, а докторску дисертацију децембра 2005. године, на истом факултету. На Шумарском факултету Универзитета у Београду у звање доцента изабран је 2006. године, а у звање ванредног професора 2011. године. Као гостујући предавач на Високој школи за заштиту животне средине у Велењу, Словенија (Environmental Protection College), 1st degree study programme Environmental Protection & Eco-technologies (област Wildlife management), био је ангажован током 2014. и 2015. године. У

току 2014. године, решењем министра пољопривреде, шумарства и водопривреде, именован је за председника Комисије за израду елабората о установљавању ловишта на подручју Републике Српске, а у току 2015. године, као експерт из Републике Србије, учествовао је на Међународној научној радионици под називом „Workshop on the assessment of wild boar management options” (Парма, Италија), коју је организовала и финансирала EFSA (European Food Safety Authority). У свом досадашњем раду објавио је преко 70 библиографских јединица, које се баве проучавањем проблематике гајења и коришћења популација крупне дивљачи (јелен, срна и дивља свиња), штетама на дивљачи и њиховим стаништима услед облагања канала за наводњавање и изградње саобраћајне инфраструктуре, ретким и угроженим врстама дивљачи у Србији (велики тетреб и дивокоза), отварањем шума и применом механизованих средстава рада. Коаутор је помоћног универзитетског уџбеника „Практикум из ловства са заштитом ловне фауне” (2011. год.). Поседује диплому да је завршио курс за мерење и оцењивање трофеја за европске врсте крупне дивљачи, који је 2002. год. организовао Ловачки савез Југославије уз учешће међународних експерата CIC-а (International Council for Game & Wildlife Conservation). Од 2012. год. поседује лиценцу Ловачке коморе Србије за израду планских докумената у области ловства (број лиценце 0153). У периоду 2010–2016. год. био је члан радних група за припрему националних законских прописа из области ловства, а одржао је и неколико пленарних и стручних предавања у земљи и иностранству (Словенија и Република Српска). Цитираност радова у којима је аутор или коаутор према бази података Web of Science износи преко 200 цитата у часописима са SCI листе. Био је коментор одбрањене докторске дисертације на Универзитету „Josipa Jurja Strossmayera” у Осијеку (Пољопривредни факултет), члан комисије за оцену подобности теме, кандидата и ментора једне докторске дисертације (Универзитет у Новом Саду - ПМФ), ментор пет магистарских теза и 18 мастер радова одбрањених на Шумарском факултету, члан комисије за оцену и одбрану једне магистарске тезе на Факултету безбедности, и члан комисије за одбрану 18 мастер радова на Шумарском факултету. Учествовао је у реализацији 18 домаћих научноистраживачких пројеката, од којих је руководио реализацијом девет пројеката. Тренутно је члан међународне истраживачке групе EUROBOAR, као и стручне организације Удружење шумарских инжењера и техничара Србије и Ловачког удружења „Кошутњак” из Београда. На Шумарском факултету у Београду био је заменик шефа Катедре искоришћавања шума, члан Комисије за признавање високошколских исправа и члан Комисије за спровођење конкурса за упис студената у прву годину основних академских студија шумарства. Био је члан Савета

Шумарског факултета, члан Наставно-научног већа Факултета и члан Комисије на докторским студијама модула Шумарство (подмодул Искоришћавање шума и ловство са заштитом ловне фауне). Ожењен је и отац две ћерке.

др Вукан Лавадиновић, доцент

Рођен је 1981. год. у Београду, где је завршио основну школу и XIII београдску гимназију. На Шумарски факултет се уписао 2000. године. Током студија је био ангажован као демонстратор на Катедри економике и организације шумарства, као технички координатор на међународном Темпус пројекту, био је активан у Међународној асоцијацији студената шумарства (IFSA) и учесник програма „1000 младих лидера Србије” у организацији Народне канцеларије председника Републике Србије. Дипломирао је 2007. године. Као стипендиста Европског шумарског института био је на студијском боравку на Техничком универзитету из Зволена у Словачкој ради израде дипломског рада. Од 2007. до 2009. год. похађао је Еразмус мундус мастер програм „Европско шумарство”, као стипендиста ЕУ на Универзитету Јоенсу из Финске и универзитету БОКУ у Бечу из Аустрије. У периоду од 2011. до 2016. год. је био докторанд Алберт Лудвиг Универзитета из Фрајбурга у Немачкој као стипендиста Немачке агенције за академску размену (DAAD). У 2014. год. је добио позив и стипендију Колорадо Стејт универзитета из САД-а за учешће на Петвејз конференцији. Од 2010. год. је ангажован на предмету Ловство са заштитом ловне фауне, као сарадник у настави. Звање асистента је стекао 2011. године, а доцента 2018. године. После стицања звања доцента ангажован је и на другим предметима на основним и мастер студијама. У досадашњој истраживачкој каријери је објавио преко 60 научних радова и три стручна приручника, учествовао је на шест домаћих научних пројеката, од којих је на једном био руководилац, као и на пет међународних. Један је од оснивача Међународног симпозијума за ловство и газдовање дивљачи, уређивачки помоћник у часопису *Balkan Journal of Wildlife research*, као и рецензент за неколико других међународних часописа. Учествовао је у организацији десетак научних и стручних скупова, представљао Шумарски факултет на три „Ноћи истраживача” у организацији Центра за науку, члан је Стручног одбора Ловачке коморе Србије, учесник академске сарадње са Универзитетом источне Финске у оквиру Еразмус плус пројекта. Од 2018. год. је ангажован у изради глобалног извештаја на тему „Одрживо коришћење дивљих врста”, Међународне платформе за биодиверзитет и екосистемске услуге Уједињених нација (IPBES). Поред осталог, члан је Ловачке коморе Србије, Научног друштва за дивљач и ловно газдовање (GAMEST), Међународне уније шумарских истраживачких

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

организација (IUFRO) и Карпатске конвенције. У два мандата је обављао функцију потпредседника DAAD Алумни клуба Универзитета у Београду, био је члан организационог одбора такмичења Фолинг волс (Falling Walls), члан је Организације српских студената у иностранству (ОССИ). Обављао је функцију националног координатора Алумни асоцијације Западног Балкана, где је са Одељењем за образовање и тренинг Европске комисије помагао унапређење дијалога око високог школства у оквирима Берлинског процеса. Био је панелиста VI Министарске конференције у оквиру Платформе Западног Балкана за образовање и обуку. Објављивао је стручне текстове у домаћим часописима, као што су ревија „Шума“, „Лорист“, „Зов“ и „Горске стазе“ из Црне Горе.

мастер инж. Славица Антонић, асистент

Рођена је 1985. год. у Крушевцу. Основну школу је завршила у Осредцима (општина Брус), док је средњу геодетску школу завршила у Београду. На Одсеку за шумарство Шумарског факултета Универзитета у Београду, дипломирала је 2009. године. Мастер рад је одбранила 2011. године, а тренутно је докторант на докторским студијама, на које је уписана 2014. год. на истом факултету. На Шумарском факултету Универзитета у Београду, у звање асистента изабрана је 2012. године. Ангажована је на предмету Искоришћавање шума 1 и 2. Била је студент на размени у током 2011. год. на Биотехничком факултету у Љубљани као добитник стипендије коју је додељивало словеначко Министарство за високо школство, науку и технологију. 2018. год. је одржала предавање по позиву на Шумарском факултету у Јоенсуу (Финска). У свом досадашњем раду објавила је 23 библиографске јединице из области коришћења шума и заштите на раду у искоришћавању шума, од чега су три рада са SCI листе. Била је члан у девет комисија за одбрану дипломских и завршних радова. Учествовала је у реализацији четири научноистраживачка пројекта.

др Душан Стојнић, асистент са докторатом

Рођен је 1986. год. у Сремској Митровици, где је завршио основну школу и гимназију. Дипломирао је 2010. год. на Шумарском факултету Универзитета у Београду, на Одсеку за шумарство. Исте године уписао је мастер студије на модулу Коришћење шумских и ловних ресурса, а мастер рад „Витоперење и проширење коловоза шумског пута у кривинама малог полупречника“ одбранио је 2012. године. Докторску дисертацију под насловом „Примена вишекритеријумског одлучивања у планирању мреже шумских путева у шумама посебне намене“ одбранио је 2019. год. на Шумарском факултету Универзитета

у Београду. Радни однос засновао је 2011. године на Шумарском факултету Универзитета у Београду, као сарадник у настави. У звање асистента изабран је 2013. године, а у звање асистента са докторатом изабран је 2019. године. Ангажован је на предметима Шумска транспортна средства, на основним студијама, и Отварање шума и Шумско грађевинарство, на мастер студијама. У досадашњем раду објавио је 32 стручна и научна рада из области коришћења шумских и ловних ресурса, од чега су четири рада у часописима са SCI листе. Радови су цитирани у 39 публикација, док је h-индекс 5, а i10-индекс 1 (Google Scholar 13.03.2020. год.). Као члан комисије учествовао је у одбрани 18 дипломских и завршних радова. Као члан истраживачког тима учествовао је у реализацији осам научноистраживачких и развојних пројеката из области шумарства, а као одговорни пројектант израдио је пројекте изградње и реконструкције за преко 200 km шумских путева и мостова на шумским путевима за потребе наставних база Шумарског факултета, јавних предузећа за газдовање шумама, националних паркова, манастирских шума, удружења власника шума и других корисника. Од 2015. године редовно је ангажован за обављање стручног надзора при градњи и реконструкцији шумских путева и мостова на шумским путевима у наставним базама Шумарског факултета, а стручни надзор над њиховом градњом вршио је и за друга предузећа. Активно учествује у радним телима Шумарског факултета, а од 2018. год. члан је Савета Шумарског факултета. Ожењен је и отац двоје деце.

СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ

Значајан допринос раду Катедре дали су стручни сарадници и лаборанти. Лаборанти који су свој радни век завршили на Шумарском факултету били су: дипл. инж. Душан Цветковић, Драган Легерски, шум. тех. Илија Бјелић, шум. тех. Момчило Парезановић и мр Јовица Грбић (претходно радио у Наставној бази „Мајданпечка домена”). Поред наведених, у различитим периодима лаборанти или стручни сарадници били су и геометар Ристо Лазић, шум. тех. Ђорђе Зорић, шум. тех. Сава Шведић, као и маст. инж. Предраг Ћировић и маст. инж. Пајо Војводић.

Шефови Катедре у досадашњем периоду били су:

- проф. др Ђорђе Јовановић;
- проф. др Милутин Симоновић;
- проф. др Сретен Николић;

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

- проф. др Мирко Лалић;
- проф. др Војислав Бајић;
- проф. др Милорад Даниловић.

Декани Шумарског факултета у Београду били су:

- проф. др Ђорђе Јовановић (1932–1933. год.);
- проф. др Владислав Поповић (1961–1962. год.).

Ловачки трофеји у кабинету за ловство
(поклон ЈП „Војводинашуме”)

КАТЕДРА ПЛАНИРАЊА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА

др Дамјан Пантић

ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ

На седници Универзитетског савета одржаној 28.03.1919. године усвојен је акт Министарства просвете према којем се на Београдском универзитету оснива Пољопривредни факултет са два одсека: пољопривредним и шумарским. У оквиру Шумарског одсека формирана је Катедра уређивања шума (данас Катедра планирања газдовања шумама) са два предмета - Наука о уређењу шума и Дендрометрија. Настава на Факултету почела је 05.12.1920. године.

Катедра планирања газдовања шумама има најдужу традицију на Шумарском факултету у Београду. Прва генерација професора Катедре школовала се и научно усавршавала у Чешкој, Швајцарској и Немачкој, што је резултирало снажним утицајем централноевропског шумарства на образовни и научни развој Катедре.

Од тог периода до данас Катедра планирања газдовања шумама динамично се мењала у складу с друштвеним променама и развојем шумарске науке и струке. Из Катедре планирања газдовања шумама 2002. год. формирана је самостална катедра Економике и организације шумарства (данас BEPOS), а предмет Ловство са заштитом ловне фауне 2006. год. прелази на Катедру коришћења шумских ресурса.

Катедра има три лабораторије (центра), преко којих наставници и сарадници реализују део практичне наставе са студентима, као и научне и стручне пројекте. У питању су: Лабораторија за истраживање прираста и биомониторинг, Лабораторија за геодезију и ГИС и Центар за мониторинг, инвентуру и планирање газдовања шумама. Катедра представља и значајну организацијону јединицу Одсека за шумарство и Шумарског факултета као целине, с које је потекло 6 декана у досадашњем периоду.

Нова генерација професора наставља успешну традицију својих претходника, што се огледа у даљем развоју фундаменталних дисциплина Катедре и увођењу нових научних дисциплина на свим нивоима студија, затим у континуираном научном и стручном раду на решавању све сложеније проблематике из УНО и у сарадњи са бројним домаћим и међународним институцијама којима су шуме у фокусу деловања. На овај начин, током времена, очувана је и

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Студентска пракса на Гочу (демонстрација употребе беспилотне летелице у шумарству)

Теренска настава из предмета
Раст и производност шума

ојачана лидерска позиција Катедре у области планирања газдовања шумама у Србији и региону.

Огроман допринос Катедре образовању шумарских стручњака Србије и целог региона огледа се у чињеници да је на Катедри одбрањено више стотина дипломских радова, 27 магистарских радова (период 1982–2016. год.), 37 мастер радова (период 2011–2018. год.) и 28 докторских дисертација (период 1963–2019. год.).

Опсежна наставна и научна активност наставника Катедре резултирала је значајном уџбеничком литературом, монографским публикацијама и великим бројем стручних и научних радова објављених у домаћим и међународним часописима. Само у периоду 2007–2018. год. публиковано је 45 научних радова у часописима индексираним на SCI листи, од којих је значајан број из категорије M_{21} и M_{22} .

Катедру одликује веома широк мултидисциплинарни научни и стручни рад који се огледа у следећим сегментима:

- израда топографских подлога, ортофото планова и карата;
- ГИС у шумарству;
- аерофотограметрија и даљинска детекција у шумарству;
- инвентура шума;
- моделовање у шумарству;
- производно диференцирање шума и шумских станишта;
- базе података и развој информационог система у шумарству,
- раст, развој и прираст појединих врста дрвећа у различитим станишним и састојинским условима;
- прираст као биоиндикатор виталности стабала и састојина;
- дендрохронолошка-дендроклиматолошка истраживања;
- мултифункционално газдовање шумама;
- функционално зонирање шума и дефинисање режима заштите;
- природи блиско и адаптивно газдовања шумама;
- планских докумената у шумарству, од оперативних до стратешких.

Катедра има значајну сарадњу са бројним образовним институцијама, као што су Шумарски факултети у Бањалуци, Сарајеву, Загребу, Љубљани, Скопљу, Тирани, Брну, Фрајбургу, затим са Шумарским факултетом ВОРУ универзитета и са више шумарских факултета Руске Федерације итд.

Као експерти у својим дисциплинама, професори Катедре су чланови бројних међународних научних институција и асоцијација у којима активно учествују заступајући интересе српског шумарства. Интензивна је сарадња са NFG

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Сарадња са
шумарском праксом

Перманентна едукација
колега из струке

норвешком шумарском групом, BFW аустријским шумарским истраживачким центром, ENFIN европском мрежом националних инвентура шума, FRA/FAO секцијом за глобалну инвентуру шума, ATR асоцијацијом за истраживање година, EFI европским шумарским институтом, AND развојном мрежом фирме Autodesk, CADUA удружењем корисника CAD програма итд.

У оквиру Србије професори и сарадници Катедре су чланови Удружења шумарских инжењера и техничара, Коморе инжењера шумарства, Ловачке коморе, Савеза геодетских инжењера и геометара Србије итд. Посебно је значајна сарадња Катедре са јавним предузећима у шумарству Србије.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Катедра припада ужој научној области (УНО) Планирање газдовања шумама са четири обавезна профилна предмета на основним студијама. Профилни предмети мењали су своје име од оснивања Катедре до данас, у складу са повећањем научних сазнања о материји коју третирају. Тако се Нижа геодезија, преко Геодезија, данас зове Геодезија и ГИС. Дендрометрија се једно време звала Дендрометрија са науком о прирасту, а након издвајања Науке о прирасту, као самосталне научне дисциплине, предмет се данас опет зове Дендрометрија. Наука о прирасту, преко Прираста и производност стабала и шумских састојина, данас носи назив Раст и производност шума. Наука о уређењу шума, преко Уређивања шума, мењала се до Планирања газдовања шумама по којој Катедра данас и носи име.

Предмети Катедре на мастер студијама су: Методе и технике истраживања у планирању газдовања шумама, Планирање газдовања шумама, Инвентура шума, Основе моделовања раста шума, као обавезни предмети, затим Еколошке основе планирања газдовања шумама, Просторна анализа у планирању газдовања шумама, Примена аерофотограметрије и даљинске детекције у инвентури шума и Продукциони програми у функцији оптимизације газдовања шумама, као изборни предмети.

Када су у питању докторске студије, Методологија научноистраживачког рада и Технике научноистраживачког рада су обавезни предмети, док су предмети Стратешко планирање у шумарству, Еколошке основе планирања газдовања шумама, Инвентура шума, Савремене технике у инвентури шума, Динамика раста стабала и шумских састојина и Биоиндикација виталности шума на основу карактеристика прираста стабала и састојина - дендрохронологија, изборни предмети, које студенти бирају према изабраној теми докторске тезе.

НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ

У досадашњем периоду објављени су следећи уџбеници и практикуми:

1. Шеншин А. (1934): *Уређење шума*, Издавачка књижарница Геце Кона, Београд (550);
2. Мирковић Д. (1948): *Дендрометрија*, Пољопривредно издавачко предузеће, Београд (270), (1954) II издање, Научна књига, Београд и (1971) III допуњено издање, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд;
3. Милетић Ж. (1950): *Основи уређивања пребирне шуме*, књига прва, Пољопривредно издавачко предузеће, Београд (360);
4. Милетић Ж. (1951): *Основи уређивања пребирне шуме*, књига друга, Пољопривредно издавачко предузеће, Београд (421);
5. Милетић Ж. (1954): *Уређивање шума*, књига I, Научна књига, Београд (288);
6. Милетић Ж. (1958): *Уређивање шума*, књига II, Научна књига, Београд (355);
7. Стаменковић В., Вучковић М. (1988): *Прираст и производност стабала и шумских састојина*, Шумарски факултет, Београд (368);
8. Томанић Л. (1989): *Уређивање шума*, скрипта, Шумарски факултет Београд;
9. Мирковић Д., Банковић С. (1993): *Дендрометрија*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд (507);
10. Јанић М. (1994): *AutoLISP 10, 11 и 12 - Технике програмирања*, уџбеник, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, 1. издање, Београд (249);
11. Милин Ж. (1998): *Групимично газдовање, теоријске основе, особине и примена*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (230);
12. Грујовић Д. (2002): *Практикум из Геодезије*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд;
13. Медаревић М. (2006): *Планирање газдовања шумама*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (406);
14. Банковић С., Пантић Д. (2006): *Дендрометрија*, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (556);
15. Банковић С., Медаревић М., Пантић Д., Петровић Н. (2009): *Национална инвентура шума Републике Србије - Шумски фонд Републике Србије*, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије - Управа за шуме, Београд (244);
16. Стајић Б., Вучковић М. (2016): *Раст и производност шума*, практикум, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд (140).

НАСТАВНО ОСОБЉЕ

др Алексије Шеншин, редовни професор

Рођен је 1890. године. Као Чечен, белоруског порекла, у периоду 1922–1924. године радио је као контрактуални редовни професор Пољопривредног факултета у Земуну, на предметима Наука о уређењу шума и Израчунавање вредности шума на Шумарском одсеку. Био је доцент на Петровско Разумовском институту у Москви. У периоду 1937–1942. год. радио је у Истанбулу на Универзитету Cerraphasa, Faculty of forestry, Department of Forest Yield & Biometry. За време мандата на овом факултету предавао је Дендрометрију, Информације о приходима у шумарству, Шумарску статистику, Вредновања шумских ресурса, као и Паркове. Предавао је и Park Garden Art, као Landscape Architecture Nosion. Написао је и прву књигу из области пејзажне архитектуре Паркови и вртна уметност, која је актуелна и данас. Умро је 1950. године.

др Жарко Милетић, редовни професор, академик

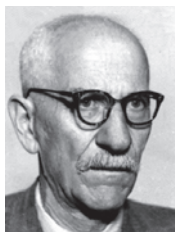

Рођен је 1891. год. у Сиску. Шумарски факултет је завршио 1913. године у Загребу. У периоду 1913–1921. год. радио је у шумарској оперативи, а 1921. год. именован је за шефа Одсека за уређивање шума у Дирекцији шума у Загребу. Докторирао је на Шумарском факултету у Загребу 1927. године. Из области уређивања шума научно се усавршавао у Швајцарској, Француској и Чехословачкој. Радни однос на Шумарском факултету у Београду, у звању редовног професора, засновао је 1951. године, када је изабран и за дописног члана Југословенске академије знаности и уметности у Загребу. Свој научни рад посветио је проблематици уређивања шума. Као резултат тога написао је капитална дела „Основи уређивања пребирне шуме I и II”, те „Уређивање шума” I и II. Објавио је 73 научна и стручна рада. Као признање за допринос шумарској науци, Шумарски факултет у Брну (Чешка Република) део своје огледне шуме назвао је по професору Милетићу. Умро је 1961. године.

др Јово Зубовић, редовни професор

Рођен је 1891. год. у селу Вујиновићи код Бањалуке. Шумарство је студирао на Високој школи за културу земљишта у Бечу од 1911–1916. године. Докторирао је 1917. године, када је и промовисан у доктора Боденкултуре. У звање ванредног професора за Шумско-привредну политику и процену шума са

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

шумском статистицом, на Пољопривредно-шумарском факултету у Земуну, изабран је 1946. године. Те исте године преведен је за наставника на Шумарском факултету Универзитета у Београду и 1957. године изабран у звање редовног професора за предмете Дендрометрија и Уређивање шума. Поред тога, поверена му је настава из још неких предмета (нпр. Економика шумарства) и био је веома активан у свим видовима рада на Факултету. Био је старешина Одсека за шумарство и члан бројних комисија и радних тела. Пензионисан је 1961. године, а умро 1981. године.

др Данило Тодоровић, редовни професор

Рођен је 1911. год. у Трстенику. Дипломирао је на Пољопривредно-шумарском факултету у Земуну 1935. године. Од 1936. до краја 1937. год. радио је као асистент из Уређивања шума на Пољопривредно-шумарском факултету у Земуну, а после тога, до 1943. године, као управник Огледног добра Дебели Луг, Мајданпечка домена. За асистента из Геодезије на Пољопривредно-шумарском факултету у Земуну постављен је 1946. године. На захтев Министарства просвете НР Македоније 1947. године постављен је за доцента из Геодезије на Земједелско-шумарском факултету у Скопљу. Ту је 1949. год. изабран за ванредног професора и радио све до 1954. године, када прелази на Шумарски факултет у Београд, где је изабран за ванредног професора Геодезије. У јулу 1959. год. одбранио је докторску дисертацију. За редовног професора из Дендрометрије са науком о прирасту изабран 1959. године. Бавио се проучавањем закономерности органског растења, посебно шумских стабала и састојина. Умро је 1970. године.

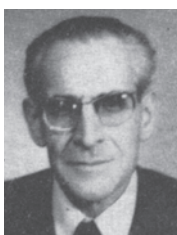
др Драгомир Милојковић, редовни професор

Рођен је 1912. год. у Светозареву (Јагодина). Пољопривредно-шумарски факултет у Земуну завршио је 1935. године. Од тада ради на пословима уређивања шума у шумским управама и дирекцијама широм Србије и Босне. Године 1945. премештен је у Министарство шумарства Србије, где обавља различите функције. За директора новооснованог Бироа за пројектовање у шумарству изабран је 1950. године, када је почео да ради као хонорарни наставник на Шумарском факултету, на предмету Уређивање шума. Крајем 1951. год. изабран је за сталног наставника на истом предмету, где остаје до пензионисања. У звање доцента изабран је 1955. године. После усвојене хабилитације 1956. године, одбранио

је докторску дисертацију на Шумарском факултету. У звање ванредног професора изабран је 1957, а у звање редовног професора 1962. године. Објавио је 36 научних и стручних радова. Поред изузетно великог доприноса у науци, обављао је и бројне функције на Факултету. Између осталог, био је и декан Шумарског факултета у два мандата. Умро је 1994. године.

др Драгољуб Мирковић, редовни професор

Рођен је 1912. год. у Петровцима (Вуковар). Дипломирао је на Шумарском одсеку Пољопривредно-шумарског факултета у Земуну 1935. године, а докторирао 1956. године на Шумарском факултету у Београду. За асистента волонтера на предмету Дендрометрија изабран је 1936. године, а за асистента приправника 1938. године. Од 1946. год. стални је хонорарни наставник за предмет Дендрометрија, а поверена му је и настава из Уређивања шума, коју држи до 1949. године. За доцента је изабран 1950. године, за ванредног професора 1956. године, а за редовног професора 1960. године. Два пута је био продекан и једном декан Шумарског факултета. Непуне две године био је в.д. директора Института за шумарство и дрвну индустрију у Београду и председник његовог Савета. Заслужни је члан Савеза инжењера и техничара шумарства и дрвне индустрије Југославије и почасни члан Савеза инжењера и техничара Србије. Одликован је Орденом рада III реда (1949. год.), Медаљом заслуга за народ (1963 год.), Орденом рада са црвеном заставом (1965. год.). Умро је 1996. године.

др Слободан Пантић, редовни професор

Рођен је 1914. год. у Вишеграду. Школовао се у Вараждину и Ужицу. На Пољопривредно-шумарском факултету у Земуну дипломирао је 1939. године. После тога, радио је на геодетским пословима у дирекцијама шума у Бањалуци и Сарајеву, а од 1944. год. у Министарству шумарства Србије, у Београду. На Пољопривредно-шумарском факултету у Земуну 1946. године изабран је за асистента на предмету Геодезија, а за вишег предавача 1961. године. Докторску дисертацију одбранио је 1965. године. У звање редовног професора изабран је 1976. године. Аутор је више радова из области геодезије, триангулације, реамбулације и уређивања шума. Бавио се применом бусолних теодолита у шумарству, проналажењу адекватних и економичних поступака рачунања површина на фото-плановима и аерофотоснимцима за потребе инвентуре шума. Два пута је био на специјализацији из аерофотограметрије и аерофототаксације у

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Делфту. Истраживао је математичку дефинисаност уздужног пресека стабла, дебљински прираст и пад пречника. Написао је поглавља из Геодезије за два издања шумарског приручника. Умро је 1988. године.

др Владимир Мишчевић, редовни професор

Рођен је 1922. год. у Зрењанину. Дипломирао је на Шумарском факултету Универзитета у Београду 1951. године, а докторирао 1965. године. За асистента на предмету Дендрометрија изабран је 1956. године, за доцента 1966. године, у звање ванредног професора 1971. године, а у звање редовног професора 1976. године. Објавио је већи број научних и стручних радова. Поред великог доприноса у настави, науци и струци којом се бавио, био је и продекан Шумарског факултета Универзитета у Београду и члан различитих стручних и научних тела и органа. Пензионисан је на Шумарском факултету у Београду 1987. године, а умро је 1991. године.

др Живојин Милин, редовни професор

Рођен је 1923. год. у Лалићу (Сомбор). Пољопривредно-шумарски факултет у Земуну завршио је 1950. године. У звање асистента изабран је 1954. године, а у звање предавача за предмет Уређивање шума 1962. године. Докторску дисертацију је одбранио на Шумарском факултету Универзитета у Београду 1963. године, а 1964. год. изабран је за доцента на истом предмету. За ванредног професора изабран је 1970. године, а у звање редовног професора 1976. године. Објавио је 48 научних и стручних радова. Организатор је већег броја семинара из области уређивања шума и учествовао је на бројним саветовањима и научним и стручним симпозијумима у земљи и иностранству. Био је директор Института за шумарство и делегат Скупштине Републичке заједнице наука. Као представник Шумарског факултета Универзитета у Београду учествовао је у изради Правилника о уређивању шума за Србију и Косово и у изради Закона о шумама, дела који се односи на израду шумско-привредних основа. Одликован је Орденом рада са златним венцем. Умро је 2007. године.

др Војислав Стаменковић, редовни професор

Рођен је 1930. год. у Навалину, Лесковац. Земљоделско-шумарски факултет у Скопљу завршио је 1957. године, као најбољи студент у генерацији. Године 1958. изабран је за асистента на Шумарском факултету у Београду за

Катедра планирања газдовања шумама

предмет Геодезија. За асистента на предмету Дендрометрија са науком о прирасту изабран је 1962. године. На предмету Наука о прирасту биран је за доцента 1965. године, за ванредног професора 1971. год. и за редовног професора 1976. године. Развио је посебну научно-наставну дисциплину „Наука о прирасту шума“, за коју је најпре написао скрипту, а потом и два универзитетска уџбеника. Формирао је станицу за истраживање прираста на Гочу, уз подршку Хумболдт фондације, која је тада, према устројству и савременим инструментима, била на нивоу најбољих истраживачких станица тог типа у Европи. Био је продекан за наставу и научни рад, у два изборна периода директор Института за шумарство у оквиру Факултета и шеф Катедре планирања газдовања шумама. Умро је 2013. године.

др Лазар Томанић, редовни професор

Рођен је 1935. год. у Обреновцу. Дипломирао је 1960. године, магистрирао 1968. године, а докторирао 1970. год. на Шумарском факултету Универзитета у Београду. Као студент показивао је интересовање за научни рад за који је награђен од ректора Универзитета III наградом 1957. год. и I наградом 1958. и 1959. године. У звање асистента на предмету Уређивање шума изабран је 1960. године, у звање доцента 1971. године, за ванредног професора 1976. године, а за редовног професора 1981. године. Поред предмета Уређивање шума, изводио је наставу и из предмета Шума и животна средина. Објавио је 72 научна и стручна рада, као и скрипте за предмете Уређивање шума и Заштита природе и унапређење животне средине. Бавио се научном проблематиком из области планирања газдовања шумама, газдовања шумама посебне намене, шумарског законодавства итд. Аутор је више изложби и ТВ емисија на тему шума и животна средина. Био је посланик Скупштине СФРЈ, активан у раду Скупштине Србије и града Београда. Одликован је Орденом рада са златним венцем. Умро је 2020. године.

др Душан Јовић, редовни професор

Рођен је 1937. год. у Нештину (општина Нови Сад). Дипломирао је на Шумарском факултету у Београду 1960. године, као студент генерације. По дипломирању запослио се као референт за ловство у Ловном газдинству „Београд“. За асистента прве врсте за предмет Уређивање шума на Шумарском факултету Универзитета у Београду именован је 1962. године. На истом факултету магистрирао је 1968, а докторирао 1971. године. У звање доцента на предмету

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Уређивање шума изабран је 1972. године, за ванредног професора 1977. године, а за редовног професора 1982. године. Поред Уређивања шума, изводи наставу и на предмету Ловство и заштита ловне фауне, који је развио у једну од профилних дисциплина шумарства. Објавио је 54 научна и стручна рада. Био је експерт у Међународном савету за ловство и заштиту дивљачи, члан комисије за ревитализацију Апенина (Италија), стручни руководилац у конзорцијуму за развој ловства и ловног туризма у Индонезији, заменик и директор Института за шумарство у Београду, као и продекан и декан Шумарског факултета Универзитета у Београду. Умро је 2003. године.

др Ђорђо Лазич, ванредни професор

Рођен је 1937. год. у Новим Лужанима, општина Дервента, Република Српска. Геодетску техничку школу и Вишу геодетску школу завршио је у Београду 1958. године, односно 1963. године. На Геодетском одсеку Грађевинског факултета у Београду је дипломирао, магистрирао и 1985. године одбранио докторску дисертацију. Каријеру је започео на копју Рудовци, а наставио у Републичкој геодетској управи у Београду. Од 1966. год. био је професор у Геодетској техничкој школи, а њен директор од 1975. године. Предавао је на Вишој геодетској школи и на Вишој школи грађевинске струке, а радио је и као асистент на Грађевинском факултету у Београду. На Шумарском факултету Универзитета у Београду за асистента на Геодезији изабран је 1982. године, за доцента 1985. године, а у звање ванредног професора 1998. године. Усавршавао се на Високој школи у Зволени. Истраживао је утицаје корелације при обради мерених величина у геодезији. Написао је књигу Геодезија и учествовао у више научноистраживачких пројеката. Пензионисао се 2002. године.

др Станиша Банковић, редовни професор

Рођен је 1945. год. у Ваљеву, а Шумарски факултет је уписао 1963. године. Дипломирао је 1968, магистрирао 1972, а докторирао 1981. год. на истом факултету. У звање асистента на предмету Дендрометрија изабран је 1973. године, за доцента 1981. године, у звање ванредног професора 1986. год. и у звање редовног професора 1991. године. Поред Дендрометрије, поље његовог научног интересовања су инвентура шума и планирање газдовања шумама. Аутор је великог броја научних и стручних радова. Методолошки и технолошки модернизовао је састојинску инвентуру шума и дефинисао концепт који се и

Катедра планирања газдовања шумама

данас примењује као стандардни у шумарству Србије. Учествовао је у креирању информационог система о шумама Србије, подсистема за планирање газдовања шумама. Са норвешким експертима и осталим колегама са Катедре креирао је и руководио првом националном инвентуром шума Србије. Аутор је великог броја запреминских таблица и тарифа за различите врсте дрвећа. Иницирао је и учествовао у оснивању Коморе инжењера шумарства Србије.

др Миливој Вучковић, редовни професор

Рођен је 1949. год. у Носковцима, Хрватска. Студије на Шумарском факултету у Београду завршио је 1973. године. За асистента приправника на предмету Наука о прирасту на Шумарском факултету у Београду изабран је 1976. године. Магистрирао је 1979. године, а докторирао 1989. године на истом факултету. За доцента на предмету Наука о прирасту биран је 1990. године, за ванредног професора 1995. године, а 2000. године изабран је у звање редовног професора. На Шумарском факултету Универзитета у Београду предавао је на свим нивоима студија. Посебно је важно држање наставе из предмета Технике научноистраживачког рада, на последипломским студијама. Такође, изводио је наставу и на шумарским факултетима у Бањалуци и Сарајеву. Објавио је преко 200 научних радова. Заједно са др Војиславом Стаменковићем је 1988. год. објавио уџбеник „Прираст и производност стабала и шумских састојина”, а 2016. год. са др Бранком Стајићем практикум „Раст и производност шума”. Био је шеф Катедре планирања газдовања шумама, продекан за научноистраживачки рад и председник Савета Шумарског факултета.

мр Мирко Лавадиновић, асистент

Рођен је у Београду 1950. године, где је завршио основну школу и гимназију. На Шумарском факултету Универзитета у Београду дипломирао је 1976. године. Као асистент приправник на предмету Ловство и заштита ловне фауне (тада је тај предмет био на Катедри планирања газдовања шумама) запослио се 1979. године. Магистрирао је 1982. године, а изабран је у звање асистента 1983. године. Објавио је четири научна и стручна рада, а био је ангажован на пројектима из области ловства у земљи и иностранству. Био је члан стручних комисија Ловачког савеза Србије и Ловачког савеза Југославије, водио је зимску ловачку школу у Плавни.

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Провео је два месеца у Индонезији на спровођењу пројекта са циљем унапређења ловне привреде у тој држави. Боравио је на стручном усавршавању на Универзитету у Брну у бившој Чехословачкој. Био је секретар Института за шумарство, делегат Института у Научно-наставном већу Универзитета, као и секретар Комисије за издавачку делатност Института. Као добровољац, погинуо је у борбама око села Ласлово у Хрватској 1991. године. Ловачко удружење студената и запослених на Факултету носи његово име. Њему у част, од 1992. године на Факултету се организује турнир у малом фудбалу.

др Милан Медаревић, редовни професор

Рођен је 1951. год. у Дрвару. Дипломирао је 1975. године, магистрирао 1983. године, а докторирао 1992. године на Шумарском факултету у Београду. Од 1976. до 1979. год. радио је у Институту за шумарство у Београду. На Шумарски факултет запошљава се 1979. године. За асистента на предмету Планирање газдовања шумама изабран је 1984. године, за доцента 1993. године, ванредног професора 1998. год. и за редовног професора 2003. године. Иницирао је увођење више нових предмета на свим нивоима студија. У периоду 1994–2016. год. био је гостујући професор на Шумарском факултету у Бањалуци. Области његовог истраживања су планирање газдовања шумама, типологија шума, просторно планирање и заштита животне средине. Аутор је преко 100 научних радова, универзитетског уџбеника, више поглавља у тематским зборницима и 20 монографија. Руководио је и учествовао у реализацији великог броја стручних и научних пројеката, просторних планова и студија. Био је шеф Катедре, продекан за наставу и декан Факултета у два мандата.

др Милорад Јанић, редовни професор

Рођен је 1958. год. у месту Рвати, општина Рашка, Србија. Дипломирао је 1982. године, а магистрирао 1990. год. на Геодетском одсеку Грађевинског факултета у Београду. На Геодетском факултету Универзитета за архитектуру, грађевину и геодезију у Софији завршио је докторске студије и одбранио докторску дисертацију 2002. године, коју је 2004. године нострификовао на Грађевинском факултету Универзитета у Београду. По завршетку Геодетске техничке школе радио је четири месеца у радној организацији „Партизански пут” у Београду на трасирању аутопута Београд-Ниш. За време студија радио је на месту спољњег сарадника у фирмама „Енергопројект” и „Хидропројект” на многим пројектима у земљи и

иностранству. После завршеног факултета, 1983. године, запослио се у фирми „Интерпројект“ као пројектант, где је радио 18 месеци. У звање асистента приправника на предмету Геодезија на Шумарском факултету у Београду изабран је 1984. године, у звање асистента 1990. године, у звање доцента на УНО Геодезија 2004. год. и реизабран 2009. године, за ванредног професора биран је 2014. године, а за редовног професора изабран је 2019. године. Иницирао је увођење предмета Основе ГИС-а и Инжењерска графика, које је потом и предавао. На Универзитету у Бањалуци, на Шумарском факултету, предавао је предмет Геодезија и картографија, а на Архитектонско-грађевинско-геодетском факултету предмет Геоинформатика 1. Био је члан 14 комисија за одбрану дипломских/завршних радова, две комисије за оцену и одбрану магистарских радова, девет комисија за оцену и одбрану мастер радова и седам комисија за оцену и одбрану докторских дисертација. Учествовао је и у седам комисија за изборе у звања. Аутор је једног универзитетског уџбеника, четири скрипте и коаутор једне националне монографије. До сада је објавио 96 библиографских јединица, од којих седам у часописима са SCI листе. Имао је више студијских боравака и посета научним институцијама у Русији и другим државама. Оснивач је Лабораторије за геодезију и ГИС на Шумарском факултету. Учествовао је у 11 домаћих и више међународних пројеката (FOPER, ЕРАЗМУС+, итд.), као и у више од 400 пројеката и студија у склопу сарадње са привредом. Аутор је 15 техничких и развојних решења (софтвера), чија је практична примена довела до подизања нивоа геодетске струке у Србији. Носилац је лиценце одговорног пројектанта Инжењерске коморе Србије, где је био и дугогодишњи члан комисије за полагање стручног испита (ментор и испитивач за више од 40 кандидата). Као члан развојне мреже фирме Аутодеск (Autodesk Developer Network - ADN), радио је на развоју софтвера AutoCAD и апликација у окружењу AutoCAD-а. У једном мандату, од стране Владе Републике Србије, био је постављен за члана Управног одбора националне агенције за картографију (фирме Геокарта). Добитник је Повеље СО Чукарица 1995. године, у знак признања за резултате у раду на унапређењу науке. За софтверска решења двојструки је добитник (2000. и 2001. год.) златне медаље са лентом на светском салону проналазака, истраживања и нових технологија ЕУРЕКА у Бриселу.

дипл. инж. Стево Секулић, асистент приправник

Рођен је у Вуковару 1961. године. На Шумарски факултет Универзитета у Београду уписао се школске 1981/82. године, а дипломирао 1986. године. После кратког периода рада у привреди (НП „Фрушка Гора“ и ШГ „Пријепоље“, ШУ „Нова Варош“), 1987. год. прелази на Шумарски факултет у Београду као сарадник, а 1989. год. изабран је за асистента приправник на предмету

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Планирање газдовања шумама. По истеку задњег изборног периода, споразумно раскида радни однос са Шумарским факултетом и прелази у Савезни завод за стандардизацију (1999. године), потом (2002. год.) у Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (Управа за шуме), а затим (2006. године) у SGS Београд д.о.о. (координатор сертификације шума и прераде дрвета). Ту ради до 2013. године, када прелази у ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“ (самостални референт за приватне шуме и заштитну животне средине, а потом руководиоца службе планирања газдовања шумама), где и сада ради.

мр Драгомир Грујовић, асистент

Рођен је 1961. год. у Куршумлији, где је завршио основну школу и гимназију. Грађевински факултет Универзитета у Београду, Одсек за геодезију уписао је 1981. године, где је и дипломирао 1987. године. На истом факултету 2005. год. одбранио је магистарски рад под називом „Ортофото технологија у функцији уређења руралног подручја“. После дипломирања био је демонстратор на Одсеку за геодезију Грађевинског факултета. Од 1988. год. радио је на Институту за шумарство и дрвну индустрију у Београду. Радни однос на Шумарском факултету Универзитета у Београду засновао је 1990. године, прво у звању асистента приправника на предмету Геодезија, а затим 1998. године, као стручни сарадник у настави. У звање асистента за ужу научну област Геодезија изабран је 2006. год. за извођење вежби на предмету Геодезија и ГИС. Од 2012. год. ангажован је као сарадник у високом образовању, а предмет научноистраживачког рада су: Геодезија, ГИС, Фотограмetriја и Даљинска детекција.

др Дамјан Пантић, редовни професор

Рођен је 1963. год. у Сремској Митровици. На Шумарски факултет Универзитета у Београду, Одсек за Шумарство, уписао се 1983. године. Дипломирао је 1987. године, магистрирао 1993. године, а докторирао 2003. године. Радни однос на Шумарском факултету у Београду, као асистент приправник на ужој научној области Планирање газдовања шумама, засновао је 1989. године. У звање асистента изабран је 1994. године, у звање доцента 2004. године, у звање ванредног професора 2010. године, а у звање редовног професора 2015. године. Научна и стручна делатност професора Пантића везана је за УНО Планирање газдовања шумама,

конкретно за научне дисциплине Дендрометрија, Инвентура шума (укључујући примену фотограметрије, даљинске детекције, креирање база података) и Моделовање у шумарству. Као предавач ангажован је на сва три нивоа студија. На основним студијама предаје Дендрометрију, на мастер студијама Методе и технике истраживања у планирању газдовања шумама, Инвентуру шума и Примену аерофотограметрије и даљинске детекције у инвентури шума, а на докторским студијама Методологију научноистраживачког рада, Инвентуру шума и Савремене технике у инвентури шума. Више година био је ангажован као гостујући професор на Шумарском факултету Универзитета у Бањалуци. У досадашњем периоду објавио је 159 библиографских јединица, укључујући основни уџбеник из Дендрометрије, помоћну уџбеничку литературу, девет монографија и 14 радова у часописима индексираним на SCI листи. Радови су цитирани у 478 публикацији, h-индекс 11, i-10 индекс 14 (извор Google Scholar, 20.06.2020. год.). Као руководица или члан тима учествовао је у реализацији 16 научноистраживачких пројеката у земљи и иностранству и у 28 пројеката и студија сарадње са привредом. Професор Пантић је, као ментор или члан комисије, учествовао у изради и одбрани 34 дипломска/завршна рада, шест магистарских радова, 35 мастер радова и девет докторских дисертација. Такође, био је члан 11 комисија за изборе кандидата у звања. Члан је Удружења шумарских инжењера и техничара Србије (УШИТС), више секција у оквиру IUFRO асоцијације, представник је Србије у ENFIN (Европска мрежа националних инвентура шума), FAO експерт за инвентуру шума и члан тима за хармонизацију националних инвентура шума земаља Европе (COST ACTION FP1001. WG1. SWG1 definition). Такође, члан је и уређивачког одбора часописа SEEFOR. Шеф је Катедре планирања газдовања шумама, руководилац докторских студија на Одсеку за шумарство и представник Шумарског факултета у Већу научних области биотехничких наука на Универзитету у Београду.

др Снежана Обрадовић, научни сарадник

Рођена је 1965. год. у Бајиној Башти. На Шумарском факултету у Београду, Одсеку за шумарство, дипломирала је 1990. године. Радни однос на Шумарском факултету у Београду, као стручни сарадник на Катедри планирања газдовања шумама, засновала је 1993. године. Магистрирала је 2008. године, докторирала 2015. године, а у звање научног сарадника за УНО Планирање газдовања шумама изабрана је 2016. године. Кључне области рада којима се бави су планирање газдовања шумама, заштита животне средине и одрживи развој. Од 2004. год. учествује у припреми и реализацији теренске наставе из предмета Планирање газдовања

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

шумама и Дендрометрије са студентима IV године Одсека за шумарство. Ангажована је као предавач на докторским студијама, на предмету Еколошке основе планирања газдовања шумама. У досадашњем научноистраживачком раду објавила је 49 радова, од којих је шест радова у часописима са SCI листе. Као истраживач учествовала је у осам међународних и 12 националних научних пројеката. Учествовала је и у реализацији 52 стручна пројекта, који представљају имплементацију научних сазнања из домена планирања газдовања шумама у планска документа различитог нивоа, од оперативног до стратешког. Секретар је Већа Одсека за шумарство. Члан је Удружења шумарских инжењера и техничара Србије (УШИТС) и Коморе инжењера шумарства Србије, а поседује и лиценцу за обављање стручних послова у газдовању шумама.

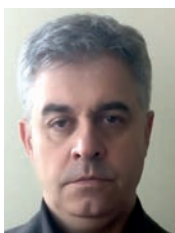
др Биљана Шљукић, доцент

Рођена је 1966. год. у Прибоју. Шумарски факултет у Београду, Одсек за шумарство, уписала је школске 1985/86. године, а дипломирала 1990. године. У оквиру пројекта запошљавања младих талената, 1993. год. засновала је радни однос на одређено време на Шумарском факултету (Катедра планирања газдовања шумама), и до 2003. год. радила је на бројним научним и пројектима сарадње са привредом. У звање асистента приправника изабрана је 2003. године, у звање асистента 2008. године, а након докторирања, у звање доцента изабрана је 2015. год. за УНО Планирање газдовања шумама. Тренутно је као наставник ангажована на сва три нивоа студија. На основним студијама ангажована је за предмете Планирање газдовања шумама и Планирање управљања заштићеним подручјима, на мастер студијама за предмете Планирање газдовања шумама, Просторна анализа у планирању газдовања шумама и Еколошке основе планирања газдовања шумама, а на докторским студијама за предмете Стратешко планирање у шумарству и Типологија шума. У досадашњем раду објавила је 40 библиографских јединица, које се баве широком проблематиком планирања у шумарству на различитим нивоима, од оперативног до стратешког. Тежиште досадашњих научних активности представља рад на стварању научних основа и разради савременог система планирања газдовања, система вредновања и рационалног коришћења потенцијала шума и шумских подручја у складу са потребом одрживог газдовања укупним потенцијалима шумских екосистема. Радови су цитирани у 78 публикација (извор ResearchGate, 06.01.2020. год.). Била је члан у 66 комисија за одбрану дипломских/завршних радова, осам комисија за одбрану мастер радова, једне комисије за одбрану магистарског рада и две комисије за одбрану докторских дисертација. Била је

ангажована на 10 домаћих и осам међународних научноистраживачких пројеката, а учествовала је и у реализацији 37 стручних планова, пројеката и планских студија. Руководилац је Центра за мониторинг, инвентуру и планирање газдовања шумама и мастер студија на модулу Планирање газдовања шумама, као и секретар Катедре планирање газдовања шумама Шумарског факултета у Београду. Члан је Удружења шумарских инжењера и техничара.

др Бранко Стајић, ванредни професор

Рођен је 1968. год. у Лозници. Дипломирао је на Шумарском факултету у Београду 1994. године. Од 1996. до 1998. године радио је као стручни сарадник на истом факултету, на предмету Планирање газдовања шумама. У звање асистента приправника на предмету Наука о прирасту изабран је 1998. године. Магистрирао је 2003. године, а докторирао 2011. год. на Шумарском факултету у Београду. Као ванредни професор, тренутно држи наставу на сва три нивоа студија на УНО Планирање газдовања шумама. На основним студијама ангажован је за предмете Раст и производност шума и Продукција и прираст биомасе брзорастућих шума и шумских плантажа. На мастер студијама држи предавања на предметима Основе моделовања раста шума и Продукциони програми у функцији оптимизације газдовања шумама, а на докторским студијама: Технике научноистраживачког рада, Динамика раста стабала и састојина и Биоиндикација виталности шума на основу карактеристика прираста стабала и састојина - дендрохронологија. Био је члан и ментор великог броја комисија за одбрану дипломских/завршних радова, магистарских и мастер радова. Тренутно је ментор на две докторске дисертације. Објавио је 110 библиографских публикација, од којих је осам радова у часописима са SCI листе (три из категорије M_{21}). Аутор је рукописа „Раст и производност шума - практикум“, монографије „Шуме, дрвенасте врсте и стабла изузетних димензија на подручју Националног парка „Ђердап“, извештаја „Енергетски засади брзорастућих врста дрвећа у Србији: продукција биомасе, легислатива, тржиште и утицаји на животну средину - потенцијали и ограничења“, урађеног за потребе UNDP итд. Провео је скоро две године на специјализацијама на различитим универзитетима у Европи. Учествовао је у реализацији 36 међународних и домаћих пројеката. Члан је више секција у оквиру IUFRO асоцијације, затим удружења Association for Tree Ring Research, као и уређивачког одбора часописа SEEFOR. Био је рецензент научних радова у многим интернационалним (Science of the Total Environment, Journal of Forestry Research, SEEFOR, Works - Faculty of Forestry Sarajevo, итд.) и домаћим (Гласник Шумарског факултета, Топола, Sustainable

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Forestry, итд.) часописима и рецензент уџбеника Прираст шума, објављеног на Шумарском факултету у Бањалуци. У октобру 2019. год. одржао је позивно предавање на Мендел универзитету, на Факултету за шумарство и дрвну технологију у Брну, Чешка Република, са темом „Forest growth & silviculture - connectedness, significance & experiences from Serbia”. У периоду 2012–2014. године био је управник Центра за наставно-научне објекте Шумарског факултета. Руководилац је Лабораторије за истраживање прираста и биомониторинг на Шумарском факултету у Београду. Тренутно је на позицији председника Савета Шумарског факултета и заменика шефа Катедре планирање газдовања шумама. Такође, члан је Надзорног одбора и председник Комисије за ревизију у Јавном предузећу „Србијашуме”.

др Ненад Петровић, доцент

Рођен је 1974. год. у Лозници, а Шумарски факултет у Београду уписао је 1993. године, где је дипломирао 1999. године. Постдипломске студије уписао је 2000. године на Факултету за шумарство и заштиту животне средине на Алберт Лудвиг универзитету у Фрајбургу (Немачка), које је завршио 2003. год. на Катедри за планирање и економику у шумарству. Докторске студије на Шумарском факултету у Београду уписао је 2006. године, а докторску дисертацију одбранио 2012. године. Током 2000. године, а делом и 2001. године, запослен је у компанији Rolf Stiffler на прикупљању података за националну инвентуру шума Савезне Републике Немачке и на састојинској инвентури у рејону Фроједенштат, покрајина Баден-Виртемберг. Од 2001. год. запослен је на Шумарском факултету у Београду, као асистент на Катедри планирања газдовања шумама. У звање доцента на УНО Планирање газдовања шумама изабран је 2012. год. и од тада држи наставу на сва три нивоа студија. На основним студијама предаје Планирање газдовања шумама и Планирање управљања заштићеним подручјима, на мастер студијама Планирање газдовања шумама и Просторна анализа у планирању газдовања шумама, а на докторским студијама поверена му је настава из предмета Стратешко планирање у шумарству. Као предавач по позиву 2010. год. држао је предавања у Сарајеву у оквиру Међународних мастер студија из области шумарске политике и економике, 2012. год. на Шумарском факултету у Санкт Петербургу, а од 2018. год. гостујући је предавач на Шумарском факултету у Бањалуци. Као члан комисије учествовао је у одбрани великог броја дипломских/завршних радова, 15 мастер радова, као и две докторске дисертације. Тренутно је ментор на једној докторској дисертацији. До сада је објавио 40 научних радова, од чега девет у часописима индексираним на SCI листи. Коаутор је две публикације:

Национална инвентура шума Србије и Приватни шумовласници на Западном Балкану - Спремни за стварање интересних удружења. Као сарадник или руководиолац учествовао је у реализацији великог броја домаћих и међународних пројеката. Значајнији пројекти су: Увођења ГИС-а у наставне планове на Шумарском факултету у Београду 2002. године, Прва национална инвентура шума Србије и Унапређење система планирања газдовања шумама у Србији 2003–2008. године, ФОПЕР међународни мастер програм на енглеском језику у земљама Југоисточне Европе 2008. године, четри COST ACTION (FP1207, FP1401, TN1301, FP1201) и Стратегија за ублажавање климатских промена са акционим планом за област шумарства. Од 2015. до 2018. год. радио је на увођењу иновативног система планирања газдовања шумама у односу на принцип природи блиском газдовању шумама. Од 2010. до 2020. год. учесник је на пројекту технолошког развоја Министарства просвете, науке и технолошког развоја Србије. Течно говори енглески и немачки језик.

др Драган Борота, асистент са докторатом

Рођен је 1978. год. у Глини, Република Хрватска. На Шумарском факултету Универзитета у Београду, Одсеку за шумарство, УНО Планирање газдовања шумама, дипломирао је 2003. године, мастер рад је одбранио 2011. године, а докторску дисертацију 2019. године. Након дипломирања, у периоду 2005–2009. године, као стручни сарадник и координатор, био је ангажован на пројектима Катедре планирања газдовања шумама. У питању су пројекти сарадње са привредом, као и значајни међународни пројекти (Национална инвентура шума Републике Србије и Програм развоја сектора шумарства Србије I и II). У периоду 2009–2012. год. био је запослен у агенцији „LUX-Development” на FODEMO пројекту као саветник и координатор за Националну инвентуру шума Црне Горе. За асистента на Шумарском факултету у Београду, на УНО Планирање газдовања шумама, изабран је 2012. године, а у звање асистента са докторатом 2019. године. Као асистент са докторатом ангажован је на извођењу вежби на два нивоа студија. На основним студијама на предмету Дендрометрија, а на мастер студијама на предметима Инвентура шума и Примена аерофотограметрије и даљинске детекције у инвентури шума. На стручном усавршавању на Albert Ludwig универзитету у Фрајбургу (Немачка) из области даљинске детекције и њене примене у шумарству боравио је 2011. године. У досадашњем периоду објавио је 33 библиографске јединице, од чега седам радова у часописима са SCI листе. Радови су цитирани у 93 публикације, h-индекс 6, i-10 индекс 3 (извор Google Scholar, 28.02.2020. год.). Био је члан 16 комисија за одбрану дипломских/завршних

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

радова. Учествовао је у реализацији 15 домаћих и међународних пројеката. Члан је Удружења шумарских инжењера и техничара Србије (УШИТС) и учествује у раду Европске мреже националних инвентура шума (ENFIN)

мастер инж. Марко Казимировић, асистент

Рођен је 1990. год. у Зворнику. На Шумарски факултет Универзитета у Београду, Одсек за шумарство, уписао се 2009. године. Дипломирао је 2013. године као студент генерације Одсека за шумарство. Исте године уписао је мастер студије, које је завршио крајем 2014. године, а потом уписује докторске студије на подмодулу Планирање газдовања шумама. Упоредо са мастер студијама завршио је и приправнички стаж као референт за планирање у шумском газдинству „Борања” из Лознице. Радни однос на Шумарском факултету у Београду засновао је 2015. године, као асистент на УНО Планирања газдовања шумама, на предмету Раст и производност шума. У оквиру основних студија ангажован је на извођењу вежби на предмету Раст и производност шума. Поред тога, акредитовани је сарадник на изборном предмету Продукција и прираст биомасе брзорастућих шума и шумских плантажа. У досадашњем раду објавио је 13 библиографских јединица, које се баве дендрохронолошким и дендроклиматолошким истраживањима, односно појавом раста шумских стабала и састојина. У часописима са SCI листе публикувао је два рада. Учествовао је у раду једне COST акције и у реализацији више од 10 домаћих и међународних пројеката. Члан је Асоцијације истраживача прстенова прираста (енг. association for tree-ring research - ATR), део је европске мреже истраживача прираста букве (енг. The European beech tree-ring network) и мреже истраживача индивидуалне реакције стабала на промену услова за раст (енг. individual growth reaction - IGR).

СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ

Рад Катедре и успеси које је постигла на пољу шумарске науке и струке био би незамислив без помоћи сарадника који су били њени чланови: Владе Матића, Богосава Мијајловића, Драгана Легерског, Зорана Сушића, Божицара Рајковића, Владимира Урошевића, Бранка Мишића, Боривоја Перишића и Александра Влајнића.

Данас, својим преданим радом и залагањем, значајну подршку и помоћ професорима Катедре у научном и стручном раду пружају сарадници: мр Драгомир Грујовић, маст. инж. Живан Јањатовић, дипл. инж. Биљана Пешић и Јасмина Вучетић.

Катедра планирања газдовања шумама

Шефови Катедре у досадашњем периоду били су:

- проф. др Драгомир Милојковић;
- проф. др Живојин Милин;
- проф. др Војислав Стаменковић;
- проф. др Душан Јовић;
- проф. др Милан Шашић;
- проф. др Станиша Банковић;
- проф. др Милан Медаревић;
- проф. др Миливој Вучковић;
- проф. др Дамјан Пантић.

Декани Шумарског факултета у Београду били су:

- академик, проф. др Жарко Милетић (1953–1955. год.);
- проф. др Данило Тодоровић (1955–1956. год.);
- проф. др Драгољуб Мирковић (1958–1959. год.);
- проф. др Драгомир Милојковић (1963–1966. год.);
- проф. др Душан Јовић (1989–2000. год.);
- проф. др Милан Медаревић (2010–2015. год.).

Обука теренских тимова за прву
Националну инвентуру шума Србије

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Будућност српског
шумарства

Практична демонстрација
резултата пројекта

ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ

Катедра економике шумарства и дрвне индустрије (основана 1956. год.), прва је катедра која је организовала наставу из економско-организационих дисциплина на Шумарском и Дрвно-индустријском одсеку Шумарског факултета, док је прва самостална катедра за ове предмете, на Шумарском одсеку, била Катедра економике шумарства, основана 1960. године. У оквиру Шумарског факултета у Београду, катедра надлежна за економско-организационе предмете има јако дугу и развијену традицију. У складу са одредбама Статута Шумарског факултета били су установљени различити облици организовања, од заједничких, па све до самосталних организационих јединица* (табела 21).

Уредбом Пољопривредно-шумарског факултета из 1932. год. формиран је Завод за шумарску политику, управу шумама са књиговодством и статистиком, и трговину шумским производима, као почетни облик организовања наставе из економско-организационих предмета на Шумарском одсеку пре Другог светског рата.

После Другог светског рата и формирања самосталног Шумарског факултета, постојале су различите форме катедара надлежних за организовање наставе из економско-организационих дисциплина, пре свега у погледу повезаности са другим организационим јединицама и структуре наставних предмета.

Катедра економике шумарства и дрвне индустрије, установљена је Статутом Шумарског факултета из 1956. год. и била је надлежна за наставне предмете на Шумарском и Дрвно-индустријском одсеку. Статутом Шумарског факултета из 1960. године на Шумарском одсеку формирана је самостална Катедра економике шумарства. Наставни предмети са Дрвно-индустријског одсека су постали део нове Катедре економике дрвне индустрије, али је прикључен један предмет са Одсека за ерозију и бујице.

Статутом ООУР Института за шумарство из 1978. године дошло је до промене назива катедре у Катедра друштвено-економских предмета. Структура наставних предмета се односила, пре свега, на област шумарства, што је био и преовлађујући тренд у наредном периоду.

* Током времена, издвојила су се два основна организациона облика: Завод (као иницијални облик) и Катедра (као преовлађујућа организациона форма).

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 21. Историјски развој Катедре и наставних предмета (1921–2019. год.)

Година	Организациона јединица	Наставни предмети
1921.	Шумарски одсек Пољо-привредног факултета	• Народна економија и финансије • Историја шумарства • Шумарска политика • Шумарско право и законодавство • Управа шума и шумарско рачуноводство
1932.	Завод за шумарску политику, управу шумама са књиговодством и статистиком и трговину шумским производима	• Народна економија са финансијама • Основи општег законодавства • Шумска привредна политика са законодавством и статистиком • Управа шума са књиговодством • Трговина шумским производима
1949.	Катедра уређења шума и планирања	• Политичка економија • Организација и планирање шумских газдинстава • Организација и планирање шумско-индустријских предузећа
1956.	Катедра економике шумарства и дрвне индустрије	• Књиговодство, евиденција и индустријска статистика • Основи права и законодавства • Заштита рада • Економика шумарства • Економика дрвне индустрије • Организација и пословање у шумарству • Организација производње у предузећима за прераду дрвета • Трговина дрветом
1960.	Катедра економике шумарства	• Економија • Економика шумарства • Организација и пословање у шумарству • Организација и економика привреде у еродираним областима • Трговина дрветом
1961.	Катедра економике шумарства	• Економија • Основи права и привредно законодавство • Наука о раду • Економика шумарства I и II • Организација управе и пословања у шумарству • Организација производње у еродираним подручјима • Трговина дрветом са шумско-привредном географијом

**Катедра биоекономије, политике и организације
управљања у шумарству и заштити природе**

Табела 21. Историјски развој Катедре и наставних предмета (1921–2019. год.)

Година	Организациона јединица	Наставни предмети
1966.	Катедра економике шумарства	• Економија • Основе науке о друштву • Наука о раду • Економика шумарства • Организација управе и пословања у шумарству • Организација и економика производње у еродираним подручјима • Трговина дрветом са шумско-привредном географијом
1973.		• Политичка економија • Основи марксизма са социологијом • Економика шумарства • Економика уређења сливова • Организација управе и пословање у шумарству • Трговина дрветом са ШПГ
1978.	Катедра друштвено-економских предмета	• Политичка економија • Основи марксизма, теорија и пракса самоуправљања
1983.	Катедра економике и организације шумарства	• Економика шумарства • Организација и пословање у шумарству • Трговина дрветом са ШПГ
1988.	Катедра планирања и организације газдовања шумама	• Економика шумарства • Организација и пословање у шумарству • Трговина дрветом са ШПГ
1998.		• Економика шумарства • Организација и пословање у шумарству • Трговина дрветом са ШПГ
2002.	Катедра економике и организације шумарства	• Основи економије и социологије • Економика шумарства • Организација и пословање у шумарству • Трговина дрветом и ШПГ
2006.		 • Основи економије и социологије • Економика предузећа • Економика шумарства • Шумарска политика и законодавство • Организација и пословање у шумарству • Предузетништво у шумарству • Трговина дрветом са ШПГ • Маркетинг шумарских производа

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Табела 21. Историјски развој Катедре и наставних предмета (1921–2019. год.)

Година	Организациона јединица	Наставни предмети
2019.	Катедра биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе 	• Основи економије • Социологија • Економика шумарства • Шумарска политика и законодавство • Организација и пословање у шумарству • Предузетништво и мала и средња предузећа у шумарству • Трговина шумским производима • Економска географија шумских ресурса • Маркетинг шумских производа

Назив Катедре је измењен у Катедра економике и организације шумарства (1983. год.) и, као такав, егзистирао је током два периода (1983–1988. и 2002–2019. год.). Овај назив Катедре је био заступљен у периоду од 22 године, док је претходни (Катедра економике шумарства) постојао 18 година (1960–1978. године), мада је, са одређеним изменама и допунама назива, био заступљен и раније (1956–1960. год.), као и после наведеног периода (1978–1983. год.).

Статутом Шумарског факултета из 1988. године дошло је до интегрисања са Катедром планирања газдовања шумама и стварања заједничке Катедре планирања и организације газдовања шумама. Слична организациона форма постојала је и у периоду после оснивања самосталног Шумарског факултета (1949–1956. год.), када су основне економско-организационе дисциплине биле на тадашњој Катедри уређења шума и планирања.

У складу са савременим стручним и научним захтевима, назив Катедре је инован (2019. год.) у Катедра биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе (BEPOS), као и називи и структура наставних предмета за наредни акредитациони циклус (табела 22). У оквиру Катедре, од 2014. године, постоји Центар за економику, трговину и маркетинг у шумарству (СЕТМ). Ужа научна област (УНО) има назив Шумарска политика, економика и организација шумарства и трговина шумским производима.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Од оснивања Факултета у свим наставним плановима и програмима на Одсеку за шумарство били су заступљени одговарајући економско-организациони и друштвено-економски предмети (табеле 1 и 2). Са развојем самосталних

**Катедра биекономије, политике и организације
управљања у шумарству и заштити природе**

организационих јединица и сопствених кадрова, дошло је и до значајног развоја наставних дисциплина, које су се у највећој мери базирале на три основна предмета: 1. Трговина шумским производима, 2. Организација и пословање у шумарству и 3. Економика шумарства.

Трговина шумским производима постоји од 1932. год. и формирања завода на Шумарском одсеку, па све до данас. У претходном периоду били су заступљени следећи називи овог предмета: Трговина шумским производима (1932–1941. и 2008–2019. год.), Трговина дрветом (1956–1960. год.), као и Трговина дрветом са шумско-привредном географијом (1961–1998. и 2006–2008. год.),

Табела 22. Предмети на основним академским студијама по Болоњском програму

Година	Назив катедре	Наставни предмети
2006.	Катедра економике и организације шумарства	• Основи економије и социологије • Економика шумарства • Организација и пословање у шумарству • Трговина дрветом са ШПГ
2008.		• Основи економије • Социологија • Економика шумарства • Шумарска политика и законодавство • Организација и пословање у шумарству • Трговина шумским производима • Шумско-привредна географија
2014.		• Основи економије • Социологија • Економика шумарства • Шумарска политика и законодавство • Организација и пословање у шумарству • Предузетништво и мала и средња предузећа у шумарству • Трговина шумским производима • Економска географија шумских ресурса • Маркетинг шумских производа
2019.	Катедра биекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе	• Основи економије у шумарству • Социологија и животна средина • Економика шумарства • Шумарска политика и законодавство • Организација и пословање у шумарству • Предузетништво и менаџмент у шумарству • Менаџмент природних ресурса • Трговина и маркетинг шумских производа • Биекономија и комерцијалне врсте дрвећа
2021.		• Основи економије у шумарству • Социологија и животна средина • Економика шумарства • Шумарска политика и законодавство • Организација и пословање у шумарству • Предузетништво и менаџмент у шумарству • Менаџмент природних ресурса • Трговина и маркетинг шумских производа • Биекономија и комерцијалне врсте дрвећа

односно, Трговина дрветом и шумско-привредна географија (1998–2006. год.). Шумско-привредна географија је издвојена из јединственог предмета и постала изборни предмет од 2008. године. Од 2014. год. назив је промењен у Економска географија шумских ресурса, када је уведен и нови изборни предмет Маркетинг шумских производа. Према новој акредитацији, назив предмета је обједињен у Трговина и маркетинг шумских производа, а уводи се нови изборни предмет Биоекономија и комерцијалне врсте дрвећа.

Настава из Организације и пословања у шумарству била је организована и пре Другог светског рата на Шумарском одсеку Пољопривредног факултета, кроз предмете Управа шума и шумарско рачуноводство (1921–1932. год.) и Управа шума са књиговодством (1932–1941. год.). После Другог светског рата на Катедри уређења шума и планирања настава је извођена у оквиру предмета Организација и планирање шумских газдинстава и Организација и планирање шумско-индустријских предузећа (1949–1956. год.). У периоду организовања заједничке наставе са другим одсецима, постојали су предмети Организација производње у предузећима за прераду дрвета (1956–1960. год.) и Организација и економика производње у еродираним подручјима (1960–1973. год.). Наставни предмет Организација и пословање у шумарству постоји од 1956. године до данас, с тим да је назив предмета био, у одређеном периоду, промењен у Организација управе и пословање у шумарству (1961–1978. год.). Овој групи предмета је од 2014. године прикључен и нови изборни предмет, Предузетништво и мала и средња предузећа у шумарству. Према новој акредитацији, назив предмета је Предузетништво и менаџмент у шумарству, а уводи се и нови изборни предмет, Менаџмент природних ресурса.

Када је у питању Економика шумарства, наставни предмет под овим називом уведен је са формирањем Катедре 1956. године и, као такав, био је заступљен у свим наставним програмима до данас, а у одређеном периоду и као два предмета, Економика шумарства I и II (1961–1966. год.). У оквиру организовања заједничке наставе са другим одсецима, на Катедри су постојали и предмети Економика дрвне индустрије (1956–1960. год.) и Економика уређења сливова (1973–1978. год.).

Поред основних економско-организационих дисциплина, значајну улогу у развоју Катедре имали су и неки други стручни предмети*.

* Треба напоменути и да постоји извесна разлика у структури или називима појединих предмета на Катедри, дефинисаних одређеним статутарним решењима (нпр. 1960. или 2006. год.), у односу на наставне или студијске програме који су усвајани у том периоду.

Шумарска политика и законодавство постојали су на Шумарском одсеку Пољопривредног факултета у периоду пре Другог светског рата, предмети Шумарска политика и Шумарско право и законодавство (1921–1932. год.), а потом и заједнички предмет Шумска привредна политика са законодавством и статистиком (1932–1941. год.). Шумарска политика и законодавство је уведена као изборни предмет на Катедри 2008. године.

Историја шумарства постојала је као стручни предмет на Шумарском одсеку Пољопривредног факултета у периоду 1921–1932. године.

Група друштвено-економских предмета је, углавном, била на заједничкој катедри са економско-организационим предметима, осим у периоду када су били организовани на нивоу Факултета, у оквиру заједничке катедре или кабинета општих предмета*. Међу овим наставним предметима издвајају се: Основи економије, Социологија и Основи права и законодавства.

Основи економије постоје још од самог оснивања Пољопривредног факултета, јер је све до Другог светског рата, постојао предмет Народна економија и финансије (1921–1941. год.). После Другог светског рата, назив предмета се мењао више пута: Политичка економија (1949–1960. и 1973–1983. год.), Економија (1960–1973. год.) и Основи економије и социологије (2002–2008. год.). Изборни предмет Основи економије уведен је 2008. године, а према новој акредитацији назив предмета је Основи економије у шумарству.

Када је у питању Социологија, назив и структура овог предмета су често мењани. Од почетног назива Основе науке о друштву (1966–1973. год.), преко Основи марксизма са социологијом (1973–1978. год.), па све до Основи марксизма, теорија и пракса самоуправљања (1978–1988. год.). Изборни предмет Социологија уведен је 2008. године, а према новој акредитацији (по којој ће се настава изводити од 2021. год.) је то Социологија и животна средина.

Основи права и законодавства постојали су и пре Другог светског рата на Пољопривредно-шумарском факултету, у оквиру предмета Основи општег законодавства (1932–1941. год.). Поново је успостављен на Шумарском факултету са формирањем Катедре, као предмет Основи права и законодавства (1956–1960. год.), односно Основи права и привредно законодавство (1961–1966. год.).

Осим наведених предмета, на Катедри су у одређеним периодима постојали и предмети: Књиговодство, евиденција и индустријска статистика (1956–1960. године), Заштита рада (1956–1960. год.) и Наука о раду (1961–1973. год.).

* У периоду постојања Катедре планирања и организације газдовања шумама (1988–2002. год.) друштвено-економски предмети су били организовани у оквиру заједничке Катедре општих предмета на нивоу Факултета (Политичка економија, 1988. године, Социологија и самоуправљање и Социологија, 1990. год.) или Кабинета општих предмета (Социологија, 1998. год.).

Поред основних студија, настава на Катедри била је организована и у оквиру: магистарских (1962–2006. год.), мастер академских (од 2006 год.) и докторских студија (од 2007. год.).

НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ

Уџбеничка и пратећа литература за наставне предмете на Катедри је приказана хронолошки и обухвата следеће наслове:

1. Мариновић М. (1934): *Шумско-привредна географија*, Државна штампарија Краљевине Југославије, Београд (612);
2. Мариновић М. (1939): *Основи науке о управи шума*, I књига - Организација управе, издање аутора, Београд (401);
3. Симеуновић Д. (1950): *Организација и планирање шумског газдинства*, I део - Организација управљања шумама, Научна књига, Београд (179);
4. Орешчанин Д. (1968): *Географија шумске привреде*, књига 1, Завод за издавање уџбеника СР Србије, Београд (278);
5. Орешчанин Д. (1971): *Географија шумске привреде*, књига 2, Завод за издавање уџбеника СР Србије, Београд (512);
6. Симеуновић Д. (1972): *Организација и пословање у шумарству*, књига I: *Основи науке о раду*, Београдски издавачко-графички завод, Београд (222);
7. Орешчанин Д. (1978): *Трговина дрветом*, Савремена администрација, Београд (479);
8. Шашић М. (1992): *Организација и пословање у шумарству*, Шумарски факултет Универзитета у Београду, Београд (276);
9. Марковић Ж., Ракочевић В. (1994): *Социологија*, Научна књига, Београд (357);
10. Ранковић Н. (1996): *Економика шумарства*, Шумарски факултет Универзитета у Београду, Београд (361);
11. Oesten G., Roeder A. (2001): *Менаџмент шумских газдинстава у средњој Европи*, електронски извор, Institut für Forstökonomie der Universität Freiburg, Freiburg (364);
12. Schmithüsen F., Kaiser B., Schmidhauser A., Mellinghoff S., Kammerhofer A.W. (2006): *Предузетништво у шумарству и дрвној индустрији - основе менаџмента и пословања*, Центар за издавачку делатност Економског факултета у Београду, Београд (529);

13. Ранковић Н., Кеча Љ. (2007): *Шумарска политика Србије*, Шумарски факултет Универзитета у Београду, Београд (480);
14. Нонић Д. (2010): *Организација и пословање у шумарству*, практикум, електронски извор, Шумарски факултет Универзитета у Београду, Београд (111);
15. Ранковић Н., Кеча Љ. (2011): *Трговина и маркетинг шумских производа*, Шумарски факултет Универзитета у Београду, Београд (564);
16. Ранковић Н., Нонић Д., Недељковић Ј., Маринковић М., Главоњић П. (2012): *Мала и средња предузећа у Тимочком шумском подручју - систем мера подршке и модел организовања*, Шумарски факултет Универзитета у Београду, Београд (270);
17. Кеча Љ. (2014): *Економика шумарства*, практикум са изводима из теорије и решеним задацима, Шумарски факултет Универзитета у Београду, Београд (142);
18. Нонић Д. (2015): *Организација и пословање у шумарству*, електронски извор, Шумарски факултет Универзитета у Београду, Београд (398);
19. Кеча Љ., Кеча Н., Марчета М. (2015): *Недрвни шумски производи, социо-економски и еколошки аспекти*, Шумарски факултет Универзитета у Београду, Београд (270).

НАСТАВНО ОСОБЉЕ

У периоду од оснивања Шумарског одсека наставно особље на Катедри организационих и друштвено-економских предмета у шумарству чинили су:

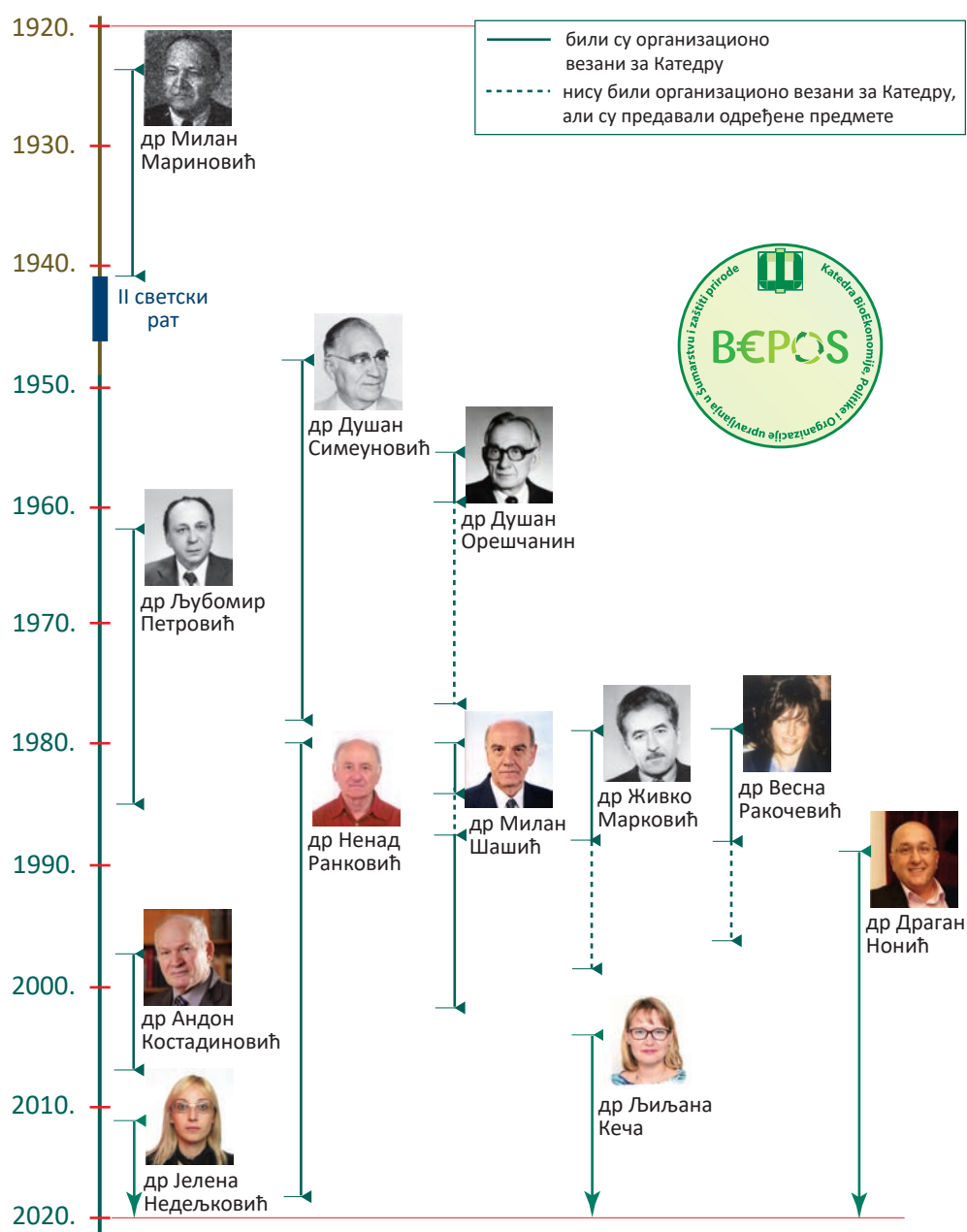
1. проф. др Милан Мариновић (1924–1941. год.), на предметима Управа шума, Шумарска политика и Трговина шумским производима;
2. проф. др Душан Симеуновић (1947–1978. год.), на предметима Организација и планирање шумских газдинстава и Организација и пословање у шумарству;
3. проф. др Душан Орешчанин (1950–1978. год.), на предметима Трговина дрветом и Трговина дрветом са шумско-привредном географијом;
4. проф. др Љубомир Петровић (1962–1985. год.), на предмету Економика шумарства;
5. проф. др Живко Марковић (1979–1998. год.), на предметима Основи марксизма, теорија и пракса самоуправљања, Политичка економија и Социологија;
6. проф. др Милан Шашић (1980–1984. и 1986–2002. год.), на предметима Организација и пословање у шумарству и Трговина дрветом са шумско-привредном географијом;

7. проф. др Андон Костадиновић (1997–2007. год.), на предметима Социологија и Основи економије и социологије;
8. проф. др Ненад Ранковић (1980–2018. год.), на предметима Економика шумарства, Шумарска политика и законодавство и Трговина дрветом и шумско-привредна географија, а у кратком периоду била му је поверена настава из предмета Организација и пословање у шумарству (2002–2005. год.);
9. проф. др Весна Ракочевић (1979–1996. год.), на предметима Основи марксизма, теорија и пракса самоуправљања, Политичка економија и Социологија;
10. проф. др Драган Нонић (1989. год. до данас), на предметима Организација и пословање у шумарству и Предузетништво и МСП у шумарству;
11. проф. др Љиљана Кеча (2004. год. до данас), на предметима Економика шумарства, Шумарска политика и законодавство и Трговина шумским производима;
12. доц. др Јелена Недељковић (2011. год. до данас), на предметима Организација и пословање у шумарству и Предузетништво и МСП у шумарству.

Осим наставног особља које је било у сталном радном односу на катедри, у одређеним периодима били су ангажовани и следећи наставници:

- др Јово Зубовић, редовни професор, предавао је Шумско-привредну политику и процену шума (до 1941. год.), као и Економику шумарства (1946–1957. год.);
- др Бранислав Шикић, хонорарни ванредни професор, поверена му је настава из предмета Економика шумарства (1958–1963. год.);
- др Миодраг Ковачевић, ванр. професор, са Одсека за пејзажну архитектуру, у периоду по одласку у пензију др Љубомира Петровића поверена му је настава из предмета Економика шумарства (1986–1990. год.);
- др Стеван Стефановић, ванр. професор са Одсека за прераду дрвета, поверена му је настава из предмета Трговина дрветом по одласку у пензију др Душана Орешчанина (1977–1986. год.);
- др Авдо Реџић, ред. професор са Одсека за прераду дрвета, поверена му је настава из предмета Трговина дрветом (у краћем периоду, до повратка др Милана Шашића на Шумарски факултет);
- др Душан Дохчевић, ред. професор Правног факултета, изводио је наставу из предмета Социологија и Политичка економија, пре доласка др Живка Марковића на Шумарски факултет;
- др Сретен Јелић, ванредни професор Пољопривредног факултета, поверена му је настава из предмета Основи економије и Социологија, по одласку у пензију проф. др Андона Костадиновића (2008–2020. год.).

Катедра биекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе

Наставници на Катедри и њихови периоди ангажовања
у првих 100 година Одсека за шумарство

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

др Милан Мариновић, редовни професор

Рођен је 1887. год. у Трнави, код Ђакова. Дипломирао је шумарство 1910. године у Банској Штиавници (Словачка). Од 1924. године је радио у Министарству шума и рудника у Београду и биран је за хонорарног наставника на Шумарском одсеку Пољопривредно-шумарског факултета у Земуну. Докторирао је 1926. год. у Брну. Од 1928. год. је ванредни професор на предметима Шумарска политика, Управа шума и Трговина дрветом. У звање редовног професора је изабран 1946.

године на Економском факултету у Загребу, на предмету Економика шумарства. Аутор је капиталних дела из периода пре Другог светског рата: Шумско-привредна географија (1934. год.), Основи науке о управи шумама, књига I - Организација управе (1939. год.) и Економика шумарства (1949. год.). Код Лиге народа у Женеви сарађивао је на проблемима међународне трговине дрветом. Одликован је Орденом Св. Саве 3. и 4. реда и Merite Agricole (officiers). Умро је 1951. године.

др Душан Симеуновић, редовни професор

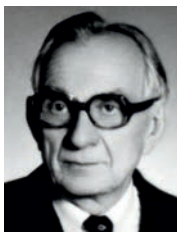
Рођен је 1910. год. у Крагујевцу. Дипломирао је на Пољопривредно-шумарском факултету у Београду 1934. год. и Правном факултету у Београду 1940. године. Докторирао је 1954. године на Шумарском факултету у Београду. Од 1947. године ангажован је на Пољопривредно-шумарском факултету у Земуну као предавач на предмету Управа шума са рачуноводством. У звање доцента је изабран 1950. год. на предмету Организација и планирање шумских газдинстава. У звање ванредног

професора изабран је на предмету Организација и пословање у шумарству 1955. год. и у звање редовног професора 1960. године. Радио је у Министарству шумарства на функцијама из области управе шума и економике шумарства, а био је ангажован и у многим стручним органима и комисијама Пољопривредно-шумарске коморе, Музеја шумарства и ловства, Шумарског друштва и Савеза инжењера и техничара. Био је посебно активан у уређивачкој и издавачкој делатности бројних научних и стручних часописа и публикација. Као стипендиста УНЕСКО-а, био је на студијском боравку у Француској, Швајцарској и Италији. Пензионисао се 1978. године, а умро је 1991. године.

др Душан Орешчанин, редовни професор

Рођен је 1920. год. у Блатуши, у Хрватској. Дипломирао је на Пољопривредно-шумарском факултету у Загребу 1933. године. До преласка на Шумарски

**Катедра биоекономије, политике и организације
управљања у шумарству и заштити природе**

факултет био је начелник Бироа за унапређење производње у Министарству шумарства и помоћник генералног директора у Генералној дирекцији дрвне индустрије, као и генерални директор предузећа „Рудник” у Београду. У периоду 1950–1957. год. био је предавач на предмету Искоришћавање шума. Докторску дисертацију је одбранио на Шумарском факултету у Београду 1957. године, где је исте године изабран за ванредног професора, а 1962. год. и за редовног професора, на предмету Трговина дрветом, који је предавао на два одсека (Шумарство и Дрвна индустрија). Објавио је велики број стручних и научних радова и седам књига. Као сарадник и експерт FAO учествовао је у бројним студијама и пројектима у земљама у развоју, а био је и 37 год. делегат у Комитету за дрво Европске комисије УН у Женеви. Пензионисао се 1977. године, а умро је 2007. године.

др Љубомир Петровић, редовни професор

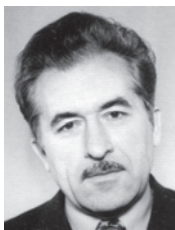

Рођен је 1920. год. у Добрњу, код Петровца на Млави. Дипломирао је на Шумарском факултету у Београду 1949. године, где је одбранио докторску дисертацију 1956. године. Радни однос на Шумарском факултету Универзитета у Београду је засновао одмах после дипломирања на предмету Шумска транспортна средства, где је 1950. год. биран у звање асистента, а 1957. год. и у звање доцента. На предмету Економика шумарства изабран је у звање доцента 1962. године, за ванредног професора 1967. год. и редовног професора 1973. године. За време Другог светског рата био је у логору у Норвешкој. Био је носилац Партизанске споменице 1941. год. и потпредседник Југословенско-норвешког друштва пријатељства. Такође, био је генерални секретар СИТ Југославије, члан Извршног одбора Скупштине Универзитета и Скупштине Републичке заједнице образовања и врло активан у уређивачкој и издавачкој делатности стручних часописа и публикација. Боравио је на студијском усавршавању у Италији, бившој Чехословачкој, бившем СССР-у и Норвешкој. Пензионисао се 1985. године. Умро је 2000. године.

др Живко Марковић, редовни професор

Рођен је 1933. год. у Рађевом селу, код Ваљева. Дипломирао је на Филозофском факултету у Београду 1957. године. На Факултету политичких наука у Београду је одбранио магистарски рад 1964. год. и докторску дисертацију 1968. године. Радни однос на Шумарском факултету је засновао 1979. год. у звању ванредног професора на предмету Основи марксизма, теорија и пракса

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

самоуправљања. У звање редовног професора је изабран 1985. године на предметима Политичка економија и Социологија. Аутор је многобројних књига и научних радова, међу којима се у периоду рада на Шумарском факултету посебно издвајају: Демократски централизам (1979. год.), Социјалистичка репродукција (1986. год.), Путеви и странпутице самоуправљања (1990. год.), (Не)својина (1997. год.) и Савремено друштво и његове перспективе (1997. год.). Био је оснивач и председник Савеза научних стваралаца, а активан је у изучавању и промовисању задругарства у Србији. Пензионисао се 1998. године.

др Милан Шашић, редовни професор

Рођен је 1937. год. у Бјелају код Босанског Петровца. Завршио је Шумарски факултет у Београду 1960. године, где је одбранио магистарски рад 1975. год. и докторску дисертацију 1979. године. Радни однос на Шумарском факултету је засновао 1980. године, када је изабран у звање доцента. У звање ванредног професора је изабран 1985. године, а за редовног професора 1993. године. Држао је наставу на предметима Организација и пословање у шумарству и Трговина дрветом са шумско-привредном географијом. Био је директор представништва СОУР „Шипад” у Београду и Будимпешти, као и помоћник Савезног секретара за пољопривреду, област шумарства (1989–1992. год.). Пензионисао се 2002. године, а умро је 2005. године.

др Андон Костадиновић, редовни професор

Рођен је 1942. год. у Доњем Комрену код Ниша. Студирао је француски језик и књижевност на Филолошком факултету у Београду, а дипломирао на Филозофском факултету, група за социологију. На Факултету политичких наука у Београду магистрирао је на групи за социологију рада у класи проф. др Данила Ж. Марковића. Докторат наука је стекао на истом факултету из области социологије рада, образовања и техничког прогреса. На Техничком факултету у Бору, Универзитета у Београду, биран је за доцента 1986. године, за ванредног професора 1995. год. и редовног професора 1997. године. Затим, предавао је Социологију на Шумарском факултету у Београду (1997–2007. год.). Добитник је више престижних награда у области друштвених наука. Објавио је радове из различитих подручја социологије, а посебно социологије рада, образовања и техничког прогреса,

**Катедра биоекономије, политике и организације
управљања у шумарству и заштити природе**

екологије и безбедности. Аутор је или коаутор више публикација, међу којима се издвајају: Социјална екологија (1999. год.) и Општа социологија (2004. год.). И после пензионисања (2007. год.) и даље је активан на Високој школи струковних студија за менаџмент у саобраћају.

др Ненад Ранковић, редовни професор

Рођен је 1950. год. у Београду. Завршио је Шумарски факултет у Београду 1976. године, где је 1983. год. одбранио магистарски рад под називом „Економетријска анализа тржишта важнијих дрвних сортимената у СР Србији” и 1990. год. докторску дисертацију „Истраживање фактора понуде најзначајнијих дрвних сортимената у СР Србији”. Од 1979. год. радио је у РО „Зеленило-Београд”, а од 1980. год. прелази на Шумарски факултет Универзитета у Београду, ООУР Институт за шумарство, као асистент приправник на предмету Економика шумарства. У звање асистента је изабран 1984. године, доцента 1991. године, ванредног професора 1997. год. и редовног професора 2002. године. Поред основног предмета, предавао је и предмете Трговина шумским производима и Шумарска политика и законодавство. Међу многобројним објављеним научним публикацијама, издвајају се уџбеници: Економика шумарства (1996. год.), Шумарска политика (2007. год.) и Трговина и маркетинг шумских производа (2011. год.). Био је шеф катедре Економике и организације шумарства (2003–2013. год.), а био је и дуго година технички уредник Гласника Шумарског факултета. Пензионисао се 2018. године.

др Весна Ракочевић, ванредни професор

Рођена је 1954. год. у Београду. Завршила је Факултет политичких наука у Београду 1977. године и одбранила магистарски рад 1982. године. Докторску дисертацију под називом „Одговорност носилаца самоуправних функција у систему социјалистичке самоуправне демократије у Југославији” одбранила је на Правном факултету у Београду 1988. године. Радни однос на Шумарском факултету, ООУР Институту за шумарство, засновала је 1979. године, као асистент приправник на предмету Основи марксизма, теорија и пракса самоуправљања. У звање асистента је бирана 1982. године, у звање доцента 1989. год. и ванредног професора 1994. године, на предметима Политичка економија и Социологија. Била је сарадник Института за политичке студије ФПН-а и Института за међународну политику и привреду, као и члан Удружења политиколога Србије. Боравила је 1985. и

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

1988. год. на специјализацији и студијском боравку у Великој Британији, на Факултету економских и политичких наука у Лондону. После кратке и тешке болести, умрла је 1996. године.

др Драган Нонић, редовни професор

Рођен је 1963. год. у Ћуприји. Дипломирао је на Шумарском факултету у Београду 1987. године, где је одбранио магистарски рад 1994. год. и докторску дисертацију 2004. године, под насловом „Организација шумарства у процесу транзиције: однос државне управе шума и приватних шумовласника”. У звање редовног професора Шумарског факултета Универзитета у Београду изабран је 2015. године. У оквиру уже научне области Шумарска политика, економика и организација шумарства и трговина шумским производима, акредитовани је наставник на два предмета основних студија (Организација и пословање у шумарству и Предузетништво и мала и средња предузећа у шумарству), четири предмета мастер студија (Методе и технике истраживања у економици и организацији шумарства, Организација и менаџмент предузећа у шумарству, Предузетништво у шумарству и Управљање заштићеним природним добрима) и три предмета на докторским студијама (Организација и пословање у шумарству, Предузетништво и управљање пројектима у шумарству и Управљање шумским ресурсима). Био је ангажован као предавач на Шумарском факултету Универзитета у Бањалуци и на међународним FOPER I & II мастер студијама и докторским студијама на Шумарском факултету Универзитета у Сарајеву. За наставни предмет Организација и пословања у шумарству аутор је практикума (2010. год.) и уџбеника (2015. год.), као и коаутор превода уџбеника Менаџмент шумских газдинстава у средњој Европи (2001. год.) и Предузетништво у шумарству и дрвној индустрији (2006. год.). Објавио је 168 научних и стручних радова, од чега 19 у часописима са SCI листе. Коаутор је у више монографија међународног и националног значаја, као и уредник у међународној Springer монографији „Climate Action. Encyclopedia of the UN Sustainable Development Goals” (2020. год.). Радови су му цитирани у 417 публикација (извор Research Gate, 16.05.2020. год.). Био је руководиоца или истраживач у 20 међународних и 10 националних пројеката. Ментор је три мастер рада и пет докторских дисертација, као и члан комисије у 12 мастер радова (осам међународних), два магистарска рада и две докторске дисертације. Члан је међународних IUFRO истраживачких група: 3.08.00, 9.06.00 и 9.05.03. Организовао је три међународне конференције: „Privatisation in Forestry” са Универзитетом из Фрајбурга, на Шумарском факултету у Београду (2002. год.), „Legal Aspects of European Forest Sustainable Development”

**Катедра биоекономије, политике и организације
управљања у шумарству и заштити природе**

са ЕТН Универзитетом из Цириха, на Златибору (2005. год.), и „Sustainable Development & Climate Change” са Alexander von Humboldt Фондацијом, у Ректорату Универзитета у Београду (2018. год.). У оквиру научних и стручних усавршавања, боравио је на Универзитету у Фрајбургу, Немачка (1998–2000. год.), ЕТН Универзитету у Цириху, Швајцарска (2004. и 2005. године), ВОКУ Универзитету у Бечу, Аустрија (2005. год.) и Универзитету у Гетингену, Немачка (2006. год.). Добитник је стипендије Универзитета у Београду и Републичке фондације за развој научног и уметничког подмлатка Републике Србије, као и Алумни DAAD фондације и Alexander von Humboldt фондације из Немачке. Шеф је Катедре биоекономије, политике и организације управљања у шумарству и заштити природе и члан Одбора за одрживи развој Универзитета у Београду.

др Љиљана Кеча, редовни професор

Рођена је 1976. год. у Шапцу. Дипломирала је на Шумарском факултету у Београду 2000. године, где је одбранила магистарски рад 2003. год. и докторску дисертацију 2009. године, под насловом „Економска исплативост производње дрвета у засадима тополе у Равном Срему“. У звање асистента изабрана је 2004. године, доцента 2010. године, ванредног професора 2015. год. и редовног професора Шумарског факултета Универзитета у Београду 2020. године. У оквиру уже

научне области Шумарска политика, економика и организација шумарства и трговина шумским производима акредитовани је наставник на пет предмета основних студија (Економика шумарства, Трговина шумским производима, Маркетинг шумских производа, Шумарска политика и законодавство и Економска географија шумских ресурса), пет предмета мастер студија (Методе и технике истраживања у економици и организацији шумарства, Економика шумарства, Трговина шумским производима, Шумарска политика и Маркетинг шумских производа) и пет предмета докторских студија (Економика шумарства, Трговина шумским производима, Шумарска политика, Инвестиције у инфраструктуру у шумарству и Управљање маркетингом у шумарству). На Пољопривредном факултету у Источном Сарајеву била је ангажована као предавач на предметима Маркетинг и Економика шумарства, као и на шест курсева у оквиру међународног Мастер програма FOPER I & II (2007–2012. год.). Коаутор је наставних уџбеника Шумарска политика Србије (2007. год.) и Трговина и маркетинг шумских производа (2011. год.), монографије Недрвни шумски производи, социо-економски и еколошки аспекти (2015. год.) и аутор Практикума из економике шумарства (2014. год.). Објавила је 147 радова, од чега 13 часописима са SCI листе. Према бази података WOS, радови су јој цитирани 51 пут (39 хетероцитата), а

према бази Research Gate 173 пута (RG Score 25,77). Учествовала је на 26 домаћих и међународних пројеката (на два као руководилац). Била је ментор пет завршних радова и члан шест комисија за одбрану, члан 21 комисије за одбрану дипломског рада и девет комисија за мастер радове (у шест ментор), као и ментор једног магистарског рада и једне докторске дисертације. Члан је IUFRO, COST, EFI, AMAPSEEC и оснивач IUFRO групе „Forest based value chain”. Оснивач је и руководилац Иновационог центра за економику, трговину и маркетинг у шумарству на Шумарском факултету у Београду. Ради стручног усавршавања, боравила је на Универзитету у Абердину, као асистент истраживач (2003–2004. године). Током 2005. године била је стипендиста Норвешке Владе на Универзитету у Ås-у (Norwegian University of Life Sciences) и корисник стипендије Владе Швајцарске (ETH Универзитет у Цириху, Институт за шумарску политику и економику шумарства). Као гостујући предавач у оквиру Erasmus+ програма боравила је на Шумарском факултету Универзитета у Познању (2018–2019. год.).

др Јелена Недељковић, доцент

Рођена је 1984. год. у Лозници. Дипломирала је на Шумарском факултету у Београду 2008. године, где је одбранила и докторску дисертацију 2015. године, под насловом „Мала и средња предузећа за откуп, прераду и пласман недрвних шумских производа, као чинилац развоја шумарства приватног сектора у Србији”. Изабрана је 2011. год. у звање истраживача приправника на Катедри Економике и организације шумарства, 2012. год. у истраживача сарадника и 2016. године у научног сарадника. У звање доцента Шумарског факултета Универзитета у Београду, изабрана је 2016. године. У оквиру уже научне области Шумарска политика, економика и организација шумарства и трговина шумским производима, акредитовани је наставник на два предмета основних студија (Организација и пословање у шумарству и Предузетништво и мала и средња предузећа у шумарству), два предмета мастер студија (Организација и менаџмент предузећа у шумарству и Предузетништво у шумарству) и на једном предмету докторских студија (Предузетништво и управљање пројектима у шумарству). Објавила је 90 научних и стручних радова, од чега 16 у часописима са SCI листе. Коаутор је једне монографије националног значаја и осам поглавља у међународним монографијама. Радови су јој цитирани у 260 публикација, h-индекс износи 8, а i10-индекс 7 (извор: Google Scholar, 16.05.2020. год.). Учествовала је на осам међународних и осам националних пројеката. Била је ментор једног мастер рада, као и члан комисије за одбрану два мастер рада и једне докторске

Катедра биоекономије, политике и организације
управљања у шумарству и заштити природе

дисертације. Члан је међународних IUFRO истраживачких група 9.06.00 и 9.05.03, као и неколико COST акција. У сарадњи са Alexander von Humboldt Фондацијом из Немачке, Хумболтовим клубом Србије и Ректоратом Универзитета у Београду, учествовала је у организацији међународне конференције „Sustainable Development & Climate Change: Connecting Research, Education, Policy & Practice“ (2018. године). У оквиру научних и стручних усавршавања боравила је током 2012. год. на: ВОРУ Универзитету у Аустрији, WSL Институту у Швајцарској и Регионалној канцеларији за Медитеран Европског шумарског института у Шпанији. Као гостујући предавач у оквиру Erasmus+ програма боравила је на Шумарском факултету Универзитета Стефан цел Маре у Сучеави, Румунија (2019. год.). Била је стипендиста Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије (2009–2011. год.). Добитница је награде Европског шумарског института за подршку програмима усавршавања студената докторских студија (2012. год.) и стипендије FOPER II програма за подршку мобилности студената докторских студија (2012. год.). Као стипендиста немачке Alexander von Humboldt фондације боравила је на Факултету животне средине и природних ресурса, Алберт Лудвигс универзитета у Фрајбургу, Немачка, на постдокторском усавршавању (2016–2017. год.).

проф. др Ненад Ранковић (први с лева)
доц. др Јелена Недељковић (трећа с лева)
проф. др Драган Нонић (четврти с лева)

100 ГОДИНА ОДСЕКА ЗА ШУМАРСТВО

Чланови Катедре у Арборетуму (с лева на десно: мастер инж. Милица Марчета, проф. др Драган Нонић, доцент др Јелена Недељковић и проф. др Љиљана Кеча)

СТРУЧНИ САРАДНИЦИ И ЛАБОРАНТИ

У периоду до 1982. године као лаборанти на Катедри радили су Јелена Томић и Радиша Гајин. Касније, у периоду од 1982. до. 1992. године, лаборант на Катедри је била дипл. ек. Слободанка Кужета. Од 2015. године, сарадник за високо образовање на Катедри је дипл. ек. мастер инж. Милица Марчета, која обавља и послове секретара Катедре.

Шефови Катедре у досадашњем периоду били су:

- проф. др Душан Симеуновић;
- проф. др Љубомир Петровић;
- проф. др Милан Шашић;
- проф. др Ненад Ранковић;
- проф. др Драган Нонић.

Декани Шумарског факултета у Београду били су:

- проф. др Душан Симеуновић (1957–1958. год.);
- проф. др Љубомир Петровић (1969–1971. и 1971–1973. год.).

